

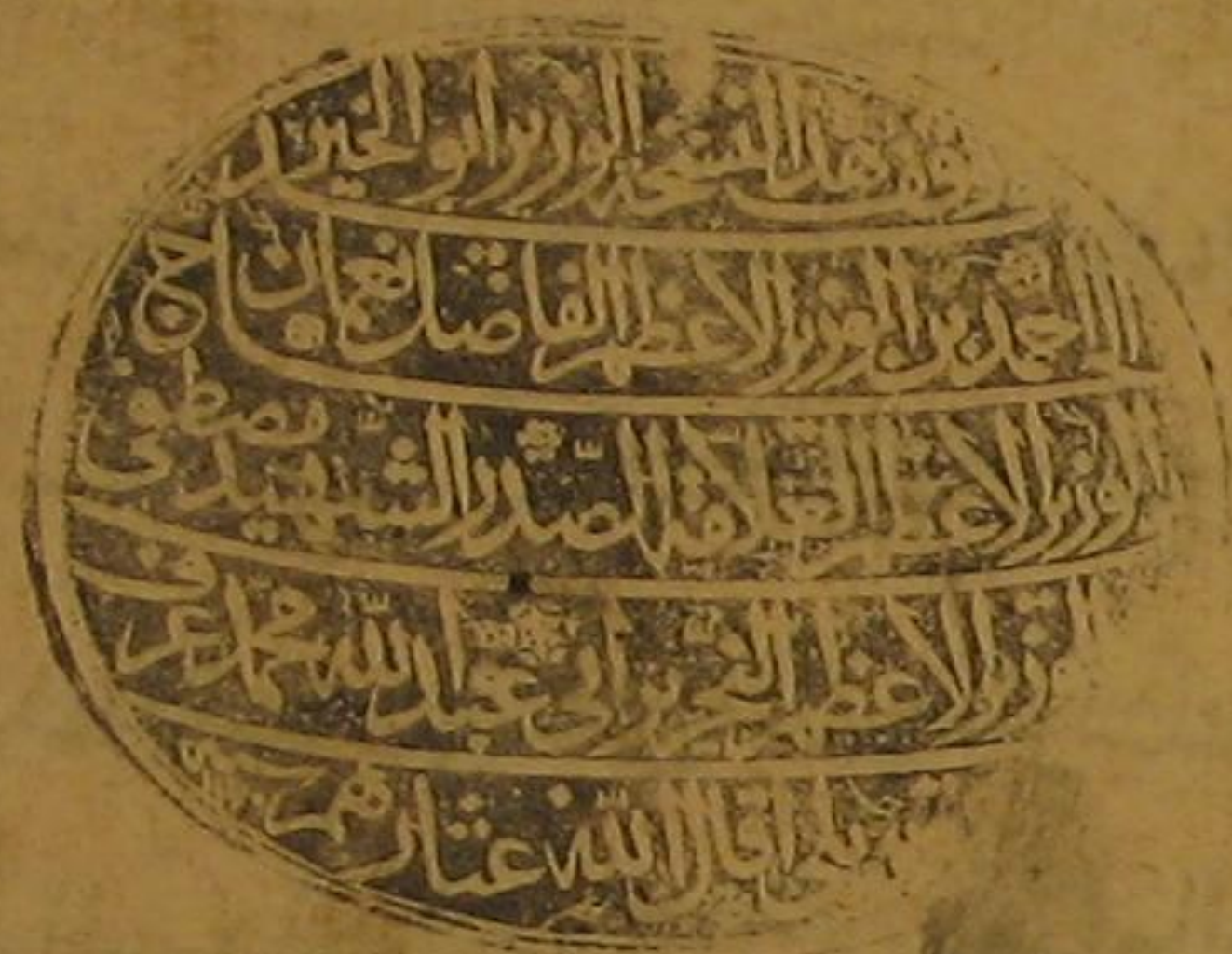
KÖPRÜLÜ

206

II. KİT.

A. 11. m. 1. k.

٢٠٦

Handwritten signature and the number ٢٠٦.

الحمد لله الذي جعل الكعبة البيت الحرام قيا ما للناس ووجهه
وجوه حنفاء المسلمين اليها بمزيد الف وفضل استيناس والبسها
حرير الأمن مزجيا عنها كساء الخوف ولباس الباس وشرق اعظم
الخلفاء والسلاطين بتوفيق عمارتها على اشرف اصل واكرم اساس و
الصلاة والسلام على سيدنا محمد خيرا لانام الذي انزل عليه من بين الرسل
الكرام قد نرى تقلب وجهك في السماء فلنولينك قبلة ترضيها فول
وجهك شطر المسجد الحرام وعلى اله وصحبه العظام بنجوم الهدى
ومصابيح الظلام ما قام قائم مقام ووقف واقف بعرفات ومشر
الحرام **اما بعد** باعث عقد احرام عزيمت سوق كلام وبسبب شد
حرام راحله تقرير مرام اولدركه وقتاكم اتمام عمارة مسجد حرام وتجديد
قباب حرم با احترام اشبوايا م حجت فرجامده اعني خداوند كار اعظم
وشهنشاه معظم سلطان سلاطين الافاق ماللك سرير الخلافة
بالاستحقاق خادم الحرمين المحترمين ومخدوم الملوك والخلفاء بين
الخافقين عون الاسلام وظهير المسلمين غياث الدولة والدينا والدين
جوان نجت سلطان صاحب قرآن شدتاجور فخر عثمانيان

خداوندكار زمان وزمين شه داد كرد اورياك دين
فرازنده رايت عدل و داد ابو الفتح والنصر سلطان مراد
لا زالت سدته السنية مطاف الطوائف الاطراف والاكناف وحجر
عتبة العلية مكرما وملتئا الشفاه الاعلى والاشراف حضر تلتريك
زمان دولت وايام سلطنتلرنده مقدر وميسر اولوب سكان مكة
معظمه وسدنة كعبة مكرمه ندن قدوة الفضل وعمدة العلماء
والصلحاء مولانا قطب الملة والدين الحنفى عامله الله بلفظه الخفى
والجلي خصوص مذكورك تاريخنده بر مختصر معتبر ومجلة پر عبر جمع
وتاليف وترتيب وتصنيف ايدوب حرم محترم خلافة پناه اعظم
صوبنه روانه اولندى لاجرم كتاب شريف حسن عبارة ولطف
استعاره ده اعذب من الماء الزلال واحلى من وعد الوصال **بيت**
معانيه حور في جلايب لفظه لها من وجوه النيرات براق واقع
اولوب صحايف حسنات عليّة عثمانيه دن بررق منشور وديوان
اعمال حسنة سنية سلطانية دن بريت معمور اولفله معروف
ومشهور اولفين نشر فضائل اوليا نعمتي ذمة همته لازم وبث
فواضل خداوندان دين ودولتي عهدة عبوديته واجب ومتحتم بلوب
خدمة لسدتم العلية واداء لشكر نعمهم الجلية تركي لسانه تقرير
وبيان وترجمة وتبليغ بانبند جناب اصف مناب على ذوالمجد
والفاخر والعالى اعني حضرات عاليات سلاطين ال عثمان دن اوج

پادشاه حشم بارگاه و سکندر جاه و سلیمان دستگاه خاتم
 خلافت کردن کفایت قیاده قلم اعظم الوزراء العظام ذو القدر والقر
 والاحترام الصاحب الاعظم الاکرم رافع رایات الفضل ببذل
 الایادی والنعم ناظم امور الجمهور بالرأی الرزین المعتمد بحبل الله
 المتین محط رجال الآمال والامانی فضل الله علی الاقاصی والادانی
 عضد الدولة العلیة العثمانیة مؤمن الحضرة السنیة السلطانیة
شعر بلند پایه وزیری که در زمانه نداشت نظیر خویش برآی
 رزین و فکر صواب محیط دور فلک با همه جناب رفیع میر سیّد
 بخشمت بدان رفیع جناب کشف الضعفا و ملاذ الفقر الذی شهد
 بعد له کافّة الوری محمد پاشا وفقه الله لما یشاء و جاء عما یشی
 حضرتلری قبلندن فرمان عالی صادر اولوب بر موجب امر
 شریف واجب التشریف عبارات واضحه بر له کسوة بیانده جلوه کر قلندی
 مستدعی محرر سطور اولکه خصوص مسطورده آمر و مأمور
 عفو و مغفرت رب غفور له مغفور اولوب مدی الزمان والدّه
 والاعوام والشهور السنّة ناسده ذکر خیر له مذکور اولق میسر اوله
 بفضلہ تعا **نظم** لم یبق مثا غیر آثارنا . و تنجی من بعد اخلاق .
 و کلتا مرجعنا للفنا . و انما الهنا الحق الباقی .
ترجیه خطاب بر سیاق مؤلف کتاب ضمایر اولی البصائر خفی و فواجر
 ارباب فضل باهره محتفی دکلدر که عامه ناسه حرمان اولان مسجد

حرام خصه الله تعا بمزید الاجلال والاکرام اعظم مساجد دنیا و اشرف
 معابد بسیط غیرادر کافه انا و وزره اکرامی واجب خصوصاً
 بادشاهان اسلام بنیاهه حفظ و حمایتی لازم و لازم اید و کنده اشتبا
 یوقدر بنا علی هذا مسجد حرامی الی الآن سلاطین و خلفاء و حکام
 و امراءن کیملر بنا و عمارت و مرمتینه کیملر اعتنا اولندوغی تقریر
 و بیان اولنور **امدی** رای مرایا نظیر صاحب دلان روشن ضمیره
 واضح و واضح اولکه تاریخ هجری تدن طقوز یوزاللی سنه سنه کلنجه مشا
 اولنان اثار آل عباسدن بعض خلفا کبارک اثار اطارای ایدی
روایت اولنور که چون ابو جعفر منصور دار فنادن چکلوب تاج و تخت
 سعادت و اقبال اوغلی **مهدی** خلیفه به انتقال اید بک اطراف
 و نواحی ممالکی ضبط و اطناب سرادقات ملک و سلطنتی پر لورینه
 ربط اتدوکن صکره اخلاص نیّت و احرام عزیمت بر له اهنک راه
 حجاز ایلدی طریق مذکورده اولقد رمال فراوان و مبلغ بی پایان بذک
 و اتفاق اتدیکه اطباق اوراق محاسبان افاقک عشر عشیری کتابنده
 طاقتلری طاق اوله لازم و مهم اولان مواضعده عمارت و مرمت
 خدمتی مؤدی قلند قدن صکره در و دیوار و بام بیت الحرامی
 زعفران و مشکله اندوده ایدوب زربفت قومش لرله سراسر پوشیده
 قلدی انلردن صکره زیاده دارالندوه **مقتضد** خلیفه نوک و زیاده
 باب ابراهیم **مقتدر** خلیفه نوک تاریخ سابق الذکرده مسجد شریفک

جانب شرقی سنده اوج رواق تمام میل ایدوب سلطان
 قایمبائی مرحومک رباطنه و مدرسه افضلیه به متصل ولان
 سطح دن مفارقت ایلدی کاه کاه حضرت پادشاه اسلام پناه سلطان
 اعظم شاهنشاه اعدل و اکرم **سلطان سلیمان خان** علیه الرحمة
 والرضوان جانب شریفندن بقدر الامکان مرمت اولنوردی
 برج سال بوموال اوزره مرور ایدوب اخر الامر دعائم وارکان
 حامل اولغه امکان قالمیوب دواقلر میل کلی کوسیر تحک ناکه سقوط
 احتمالی ايله صورت حال سلطان سکندر جاه و خاقان سلیمان
 دستگاه ملک ملوک الزمان مالک خرائن الفضل والاحسان
 پادشاه کریم و شاهنشاه اقبال ندیم **سلطان سلیم حلیم** علیه
 رحمة الرب الرحیم آستانه سنه عرض اولندی و فرمان قدر
 جریان شهر یاری بویله جاری اولدی که مسجد شریفک جوانب
 اربعه سندن سقفی مرفوع ایدوب یرینه بنیان راسخه
 الارکان اوزره عالی قبه لر موضع قلمغه مسجد خرامی بیت معمور
 ایلده لر حکم جهان مطاع خاقانی وصول بولیچق امر عالی موجبجه
 طقوز یوز سکسان ربیع الاولینک اون درنجی کونی غایه احکام
 و اتقان و مصدوقه اسس علی تقوی من الله و رضوان اولوق اوزره
 بناء حرم شریفه شروع اولندی اندن سلطان فردوس مکان سریر
 سلطنت جهانندن سراندره روضه رضوانه حرامان اولوب

تاج و سریر سروری و متکائی مسند جهان داوری پادشاه دین
 دار فرمان روی اقاصی و اقطار اجل عظام ملوک الاسلام ظل الله
 علی كافة الانام والایام سلطان سلاطین الارض باسط بساط العدل
 بالطول والعرض کازل مصالح العباد والعباد ناشر الویه الامن والامان
 فی جمیع الممالک والبلاد امیر المؤمنین **سلطان مراد** جعل الله السلطنة
 کلمة باقية فيه وفي عقبه الی يوم التئاد حضرت تیرنیک وجوده شریف
 یله زیور تام وزینت ملا کلام بولد قد بناء حرام سرحد اتمامه
 رسانیده قلندی و لاشک اول بنیان عظیم الارکان صفحات دهور
 وازمانده اثر باقی اولوب **بیت** ان البنا اذا ظلم امره اخفى يدل علی
 عظم البانی حکمنه عظیم شأن سلاطین ال عثمانه دال اولیچق
 داعیه دولخواهی و حقوق نعم نامتناهی مقتضاسنجه فراید کلام
 آغاز و انجام سلك نظام و درشت انتظامه چکلوب کتاب
 مستطاب بر مقدمه و اون باب و برخاتمه اوزره ترتیب و تبویب
 اولند و دن صکره **الاعلام باعلام ببلد الله الحرام** برله تسمیه قلندی
 و من الله المسؤل ان یکسوه بکسا حسن القبول **المقدمه** فی ذکر سنده
 المؤلف فیما نقله فی الکتاب واضح و جلی و مکشوف و متجلی در که
 جملة برکات علمدن بری بودر که قولی قائلنه نسبت و ناقل منقول
 عنه مابیننده مناسبت رعایت اولمنفله صحت اخبار و صدق
 روایات اثار امرنده مبالغه قلنه و الا نقله اعتماد و منقوله حسن

اعتقاد اولنغه مجال قالنزا **اولا** معلوم اولكه مكه معظمه تاريخن
يازن علماتك اقدمي واول سبيله سالك اولن فضلاك مقدمي
امام ابو الوليد محمد بن عبد الكريم ازرقى در انلردن صكره **ابوعبد**
الله محمد بن اسحق بن العباس الفاكهي در انلردن صكره **سيد**
تقي الدين محمد بن احمد بن علي الحسيني در انلردن صكره **حافظ**
نجم الدين عمر بن محمد بن فهد الشافعي در انلردن صكره ولد
عزيرلري **شيخ عز الدين** عبد العزيز بن عمر بن فهد در مؤلف كتاب
مورخ اخيردن بالذات وسائرلرندن بالواسطه روايت ايلر
نتكيم اشنا تقرير ده اشاره اولنور انشا الله تعالى **باب اول**
شهر مكه مشرفه نك وضع و هيئت و انده واقع اولان اماكن
ومساكنك بيع واجاره لرنيوك كيفية صحتي وبلد حرامك حكم
مجاورتي بيانده در معلوم اولكه مكه معظمه زاد الله تعا شرفا
وتعظيما بر طولاني واقع اولمش شهر معظمه در بر ميداني وايكي نهايتي
وارد در ميداني معلاة ديمكه معروف مقابر شريفة در و منتهاسي
جده جانبنده شبكه در دكلري موضع وعين جانبنده حضرت حمزة
نوك مولد شريفي اولان مكانه قريبه رضي الله عنه وعرضي جبل جزل
در دكلري طاغك يوزنده جبل ابى قبيسك نصفندن زياده يه
چقنجه واقع اولمش در بو ايكي جبله اخشان ديلور **امام ازرقى**
كتابنده بو طاغلري جبل ابى قبيس و جبل اجرد يوز ذكر انمشدر

جبل ابى قبيس ديدكلري صفا و زرينه مشرف اولان طاغدر
ديشدر بو تقريرچه قيعقان اول موضعك اسمي در كه جبل ابى
قبيسه مقابل اولان طاغ انوك اوزرنه مشرف **اولا امام ياقوت** معجم
البلدان اولوكتابنده قيعقان بر طاغدر مكه مشرفه نوك اوستنه
مشرفدر يعنى انوك اوزرنده طور لسه يوقارودن اشغه مكه يه
نظر اولنور ديمكه در اصل لغتده جبل مشرف بوجه طاغ ديمك اولور
و بر طاغ يا خود بر ساير آخر يروك اوزرنه ناظر اولسه انوك اوزرينه
مشرفدر ير لر بو تقريرچه قيعقان نفس جبلك اسمي اولور
اما شمدى ايكي جبل جزل تسمية ايدر لر جيهمك كسرى وزانك فتح ولامك
نشديد يله زير ابو اسمله مسمى بر طائفه وارد در اول طاغك اوزرينه
كلوب قونلردخي انده طبل چلر لر انچون مذكور طاغنه جبل جزل
دير لر **اما** موضع كعبه معظمه وسط مسجد حرامده واقع اولمشدر
ومسجد حرام ذكر اولنان ايكي جبلك مابيننده مكه شهرينك وسطنده
واقع اولمشدر **مترجم** حقيير ايدر لفظ مسجد حرام كاه اولور كه اطلاق
اولنور و نفس كعبه معظمه مراد اولنور نتكم قول وجهك شطر المسجد
الحرام قول شريفنده بو معنى مراد در وكاه اولور كه مكه شهرى مراد
اولنور نتكم من المسجد الحرام الى المسجد الاقصا بيورلدقده بو معنى
مراد در وكاه اولور كه مجموع حرم مكه مراد اولنور نتكم **فلا يقربوا المسجد**
الحرام بعد عامهم هذا آية كريمه سنده بو معنى مراد در وكاه اولور كه

نفس مسجد شریف که کعبه الله اطرافنده جماعت الله نماز قلنان
 مواضع در اول مراد اول نور فاضل کرمانی رحمة الله علیه صحیح بخاری
 شرحنده بویله افاده بیور مشدر و شهر مکه مشرفه نك وسعتی شویله
 در که بر کسنة ابی قبیس اوزرینه چقبوب نظر ایلسه تمام شهر کورنمر
 زیر اطایغ قولتقلرینه کیرمش بعض اماکن وارد رانلره نظر متعلق
 اولمز ایام حج شریفده وارد اولان مصر و شام و حلب و بغداد و بصره
 و حسا و نجد و بین قافله لرینه مستوفی کفایت ایدر و عمارت شهر ارفان
 و ایام و ولایه و حکام و رخص و غلا و شدّه و رخصا حسبینجه متفاوت
اما الان سلطان صاحب قرآن خلد الله ملکه دولتنده واقع اولان
 عمارتی حد نهایتده در بوندن زیاده متصور دکلمر فاضل مؤلف
 ایدر بوندن اقدم زمان صبا و تده حرم شریف و مطاف مبارک کایلی
 شویله تنها اولوردیکه پنجه دفعه یا کوز طواف اتمک میسر اولمشده
 دیو بیورر یا کوز طوافک کثرت ثوابی واردر زیرا عبادت مخصوصه
 در تمام دیناده اول عبادتی شخص واحد اقامه ایلمکدر موجودر که
 قرین قبول اولوب مشروبات جزیه یه مؤدی اولاما بمعنی همان
 نوع انسانه نسبتله دوالایت شریف اصلا طواف ملائکه دن خالی
 اولمق یوقدر بلکه اعین ناسدن خفی اولان اولیا الله طوفندن
 خالی اولمق ممکندر احتمالدر که طواف ایده لر کسه کورمیه اما بمعنی
 خلاف ظاهر اولمغین چوق کسنة اوقات خالیه کوزه درلر که فرصت

بولوب یا کوز طواف ایده لر زیرا اقسام عباداتدن بر قسم یوقدر که
 انی تمام دیناده یا کوز بر کسنة اقامت ایلیه کند و یه مشارک بولنیه
 الا طواف بیت الله واردر بومکندر که تنهاد و شوب بر کسنة اقامت
 ایلیه بوعبادتده اصلا مشارک بولنیه بحسب الظاهر والله اعلم
 بالسرائر **روایت** اولنور که اولیا الله دن بر کسنة قرق یل تمام لیل
 و نهار فرصت کوز تدیکه یا کوز طواف میسر اوله هله بر کجه مطاف شریفی
 تنها بولوب طوافه بشلدی ناکاه کوردیکه بر ایلان کند و ایله یله طواف
 ایدر ما انت یا خلق الله دیدی یعنی ای حق تعالی نیک مخلوقی سن کم
 سن دیو سوال اتدی ایلان ایتدی سن کوزلد و کک سننه سندن
 اول یوز بیلدر که کوزه درم بنده شمدی فرصت بولدم دیدی عزیز
 ایتدی هله سن نوع انساندن دکلسون بونوعدن حالا فرصت
 باکه میسر اولدی دیدی و طواف اتمام اتدی و اهل مکه دن بعض
 پیرلر حکایت ایتمشلر که ایلر زمانده کاهی حرم شریف شویله تنها اولور
 دیکه جیل ابی قبیس دن اهور صفا اوزرینه اینر لردی و صفا قاپوسند
 مسجد حرامه کیرلر کز لردی اندن یینه چیقوب کیدر لردی دیمشدر
 و اول زمانده شویله اولور مشکه سوق مسعی وقت و هیچ ده تمام
 خالی اولوب بیع و شرا ایدر کسنة بولنمز امیش کاهی نجیله جانبندن
 قافله کلوب شهر کتور لر امیش اولور کسنة بولنمز و غندن کتور دکلی
 ترک و عده ایله اجوز بهالره بیع ایدوب چقون انکچون که شهوده خلق

بغایت قلیل و نفوذ حدت نهایتده عزیز ایش **اما** شمدی
بجاء الله ظلال سلطنت سنیه سلطانیه ده هم خلق
بی نرایه هم نعمت بی حد و غایه اعلا الله همه وادام علی
العالمین نعمه **مکه** مشرقه نك اطراف بعض جبال احاطه
ایش در که اوزرنده ات و دوه یوریک قابل دکل در
ایچق یا یان کسنه لریوریک ممکنه **اما** اتله و دوه ایله
و سایر یوکلوطوار له کچماک لازم کلسه اوج موضع دن
غیری سلوکه قابل یر یوقدر و مواضع مزبوره نك بری **معلا**
جانبی در و بری **شبیکه** طرفی در بری دخی **مسفله** در و قدیم
الزمانده شهر مکه نورك اطرافه سورچکیش ایدی معلات
جانبنده جبل عبدالله بن عمرو دن جبل مقابله و ارنجه عظیم
دیوار و ارایدی د مور قیوا تمشلا ایدی جابچا سیل کچه جک
منفذ لر قومشلا ایدی جلا یقلوب کتمش اثری قالما مشدر و لکن
اهل مکه دن بقیه دیواری بعض مواضعده مشاهده قلمش
کسنه لر الان موجود در عین حنین دن اخراج اولنان جدو
اقد و غی موضع قریب یرده که مرحوم و مغفور له سلطان
سلیمان خان علیه الرحمة و الرضوان جانبندن بنا اولنان
سبیل وارد در سبیلک اوستی عالی منظره در جهات اربعه سنه
شبیکه لر ایتمشلرده اول دیار خلقنک تفرج کاهی در مزبور

سبیل قریبده بر قطعه دیوار یقین زمانه دك طور ردی شمی
مرحوم پادشاه معدلت رسومک مذکور اثرندن ماعدن بالکلیه
منهدم اولوب کتمشدر و شبیکه جانبنده دخی ایکی طایع اراسنده عظیم
دیوار یا پلش ایدی ایکی یردن قیوسی و ارایدی اولدخی منهدم اولوب
کتمشدر **اما** قیولر لکر لری یقین زمانه دك طور ردی التندن چال و احاطه
کچردی اهل مکه دن الان اثری دخی مشاهده قلمش کسنه لر موجود در
و مسفله جانبنده دخی بین یولنده سور و ارایدی حالا یقلوب
کتمشدر اهل مکه دن بلور کسنه قالما مشدر **تقی فاسی** متقدمین
دن نقل اتمشدر که مکه معظمه نك اوزرنده سابقا ذکر اولنان
سور دن اشغه بر سور دخی و ارایدی مسجد رایت دیمکه معروف
مسجد قریب یرده ایدی لعلج دد کلری داغله مقابله سنده
اولان طایع مابیننه چکیش ایدی الان اول داغلرده بعض
اثار وارد در که اتصال سوره دلالت ایلر دیمشدر **اما** الان سور
مذکور دن مطلقا اثر قالما مشدر **فاکهی** رحمه الله ایدر مکه مشرقه
نك جانب اعلا سنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک اثارندن
بیتر جبر قریبده بر مسجد شریف وارد زیارتگاه ناسد و قدیم الزمانده
ذکر اولنان بیتر جبر دن اوتیه مساکن و بیوت ناس یوفیدی حالا
معلا جانبنده چوق تجاوز ایدوب اول سمتلر هب عمارت اولمشدر و
فاکهی ده و کی مسجد شریف مسجد رایه در که فخر کائنات علیه فضل

الصلوات مكة فتح اتد وكده اول محله رايت شريفه لرن
وضع اتمشدر در ديور وايت اول نور **تقي فاسي** رحمه الله ذكر
اولنان سورلر نه مانده يايلىشدر و كيلر بنا اتمشدر معلوم
دكلدر ديمشدر اما بزم مسموعمزدركه حالا اشراف مكة نك
ادام الله تعالى عزهم اجداد عظامندن **ابوعزيز** قتادة ابن ادريس
الحسنى رحمه الله تعالى عليه بنا اتمشدر در فاكهي دخي بويله
ظن اول نور كه انك دولتنده بنا اولنمش اوله ديودكر ايدر
وبعض تواريخيدن شويله فهم اول نور كه آل عباسدن مقتدر
خليفه زماننده مكة مشرفه نوك سوري وارايدى اما قنقى
سورايد وكي معلوم دكلدر ديمشدر يينه فاكهي بويله ذكر ايدر كه
مكة معظمه نك طولى باب معلاة دن باب ماجنه واربجه ذراع
شرعي ايله درت پيك ايك يوز يتمش ذراع يرد را اما موضع مزبور
تمام استقامت اوزره دكلدر ما بينده بعض اماكن واردركه
استقامتده اخراج اتمشدر و يينه باب معلاتدن باب شبكه
به واربجه طريق مدعادن سويقه يه وسويقه دن شبكه
يه دك درت پيك يوز يتمش ايك ذراع يرد و نقل ايدر كه
مكة شهرنده اول بيت بنا ايدن مكسنة **سعد بن عمرو سمي ايدى**
لايق بودركه بلد حرامده بنا احداث ايلان مكسنة كعبة معظمه
بناسندن يوكسك ياييه زير احصاء كرامدن بعضى رضوان

الله عليهم اجمعين يوكسك يپا نلرك بناسن يقدر مق بيور رلردى
ازرقى ايدر كعبة معظمه يه انوكيمون كعبه ديديلركه مكة شهرنده
اندن يوكسك بنا اولن **روايت** اول نور كه شيبه بن عثمان بر
يوكسك يره چقوب شهره نظر ايدر دى كعبة الله دن يوكسك
بر بنا كورسه امر ايدوب آل عباسدن محمد بن على بن عبد الله بن
عباس رضى الله تعالى عنهم مسجد حرام قرشوا سنده بنا ياپد و غي
زمانده قومي تنبيه ايدوب كعبة شريفدن يوكسك ياپد رمدلر
ازرقى جدندن نقل ايدر كه مكة معظمه ده هر كمر كه بيت شريفدن
اعلا بنا ياپد يسه يقدر و رلمشدر و يا خود خراب و يباب اولمشدر **شهر**
مكة ده اولان اولرك بيع واجاره لرى حكى خجه در بيان ايده لوم معلوم
اولكه مكة ده اولان دارلرك بيعى امام اعظم رحمه الله عليه قاتنده ظاهر
روايتده جايز دكلدر بعضلر مع الكراهة جايز در ديونقل اتلر
وبومعنى يعنى جواز مع الكراهة امام ابو يوسفله امام محمد رحمه الله
قوليدر صاحب الواقعات فتوى بوقولك اوزره در دى **ابو**
حنيفه رحمه الله حضرتندن **حسن** روايتده مكة ده اولان دارلرك
بيعى جايز در وشفوه دخي طوتلور قول ابو يوسفده بودر
فتوى دخي بونك اوزرينه در عيول المسائلده بويله ذكر
اولنمشدر **هدايه** شرحنده قوام الدين ايدر مكة ده اولان بنا
لرك بيعى جايزه و اتفاق علما بونك اوزرينه در زير ابنا باني

نك ملكی در بر کسینه وقف پیرا وزره بنا احداث ایدوب بناسن
 بیع اتمک بخند جائز ایسه بودخی ایله در اما ارض مکه نك بیعی ظاهر
 روایتده امام اعظم قاتنده جائزد کلد ر قولى محمد دخی بودر اما ابو یوسف
 قاتنده جائزد در **طحاوی** قول ابی یوسفی ترجیح ایلشدردیونقل
 ایدر دخی تفصیلی کتب فرو عده مسطور در اما اجاره لری
 خصوصنده صاحب التقریب ذکر اتدوکی اوزره **هشام**
 روایت اتمشد رکه امام اعظم رحمه الله بیوت مکه نك اجاره سن کریه
 کور مشر طشره دن کلن کسینه لریوت مکه ده ساکن اولنلردن فضله
 یر بولور لرسه نزول ایده لر والا اتمیه لرد یمشدر امام محمد قولیده
 بودر اما **محمد** اثارده ابو حنیفه دن انلر عبدالله بن زیاد دن انلر ابی
 نجیح دن انلر عبدالله بن عمرو دن انلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
 حضرتدن روایت ایدر لکه **من اکل من اجور بیوت مکه فاما اکل ناراً**
 دیو بیور مشر یعنی بر کسینه مکه اولر نيك اجاره لرن دن بر نشنه اکل
 اتشه تحقیقا اول همان اتش اکل اتمشدردیکدر بوحدیثی دارقطنی
 دخی اسناد ضعیفله اخراج ایدب صحیح بودر که بوحدیث موقوفدر
 دیمشدر وینه امام اعظم حضرتدن مرویدر که اهل موسومه اجاره
 سی مکروه در مقیم اولانه مکروه دکلدر دیمشدر یعنی حج رفاننده کلن
 طایفه یه اجاره یه ویرمیه لر انلرده ضروره وارد رخالی بولد قلری
 یره قونه لر اما مقیم ده ضروره یوقدر انلره اجاره یده ویرلسه

جائزدر

شیا

جائزدر دیمشدر حضرت **عمر بن خطاب** دن رضی الله عنه مرویدر که
 حجاج کلد کلری زمانده خالی بولد قلری اوه نزول اتمکچون
 بیوت مکه نك قبولن بغلقدن نهی ایدر لرایش **عمر بن عبدالعزیز**
 رحمه الله علیه زمان خلافتنده امیر مکه یه امر یازب کوندوب
 وریردیکه بیوت مکه دن کسینه اجرت المفه قومیه مانع اوله زیر
 اطلال اولمزدیر ایدی واجرت النلر خفیة الوریادی وجه جواز وعدم
 جوازی کتب فرو عده مسطور در **اما بلد حر امک** اسما شریفه سندن
 بری مکه در بواسم شریف عربک اتمک الفصیل مافی ضرع امه ددکلر
 ندن مأخوذ در ولد ناقه انه سنک مه سنده اولان سودی جمیع امسه
 هیچ نسنه قومسه بویله دیرلربوندن اوترودر که **معطشه** دیکله
 دخی تسمیه اولنور یا خودنوبی نقص ایدر یا اتمایدر اتمکچون
 مکه دینولور براسمی دخی **بک** در زیر اخبار لک بیوتلرن کسر ایدر
 براسمی دخی عروض در علم عروض شعوه انکچون عروض دیمشدر در که
 خلیل بن احمد انی مکه مشرقه ده اختراع اتمشدر و دخی **البلد**
الامین والبلد والقرية وام القرية هب مکه نك اسلمریدر محبت
 طبری رحمه الله علیه ایدر حق نك مکه بش اسلمه مستی قلمشدر
 مکه ویکه والبلد والقرية وام القرية **ابن عباس** رضی الله عنهما
 ایدر مکه مشرقه جمیع قری نك شأن جهتندن اعظمی اولدغیچون
 ام القرية دینلشدر بعضیلر دخی بسط ارض مکه نك تخشده

دوشمنشد را نچون امر القری دیندی دیشلردن و کوئی و امر
 کوئی دخی دینلور نیز اکوئی قعیقمان ندن بر محلك اسمی در
 وفاران و مقدسه و قاوس دخی دینلور بوا یکی اسم
 تقدیسند در نیز اذ نوبدن پاك ایلر و قرية النمل دخی دیرلر
 زیرا قریحه سی جو قدر وینه چیا بره حطم یعنی کسراتد و کیچون
 حاطه دخی دیرلر و الوادی و الحرم و العرش و بره و صلاح کس
 حایله قطام و زنجیه بونلرده اسماء مکه دندر طیبه و معاد
 دخی اسماء مکه دندر **إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ**
مَعَادٍ قول شریفند ه ابن عباس حضرت ندن مرویدر که الی
 معاد الی مکه دیکدر دیشلر مجاهد دن منقولدر که بر اسمی دخی
 باسه در دیش باء موحد و سین مهملة مشدده ایله زیرا
 انده ظلم ایدنلری اهلاک ایلر و ناشد دخی دیرلر نونله و شین
 معجزة مشدده ایله زیرا ظالمی سوزر کیده رربو مذکور اتدن
 غیری دخی اسامیسی وارد ر مجد فیروز آبادی اسماء مکه ده بر
 رساله یاز مشدر **امام نوری** رحمة الله علیه ایدر مرکز بلادده
 بر بلاد بوقدر که انوک اسامی مکه و مدینه اسماسندن اکثر اوله
 عبد الله **مرجانی** دیشدر که بر کسنة نک بورنی قانسه قاینله
 الننه مکه **وسط الدنيا والله رؤف بالعباد** یارشده لرباذن الله
 قانی دکرده **اما** فضل مکه شرفها الله معلوم اوله که مکه مدینه

زادهها الله شرفا و تعظیما افضل بقاع ارض در بالا اجتماع روی
 زمین ده انلردن اشرف یوقدر **قاضی عیاض** ذکر ایدر که رسول الله
 صلی الله علیه وسلم حضرتک قبر شریفی یعنی جسد شریفی
 دکر وکی بر بالا اجتماع افضل بقاع ارض در اندن صکره مکه مشرفه
 می افضلدر یخسه مدینه منوره می علما رحمهم الله تعالی تمشلردن
امام اعظم و اصحابی و **امام شافعی** و اصحابی و امام احمد بن حنبل و
 اصحابی رضی الله عنهم اجمعین قوللری بودر که مکه معظمه شرفها الله
 افضلدر زیرا عبد الله بن زبیر رضی الله عنهما روایتی اوزره رسول
 الله صلی الله علیه وسلم صلوة فی مسجدی هذا افضل من الف صلوة
 فیما سواه الا المسجد و صلوة فی المسجد الحرام افضل من مائة صلوة فی
 مسجدی دیوبیور مشلردن مفاسی مدینه منوره ده اولان مسجد
 شریفنه اشاره ایدوب بنم بومسجد مده قلنان بر نماز مسجد
 حرامدن غیری مسجد لرده قلنان بر نماز بنم مسجد مده قلنان
 یوز نمازدن افضلدر **دیک** اولور بوقدر یرجه مکه مدینه دن
 افضل اولور دیدلر حق سبحانه و تعالی بلد حرامی انواع فضائل
 برله اکرام بیورد و غنده شک و شبهة یوقدر جمله زیرا بعضی
 بودر که کند و بیت شریفی انده قلشدر عباد الله انده حج آتسه
 لرکنا هلری یار لغفور درجه لری رفع اولنور و جمیع اهل اسلامه
 احیاً و امواتا قبله قلنشدر و قادر اولنلره عمرده بر کره حجی فرض

اولشدر بعضی اول فرضی اقامت ایتمکله سائرین ساقط اولور
 ویرلری وکوکتری خلق اتد وکی کون انی حرام اتمشدر حرمتی
 واجبدر و احرامسوز دخوی جائز دکلد و ابراهیم و اسماعیل علیهما
 الصلوة والسلامک مقاملریدر و فخر عالم صلی الله علیه وسلم
 حضرتک مسقط راسی در آنده طومشدرده و قبل النبوة محل
 اقامتلی ایدی بعد النبوة دخی اون اوج بیل اقامه اتمشدر
 و اکثر قرآن عظیم آنده نازل اولشدر ایمان و اسلام اندن ظهور
 اتمشدر حجر الاسود و زمزم و مقام ابراهیم آنده در و بونلرد
 غیری بجه فضائلی وارد **امام مالک** رحمه الله علیه قولنج
 مدینه منوره افضلدر زیر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت
 مروی در که **اللهم انک تعلم انهم اخرجونی من احب البلاد الی فاسکفی**
احب البلاد الیک دیوبیور مشلر بریر که حق تعالی حضرتنه جمیع
 بلاد دن سوکلو اول اول سائرین افضل اولور و ظاهر بود که
 رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتک دعاسی مستجاب اولشدر
 مدینه منوره ساکن قلندی لاجرم مدینه افضل بقاع اولور
 دیدی بوندن غیر احادیث شریفه زیاده خی ادله سی وارد رایکی
 جانبندن چوق نزاع و مباحثه اولمشدر والله اعلم بحقیقة الحال
امامک مشرفه ده مجاوره حکمی بجه در بیان اولنور امام اعظم
 ابو حنیفة و **امام شافعی** حضرتک بعض صحابی و دین اسلامده

احتیاط اوزره اولنلردن بر جماعت مکّه مشرفه ده اقامت
 مکروه در درلر زیر خوف اولنور که اندن چوق طور مغله
 انس حاصل اوله کوره کوره معتاد اولوب سائر اماکنه
 قیاس اوزره نظر نده بیت شریفک حرمتی ساقط اوله تدبیر
 قلبده حرمت و هیبتدن سنه قالمیه یا خود اولکی خالدر
 نقصان اوزره اوله اکثر ناسک حالی بویله اولغین حکم کراهتی
 حال اقامته منوط ایلمشدر امدی مؤمن اولان کسیه خیر
 بود که کند و وطننده طوره کعبه معظمه اکرام و احترام و اشتیاق
 اوزره اوله دیدلر امام اعظم حضرتلری بیود و قلری بومعنادر
 انو کچون ایدی که **حضرت عمر** رضی الله عنه حجاج خیلرین تمام
 اتد کدن صکره در سن النہ الوب ارالردن یا اهل الیمن یمکم
 و یا اهل الشام شامکم و یا اهل العراق عراقکم فانه ابقی حرمة بیت
 ربکم فی قلوبکم دیو کزردی یعنی حرمت بیت شریف قلبلرنده
 قالسون دیوهر طایفة کند و یرینه کتمکیچون ندا ایلردی **ابوعمر**
 زجاجی دیمشدر که شول مکسنه که حرم شریفده مجاور اوله حال
 بوکه قلبی ماسوی الله دن بر سنه یده متعلق اوله تحقیقا انک
 زبانی ظاهر اولدی و بعض سلف رحمه الله بیورد و غنی اوزره قرآن
 دیارنده ینجه مکسنه وارد که بیت شریفه انک قلبی حالا طواف
 اوزره اولانک قلبندن اقربدر غفلتله طواف اوزره اولمقدن

حضور قلبه توجه و اقبال افضله را بن مسعود رضی الله عنهما
بیور مشرکه بر بله یوقدر مکه دن غیره که انده کشینک مجرد
قلبه بریر مز قصد و نیت کماله مواخذه اولنه اندن بوايت
کرمه تلاوت ایلدی **وَمَنْ يَرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظِلِّ نَذْقَةٍ مِنْ عَذَابِ**
الْإِيمِ یعنی سائر اماکنده برکسنه بریره مز عمده نیت ایلسه اول
عملی اشلیخه یازلمز اما مکه ده همان نیت اتد و کی کی یازیلور
انوکچون ابن عباس رضی الله عنهما مکه ده طور مزدی طائف
مملکتنده و اطراف و نواحیده طور ردی بکه رکه ده یتش
کناه اشلمک مکه ده برکناه اشلمکدن سوکلودرد یو بیور ردی
رکه ده دکلری حجازده بریرک اسمی در **بعض** علما ذاهب اولمشد
ارض حرمده حسنات متضاعفه اولد و غی کی سیآت دخی
متضاعفه اوله یعنی حرم شریفده برکشی خیر اشلسه چخه اشلمش
یرینه اولد و غی کی برکناه اشلسه چخه کناه اشلمش یرینه اولور
ددر و معلوم اولاکه حرم مکه دن مراد بودیا مسجد لرنک حرمی
کی اولان دکلدر بلکه مدینه منوره یولنده اوج کونلک یرو
یمین و عراق طرفلر نه یدی میل یرو جده جانبنه اون میل
یره وار چخه حرمدر حد و مذکور ما بیننده واقع اولان طایغ
وطاش و صحرا و بیابان هب هر مدندر **ابو عمرو زجاجی** قرق بل
مکه ده مجاور اولمش حاجه بشریه واقع اولسه حرمدن طشره

حقوب قضا ایلر امیش **امام اعظم** حضرت قلرندن دخی بویله منقولدر
مکه ده اقاتلری مدتنده انلرده بویله ایدر لر امیش **عبد**
الرزاق مصنفنده ذکر امشد رکه اصحاب رسول الله صلی الله علیه
وسلم حج ایدر لر دی ینه دونوب کیدر لر دی و عمره ایدر
لر دی ینه دونوب کیدر لر دی مکه ده اقامت اتمز لر دی **اهل**
اللهدن و هیب بن ورد مکی بیور مشرکه برکیجه حجر کعبه ده
نماز قلوردم کعبه ایلله استار کعبه ما بینندن برخفی کلام
اشتم نه اولاد یود کلام ناکاه اشتم که کعبه معظمه مناجات
ایدوب ایدر یا جبرائیل الله تعالی ینه شکایت ایده رین اندن
صکره سکا شکایت ایده رین اول نشنه دن که بنم اطرافنده اولان
خلقدن مشاهده قلورین اوتور لر حکایه لر ایدر لر لاغ و لطیفه
لر ایلر لر لازم و مهم اولمز سوزلر و دنیا سوزلرین و غیبت لرن
سویلیوب لهو و لعب ایدر لر اگر بواشلدن و از کلر لرسه
شویله سلکنورم که هر طاشتم تنقی طاعدن کسلر یسه اکار جوع
ایلر ردی **امام لکدن** سوال ایدب یا مالک حج ایدب ینه یرینه
کمک می یکدر یوغسه حج ایدب مجاور اولقی یکدر دیدلر ما کان
الناس الا علی الحج والرجوع دیو بیور دی بو کلامدن ابن رشد فهم
ایلدی که مالک قاتنده مجاوره مکروه اولام ابو یوسف و امام
محمد و امام شافعی و امام احمد بن حنبل رحمهم الله تعالی مجاوره مکه

مستحب اولغه ذاهب اولد لر ملتقطا تده و مبسوطده باب
 اعتكافده مسطور در كه مجاوره مكه ده باس يوقدر و امامين
 قننده مجاوره افضلدر فارسي رحمه الله منك الحجده مبسوطدن
 نقل ايدوب فتوى امامين قولي اوزره در ديمشدر والله اعلم
 رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتندن مرويد كه من صبر
 على حرمة ساعة تباعدت النار عنه مسيرة مائة عام ديو بيور مشلر
 معناسى بر كسنة بر ساعة مكه نك استى سنة صبرا يلسه نار جهنم
 اندن يوز ييللق يول ايراغ اوله ديمكد و بينه بيور مشلر كه من
 مرض يوما بمكة كتب له من العمل الصالح الذي يعمل في سبع سنين
 فان كان غريبا ضوعف ذلك يعنى بر كسنة بر كون مكه ده خمسته
 اولسه يدى ييلده اشليچكى عمل صالح انوكيچون كتابت اولنور اگر غريب
 ايسه بواجر مضاعف اولور يعنى اون درت ييللق عمل صالح
 كتابت اولنور بوايكي حديث شريفى امام فاكهى روايت ايلمشدر **امام**
اعظم رضى الله عنه مجاورت كربة كورد كلر نيك آصلى بودر كه خلق
 حرم شريفك حقوق رعاية و حرمتن اقامتدن عاجز لردر اكثر ناس
 قصور و تقصير دن خالى اولزلر اما اشويله كه بر كسنة بيت
 شريفك اجلال و تعظيم و اعزاز و تكرينه كند و ده قدرة اولد و غنى
 بله و قلبى كعبة اللهى اول مشاهده قلد و غنى اوزره قاله اقامة فضل
 عظيم و فوز كبير ايد و كنده اشباه يوقدر و مكه معظمه ده تضاعف

حسانته شك يوقدر اما تضاعف خصوصنده اكثر علمانك قولي
 بودر كه سياتده تضاعف اوليه يعنى بر كناه اشليينه ايكي كناه يازليه
 اما بر ثواب اشليينه ايكي ثواب يازلى مقرر د ديمشدر و شك و شبهه
 يوقدر كه اوليا الله مكه معظمه به كلوب كتمكدن خالى دكلدر
 مبارك و عزيز و قتلرده انلر مكه مشرفة به وارلر نظر شريفلى
 بر كسنة به راست كلمسه اول كسنة سعادة عطى به واصل اولور
 وارد اولمشدر كه انلر جمعه كونلرنده وساير اوقات شريفه ده مكه به
 وارلر و هر ييل حج ايدر لر لا بد اهل مكه اوليا الله ايله حشر اولوب
 انلر له اختلاطدن خالى اولزلر نفعت الله تعالى ببركاتهم **باب ثاني**
 كعبة معظمه نك شرفها الله تعالى بناسى بياننده در سيد تقى
الدين رحمه الله تعالى شفا الغرام ادلوا كتابنده بيورر كه كعبة الله
 شرفها الله تعالى چخ كره بنا اولنمشدر و عدد بناسى اختلاف
 اوزره در اما مجموع اقوالدن حاصل اولان بودر كه اون كره بنا
 اولنش اول **اولا** ملائكة عليهم السلام بنا امتشدر **ايكيني** بنا آدم عليه
 السلام حضرتنك در **دوچيني** بنا اولاد آدمك بناسى در **دردوچيني** بنا
 ابراهيم عليه السلام خليل الله صلوات الله عليه بناسى در **سشينچي** عمالقه
 بناسى در **التبجي** جرح بناسى در **يدجيني** اجداد بنى دن صلى الله عليه وسلم
 قصي بن كلابك بناسى در **سكزنجي** قرش بناسى در **طقوزنجي** عبد الله
 ابن الزبير رضى الله عنه بناسى در **اونجيني** حجاج بن يوسف ثقفى بناسى در

اما حاجك بناسى همان التون اولوق جانبنده اولان ديوارده كه ابن
 الزبير حضرتك اول جانبنده اولان ديوارين بوزب دخی اچر وبر
 قشدر ساير ديوار لر حالينه ابن الزبير حضرتك بناسى در **امام كلثرب**
 عليهم السلام بنا اند كلري **امام ازرقى** تاريخنده مذکور در كه امام محمد،
 باقر دن روايت اولمشده كه بركون بابام **زين العابدين** حضرت قيله مكده
 بله ايدم بابام طوافده ايدى بن ارنجه بله كيدر دم بر اورون بويوشخص
 كلوب النى بابامك ارقه سنه قودى اولدخى دونب يوزنه نظر ايدىك
 السلام عليك يا ابن بنت رسول الله سندن بر سننه سوال اتمك
 استرم ديدى بابام دخی سلامن الوب ارتوق سوز سويلدي بن واول
 شخص بابامك اردنجه كتك حتى طوافن تمام ايدوب حجروك ايچنه
 كيردى حجر كس حائله وسكون جيمله بيت شريف قربنده بر موضعدر
 اطرافى ديوارله ياپلشد راصل اول موضع شريف كعبه الله يرن دن
 اولفده حديث شريف وارد ر كعبه طواف ايدنلر انى بله طواف
 ايدر لر **ابن عباس** رضى الله عنهما من طاف بالبيت فليطف من وراء الحيط
 ديوبور مشد رحطيم اول موضعك اطرافنده اولن ديوارل ايدر
 حاصل محمد باقر ايدر بابام حجر داخل ولوب التون اولوق التنده
 دونب بلكه خطاب ايلدى يا محمد قنى اول سوال ايدن شخص ديدى
 بندخى اشارت اتم اول كسنه كلدى بابامك اوكنه او توردى
 بابام ايتدى ندن سوال ايدر سن اول كشى ايتدى سوال ايدر كه

ديوبوردي ايكي رعت ناز قلوب او توردى

بوييت شريفى طواف اتمك اصلى ندر بوندن قالمشدر ددى بابام دخی
 سن نه مملكتدن سن ديدى ولايت شامدم ديدى شامك نره سن نشن
 ديدى بيت المقدس دن مسكنم اودر ديدى كتابن او قود كننى ديدى يعنى
 تورا و انجيل كوردكى ديدى اولدخى نغم ديدى اندن بابام ايتدى
 يا اخا الشامي بندن دكله وحفظ ايله وشبهه قله كه بو طوافك ايتد
 اوراد ندر كه حق سبحانه و تعالى ملائكة يه خطاب ايدوب انى جاعل
 فى الارض خليفة ديوبوردي حضرت آدمى خلق ايدوب يريوزنده
 خليفه قلا جفندن خبر و پردى انلر دخی يارب سن ارضنده فساد
 ايدوب قانلردى كنى خليفه مى ايلرسن بز خود سني متصل تسبيح
 و تقديس ايدو زرسا كه عصيان اتمرز و بزم ارامزده بغض
 و حسد يوقد رديدر و معلوم اولاكه ملائكة نك بوييله ديدكلري
 حق تعاليك فعلنه اعتراض ايدوب بنى آدمى غيبه طريقيله
 ذكر اتمك دكل ايدى حاشا كه ملائكة دن بواشلكه همان بنى آدم دن
 فساد كله جفن بلسلرايدى الله تعا خبر و ير مش ايدى يا خود لوح
 محفوظده كور مشلردى يا خود عصمت ملائكة يه مخصوص ايدو كن
 ادراك اتمشلايدى شبهه يه دوشد يلكه نه عجب حق سبحانه و تعالى
 معصوم طائفة قويوب اهل فساد طائفة يه خلافتن ويره عجب بونك
 حكمتى نه اوله ديوشا كدر لراستاده سوال ايدر كى جناب عزته سر
 حكمتدن سوال ايدلر اما سواللرى صورت اعتراضده اولمغين

حق سبحانه و تعالی **انی اعلم ما لا تعلمون** دیو جواب و پرد کده اتد کوری
جراتدن صاندیلر که حق تعالی کند ولره غضب ایلیه مظهر خشم الهی
اولا لر همان اضطر ابلرندن عرشه التجا ایدوب باشلرین قالدر لر نیاز
وتضرع اتد لر غضب الله خوفندن اغلد لر عرشك اطرافن طولا
نوب اوج ساعت عرش عظیمی طواف اتد لر اندن حق سبحانه و تعالی
بونلره نظر رحمتله نظر قلدی اوزر لرینه رحمت نازل اولدی و حق
سبحانه و تعالی عرشك التند بیت المعموری وضع ایدوب امر
ایلدیکه ملائکه طواف ایلیه لر اندن امر الهی موجبجه ملکر طوافه
بشلد لر طواف بیت معمور کند ولره اهون کلدی اندن صکره یینه
بارتعالی ملکره کوند رب امر ایلد که بیت معمور مثالی اوزره واول
مقدارده یر یوزنده یر بیت بنا ایلد لر اندن یر یوزنده اولان مخلوقا
امر اتدیکه اول بیت طواف ایلیه لر ننکم کوکده ملائکه بیت معموری
طواف ایدر لر اشته طوافك اصلی بود را بتداسی بودر دیو بابا مر
امام زین العابدین جواب یر یجک اول ایتدی کر چک دیر سن یا ابن بنت
رسول الله دیو تصدیق اتدی **بونقل** مقتضا سنجه حدیث دلالت ایدر که
بنا ملائکه خلق ارضدن صکره اولش اوله اما بر روایت وارد که بنا
ملائکه خلق ارضدن قرن ییل مقدم اولش اوله بر روایت دخی
وارد که ایکی پیک سل مقدم اولش اوله **حضرت** علی کرم الله وجهه
بیور مشر که حق تبارک و تعالی ارض و سمو اتدن فرق ییل مقدم

بیت شریفی خلق اتدی و بیت شریف صوا و زرنده **عنا** ایدی عتاتک
معناسی سیل کوتر دویک نشنه در و ابوهریره رضی الله عنه روایتنده
کعبه ارضدن ایکی پیک ییل مقدم خلق اولمشدر و مجاهد رضی الله
عنه قواعد بیت ایکی پیک ییل ارضدن اول خلق اولندی اندن صکره
ارض کعبه نك تختدن بسط اولندی دیمش لر بور و ایتلردن ظاهرا
اولور که بیت شریفك موضعی ارضدن مقدم خلق اولنده و بناسی ارض
صکره خلق اولنده والله تعالی اعلم **کعبه** شریفه **ایکینجی** دفعه ده **آم بیغمبر**
علیه السلام بنا اتمشدر امام ازرقی رحمه الله علیه سند یله ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتندن روایت ایلر که حق سبحانه و تعالی آدم علیه
السلامی جنتدن یر یوزنده اندر دویک زمانده ایتدی یارب نه حال
اولدی با که که ملکر او ازن ایشتمز اولدم دیدی حق تعالی بیور دیکه
یا ادم کنه اشلدك اول کناهك سبیلک ایشتمز سیزدی اما ورا بنم
ایچون بر بیت بنا ایلله انی طواف ایلله و اطرافنده بنی ذکر ایلله عرشه
اطرافنده ملکر اتد و کن کورد و کن کبی ددی اندن حضرت آدم اقبال
ایدوب یر یوزین کردی هر نره یه که مبارک قدمی طوقندی اولی یر
معمور اولدی اخر مکه یه کلدی او راده بیت الحرامی بنا ایلدی جبرائیل علیه
السلام قناد یله اوردی ارضه یدی قات یره انجه تل یری اچلدی ملائکه
عظیم طاشلر که هر یرین او تود کشی کوتر مکّه قادر دکل کتور لر تل یرینه
برقدلر و اول طاشلر بش طاعدن کسلس در لبنا طاعنی و طور زیتا

و طور سینا وجودی و حراطا غلرندن کسلدی اندن صکره ادم علیه
السلام انس طومق ایچون حق تعالی بیت معموری اندرب کعبه تملک
اوزره وضع ایلدی و بویله اولغه بر روایت دخی دلالت ایدر که عمر بن
الخطاب رضی الله عنه کعب الاخبار ایتدی یا کعب بیت الحرام احوالند
باکه خبر ویریدی کعب ایتدی حق تعالی کوکوردن ادم پیغمبر له بله
بر محووف یا قوت اندردی یا ادم بونیم او مدر سنکله بله اندردم عیشم
طواف اولند و غی کی بوا و طواف اولسون و عرشم اطرافنده نماز
قلند و غی کی بونک اطرافنده نماز قلنسون دیو بیوردی و کوکدن
بیله این ملکار طاشدن تملن یا پدیلر اندن صکره بیت معموری
اوزرینه وضع ایتدیلر اندن حضرت آدم طوافه بشلدی و بیت
یا ننده نماز قلمه بشلدی نیکم کوکوردن عرشم عظیمی ملکار طواف ایدو
یا ننده نماز قلورلردی حق تعالی نوح علیه السلام قوم من غرق
ایلد و کی طوفانده بیت معمور کوکه چکلوب تملی یرده قالدی دیدی ینه
از نجی بر طریقله دخی روایت اتمشد که حق تعالی آدی جنتدن یره
اندرد و کی زمانده ایتدی یا ادم بنم یر یوزنده براوم واردر که کوکده
اولان اوم برابرنده درس و اولادک اندن عباد ایدرسن عرشم
اطرافنده ملکار عباد ایتد و طری کی دیدی اندن ملائکه اندیلر
یدخی قات یره اینجه قازدر عظیم طاشلرله یر یوزینه چقچنه طولدر
لراندن حضرت آدم کوکدن اندی و دره رکن ابیض اوزره بر محووف

قول یا قوت بله اندی اول تمل اوزرینه قودلر نوح طوفانده کلنجه
طوردی اندن صکره حق تعالی انی کوکه چکلدی دینلشد **رویه** نقل
اتمشد که حضرت ادم علیه السلام حج ایدوب مناسک حجی تمام ایدیک
یارت هر عمل ایدنه نک اجری واردر دیدک یعنی حق تعالی احسان
رجا ایتدی الله تعا بیوردیکه یا ادم سنی یار لغدم کناهک مغفره اولندی
و ذریکدن هر کی که بوسیت شریفه کناهله کله انکده کناه مغفره
ایلد و دیدی اندن حضرت آدمی ملکار کلوب موضع ردمده قار
شولدر حجک مقبول اولدی یا ادم دیدلر و سندن ایکی پیک یل اول
بز بوسیتی حج ایتدک دیدیلر ادم علیه السلام سوال ایدوب طوافنده
نه دیر اید و کردیدی ایتدیلر سبحان الله والحمد لله والاله الا الله والله
اکبر دیر ایدک دیدلر ادم دخی طواف ایتدکده بویله دیر اولدی ادمک
طوافی یدی اسبوع کچه و بش اسبوع کوند زایدی کعبه اللهی یدی کره
طواف شتی بر اسبوع دریدی اسبوع قرق طقوز طواف اولورنا فعدن
مروی در که عبد الله بن عمر رضی الله عنه سنت آدمی رعایت ایدوب
بویله ایدر ایش و ینه بر روایت دخی اولدر که حضرت آدم بیت اللهی
یدی کره طواف ایتدکدن صکره کعبه یره قار شوطورب ایکی رکعت
نماز قلدی اندن ملتزمه کلدی **اللهم انک تعلم سریری و علانیتی فاقبل**
معذرتی و تعلم ما فی نفسی و ما عندی فاغفر لی ذنوبی و تعلم حاجتی فاعطنی
سؤلک اللهم انی اسألك ایمانا بشار قلبی و یقینا هاد قاحتی اعلم ان

لا يصيبني الا ما كتب لي والرضا مما قضيت ديود عايلدي حق
 تعا وحي ايدوب يا آدم دعا لروي مستجاب اتم وسنك اولاد كن
 هر كيمه بكا بود عائله عرض حاجت ايليه البته بزاتك هم وغم كشف
 ايدرم واكنا وپرورم وچنه نفع ميسترايدرم كه بزناجرا اول فائده
 اتميه دنيائي مراد ايد نمزسه ده دنيا اكا ضروري اقبال ايليه ديدي
 پس ادم عليه السلام طواف ايدل دن برو طواف سنته اولمشدر
 ديدلر **او جنبي دفعه** كعبه معظمه اولاد ادم عليه السلام بنا اتمشدر
امام ازرقى وهب ابن منبه دن روايت ايدركه ادم عليه السلام
 جنت دن جقد وغي زمانده حرق الى حله جنت دن ادمي تغزيه
 موضع بيت شريفده برخيمه قورمش ايدى ادم وفات اتد كده اول
 خيمه رفع اولندي دخی اولاد ادم خيمه نوك يرييه طاشله بالچفله
 بر بيت بنا اتد لر نوح عليه السلام طوفانه دك طوردى كاهى
 عمارت ومرت ايدلردى صكره طوفان يقدى يرين يلور سيز
 اتدى چاق ابراهيم بيغ ابراهيم عليه السلام كلنجه بو حال اوزره قالدی
 امام سهيلي اول حضرت شيث عليه السلام ياپدى ديمشدر
 ظاهر بودركه ادم اوغللرنده شيث عليه السلام بنى اومدن
 اول ياپدى ديمكدر واده مك بناسى همان يريوزينه برابر اولنجه
 اساس ايدى اندن بيت معمور كوكن ايندر يلوب اول اساس
 اوزره وضع اولندي وذكرا اولنان خيمه دن مراد بيت معمور اولمقدر

وجايز دركه انك اوزرينه جنت دن برمرت شريف خيمه جيقوب
 قورمش اوله ادمك وفاتل دن صكره خيمه رفع اولنه بيت معمور
 طوفان نوحه دكلا طورده قدرة الله دن بعيد سنه يوقدر
 اسرار الهيته ييه علم الهى يه مفوضدر **در دخی دفعه** كعبه معظمه
 ابراهيم خليل الله صلوات الله عليه وسلامه بنا اتمشدر **امام تقى**
 الدين فاسى رحمه الله عليه ايدربنا خليل عليه السلام كتاب وسنتله
 ثابتدر وفا كهي حضرت على بن ابي طالب رضی الله عنه دن روايت
 اندوكى اوزره بيت شريفى اول بنا ايدن حضرت خليل در عليه السلام
ابن كثير دخی تفسيرنده بومعنايه جزم اتمشدر وقبل الخليل ياپمش
 اولاد وغمه وارد اولان اثار واخبار صحتن انكار اتمشدر **ازرقى** تاريخنده
 ابن اسحق دن روايت ايلركه حضرت ابراهيم عليه السلام بيت شريفى
 ياپد وغي زمانده يوكسك كن طقوز ذراع ايتدى ويرنوزنده اوزنلغون
 حجر اسود دن ركن شامى يه وارنجه او توزايكى ذراع اتدى وميزاب
 طرفنده ركن شاميدن ركن عراقى يه وارنجه يكرمى ذراع ايلدى وبيت
 شريفك ظهري جانبنده ركن عراقى دن ركن يمينه وارنجه او توزبر
 ذراع اتدى وركن يمينى دن حجر اسوده وارنجه يكرمى ذراع ايلدى وباب
 كعبه يره متصل اتدى يوكسك اتمدى وقبو كچورمدى شويله طوردي
 صكره **تبع** حميرى كلدى قيو طقدى وكليد ليحك سنه وضع اتدك
 حضرت خليل بيت شريفك ايچنده داخل اولن كسه نك صاغ جانبنده

بر چاقور اتدی بیت شریفه کلن مالی آنده قومق ایجون جزینه ایلدی
 و بنا ایدرکن حضرت اسماعیل او موزیله طاش کتوردی ابراهیم پیاردی
 حضرت ابراهیمک ایاغی آتنده اولان طاش که اکا مقام ابراهیم دیرلر
 آنک اوزرینه طورب پیاردی بنا یوکسلد که طاش دخی یوکسلوردی
 ابراهیم مرادی اوزره پیاردی و بیتک اطرافنده نزه به قومق لازم
 ایسه اسماعیل مقامی اوزرینه ایلدوردی ابراهیم چاقوب پیاردی **حجر**
اسود فونه چقیره کلد و کی زمانده اسماعیلک ایتدی یا اسماعیل بکابر
 طاش کتور بورایه وضع ایدیم نشان اولسون خلقه طوافی بورون
 ابتدا استونلوردی اسماعیل طاش ارامغه کتد و کی جبرائیل علیه
 السلام کلدی حجر اسود ی ابراهیم علیه السلام حضرتنه کتوردی حق جل
 و علا نوح طوفانده حجری جبل ابی قیس ده و دیعه قومش ایدی جبرائیل
 اوراد کتوردی یرینه وضع اتدی اندن ابراهیم اوزرین یاپدی حجر کریم
 اول زمانده شویله نوزانی ایدی که اطرافنده ضیا و پرردی انصاب
 حرمک منتهاسنه وارنجه یعنی حرم کعبه نک حد و دنده دکلوشوق
 دوشردی شکر دن قبا تح جاهلیت سیاه ایلدی و حضرت ابراهیمک
 بناسی بنیان مرصوص ایدی یعنی طاشلری بری برینه شویله
 یقشده رمشد ایدیکه اصلا اراسنده خرده قدری طاش صوقلش دکل
 ایدی عبد الله بن عمرو روایت اولمشد که جبرائیل علیه السلام حجری
 ابراهیم علیه السلامه جنتدن کتوردی و کورد و ککور موضعه کند و

قودی و مادامکه حجر مکرم سیزک ارا کوزد ره خیر و برکتدن خالی اولمز
 سیزقادرا ولد و غکوز قدر کاتمسک ایدک قریبدرکه ینه جبرائیل
 علیه السلام کله حجری کتوردی یره الوب کیده دیو بیور مشلرتقی الدین
 فاسی ایدر قتاده ذکر اتدی که حضرت خلیل بیت شریفی بش طاعدن
 بنا اتدی نتمک سابقا ذکر اولمشد راما بیتک قواعدین یعنی مل طاشلرن
 حرا طاعندن ایلدی دیمشد **امام** ابواسحق احمد النعلبی عراش اولو
 کتابنده بیورمشد که حق تعالی اول زمانده که ابراهیم علیه السلامی
 ایش نمردون خلاص ایدوب کند و یه اقتدا ایدنلر ایمان کتوردیلر کند و
 عمی قری ساره خاتونی تزوج ایدوب ایدی دخی دینن کفاردن فجور
 و نفسلرینه امن و امان حاصل اولمچون چقد یلر کتد یلر دیار مصره
 کلد یلر اول زمانده فراغت اولی دن آنده بر فرعون و ارایدی مصره
 پادشاه اولان فرعون دیرلر نیکیم عجم پادشاهنه کسری و روم پادشا^{هنه}
 قیصر دیرلر حاصل اول حضرت ابراهیم زمانده اولن فرعون شیطان
 علیه القنة خبر و یروب شهره برکسته کلدی یاننده بر کوزل خاتون
 وار که هیچ کورلش دکل دیدی او ظالم دخی آدم کوندرب اول خاتون ندر
 دیوب ابراهیم علیه السلامدن سوال اتدردی ابراهیم علیه السلام قز
 قزداشدر دیو خبر و یوردی خاتونمدر دیمدی خوف اتدی کند و قتل
 ایتک احتمالن و یوردی اندن جبار مذکور خبر کوندردی خاتونی ترین
 ایله نزه ارسال ایت دیدی اندن حضرت ابراهیم کلدی ساره یه

قصه دن خبر ویردی و سنجیون قرقرنداشمرد دیوب طور ورم صقن
بنی یالان چقرمیه سن دیدی قرقرنداشم اولد و غک معناسی بودر که
بویره سنکله بندن غیری مسلم یوقدردی اندن ساره اول جباره
توجه ایدوب کندی ابراهیم علیه السلام نماز طوردی حق تعالی ابراهیم
علیه السلامک خاطر فی خوش اولمغیچون کوزندن حجای رفعتدی
ساره کیدب کلنجه هر نه ایلد یسه کورردی حاصلی ساره جباره کلوب
کورند و کی زمانده حسننه خیران اولوب بی اختیارال اوزتد و غی کبی
الی قوریوب کوکسنگ اوستنه دوشدی جبار بو حال کورچک نیه
او غراد و غن یلدی ساره نک حال ادراک ایدوب شان شریفین تعظیم
اندی ربکدن سوال ایله الوی نیه بکا احسان اشون والله سکا ارتوقا
ذا تمیم دیدی ساره دخی یارب سوزنده کرجک ائیسه احسان ایله ددی
دعاسی مستجاب اولدی اندن صکره ساره یه برجیله جاریه قطیبه
باغشندی که اول هاجرد و ساره ابراهیم علیه السلامه توجه ایدوب کندی
ابراهیم ساره نک کلد و کن طویوب نمازدن فارغ اولدی نه در حالک یا ساره
دیدی ساره واقع حال حکایت اندی و هاجری حضرت ابراهیم باغشلیو
بولانکی حق تعالی بو جاریه دن سکا برولد روزی قیلادی ساره
کند و او غلدن و قزدن قالمشدی اندن ابراهیم علیه السلام هاجری
تصرف ایلدی هاجر حامله اولوب اسماعیل علیه السلامی طوغردی و ابراهیم
فلسطین دیارنده رهله ایلمایلیا اراسنده برناهییه ده اقامه ایلدی

۱۹
کلوب کیدن طایفه ضیافت ایدردی حق تعالی کند و یه مال و نعمت فروان
احسان اتمشدی سننه یه احتیاجی یوغیدی **وقت** که الله تعالی قوم لوطی
هلاک ایتک استدی صورت بشرده ملائکه کوندردیکه واره لرا ابراهیمی
قوم لوط اچندن چقرلر اللهک امرین ایصال ایده لر و یوردیکه ابراهیم
و ساره یه اسحق علیه السلامی بشاره ایلیه لر اول زمانده که بونلر امر حقه
کلدیلر ابراهیم علیه السلامک اونه فوندیلر ابراهیم علیه السلام ایتدی بو قوم
بالذات بن خدمت ایدرم دیدی اندن چقدی قرآن عظیمده بیوریلن
اوزره بریان اولش برسموز بوراعونی کتوردی او کلرنیه قودی بونلر الدین
چکوب یدیلر ابراهیم علیه السلام بو حال کورچک خوش کلدی قلبیه
خوف و اضطراب دوشدی ملکوردخی یا ابراهیم لا تخف انا ارسلنا الی
قوم لوط دیدیلر کند ولرینی بلد ردیلر ساره ایاغ اوزره طورب بونلره
خدمت ایلردی اوراده بونلر اسحق علیه السلامی بشاره ایتدیله همان
ساره ایشدوب کولدی قرآن عظیمده و امرأته قائمه فضیحت دیو بیورده غی
بودر ابن عباس ایدر تعجب اندی ساره بو قاریلقده باکه او غلان اندن
میسر اولوردیدی کند و طقسان یاشنه ایرمشیدی حضرت ابراهیم یوز
یکرمی یاشنه وارمشدی انچون کولدی مجاهد و عکرمه فضیحت بیور
لد و غنک معناسی همان ساعه ساره حیض اولدی دیمکدر یدلر طوشان
حیض اولد و غی زمان عمر بلیر فضیحت الارب دیرلر بوراده مراد حیض دردی لر
سدی ایدر هاجر حامله اولمشدی همان ساره ده حامله اولدی اندن هاجر

اسماعیل و ساره اسحق طوخر دی اوغلچققر بیو دیلر برکون ایکسی سکر دوب
 یارشدیلر اسماعیل کچدی پس ابراهیم علیه السلام اسماعیلی قوجا غنه الوب
 دیزنه او تورتدی اسحاقی کند و یاننه او تورتدی ساره کورچک انجندی
 جاریه اوغلن دیزوکه الدوکه بنم او غلوی یا نوکه او تورتک دیدی حاصلی
 غیر تلنوب یمین اتدی البته هاجرک اتدن برپاره کسرم و انک شکلن تغییر
 ایدرم دیدی بر زماندن صکره غضبی کچوب عقلی باشنه کلیمک اندوکی
 یمینه متحیره اولدی نیلجکین بلدی اخرا ابراهیم علیه السلام ایتدی یاساره
 اخفضیها و اتقی اذینها دیدی یعنی اتن کسمکه و شکلن تغییر ایتکه اندا
 ایتمش ایدک واره هاجری سنت ایلده و قولققرین دل اندک یرینه کلسون
 ددی خفاض دیوققرلری سنت ایتکه دیرلر نیکیم اوغلچققرلری سنت
 ایتکه ختان دیرلر او رادن ساره و اردی او یله ایلدی و خفاض خاتونلره
 اندن سنت قالدی ینه بر زمان دن صکره اسماعیل و اسحاق بر بریله
 چکشدیلر د و کشدلر ساره بیحضورا ولوب یمین اتدیکه هاجرله بر
 مملکتده طور میه همان هاجری بندن ایردیو ابراهیمه ابرام اتدی پس
 حق نقا ابراهیمه وحی اتدیکه اسماعیلی و هاجری مکه یه ایلده حاصل
 بونلری الدی مکه یه کلدی مکه اول زمانده عضاه و سلم ایدی یعنی انده
 بواسطه له سمتی اولان اشجار یتمش ایدی و موضع بیت شریف بر قزل دیه
 ایدی هاجرله اسماعیلی موضع حجره ایلندی او راده اندردی و هاجره بیور
 دیکه بر عرش ایلیمه یعنی اول یرک اوزرین اورتوب کولکه لک ایده اندن بر

و جانیه متوجه اولوب کندی هاجرا رده نه و شدی یا ابراهیم الله تعا سکه
 بویله می بیوردی بونلری الله امر یله می اندک دیدی ابراهیم نعم دیو جواب
 ویردی هاجرا یتدی ایمدی الله بزی ضایع امتزدیدی وندی یرینه کلدی
 هاجرک یاننده برقر به صو وارا یددی صوتام اولدی پس هاجر و اسماعیل
 صوصدیلر هاجر طاغ جانیه نظر اتدی بنی ادمدن هیچ کسه کوره
 مدی اندن صفانک او ستنه چقدی ینه هیچ برکسنه کوره مدی اندن
 اسماعیل نظر ایده رک صفادن استغف اندی وادی به اندوکی زمانده اسماعیل
 کوره مز اولدی آندن ینه بر جانبدن دخی یوکسکه چقدی اسماعیل کوره ی
 اندن طوره دی یوقر و کندی مروه نک اوزینه چقدی اسماعیل کوردی
 اندن طوره دی یوقر و کندی هیچ کسه کوره مدی حاصلی یدی کوره بو
 اسلوب اوزره بر طاغدن بر طاغنه اینوب چقدی اخرا اسماعیلک یاننه
 کلدی شول حالده که جبرائیل علیه السلام کلش زمزم یرینه قناد یله او مش
 یردن صوقایمغه بشلمش همان هاجر بو حال کورچک صوبانه اقوب
 کمتسون دیو اطرافن طوتدی بر حوض اندی **بنی حضرت تری علیه السلام**
 مروی یدر که اگر هاجر عجله ایتیدی زمزم یرنوزندن اقریبکاری اولیدی
 دیو بیور مشلر اندن هاجر صعودن ایچدی و اسماعیلی امروردی و جبرائیل
 علیه السلام ایتدی یا هاجر صفن ضایع اولمقدن خوف ایته بوراده حق
 تعالی بک براوی با پلسه کرک بو اوغلانله اتاسی بنا اتسه لکرک و تحقیقا
 حق سبحانه و تعا اهلنی ضایع ایلزدیدی **امام قرطبی** رحمه الله علیه

تفسیر نده بیور که بر کسیه جایز د کلد که بوقصیه نظر ایده دخی بنده الله
تعالیه توکل ایدرم دیواهلنی و ولدنی یا باندہ قومی جایز کوره ابراهیم خلیل
الله بویله ایلدی بنده بویله ایدرم دیر زیر ابراهیم علیه السلام حق تعالی
امر یله اینشدی ضایع اولمچقلرنده شهره سی یوغدی و غیرک توکلی
بیخبر لر توکلی کی اولمز **آمر زمزم** منجه خاصیت وارد که غیری صولرد
اول خاصیت بولمز **ابن عباس** رضی الله عنهما حضرت تندن مروید که رسول
الله صلی الله علیه وسلم **ما زمزم** لاشربله دیو بیور مشلر هر نه نیت
ایچلسه حق تعالی میسر ایده عکرمه در منقولد که **ابن عباس** حضرت
ایچد وکی زمانده **اللهم انی اسئلك علما نافعاً ورزقاً واسعاً وشفاعاً**
من کل ذی یودع ایدر لریش بعض عزیز لردن منقولد که اول ایچلد وکی
زمانده استجاب دعوت نیتنه ایچله یعنی مرادم بود ریارت که نه
دعا ایدرسم قبول ایده سن دیو نیت ایلد اما کر کلد که نیتی خیر اولد
دیشلر و صحیح بخاریده **ابودر غفاری** رضی الله عنه حضرت تندن مروی
در که ماکان لی طعام الا ما زمزم فسمت حتی تکسرت عکن بطنی وما
اجد علی کبدی سخره جوع دیو بیور مشلر یعنی بعض زمانده واقع اولدیکه
ما زمزم دن غیری طعام یوغدی حتی انی ایچه سمر دم قارتک انلری
سموز لکن بولکم بولکم اولدی و جکر مده اخلق رقت یولزدم دیکدر و صحیح
مسلمده ینه ابودر دن منقولد که زمزم حقنده **انه طعام طعم**
دیو بیور مشلر و بعض روایتده وشفاسقم دخی وارد اولشد ریغنی انی

ایچین کسنه طعام میش کی طویار دیکدر جزری بویله اتمشد و مرضک
شفاسی در دیکدر ابو بکر بن عربی رحمه الله دیشدر که زمزمده اولان
خاصیت قیامتہ دکن موجود در شول کسیه کوره که نیتی صحیح اولد
و خبری تکز یب اینیمه و تجر به ایچون ایچیمه **سهمودی** تاریخ مدینه منوره
ده ذکر ایدر که مدینه ده داخی بر مبارک قوتی وارد راگه ده بیز زمزم
دیر لرائک داخی صوبیدن ایچر لر و اطراف ممالکه الموب کیدر لر و اول
قوبیدن بئرک ایدر لر امیش حاصلی انده ده بر مبارک لک مشاهد
اولوب زمزم کی مرغی قلنور مش **بینه قصه** بر رجوع ایده لوم حضرت
اسماعیل و هاجر زمزم یا شنده توکل از ره اسایش ایدر کن اهل یمندن
جرم قبیلہ سندن بر جماعت شامه کیدر لر یوللری اول سمت اوغزادی
جبل بے قیس اوزرنده کوردیلر بر قوش طویان طور بر قوش سومیه
دولمز بوراده صو وارد در دیدیلر اطراف یوقلد لر اخر زمزمی کلوب
بولدیلر و قصه دن خبردار اولدیلر و هاجر ایتدیلر اگر اجازت ویررک
کله لوم بوراده قونلم سنکله یولداش اولد لوم انش طوتلوم صوسند
ملککدر اما اجازتکه بزدہ ایچلم دیدیلر هاجر اجازت ویردی اوراده
کلوب قوندیلر مکّه مشرفه ده اول ساکن اولن طایفه عرب جرهم
طایفه سیدر صکره هاجر وفات ایلدی اسمعیل انلرک ارا سنده
قلوب بیودی بکت اولدی انلرک لسان اوکرندی و انلردن قزالدی
حضرت اسمعیل دن حاصل اولان اولاده عرب متعربہ دیر لر و جرهم

وخطان قبيله لرینه عرب عاربه و عرب عربا دیر حضرت ابراهیم
علیه السلامک لسانی عبرانی ایدی اسمعیلک و اولادک لسانی
عربی اولدی برکون حضرت ابراهیم اسماعیلی و هاجری زیارة اتمک ساره
ده اذن دیلدی ساره اذن و یردی اما شرط ایلدیکه یا نرینه نزول
اتمه همان کوره دخی دویب کله پس ابراهیم مکه یه کلدی و هاجری وفات
اتمش بولدی اندن اسمعیلک اوینه کلدی خاتونه اسمعیل قنده در
دیو سوال اتدی اولدخی شکاره کتدی دیو جواب و یردی اسمعیل کاهی
حرمدن طشره چقوب معیشت اچون صید شکار ایدردی اندن
ابراهیم علیه السلام خاتونه ایتدی هیچ ییجک و ایجک نسنک واری دیک
خاتون هیچ نسنه یوق دیو جواب و یردی ابراهیم ایتدی امدی زوجک کلد
وکی زمانده بدن سلام ایله و اوینک ایشکن دکشدورسن دیو اضرمدی
دی و ابراهیم علیه السلام دوندی کتدی اندن اسماعیل اوه کلچک
خاتونی ابراهیمک سلامن یتشدردی و اوینک ایشکن دکشدورسون دیدو کن
خبر و یردی همان اسمعیل علیه السلام باباسنک مرادین فهم ایدوب خاتونی
بوشادی بر غیرین تزوج ایلدی ابراهیم علیه السلام نیه بومد تدن صکره
ساره دن اسماعیلی زیارت اچون اجازه استدی ساره نیه اجازه و یردی
اما نزول اتمه سن همان کورب کله سن دیدی ابراهیم علیه السلام مکه یه
کلدی ینه اسمعیلک و ده بولمادی خاتونه سوال اتدی خاتون شکاره
کتدی دیو جواب و یردی و ابراهیم تعظیم و تکریم ایدوب مرحبا بک دیدی

25
واجلس یرحمک الله دیدی اوکنه ات وسود کتوردی ابراهیم یدی و اچدی
اندن خاتون ایتدی یولدن کلهش سن باشوکی یو یایم و صاچوکی طره یوب
اصلاح ایده یم دیدی اندن برطاش کتوردیکه اولک طاش صکره دن
ابراهیم علیه السلام اوزرینه چقوب کعبه اللهی بید و غی طاش اولسه
کرکدراندن ابراهیم علیه السلام اولک طاش اوزرینه چقوب اوتوردی
بصد و غی زمانده مبارک ایتدی طاشک اچینه باتدی اندن خاتون
ابراهیمک صاغ جانن یودی صکره صول جانن یودی صکره باشنه صود
کوب تمام بدن پاک و پاکیزه ایلدی ابراهیم علیه السلام قالوب کلدوکی
جانبه کتدی و اسماعیله سلام اضرمدی و اوینک ایشکی خوب اولمش شد
نکیر وار توق دکشدردی اندن اسماعیل اوه کلچک باباسنک رایچه
سن الدی هیچ بونده کسه کلدیمی دیو سوال اتدی خاتون دخی بر جمال
خوب رایچه سی طیب پیر عزیز کلدی بنده ضیافت اتم و بدن یورم
طاشک اوزرینه بصد و غی زمانده ایاخی بتدی اشد ایا غلک
یری بودردیو طاشده کسوتردی و ساکه سلام اتدی و شویله شویله
اضرمدی دیدی اسماعیل ایتدی انک معناسی بن سنکله ثابت اولوب
سندن ایرلمق در دیدی و طوب طاشده ابراهیمک قدم شریفی یرین
اویدی اندن تبرک اچون طاشی حفظ ایلدی تا اول زمانه دک که
ابراهیم علیه السلام اوزرینه چقوب کعبه بنا ایلدی اولک طاشدرکه
مقام ابراهیم دیوا کله و شمدی الان مکه مشرفه ده در عبد الله بن عمر رضی الله

عنها روايت شده وارد اولمشد كه ركنه مقام جنت يا قوتلرندن ايكي
 يا قوت ايدى حق تعالى نورلرين زائل اتدى اگر زائل اتميدي مشرق
 ايله مغرب اراسنه ضيا ويره لرايدى ديو بيورلش بوندن صكره حق
 سبحانه و تعا ابراهيم خليل الله امر ايلد يكه كعبه بنا ايليه ابراهيم حق
 تعا نك فرما نيله بيت شرفي بنا ايدوب تمام ايلدى وقتاكم ابراهيم عليه
 السلام عملدن فارغ اولدى حق تعالى امر اتديكه ندا ايدب بيت الله
 حج اتمكچون خلق دعوت ايليه قرآن عظيمده **واذن في الناس بالحق**
 ديو بيور دوعني اولدراندن ابراهيم كورد يكه حج بيت الله فرض اولدى
 يارب بن نرد كلوندا ايدوب اوازاشته ورم كه خلق كلوب حج ايده
 لرديدى حق تعالى يا ابراهيم ندا اتمك سندن اشتد **وكن**
 پس ابراهيم ندا ايدوب ثبير ديد كلرى طاعك اوستنه جقوب يا عباد
 الله ربكون بر بيت بنا ايلدى و بيور ديكه كله سپزاني حج ايده سز
 اجيبوا داعي الله و يونا ايلدى دنيا يوزنده كيم و اريسه و دخی خيامته
 دكن كلجك كم و اريسه اته لرى صلبندن و انه لرى رحمندن ايشد لير
 علم اللهده حج ايده جك كم ايسه جمله سى جواب و يرد يلرى و هر برى
 هر حج عد دنجه اصلا ب ابا و ارحام و امهاتدن ليك ديد يلر **حق**
سبحانه و تعا ابراهيم عليه السلامه بو غزله ديو بيور دوعني اسماعيل
 ميدريو خسه اسحاق ميدر علما رحيم الله بونده اختلاف اتمشلدور
 صحابه كرامدن عمر بن الخطاب و على بن ابى طالب و عبد الله بن عمر رضی

الله عنهم و تابعين دن ابن المسيب و شعبي و مجاهد و حسن بصرى رضی
 الله عليهم بوكه ذاهب اولمشدركه ذبيح الله اسماعيل عليه السلام اول
امام نووي رحمه الله عليه تهذيب ادلوكتا بنده اكثر علمائك قوللرى
 بودركه اسماعيل اوله ديمشدر و ابن كثير دخی ترجمه سنده قول
 صحيح بودرد يوزكر **ايلر كعب الاخبار دن** مرويدركه وقتاكم ابراهيم
 بيغمبره روياسنده او غلنى ذبح اتمك كوسترلدى كند و دخی يقين
 بلد يكه حق تعالى نك امر ديدر همان او غلنه ايتدى يا بنى الوكه برياره
 ايب ال و يحاق ال سنكله شوطاغ يولنه كيده لوم برمقدار اودون
 جمع ايدوب كتوره لوم ديدى اولدخی الله ايب الدى بچاق الدى
 با پاسنك ار **ه** ووشدي كند يلر شيطان لعنة الله عليه ايتدى
 اگرال ابراهيمه شمدى فتنه ايلرسم ايرق ايده مزم ديدى همان فساد
 زماندرد يوكندى او غلنك والده سنه كلدى ابراهيم او غلوكى قنده
 الوك كندى ديدى اولدخی اودون كتورمكه كند يلر ديدى شيطان ايتدى
 والله يوق بو غزله كندى ديدى اولدخی حاشا و كلا اول انى زياده سور
 و زياده شفقت ايدر هيچ اولاي بو غزليه ديدى شيطان ايتدى يوق
 الله امر يكه بو غزلرم ديو زعم ايلر ديدى اولدخی اگر الله امر اتديسه وارون
 اطاعت ايلسون ديدى شيطان اورادن كندى او غلان ياننه كلدي
 با پاسنك اردنجه كيدر كن قنده كيدر سن ديدى شوطاغ جانبنه
 اودون كتورمكه كيده زرديدى شيطان ايتدى والله با بالك مرادي

سنی بوغزلقدردیدی پخون بوغزلرینی دیدی الله تعالی اوپله امرایلدی
 دیو بوغزلردیدی اولدخی امدی سمعاً و طاعة الله امراتدیسسه همان
 بوغزلسون دیدی شیطان ابراهیمک یانته کلوب قنده کیدرسین
 یا شیخ دیدی ابراهیم شو جاننده بر حاکم وارا کاید رم دیدی شیطان
 ایتدی شویله سزرم که شیطان سنوک دوشوکه کیردی سنی الدادی انک
 سوزنه او یوب اوغلوکی بوغزلفه کیدرسین اول چکرک پاره سن بویله
 ضایع ایدرسن اما صکره پشپان اولورسین صکره پشپانلق فایده
 اتمزدیدی ابراهیم علیه السلام بونک شیطان ایدوکن بلی بدن ایراغ
 اول یا ملعون دیدی والله حق تعالی انک امرین یرینه کتورورم دیدی شیطان
 خایب و خاسرد وندی کتدی وقتاکم ابراهیم اول مراد ایدندوکی موضعه
 کلدی بعضیلر موضع مذکور شیرطاغنده ایدی دیمشلدور حاصیلی
 اوغلنه ایتدی یا اوغل دوشمده شویله کورد مکه سنی بوغزلرم دیدی
 اولدخی یا الله اول سننه که شکا امر اولورانی اسله ان شاء الله بنی صابر
 لردن بولورسن دیدی قرآن عظیمده **یا بنی انی اری فی المنام انی اذبحک**
فانظر ماذا تری قال یا ابت افعل ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصابرين
 دیو بیوردوغیدراندن اسماعیل ایتدی بنی بوغزلق دیلدوکن ده
 محکم بغلیه سن زیبا اولم مشکل سننه دراحتمالدرکه جان آجسیله اضطرار
 ایدم ساکه قانم دوقنه اجر ثوایمه نقصان کله و بچاغوکی محکم کسکن
 ایله و بنی یوزم اوزره یوزر یا نم اوستنه یا تورمه جائز که یوزومه نظر

ایدوب مرحمت ایلیمه سین الله امرنه مخالفت لازم کله دیدی و جائز
 کوررسک کو ملکومی انا مه الوی کیده سین انکله تسلی بولادیدی
 اندن ابراهیم علیه السلام یا بنوم اوغلنجوغم حق تعالی امرنه کوزل عون او
 لورسین دیدی روایت اولنورکه ایپله اسماعیلی محکم بغلدی اندن بچاغن
 بیلدی واسمعیلی آلی اوزره یا تور تدی و کوزنی اسماعیلک یوزندت
 صقنوب بقدی بچاغی بوغازنیک الله صوقدی جبرائیل علیه السلام
 یتشوب بچاغی دوندردی بچاغک ارقه سی اسماعیلک بوغازنه کلدی
 اندن بچاغی چکدوکی کبی برندا کلدیکه یا ابراهیم رویاکی تصدیق ائدک
 واشته ساکه برقوج کوندردک اوغلوکه فدا اولسون انی بوغزله دیو
 جنتدن جبرائیل برقوج کتوردی **ابن عباس** حضرتندن مرویدرکه
 اول قوجی حق تعالی جنتدن اخراج ایلدی بوندن اول قرق پیل ایدیکه
 اوتلیوب کزردی دیمشدوفاکهی ایدراهل کتاب ذکراندیلر و علما
 چوق کسنه دیدیلرکه اسماعیل فداقلان قوج ایلچ ایدی اقرن ایدی
 اعین ایدی یعنی توی اقله سیاه قریشق ایدی و بونوز لوایدی و کوزلری
 بیوک ایدی ذکر اولنان وصفلر اسباب حسن ظاهریدندر بویله
 اولحق خوب اولور وینه ابن عباسدن روایت ایلشدوکه لور قوج
 حضرت ادم علیه السلام ایکی اوغلنک بوندن مقبول اولان قربان
 ایدی دیو بیورمشلر **امام ازرقی** ایدر حضرت اسماعیلک جرهم قبیلله
 سنده مفاصن بن عمرک قزندن اون ایکی یکت اوغلی اولدی بعضنک

اسمی معلوم و بعضنک نام معلوم در اول معلوم اولنردن بری ثابت
و بری قیدار و بری قطوار در حضرت اسماعیل علیه السلام یوزاوتوز
بیل عمر سورمشد ر حق تعالی طایفه سن ثابتله قیدار نسلندن
چو غلتمشد ر صکره دن ثابت وفات اتد کده جدی اولان مفاض بن عمر
وبیت شریفه والی اولدی و ثابتنک اوغلن یاننه الدی جرهم طایفه
سنه ملک اولدی مکه مشرفه نکه اوستی یاننده قعیقمان دیدکری
موضعه نزول اتد یلر عمالقه دخی کلوب مکه نکه الی یاننده قومنشلر
ایدی انلر دخی کند و لردن سمیدع ادلو برکسنه اختیار ایدوب ملک
ایدندیلر و قالقوب اجیاد دیدکری موضعه قوندیلر اما مکه ده امر
مفاض بن عمروک ایدی سمیدعک حکمی یوغندی اخر ما بینلرنده عداوت
حادث اولدی حرب و قتال اتد یلر سمیدع جنگده دوشدی ملک مکه
بلامنازع و لامدافع مضاضنه قالدی شعاع عرب بو خصوصده بعض
نظم انشلردن راندن صکره حق سبحانه و تعالی اولاد اسماعیل و طایبی لری
اولان جرهم طایفه سنه کثرت و پردی و اولاد اسماعیل انلره مخالفت
اتملردی والی مکه انلر اولور لرایدی کیده رنک بونلر قتی چو غالبوب
ارض مکه یه صغیر اولیجا ق اطراف ممالکه منتشر اولد یلر دین ابراهیم
علیه السلامی رعایت اتد کیری اچون هر قنده وارلر سه منصور
و مظفر اولور لرایدی شویله اولدیکه بونلر بلاده طویطلو اولوب
عمالقه اول دیاردن سور دیلر چقر دیلر عمالقه و عمالیق دیدکری

برطایفه در که عملیق ادلو برکسنه نکه اوغللری در چو غالب نیجه قبیله
اولشلردن و عملیق حضرت نوح علیه السلام و رد بنی اوغلی در عملیق
ابن لاو زین ارم بن سام بن نوح در بو عمالقه طایفه سنک دولتلری
دونمکه سبب بو اولدیکه بیت شریفنک حرمتن ضایع ایدوب استخلاف
و استحقاق ایدر اولدیلر حق تعالی انلری ارض حرمدن اخراج ایلدی
انلر صکره جرهم طایفه سی دخی بیت شریفی حرمتنه لایق اولمز انشلر
ایدوب قباختلره و بدعتلر احداث انکسواتمکه باشلدیلر بکلری اولان
مفاض بونلره نصیحت ایدوب یا قوم بغی و فساد دن حذر ایدک اشته
کورد و کز سزدن اول عمالقه بیت شریفنک حرمتن صقلد لر استخفاف
اتد یلر حق تعالی مسلط ایلدی بود یاردن انلری اخراج اتد و کز
اطراف بلاده متفرق اولدیلر دولت اللرندن کتدی امدی سزده
صقنک بیت الله حقن استخفاف اتمک که حق تعالی سزیده چقره
دیددی بونلر مضاضنک سوز بن اسلمد یلر شیطان بونلری مغرور اتدی
عرب ایچنده بزدن رجال و سلاخی اغزو اکثر کیم وار که کله لر بزی
اخراج ایده لرد یو جواب و پردیلر مضاض ایتدی حق تعالی حضرتنک
امری وار و اولیچق سزک دیدکری کوز هب باطل اولور اخر مضاض
کوردیکه اصلاح قابل دکل بیت اللهک ایچنده ایکی التون غزاله
وار ایدی و دخی کعبه مکر مهیه اهدی اولنان اموال دن نه واریسه
الوب چقر دی کیچه ایله زمزم قیوسنه کومدی زمزمک صوتی چکلوب

قالماش ایدی بر مقدار قازدی دخی بومالی ایچنه برقدی اوزربن
اورته قوری اندن اولاد اسماعیلی یانته الوب جرهمدن مفارقت
اتدی بونلره بر جانیبه متوجه اولوب چقدی کندی بوندن صکره
هما خراعه دیدکری قبیلله اکلوب غلبه ایلدی جرهم طایفه سن سورب
چقر دیلر کند و لر والی مکه اولد لر اندن اولاد اسماعیل که سابقده خراعه
وجرهم طایفه سیله جنک اتمک اختیار تیموب چکلشلا ایدی کلد لر
خراعه دن مکه ده بزده ساکن اولم سزکله دیوا اجازه استدی لر خراعه
بونلره اجازه ویرد لر اندن صکره مضاض کلدی اجازه استدی اکا
اجازه ویرمیوب جرهم طایفه سندن هرکیم مکه حرمنه یقین کلورسه
دیی هدرده دیدیلر یعنی الد و روزز مفت کید ردیکد راندن بر
کون مضاضک دوه لری اوتلیورق چکلده و لر ارض مکه یه کیردیلر
خراعه بونلری طوتدیلر بوغزلیوب یکه بشلده یلر مضاض دوه لرینک
ارونه دوشوب یوقلیورق کوردیکه مکه یه داخل المشلر اندن جبل
ابی قیس اوزرنه چقوب باقدی کوردیکه وادی مکه ده طور میوب
دوه لرن بوغزلیوب اکل اید لر ملاحظه ایلدی اگر وادی یه ایزسر
بنی قتل اید لر دیدی اخرنا چار اولوب کند و اتباعیله جقدی یمن
ولایتنه کندی تصرف مکه خراعه المنده قالدی بنی اسماعیل دخی
ارالرنده بله ایدیلر بونلردن خراعه یه کسه بر خصوصه خلاف و نزاع
اتمزلردی تا اول زمانه دکی که قصی بن کلاب بن مرة نک دولت

وشوکتی غالب اولدی هما برکون تصرف امور مکه قصی بن کلاب قبضه
قد رتنه داخل اولدی طایفه قریشک احوال اول جمع اتد و کیچون اکا
مجمع تسمیه اتدیلر و قریش قومنه قریش دیدکری انکیچوندر که قصی
اوزرنه جمع اولمشلر در زیر قریش لغته جمع دیمکد رنوندن اول
بوقیله یه قریش دیرلردی **بشچی دفعه** بیت شریفی عمالقه
بنا امشلر در **ازرقی** حضرت علی بن ابی طالب دن سند یله بویلیجه
روایت ایدر که بنا خلیل علیه السلام یقلدی دخی عمالقه یایدیلر
عمالقه بناسی دخی یقلدی صکره جرهم طایفه سی یایدیلر **التنجی دفعه**
جرهم بنا ایلمشلر اما برر وایتده بویله کلشدر که جرهم عمالقه دن
اول یایش اولالرا ما محبت طبری جزم امشدر که عمالقه اول یایش
اولالرا و ازرقی دخی اخبار عمالقه ده بعض سننه ذکر ایلر که بونلرک
جرهمدن تقدمن اقتضا ایلر زیر ابن عباس حضرتندن روایت
ایلر که بیورمشلر زمان سابقده مکه مشرفه ده برقیله و ارایدی
اتلره عمالقه دیرلر ایدی غزتلوا و قد رتلوا غنیا طایفه ایدی یخشی
اتلره و دوه لره و سایر طوارلره مالک لرا ایدی اطراف مکه ده اوتلدو
لردی نواحی مکه اول زمانده سبز و حرم ایدی کوزل انجلر و نیورا و تدر
یتمش ایدی بونلر تمام عیش و عشرت اوزره اید لر بونلر واردیلر ظلمه
باشلدی لر و نفسلری اوزره اسراف اتدیلر و مطام و الحاد اظهرا اتدیلر
حق تعالی شکرین ترک اتدیلر حق سبحانه و تعالی دخی نعمتلرین سلب

اشرف در سمن کلاب بن مرثه اوغلي سن سنك قوس مكد ده بيت الله يانده
ساكن دري قضي اورادن كندی مکه يه کله ی قوی بونك فصاح
بلدیله و انرا عزاز و اکرام اندیلر اول مانده خراغ طایفه سی مکه
شهرینه و بیت شریفه مسرتلی اولمشلرایدی و اولونری خلیل بن حبیشه
نام برکسنه ایدی پس قضي اول خلیلک قرین استندی اولدخی بونك
شرف نسبن بارردی کتوردی بوکا قرین و پردی قضي اولندی و اولاد
واموالی جو غالدی شرفه عظیم بولدی خلیل وفات ایدیمك مفتاح
کعبه قرینه وصیت ایلدی اولدخی بن بوغدمته قاهره کلم دیوخرانه
تومندن ابوغبشان دیرلر برکسنه یه تسلیم ایدوب خدمت بیت
شریفی که تقویض اتدی اولدخی بر بکری و رفیع ایدی شرابی غایت
سوزدی برکون ایچ جاك شرابی قالدی محتاج اولدی کتوردی مفتاح
کعبه یی بر طلوم شرابه صاندی قضي بن کلاب شرابی ویرب مفتاحی
الندی اورادن عرب ایچنده مثل قالدی برکسنه بر زیاندر معامله ایسه
اخسر صفت سن ابی غبشان دیرلر حاصلی قصه بویله واقع اولیچق
خراغه طایفه سنه خوش کلدی مفتاح کعبه کند ولردن کیدوب
قصه یه وارد و غنه بیحضور اولدی قضي اوزرینه چرق سوزسو
یلدیله اخر قضي ادم جمع ایدوب خراغه ایله جنك اتدی غالب اولوب
خراغه طایفه سن کعبه دن سوردی چقردی و کند و ارکعبیه وای
اولدی قومی دخی کند و اوزرلرینه بک نصیب ایدوب امرنه انقیاد و اطاعت

بیت شریف انك الله
ایدی صح

کوستردیلر قومینك اول عبادتلی بوايد يکه مکه شهرنده ساکن اولمده دن
چقرلردی غایت تعظیملرندن مکه ده بیت شریف یا ننده او یایمچی جابر
کورمز لردی و مکه ده جنابنی حلال طومرلردی کوندر او را لرده کن
اولسرلردی اخشام اولسه حله چقرلردی اول زمانده که قضي قومی
یا ننه جمع ایلدی مکه ده اولریا یغه اذن و پردی و سزجرم شریفده کعبه
الله اطرافنده اولریا یوب ساکن اولیچق عرب طایفه سی سزدن قور
قرله و سزکله قتال اتمک حلال کورمز لرو سزی برکسنه بوزادن اخراج اتمک
قادر اولمزیدی انلرده ایتدیلسن بزم سید بزمین بزم رانمز سنك
رأیو که تابعدرینه پیور سنك اویله اولسون دیدی لر اول قضي باشلای
دارالندوه پاییدی لغتده ندوه اجتماع دیمکد ز بر مهم مصلحتی اولسه
اورایه جمع اولوب مشوره ایدرلردی قریش طایفه سندن برخاتون
اره وارسه یا برکسنه اولنسه البتّه دارالندوه به وادرلردی مصلحت
انده کوریلوردی حاضلی قریشک دیوان خانه لری ایدی ازرقی روایت
ایله که اول زمانده قرق یاشنه وارمین کسنه دارالندوه یه قومیزلردی
اما قضي نك کند و اولادی قچ یاشنده اولورسه اولسون انلره مانع
اولمزلردی اندن حکره قضي اطراف کعبه ده اولن اماکنی قریش طایفه
سنه قسمت ایلدی انلردخی درت جابنده اولرنا اتدیله همان طواف
این جك قدریری قودیلر شویله نقل اولنورکه الان کعبه شریفه
اطرافنده یوغه طاش دوشمنش بیرکه مطاف دیو ذکر اولنور اول

بود و اولیونیک قبولی که عبت الله جانسه اچده پلر و هر یکی اولی کسانده
 یول اتدیلر خلق او یوللردن مطافه کلوب کیدرلر و شکره دن حضرت
 محرومی الله عنه اول اولری الویب بیقوب مسجد حرامه قایمشدر
 شکره دن یمه ان و غیره رضی الله عنهم دخی توسیع ایشملردن تفصیلی
 کلبه کرب دران شأ الله تعالی **عبد الله بن لوی** اولادندن اول کلبه
 که یاد بشاهلغه یتشدی قضی بن کلاب ایدی و اندن عرب ایچنده بعضی
 کلمات حکمت امیر قالمشدر روایت ایدر لوجمله دن بری بودر که من
 اَكْرَمَ لِيَا شَرِكٍ فِي لَوْمَةٍ دَمِشَ لِيَا اَوَّلَ كَسَمَةٍ دَمِشَ لِيَا
 دینی و نفسی بخیل اوله یعنی برکسینه برلته و اکرام ایلمسه اول صف
 قبیحه ده اکاشریک اولوردیمکدر برگدخی بودر که من استحسن قبیحا تنزل
 الو قبیحه دیمش یعنی برکسینه برقیچ نینده استحسنان ایدوب ایودر
 خوددردیسه انک قبیحه تنزل ایدردیمکدر بری دخی بودر که
 من لم تضلله الکرامه اصلحه الهوان دیمش یعنی برکسینه که آنی الیراک
 اصلاح اتمه خورلق چقرلق اصلاح ایدردیمکدر فی الحقیقه هر
 کسینه ایلولخر کو تر من بعض نفس واردر که رعایت اولد قبیحه بدحوی
 اولون خیانتیه بشیر اما قهرله خورلغه طوتلیسه بر خوش ادم اولور
 مشهور حکایه در جنگاینه صوباشیلق ویرمشلر اول باباسنی اشغه
 الویب اورمش وکنکی دیرلر بری دخی بودر که من طلب فوق قدره استحق
 الحرمان یعنی برکسینه کند و مقدارندن بوقار و برنسینه طالب

اولسه محروم اولغه مستحق اولوردیمکدر ملک مکه ده قضی بن کلابسه
 مجتمع اولان مناصبه کسبه مجتمع اولمادی دیرلر حجابیه و سقاییه و رفاده
 وندوه ولوا و قیاده جمله سی بونک الله ایدی حجابیه بیت شریفک خاوه
 درکه مفتاح کعبه انک الله اول کسینه دخل و تعرض اتمیه سقاییه
 اولدر که جمیع حجابیه طتلوصوا یجوره اول زمانده طتلوصوا بغایت عزیز
 ایدی طشره دن کتورلردی ایچنه خروما و قروا و زرم بر اغورلردی شتر
 اولورلردی اندن حجابیه ایچورلر ایدی عرب ایچنده وظیفه ایدی
 رفاده اولدر که حج زمانده منادی کلمی موضعده جمیع سلاطین
 طعام چکرلردی خلفا زمانلرنده و دخی صکره سلاطین زمان لرنده
 سقاییه و رفاده قانون مقرر ایدی تقی فاسی دیمشدر که رفاده زمان
 جاهلیت ده و اوایل اسلامده و دخی بزوم زمانلر کلنجه و ارایدی بادشاه
 امریله مناده طعام بشورلردی خلقه یدورلردی چاق حج تمام
 اولنجه بویله ایدی دیمشدر صکره کسلدی کندی کیمک زماننده کسلد
 یلمزکسه ولوادیدوکی سنجقد رقریش جمع اولوب بریره محاره بده
 توجه اتسلر انک سنجفی الله جمع اولورلردی قیاده دیدوکی بکاکدر
 جابزه دیلمسه عسکر انک یانسه دوشووب کیدرلردی بوجمله نصرانی
 قضی الله ایدی عیدالدار قضی نک بویوک اوغلی ایدی اساعبد
 مناف باباسی زماننده تمام شرف پولش ایدی قضی کند و حیانتده
 حجابی و سقاییتی ولوائی و رفاده تی هب عبد مناف و یرمش ایدی اول

زبانه وفاده خرمي قرشي طایفه سفاک، اللرنان چقردي بی حد مال
 جمع ایدوب قصه یرتسیم ایدرلردی اولدخی طعام لردشوردوردی و
 سعتی اولیان حجاج مادامکه تعبد ده طورولرایدی اول طعامدن
 یولردی زبیرا برکون قصی ایتدی یا معشر قریش سزدهی تئانک تو
 کشیلر یسز و اهل بی سز حرمده ساکنر سز حجاج حق تئانک تو
 نقلیدر جمع اضیافدن اکر امده انار اقدرد امدی لایق بودر که
 بونده کلد کرجه افلر ایچون طعام و شراب احضار ایدر سز حجاج
 سزدن عفا رفت ایدوب کیدنجه ضیافت ایدر سیز دیدی انلر وخی
 امرنه امثال ایدوب بویله ایدرلردی انک سوزنه هرگز مخالفت
 یوغدی وهر بار که قریش قومنک مهمانن برلنده واقع ارسد ائی عبد
 الآره اصمراکی محمد بن اسحق رحمه الله علیه ایدر قصی بن کلاب وفات
 اتد کده اوغللری یزینیه قائم اولدیلر بر زماندن صکره عبده منافقه
 اولادندن هاشم و عبد شمس و مطلب و نوفل اتفاق اتدیلر که بنی عبد
 الدارک الدند اولن حجابت و لوا و سقایه و وفاده مناصبر کندولر
 الالر بر انلردن اشرف و افضلنر مناصب مذکورده یه برحق اولی
 یوزد دلر بو خصوصده قیامه قومی متفرق اولر بعض بنی عبد مناف
 جانبته و بعض بنی عبد الدار جانبته اولدیلر جنایانکی مقرر اتدیلر
 اخر برکه صلح اتد لکه سقایه و وفاده بنی منافک اولر حجابده ولوا
 وند و بنی عبد الدارک اولر بونک اوزینه اندلندیلر سز وفاده و سقایه

ایکی سیده جاشمه راجع لولدی هاشم اغنیادین ایدی عبد شمس تغییر
 و اهل عیال ایدی طایفه قریش ایچنده رحمة الله علیه و الضیف هادیه اولن
 هاشمدن قالشدن اصل اسمی هرودن هاشم انکچون دیرلر دیکه بنی طوغر
 یوب ثرید ایلر ی مکه شهرنده اول طعام ثرید ایلن لولدر ائدن شکره
 هاشم لردن ثلعدن غره و لایتند و وفات ایلدی کندودن صکره سقایه
 و وفاده قرنداشی مطلبه دکنی مطلب قومی اراسنده تمام معزز و محترم
 ایدی فضلی و جوادنر دلکی جهندن که فیض دینو شمیمه انشدر ایدی
 بر زماندن مطلب دخی بن ولایتند و رومان دید کلری موصوفده
 وفات اتدی عبد شمس دخی مکه ده و نوفل عراق مملکتده وفات اتدیلر
 مطلبدن شکره سفا و وفاده عبد المطلب بن هاشم رجوع اتدی و
 عبد المطلب قومی اراسنده بر مرتبه ده قدر و شرف عظیم بولدی که
 اندن اول انامدن برینه منبر اولمش دکل ایدی قریش عبد المطلبه محبت
 و اکر امده مبالغه کونستردی **روایت** اولنلر که عبد المطلب اولن
 زمانده همان بردانه اوغلی و ارایدی که حارث دیرلردی برکون عبد
 المطلبه غم زاده سی و لاک عدی بن نوافل ایتدی شویله می او سکنه
 بزوم اوزریموزنه اوزون اوزاق دولت سوره سن بلو کوزنر اوغلا و
 بزوم بو قدر اولاد من و اریو طعن اتدی عبد المطلب ایتدی بنی قلد
 اولادیکه قور قودور سز امدی والله حق تئانک اوک نفر اولاد ویرسون
 برین کعبته الله یا ننده قربان ایدر بن دیدی اندن حق سبحانه و تعالی

دورې قابو اولادي، اون تمام اولدقه حمله سن يانسه دعوت ايدوب
ايلد وكي نذر كي بونلره خبر ووردی بونلر دخی نذر وكي پرينه كوتور و
اتالرينيه اطاعت و انقياد كوستردی لواندن بونلره امراتيكه هر بری
النه برقدح الله و قدح كسر قافله اول انج باره سنه دير لوكه انكه قرعه
وقار ايد رله حاصلی بيورد يكه هر بری اسمنی كند و قدحك اوزرينه
يازه اندن بونلری يانسه الدي كعبه نك ايجنده طورك هبل دركاري
صنك يانسه وارد يلكند و قاعده لرجه قرعه اتد يلكرعه كوچك اوغلي
عبد اللهك نامنه دوشندي و عبد المطلب حمله سندن عبد اللهی زياته
سوردی جون تقدير بويله امين نيلى الم ديوانه يا بشوب عبد اللهی
چكدي ربحاق كوثر ب اساف د و كرى صنم كه صفا اوزرنده طور ردی
انك يانسه بوغزلغه الدي كندی ياتروب بچاق چكه جق زمانده عباس
بشوب عبد اللهی يا عنك التندن چكدي حتى يره سور مكدن يوزى يرتليك
عبد الله وفات ايد نيجه دك انك انشافي يوزندن كندی انك قریش
طایفه سي اياغ اوزره قانقد يلكر بوزر و صفا قائل دكوز هان بریسی
بويله اتد وكي كبی عادة قالور وار راستی نذر ايدوب اوغلن بوغزليو
كيد و بويله اولسون نذر اولنور سه باری منكره مانندن فدا اتسون
ديد يلكر اول زمانده حجاز ملكنده بر كاهنه قاري وارايدی جن طایفه
سيله مناسبت اتشردی طور دلر انك يانسه وار ديلو عبد المطلب
اتد وكي نذره خصوص قاريه تقريز اتد يلكر قاري تابع اولان جن كلسون رجه

اولق كرك ديو سوال ايدنه يم ديمدي بونلر كند يلكر يوتنه سي حجاب
بينه كلوب يانسه جمع اولد يلكر قاري ايتدی سزوك اوكوزده بر آتمك
ديتنه قدر سنه وردیدی اون دوه درديد يلكر وارك امدی اون
دوه حاضر ايدك وارغلاني كتورك ينه قرعه ايلك كورك اكر قرعه
ينه اوغلان آدنه دوشرسه اون دوه دخی زياته قلوك يكرمي اولسون
ينه قرعه ايدك اكر يينه اوغلان دوشرسه اون دخی زياته ايدك بواسلوب
اوزره چاق قرعه دوه اره دوشينجه تكرار ايدك اول زمانكه قرعه
دوه يه دوشه انلری قريان ايدك رتكن راضي اولر و اوغلون خلاص
بولور ديدی اندن جماعت قانقد يلكر مكه يه كلد يلكر اون دوه احضار
ايدوب قرعه ايلد لر قرعه عبد الله نامنه دوشندی دخی زياته مقلب
ينه قرعه اتد يلكر يينه عبد الله نامنه دوشندی بواسلوب اوزره يوز
دوه يه وارنجه اونلر اونر زياته ايدوب قرعه اتد يلكر يوز تمام اولدوغي
زمانده ينه قرعه اتد يلكر بوكره قرعه دوه لر دوشندی تكرار يينه
قرعه اتد يلكر يينه دوه لر دوشندی بر دخی قرعه اتد يلكر حاصلی اوچكره
قرعه دوه لر دوشندی اندن دوه لر ي باصد يلكر بوغزليو يلكر كسيه
مانع اوليوب قود يلكر انسان اكر وحش و طير نه ايسه بونجه كون
بونلر ك لحويله تمتع ايلد يلكر نفس ادمی نك ديتي يوز دوه اولق عبد
المطلب دن قالدی عادة قریش بونك اوزرينه جريان ايلردی صكره
دن صاحب الشرح محمد بن عبد الله بن عبد المطلب صلى الله عليه وسلم

کلیک، بوعادة مستمرة مقرر ایدوب شریعة شریفه سنده دینه نفس
یوزدوه اولادی **سکرنجی و فیه** کعبه معظمه قریش بداء انتشار در
مولانا شیخ محمد صالحی رحمه الله علیه سبیل الهدی والرشاد فی سیرة
العباد دیوشمیه اتد وکی کتابنده شویله نرکه برکون بر خاتون مجوه
ایله کعبه نک ایچنه کیرب بیت شریفه بخورد ویررکن بخورد آن ایچندن
بر قنایم چیقوب بیت شریفک سقفن طوندی اورادن طوشوب
اغبارنیک اکثری یاندی و دیوارلرینه یا مغله ضعف کلدی صکرودن
بر عظیم سبیل کلوب کعبه نک ایچنه کیردی، ضعف بولش دیوارلر یاردی
خراب اولادی پس قریش قومی غنیمت ایتدیلرکه استحکام اوزره بناء
ایدوب قیوسن یرون یوکساک ایدولر واستقامت کلری کسسه کعبه نک
ایچنه قومیه لرتاریخ مذکورده ایشندلرکه جده ساحلنده بر روی
بازرگانک کوی قریه یه اتوب یاره لشمش اورادن ولید بر مغیره قیشندن
بر مقدار کسسه ایله جده یه کلدیلر و کینک اغبارن حمتون لادیلر
ذکر اولنان بخارلک صنعتنده دخی ماهر ایدی واسمه با قوم دیرلردی
حاصلی اغباری واستادی الدیلر مکه یه کلدیلر و سقف بیت الهی اول
اغبارله تجدید اتدیلر **اموی** رحمه الله روایت ایلرکه ذکر اولنان کوی
قیصر روم جانبندن مرمر و دمور و آغ تحمیل اولنوب حبش ولایتنده
بر کلیا بناسنه کوندلشدی اول دیارده قدیمدن بر کلیسا و ارایدی
طائفة قریش وارب اخلاق انتشار ایدی اسباب و کاراستی یوکلدوب

۲۲
مذکور باقوم ایله ابی عماوة اتکه ارسال اولنمش ایدی جده یه لایق
قلری کی بر وندکار قوییدی قریه اتوب کی هلاک اولدی ایچنه واریتیه
اذا اراد الله شیئا هیئاً اسبابه حکمیه عمارة کعبه ایچون جده ساحلنده
مهیا قلندی **ابن اسحق** ایدر مکه ده بر قبطی و ارایدی اسنادنجا ایدی
با قوم دخی مساعده کلوب سقف شریفی یایدیلر **نقل اولنورکه** بیت
شریفک ایچنده محزن هدایا و اموال اول قیونای ایچندن کاهن بر عظیم
یلان قیوة باشی قدر واراقه سی و قارنی سیاه طشیر یه چیقوب دیوار
کعبه اوزرندن قیرغردی یقین یووه سنه کسسه اوغریه مزدی کعبه
نک حافظی ردیواعتقاد ایدرلردی بشیوزیل و ارایدیکه بو حال اوزره
احیاناً ظهور ایلردی برکون حق سبحانه و تعالی بر عظیم قوش کوندردی
است کلوب ایلائی کوندردی کندی قریش بو خالی کور بچک حق تعالی عمارت
کعبه یه اتد و کفر قصد و نیت دن راضی اولدی افولکچون بویله اتدی
دیوب همان بنا کعبه یه غنیمت اتدیلر **ابن عباس** ایدر رسول الله صلی
الله علیه وسلم حضرتک والدی عبد الله طاسی اولان معاندن عمران
همان ایلر و کلدی بنا کعبه دن بر طاش قویردی طاش عاتذک الذن و چو
یوب ننه برینه دوستدی عاتذ ایتدی یا معشر قریش کرم ایدک بوبیت
شریفی مال هلاک و طیب ایله بنا ایدله لوم ایچنده زنا جرئندن و ربوان
و مظلله دن نسنه اولسون دیدی اورادن قریش بر قی فرق اولوب هر
فرقه بیت شریفک بر جانب یا یغفه مباشرت اتدیلر باب کعبه جانبی بنی

زهرة ايله بنی عبد منافہ دوشدی رکن اسودله رکن یانی مابینی بنی فخذوله
قویشدن بر مقدار کسبه دوشدی و حجر طرفی بنی عبد الدار و بنی اسد
و بنی عدوی بن کعب جماعتگرینه دوشدی طاش جمع اتدیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرت قی ارالرنده بله چالشوردی اندن اسکی بنائی
یتدیلر قلمه وارنجه اندوردیلر شیل طاشلره واردیلر اندن قازمه
اوردیلر اول ییشل طاشلردن اتش چقدی ارتوق قازمدیلر همان انک
اوزرینه بنا برقدیلر اندن اندن یایدیلر حجر اسود محکمه کله کله کی قبایل
اراسنه نزاع دوشدی هر طائفه مراد ایدندیکه حجر مکرری برینه کندولر
قویه خلاف و نزاع شول مرتبه به واردیکه حرب و قتال ایده یازدیلر ارالرندن
ابو امیه بن مغیره شریف و طالع ایدی اول ایتدی کلاک صفا قیوسنه
نظر ایدلک اندن اچرو اول کیرن کمسنه حکم نصب ایدلک اول نه امر
اید رسد راضی اولک دیدی خوش دیدیلر اندن نظر اتدیلر همان قیودن
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت قی دخول اتدی اول زمانده دخی حضرت
نبوت کلامش ایدی ارالرنده محمد امین دیرلرایدی اشتد محمد امین کلیدور
اول نه دیرسه راضی اولدی دیدیلر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم
یا نلرینه کلیمک حالدن خبر ویردیلر بر قفتان کتورک دیو بیوردی
کتور دیلر اندن طاشی الوب قفتانک اوره سنه قودی اندن هر قبیلله
نک اشرافندن بر دکنسنه کلسون قفتانک برکوشه سنه یا بشون جمله
کوثر حجر مکرری برینه ایلتنسونلر دیدی رای شریفیله عمل ایدوب حجری

محکمه ایلتندیلر اراده کندو مبارک ایلله برینه یا قشدردی جمله سنولر
خاطری خوش اولدی و قتال فریش کعبه معظه بنا اتدیلر طشره سنه
ارتفاع بنا اون سکن ذراع اولدی **حضرت خلیل** صلوات الله علیه بیت
سندک طقوز ذراع یوکسک اولدی اما حجر طرفنده عرضده ن بر قذراع
اکسک اتدیلر بر مال حالل که خرج کعبه اچون جمع اتمشلرایدی ایتدی
اول قدره کفایت ایتدی واستد و کترین ادخال ایدوب استد کترینه مانع
اولمغیچون بیت شریفک قیوسن یرون یوکسک اتدیلر اچرو سنه التي
درک دکدیلر هر چاننده اوچدرک شوق حجر دن شوق رکن یانی به وارنجه
وضع اتدیلر و اچرو ده رکن شامی طرفنده سطح کعبه به چقه چقی نردبان
اتدیلر **تنبيه** طائفه قریش بیت اللهی بنا اتد کله زبانه رسول
الله صلی الله علیه وسلم نقد رایشنده اید وکنده علما رحمهم الله اختلاف
اتمشلردن غایت مشهور اولان قول بودرکه او تونش یاشنده اولالسر
جاهد رحمه الله بنو تندن اون بش ییل مقدم ایدی دیمشد **راي الحق**
جزم اتدوکی بودرکه همان بش ییل مقدم اولا والله تعالی اعلم **طقوز نجی**
دفعه بیت شریفی عبد الله بن زبیر رضی الله عنهما بنا اتمشلردن تفصیل
ذکری باب ثالثه ما یام جاهلیتده مسجد حرامک وضعی نجه ایدی و صدر
اسلامده نجه ایدی بیان اولندوقده کلسه کرک دران شالله تعالی **اونجی**
دفعه ابن الزبیر حضرت تندن صکره حجاج بن یوسف ثقفی بنا اتمشدر
عبد الله بن الزبیر تفصیلدن صکره بونک دخی بیانی کلسه کرک دران

شأ الله تعالى حجاجك بناسي همان التون اولوق جاننده اولان ديواردر
 و حجر و بنلن موضعدر و بيت شريفك ايچن طولدر رب يوكسان اعشدر
 رقيوسن يوقر و قالدر مشدر برقيوسي دخی و ارايدي اني يامشدر رقيوني
 همان بر قومشدر ر کير و قلان انا ر ک جملهي ابن الزبير حضرت تکر در نت کم
 مفصل و مشرح کلسه کر کرد **بوفصل** کعبه الله فتاده بل شريفه
 و باب عالي سنك اوصافي ذکر نده در **ارزقي** و ميشدر که زمان جاهليت
 بيت شريفي اول تزيين ايلين کسسه عبد المطلبدر زمزم قیوسن قارذو
 روانده ايکي التون غزاله چقرمش ایدی انلری کتورب کعبه معظه يه وضع
 ايلدي و دولت اسلاميه ده اول تذهب ايلين خلفا بنی اميه در عهد
 الملك بر مرواندر اما منيچي اسلامده اول تذهب و تحليه قار **ابن الزبير**
 کعبه نك اوزين و در کلري التون صفه لرله قیلدي ميشدر **فاهي** ايد
 وليد بر عبد الملك ميزاب شريفه التون قالما مشدر **ارزقي** ايد و لي
 ابن عبد الملك که مشرفه يه کند جانندن والي اولان خالد بر عبد الله
 او توالتی بيک دینار کوندردي که کعبه نك قبولينه و اچر و ده اولن در
 کلرينه و ميزابه التون صفه لر قایلبيه ارزقي بنه ذکر امشدر که هارون
 الرشيد لر او غل محمد امين کند و عاملی اولان سالم بر حجاجه اون سکر بيک
 التون کوندردي که کعبه قیوسنه صرفا يده اولدخي اولکی صفه لری قلغ
 ايدوب امين کوندر و کن دخی قاتدي يه التون صفه لر ايدوب قیلدي
 و قبولنک مسارلرين و حلقه لرین و او کچه لرین جملہ التون دن ایلدي خلفا

بنی عباس دولتنده مکّه حاجیلری متوکل خليفه يه مکتوب یازب بیت
 شريفك داخلنده ايکي زاويه سنه التون و ايکي زاويه سنه کش قیلسندر
 اگر هب التون قیلسه خوب اولوردي ديوعرض اتدیلر متوکل دخی التون ارسل
 اتدی اسحق بن سلمه تام بر استاد کتورب جملہ زوایای بيتی التون اتدر ديلر
 و اچر و دن مغلتي اولان پرده يه برکشدن قوشاق ایلدي عرضی اوج ذراع
 ايدی و بر التون طوب ايدوب اول قوشاغه متصل وضع ایلدي باب
 کعبه نك استان مکر می ساچ انجندن ایدی طول زمانله تبديله محتاج
 اولشدي اني دخی تجدید ايدوب کش قایلدي اسحق زرکون منقولدر که
 مجمع زوایای کعبه و طوق ذهبه صرف اولنان التون سکر بيک متقال
 ايدی و قیويده و اشکته و کش قوشاغه و مقامه یتش بيک درهم کش خرچ
 اولندي **فاسي** رحمه الله ذکر ایلر که صکره دن ينه معتضد خليفه زماننده
 خدام کعبه یاروب ایام فتنه ده مکّه والي الرنيک بعضی باب کعبه نك
 التون سوه لر و غیرن قلغ ايدوب دینار کسدر ديلر و دخی فتنه ايجوی
 خرچ اتدیلر دیوا اعلام اتدیلر معتضد امر ایلدي نه کتديسه ينه
 اشلدوب يرينه وضع اتدیلر و صکره ينه مقتدر خليفه نك والد سني
 لؤلؤ اولور قولينه بيورب کعبه الله فتندر اسطوانه سني و ارميه هب
 التون قایلشدر بو خصوص تاريخ هجر نك او جیوز اوننده واقع اولش
 ایدی و ينه بشيوز قرق طقوز تار یچنده مصر حاکمينک و زيری اولان
 جمال الدين که جواد يکله معروف در کند و ارميليه بش بيک التون اسما

ایدوب بیت شریفک داخلندن ارکان کسبه به التون صفحه ارقیله شدر
 کعبه الهی جمله زینت ایدنلرک بری من حاکمی اوآن ملک و طغر غسانی در
 و او علی او علی ملک مجاهد در جمعه الله تعالی اندن صکره بده مصر حاکمی اولان
 ملک ناصر محمد بن قلاون او نور بنش بیک در همله باب کعبه زینت اتمشدر
 ویدی یوز تیش بش تاریخنده انک دخی او علی ملک اشرف باب شریفی
 زینت اتمشدر **مؤلف** ایدر بزرگه تیشدک که باب شریفه کش قیلش ایدی
 وکاهی بعض اسقیانچانک دست فرصت بولدوده کش قویا اردی حتی
 باب شریفک اشعه جانبی صولیوب تمته سی کورینور اولدی شقارت
 ایدر لکرانله طوطلوب حبس و حقارت اولندی اخر الامر خصوص مذکور
 مرحوم و مغفور پناه شاه فردوس مکان سلطان سلیمان خان درگاهنه
 عرض اولندی و امر شریف بونک اوزرینه وارد اولدی که باب شریفه کش
 قایلنه نروبوندن اقدام طقوز یوز الی سکر تاریخنده بیت شریفک سطح
 ندن برج انج اسکوب بعضی صرب یغور یاغده بیت شریفه ایچنه
 اتمه باشمش ایدی مرحوم و مغفور له شیخ الاسلام حامد افندی مصر
 قاضینی ایدی حج شریفه کش ایدی و مرحوم خواجه قاضی محمد چلبی مکه
 قاضینی ایدی خصوص مذکور واقف اولیچن واقع حالی استانه سعاده
 عرض اتدی مرحوم بادشاه مغفرت پناه سلطان سلیمان خان حضرتلری دخی
 مفتی الانام شیخ الاسلام سلطان العلماء علام مولانا ابوالسعود خواجه چلبی
 افندی حضرتلرینه ارسال ایدوب بیت شریفک مرمت و عمارته تعرض

جایزی در دیواستفتی اتدی لر فاضل مذکور دخی ضرورت اولیچن قضیا
 ایدچک جایزدردیو فتوا و پردیلر اندن فتوای شریفه تاریخ مذکورده
 مصر بکر بکسی اولان مرحوم علی پاشایه ارسال اتدی لر اندن دخی امر شریفه
 سلطان ایلده فتوای مکه قاضیسنه و ناظر الحرمه کوندر دیلر اندن دخی امر
 شریف موجبله عملدن اول معقول بودر که علما مکه ایلده شورت اولنه
 دیو طقوز یوز الی طقوز ربع الاولنک اون در دخی کونی صلوة جمعه دن
 صکره قاضی حرم شریفه جلوس ایدوب اعیان علم اخفیه و شافعیه دن
 بعض کسینه احضار اتدی لر و خصوص مذکورده تکلم ایدب معاری دخی
 سولیتدی لر معار اتیدی سقف شریفک اخشا بندن ایکی اغ صیوب
 سایر انجلیر برابرندن اون ایکی قیراط اشفا اتمشدر و انلر باینده قیو
 جابنده براغ دخی طقوز قیراط اشفا اتمشدر اول دخی صمنش اولن
 وارد رددی و معمار مذکور یا بنجه بر استاد دخی واقع حال بویله ایدر و کنه
 شهادة ایلدی و شویله که بو خصوص ایرکندن تدارک اولنر سنه غالب
 احتمال بودر که سطح شریف بالکلیه اشفا کجوب بیت شریفک بناسنه
 کلی ضرر کله بلکه جمیع دیوارلری یعلق وارد و دیدیلر حاصلی اتفاق اهل
 مجلس بونک اوزرینه اولدی که سنه مذکورده ربع الاولنک نصفنده
 سیت کوننده عمارت سطح شریفه مباشرت اولنه صکره دخی بعض علما
 مکه جوازنده مخالفت ایدوب بیت شریفک تعظیمنه انساب اولان اولد
 که چاق بریری کند و دن یقلوب و دشمنیجه تعرض اولنیه دیدیلر ما

بینا و چون خلاف و نزاع جاری اولدی از قالدیکه عوام الناس بزقنه
 عظیمه احداث اولیده لرا اخر الامر مولانا شهاب الدین بن حجر اوطار ثقه
 مخالفینک ردند بر تالیف واسع یازب جوازیه بجه بر دن اقوال نقل اتدی
 و محترط بری نک استقصا البیان فی مسئلة الشاد روان دیکله ستمی
 کتابدن جواز قول نقل اتدی و حدیث عایشه رضی الله عنها فی ذکر
 اند کدن صکره بوجدینک نصریح و تلویح امد لولی بودرکه مصلحه ضروریه
 یا خود حاجیه یا خود مستحسنه دن اوتر و کعبه شریفه ده تغیر جایز
 اولدی ویدی بو خبر لیر منتشر اولوب تاریخ مذکورده مکه حاکم اولاد مولانا
 السید الشریف شهاب الدین احمد بن ابی نمى حضرت تلمیذینک شیخ شریف
 لرینه واصل اولیچق بریده دن مکه مشرقیه کلا یلر و علم اعظامدن مولانا
 شیخ محمد بن النبی ابی الحسن البکری خدمت لیرن دعوت اتدی لیرن شیخ
 مذکور و قاضی مکه و ناظر الحرم کعبه معظمه قرشوسنده مقام ابراهیم علیه
 السلام قریبده حاضر اولدی لیر و مولانا شیخ محمد بکری خدمت لرینه اشاره
 اولندی که موضع مزبور دن رس بیورب حق سبحانه و تعالی و **انیر فاعبرهم**
القواعد من البیت واسما عیلى ربنا تقبل منا انک انت
السمیع العلی قول شریفینک تفسیرنده تکلم ایدهلر اندر و خی عاده
 مستمره لری اوزره لسان فصیح و بیان صحیحله افاده و اجازه بیورب
 درس شریفی اتمام اند کدن صکره ناظر الحرم احمد جلی مولانا العظم محرم
 و مغفورله خواجه جلی افندی که فتوی شریفه لرین ایزایدوب

بین الناس مولانا النبی محمد بکری حضرت تلمیذیه قرأت اتدی و دیلر شیخ
 مشارالیه قرأت اند کدن صکره بو فتویه مخالفت ایدن کیمدر بو خود
 محض حق و عین صوابدرد یو بیورد یلر اندن صکره مولانا شریف
 امر اولندی که همان عمله مباشرت ایدلر پس اول زمانده که سطح شریفه
 چقلوب ذکر اولانان موضع اجلوب کورلندی فی الحقیقه سقف مبارکدن
 بر قیغ صممش بولندی اوزدن انلری کیده رب یرینه محکم انجیلر
 وضع ایدوب سقف شریفی غایت احکام و انقائان اوزره اصلاح اتدی لیر
 اجر و ثواب صحائف اعمالی سلطان فردوس مکالمه مسطور اولدی خصوی
 مذکورک **تاریخ** مؤلف کتاب مجد و سطح بیت الله مالک الدول
 سلیمان دیمش لرد و وقتا کم سطح شریف عملندن فرخ میشر اولدی مطاف
 شریفینک قرشین دوشمه مباشرت اتدی لیر نیز اونی فرشتک طاش شریف
 بری برندن ایریلوب و بعضی محکم اشوب بتدیده محتاج اولوشد و جمله
 سن اصلاح اند کدن صکره فرش مسجد خرامی و شیخ ایله دوشوب
 تمام تسویه قلدیلر اندن صکره نینه حضرت سلطان سلیمان خان علیه
 الرحمة والرضوان آستانه سندن حکم شریف وارد اولدی که باب کعبه تکرار
 کشطیه لرلندن اولکه صفحه لری قویرب دخی و افراکش قاندیلر صفحه
 لرا ایدوب کش یخلرله باب شریفه قایلدی لیر و دره کش حلقه و صنع
 اتدی لیر و هیزاب شریفی اصلاح اتدی لیر و التون یالدر و لوکش صفحه
 لر قیلدی لیر اندن صکره آستانه سعاده صافی التوق و ابو یزید

تبارك ايدوب كعبه معظمه به کون در ديلر ولرب واصل اولان قنده
كش قايده سيزاي قالدوب التون قايلوب يرينيه وضع انديلز وكش قايده
در دولته كوندرد ياركلوب واصل اوليحق خزينه علمره ده وضع انديلر
وعاربت سلطان شريف طموز يوز التمش برتار بخنده واقع اولشد واکا
دخي مؤلف ميله الله عمره الله قبلت اديوتاريج ديشلرد **فصل**
كعبه معظمه نك معاليق وكسويي بيانده در معاليق دن مرادي كعبه
معظمه به اصلن وذي قيمه اسباب در مسعودي مروج الذهب اولو كسانده
ذكر اتمشد كه قدیم الزمانده ملوك عجم كعبه معظمه به اموال وجواهر
ارسال ايدرلردی ساسان ابن ابك ايكي التون مرصع غزاله وبرج
اعلا قلج وافر التون ارسال اتمشد رتقي الدين يازمشد كه كعبه معظمه به
زخيره ايچون التون وكش قايلوب قايچلر تعلیق ايدن كسنه لرك مقدمي
كلاب بن مرة بن كعب در وینه ازرقيدن نقل ايدوب ديمشد كه **عمر**
ابن الخطاب رضي الله عنه مداین كسراني فتح اندوكي زمانده ايكي هلال كوندرب
كعبه معظمه به اصلشد در وسفاح دخي برشل صفحه كوندردی ديمشد
صفحه لسان عربيه چنق ديمكد را حماله كبر بر برجدن تراش اولمش
كاسه اوله **مأمون** خليفه دخي بر اعلا يا قوت كوندرد مشد رچ زمانلر
التون زخيرله كعبه اللهك اوكنه اصلردی **موتكل** خليفه باقوتله وانجوتله
وز برجدله مرصع بر شمس كوندرد مش ایدی انی دخي حج زمانلر زنده التون
زخيرله وجهه كعبه به اصلردی وروایت اولز كه **معتصم** خليفه بلك

۲۷
منقال التون بر كلیده دوردوب كوندردیكه اسكي كلیدی كنده وینه انسال
اندر لردیوني كعبه قیوسنه اوره لرد واول زمانده والی كوی كبر ویايندن
صالح بن عباس نام كسنه ایدی كلیده واصل اوليحق كعبه طبع لرب
كوندرده كه رجب امر خليفه ايله عمل ایده لرد انلر قوتله ایدیلر واقع
حال خليفه استانه عرض ایلندی خليفه ارك فعل "یمنی به انقا
ایدوب كوندردی التون قنای حاجبلر بفشلدی انلر ارلرند قسنت
ایدوب اولشد یلر **فاكهی** ذكر ایلر كه ايكي يوز اللی طموز تاربخنده
سنه یاز شاهی اسلامه كلد كده كعبه معظمه به زمردله ویا قوتله
مرصع بر التون لوق كوندرد مشد **معتد** خليفه به دانلوب انك
اجازتيله كعبه اللهه اصمشلرد رتقي فاسی ذكر ایلر كه ازرقی زمانلر
صكره كعبه اللهه ارسال اولنان اشیا انك مری دخي بر كشدن قصیه
در كه ایچنده جعفر بن محمد علی الله ايله معتمد قوندردی ابواحمد
الموفق باللهك نامه بیعتلری واز ایدی قلدان شكندده بر كوشن لردن
ایچینه قویوب اوج یردن كش زخيرله كعبه الله ایچنده اصمشلردی
صكره لردن مکه مشرفه ده فتنه ظهور ایلدی فكر اولنان ذمی قیمت
اسبان اندرب دفع قنده مهائنه صرف ایدیلر وگاهی ملوك اطراف
التون قنده یلر كوندردی بیت شریفه اصلوردی حتی طموز يوز
سكسن درت تاربخنده استانه سعادت عثمانیه دین محمد نام
برچاوش ایلر اشرف واعیان مکه به خلعت لركلر وکی زمانده اوج التون

مرصع قندیل دخی کلدی ایکسی کعبه معظمه به بریسی روضه منوره
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم اصلق فرمان اولمش چاوش
مزبور کلوب واصل اولدقه غایه اکرام واهل الله استقبال اولنوب حرم
شریفه کتورلدی اندن اشرف و عظامکیه خلعتلر کید وریلوب امر
همایون منبر اوزرنده قرأه الوند قدن شکره شریف مکه مولانا شریف حسن
ابن سید ابی نعمی حضرت لری ارقه سنده خلعتلریله قالقوب بیت اللهی
طواف ایلدی رئیس مؤذن و منزم اوزرنده طورته طورب پادشاه
اسلامه و شریفه دعا ایلدیلر اندن شریف حسن سایر اشرف مکه ایلده
بیت شریفک ایچنه دخول ایدوب براعلام مقام اختیار ایدیلر که کعبه به
دخول ایده نک کوزنه قارشو کور آندن نردبان احضار ایدیلر شریف
حضرت لری بالذات جیقوب ایکی مرصع قندیلی اصدیلر اندن بادشاه
اعظم و شاهنشاه اعدل و اکرم ظل الله فی العالم علی معارف بنی آدم سلطان
السلطین امیر المؤمنین سلطان مراد خان بن سلطان سلیم خان حضرت لری
دوام دولت و بقاعز و سلطنتلریچون دعالر و ثالرقلندکی اورادن
مذکور محمد چاوش بردانه مرصع قندیلی کوتر ب مدینه منوره متوجه اولدی
انده حاجی اشرف و اعیانندن کیم واریسه اجتماع ایدوب حججه مطهره
اچدیلر قندیل مذکور فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرت لری
نیک وجه کریم لینه مقابل موضع شریفه دعا و ثنابلر تعلیق ایدیلر
سلاطین ال عثمان ابد الله دولتم الی انهاء الزمان حضرت لرنده حرمین

شریفه جمله دن مقدم قندیل اصحق سلطان عالیشان سلطان مراد
خان حضرت لری به میسر اولمشد **بوفصل** کعبه معظمه نک کسوتی
ذکر نده و کسوة شریفه نک بیج و شرابی و تبروکی بیاننده در **ازرقی** و ابن
جریج ذکر اتمشدر که زمان جاهلیتده یمن پادشاهلریدن **اسعد نام**
بر پادشاه برکیجه واقعه سنده کورر که کعبه معظمه به کسوة کید و در اندن
قالقربیت شریفک جمیع جوانبن انطاعله اورترا نطاع نطاعک جمعی نطع
دیوریدن اولان بساطه دیرلر برکیجه یمنه کورر که کعبه به کسوة کید و در
قالقرا نطاعی رفع ایدوب یمن برده لرین اورترا **ازرقی** رحمة الله علیه
جدندن نقل ایدوب دیمشدر که اول زمانده کعبه اللهه اطرافدن
انواع کسوة هدایا کوردی بعضن اوترلر بعضن کعبه نک خزانه سنده
حفظ ایدرلردی اوزرنده اولان اسکید کجه خزینه دن چیقرب اول
اسکیه نک اوزرینه اورترلردی اسکئی رمز لردی التنده طورردی
وزمان جاهلیتده قریشک حاللری بوایدیکه کسوة کعبه خضو سنده
تعاون ایدوب قبائل اوزره بعضن سننه صلرلردی جمع ایدوب کسوة به
صرف ایدرلردی قصی بن کلاب زماننده برو حال بویده ایدیکه شکره
ابو ربیعہ ابن المغیره بن عبد الله نام برمالدار کسنده ظهور ایدی قریش
طائفه سنه ایتدی شمدن کیر و کعبه الله بریل سیر اورتی سز بریل
یا کوزبن اوم دیدی اول کشتی وفات ایدنجیه دک حال بونک اوزرینه
ایدی کسوة بریل جمیع قریشک بریل ابو ربیعہ نک ایدی وینه روایت

آنچه که بیت شریفی رسول الله صلی الله علیه وسلم بین قوما شریفیه
اورتشد در شکره دن دیباچ کید و در اولدیلردیشدر وینه نقتل
اید که اول زمانده واقع اولمشدر که بیت شریفیه بریلده ایکی کسره
کسره کید و در اولدیلردیشدر وینه نقتل اید که اولمشدر که بیت شریفیه
نک اوزریندن دیباچ لرصار قدرلردی دیکوب تمام یقشد رملردی
وانار یغملرلردی تا کم حجاجدن بعضی کسوب منراشمونلردی و یوم
عاشوره کلد که لازم اولن نه ایسه اید لرلردی بو حال اوزره طورلردی
شهر رمضانک یکریمی یکنی کونی کلد و کی قباطی جسدندن برکسوه
دخی کید لرلردی شکره دن **مأمون** خلیفه زمانه کلچک ییلده ارج دفعه
کسوه کید رملک بیوردی تروییه کوننده قرمزی دیباکید لرلردی ماه
رجب اولنده قباطی کید لرلردی رمضان بیرامنده اق دیباکید لرلر
ایدی یکنی زمان بونک اوزرینه هرور ایدی شکره دن مأمون استانه
عرض اندیلر که عاشورا کوننده بیت شریفیه کید وریلن ازار که دیبای احمره
متصل قلوب طور تمام سنه یه وارنجه دویمز ایلور عید رمضانده اق
دیباکید ورلد و کی زمانده برجید ازاره محتاجدر دیدیلر امر شریف کلدیکه
اول زمانده یکنی جدید ازار کید وره لر شکره دن **متوکل** خلیفه سمعنه
واصل اولدیکه ازار کعبه یه خلق چوق یاششد و قلرندن شهر رجب
اولنه وارمیوب باره لنورینه ازاره محتاج اولوریش ایکی ازاره دخی زیاده
وبرملک فرمان اندی و قیص دیباچ احرری چاق یره برابر اتمک بیوردی اندن

۲۹
شکره اوزرینه هر ایکی ایدیه بر ازار ایلدی خصوص مذکور تاریخ هجری
ایکیوز قرینده واقع اولمشدر معلوم اوله که اول زمانده کسوه کعبه ایکی
طبقه اولوردی یوقار و طبقه که کوملک یرینه واقع اولور قیص دید و کی
اولدر اشفا طبقه که طون یرینه واقع اولور ازار دید و کی اولدر متوکل
زماندن اول قیص قصه اید ولردی ال ییشمزدی خلق ازاره یاشدر
لردی ازار نیز اسکردی انکون ازاری زیاده قلمشدی **خلفا** بنی عباسک
احوالنه اختلال کلوب دولتلی ضعف بولایق کسوه کعبه کاه سلاطین
مصر جابیندن و کاه ملوک بین طرفندن کلوردی قوه و ضعفلی
حسب سنجه بویله واقع اولردی شکره سلاطین مصر دن **ملک صالح** بن
ملک ناصر بن قلاون ارض مصرده ایکی قریه اشترایدوب کسوه کعبه یه
وقف ایلدی قریه لک برینه بیسوس و برینه سندیس دیرلربوندن
شکره سلاطین مصر هر ییل کسوه کعبه کوندر لرلردی و هر بار که مصر
بادشاهی یکیلنسه اول هر ییل کوندر ییلن سیاه کسوه یا بنجه برقرمزی
کسوه کوندر ییلوردی بیت شریفک اچر وسندن دیوارلره اورتیلوردی
و بریشل کسوه دخی روضه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت
کوندر لرلردی و هر کسوه نک اوزرینه موج موج **لا اله الا الله محمد رسول الله**
یا زیلوردی کاه اولوردیکه اطرافنه بعضی آیات مجیمه و اسماء اصحابه کرام
یا زیلردی کاه ساهه قورلردی کلمه شهادتدن غیره سنه یا زملرلردی
استادلره بنجه فرمان ایدر لر سه اویله طوقرلردی و قتا کم سلاطین ال

عثمان بن سلطان سليم خان ابن السلطان بايزيد خان عليهم الرقمة
والقنوان حضرت تلي ممالك عربي جراكسه دن استخلاص ايدوب مراسم
خدمت جرمين شريفيني اقامة ذمة هم تلي رينه لازم كلدي كسوة كعبه ومذبة
منوره في الوان اشكاله منوال سابق اوزره مهيا ايدوب ارسال ايلدي
وجون سلطنت جهان وابلت زمين وزمان اول كزیده ال عثمان **سلطان**
سليمان خان اسكنه الله فرايس الجنان حضرت تلي رينه رجوع ايلدي يينه
قانون قديم اوزره كسوة شريفه نك استمراره فرمان شريفلي جاري اولدي
وبعد زمان ملك صالح اوقافدن ذكر اولنان قريه بيسوس وسند بيس
كه كسوة بيت شريف ايجون وقف اولمشلرايدى خراب اولوب حاصللي
خرج كسوه يه وفا ايتمز اوليحق مرحوم سلطان سليمان خان خلد الله الجنان
حضرت تلي خراين مصر دن تكميل اولنق بيورد يلر شكره دن ذكر اولنان
قريه لريانجه كسوة شريفه ايجون پنجه معمور كوي لر دخی وقف ايلدي حالاً
بحمد الله تعا وقف عامر وخير جاري مستمر اولوب اعظم خيرات و اشرف
سرت ال عثمان دن معدود اولمشد رزين الله اجداد اللالي والايام
بلائي فضائلهم ووشح صحائف الدهور والاعوام بذكر محاسن اخلاقهم
وشمايلهم اما بيت شريفك كسوة كهنة سن چقرب بين الناس تقسيم اتمك
جوازي پنجه دواني بيان ايدو لوم **ازرق**ي رحمة الله عليه سندیله روایت
ايلر كه امير المؤمنين عمر بن الخطاب رضي الله عنه هر سنه كسوه كعبه
چقرب چالچ بينده قسمت ايدر لر ايش و يينه ابن ابي ومليكه دن روایت

ايلرله كعبه اللهك اوزرنده كسوه جاهليتده بعض سننه واز ايدى برى برينك
اوزرينه اصلش ايدى وقتاكم اسلامده كسوه شريفه بيت الما دن تدارك
اولنور اوادي ياپ ياپ اول اولكي كسوه لر تخفيف اولنخه باشلدي وبيت
شريفه ايكي كسوه ايله اول مظاهرت ايلين امير المؤمنين عثمان بن عفانه
رضي الله عنه معاوي بن ابی سفیان كعبه معظمه يه كسوه ايجون ديباچ
وقباطي وجبر قوما شلرين كوندردى وشيبه بن عثمانه امر اتيكه كعبه نك
كسوه لر ين چيقره خوش بوى سننه لرله درود يوارين معطر ايليه ان دن
ارسال اتيك وكي قوما شلرله كعبه اورته اولنخى موجب امرله عمل ايدوب
اسكي كسوه لري اهل مكه بيننده قسمة ايلدي **ابن عباس** رضي الله عنهما
مسجده حرامده حاضر ايدى بو حال مشاهده قلوب انكار و كراحت اتمد يلر
معلوم اولديكه جايز ايش كراحت دخی يو غمش و يينه روایت اتمشدر كه
بركون شيبه ابن عثمان **امير المؤمنين عائشة** رضي الله عنها خدمته
واردى يا عائشة بيت شريفك اوزرنده ثياب چوئالدي اسكي لر ين
چيقرب بر چقور قزه لوم اسكي لر ين ايجنه كرمه لوم تاكم حاضلر و جنبلر
كيميه لرديدى حضرت عائشة رضي الله عنها روا كور مدي شديده دك
بويله اتيك و كزسه شمد نكيرو بويله اتمك كيم كيرسه كيسون ضرر
اتمز و لكن بيع ايدك واقچه سن في سبيل الله وابن السبيل خرج ايدك
ديو بيوردي اما علما حنفية رحمهم الله مذهبي بو خصوصده امير شاهه
رجوع اتمكدر قاضي خان رحمه الله فتوا سنده كتاب وقفده كعبه نك

دییاجی اسکید وکی زمانده سلطان بیع ایدوب انکله مصالح کعبه به استغنا
ایده زیر ابو خصوصده ولایت سلطانکدر غینوک دکلدر در بیور مشدر که
تمتة الفتاوی ده امام محمد دن مرویدر که کعبه اورتوسندن ببر
کسیه برپاره ویرسه لر اگر اول پاره بر قیمت دکرسه المیه دکرسه المقده
باس یوقدر دیمشدر **نجم الدین** طوسوسی منظومه سنده وما
على الکعبة من لباس ان رث جاز بعه للناس ولا يجوز اخذه بلائشرا للاغنيا
اول الفقراء دیمشدر یعنی بیع جایز دن اما اشراعتدن الحق جایز دکلدر
هرگز نه غنی به جایز در نه فقیره جایز دیمکی اولر اما بعض فقها بیع
وشراسن جایز کور مشلدر درو علم اشافیه دن **زرکشی** رحمه الله
علیه قواعدنده ایدر بن عبد ان کسوة کعبه نای بیعندن بر منج
ایده رین وهرکیم اندن برنسنه کوترسه ینه رد اتمکی ایجاب ایده
رین دیدی **ابن صلاح** رحمه الله علیه بو خصوص رای باد شاهه مفقود
دیدی وعادة قد تمسک به بونک اوزرینه در که هر میل کسوة شریفیه
تبدیل اولور اسکی سن بنی شیبه الوب بلد کبری کی تصرف ایدر و
باد شاه لر بونک اوزرینه مقر اولمشلدر در هر عصرده بویله درامدی
جوازنده تردد یوقدر دیو بیوردی مؤلف رحمه الله ایدر ظاهر
اولن بودر که اگر کسوة شریفیه بیت المال دن اندی ایسه امری لطان
مفقوددر اگر کسده نک وقفندن ایسه شرط واقفه راجعدر رنجبه
نغین اندی ایسه اویله اتمک کرک اگر شرط واقف معلوم دکل ایسه

اولا کلن اوزره تصرف اتمک کرکدر نیتکیم سائر اوقافده حکم بویله در
اما فی زماننا اوقاف سلاطیندن ایدو کینه شیمه یوقدر شرط واقفه معلوم
دکلدر وعادة جاریه بنی شیبه بودر که کسوة مجدیده کلد کدر نصکره
کهنه کسوة کندن ولر اولر پس عادت قدیمه لری اوزره ایقا اولمشق
کرکدر والله تعالی اعلم واحکم **اوجینی باب** وضع مسجد حرام ایام
جاهلیت وصد راسلامده نه حال اوزره ایدی اتمک بیاننده در
وزمان صحابه کرامده توسیع وزیاده دن وسایر مقصودندن نه واقع
اولمشدر انی ذکر ایدر معلوم اوله که کعبه معظمه **ابراهم خلیل**
صلوات الله علیه بنا اند وکی زمانده اطرافنده مصلادار وحایت
وحدار دن برنسنه یوغیدی عمالقه وجرهم وخرایه زمانلرینه کلنج
حال بومنوالی اوزره استمرار ایدوب بیت شریفی تعظیما کسه اقدام
اتمزدی که قریبده بنا وضع ایلیه صکره دن قصی بن کلاب شهر
مکیه والی و امر کعبه به مستولی اولوب مفتاح بیت شریف کف کفایتنه
واصل و مصالح و مهمات اتمک رایله حاصل اولغه باشلادی سابقا
اشارت اولزان اوزره قومه اجازت ویردی که اطراف کعبه معظمه
بنالر وضع ایدر لر اولکند وسی جانب شامی ده دارالندوه بنا اندی
وشویله دیرلر که اول دارالندوه نک یری شهیدیکی زمانده مقام حنفیه
اولن موضعدر که امام حنفی بش وقت نمازی اوراده ادا یلردی اندن
قصی کیر وقلان بانی قباثل قریبیه قسمت ایلیدی طواف ایدر جل

قد ریرالی قویب اندن اونه لرینه اولر بنا اتد یلر اندن صکره بیوت
هر غلدي شهر معظم اولدي مکه مشرقه بو حال اوزره ایکن رسول الله
صلی الله علیه وسلم دنیا به کلدي اشهر اقرار بودر که ولاده شریفه لری
آن شعب علی دیمکه معروف موضعك قربنده شعب بنی هاشم وارد
اند واقع اولنده **امر المؤمنین خدیجه الکبری** نك اوندن ساکن
اواور لردی چاق رسول الله صلی الله علیه وسلم زمان شریفندن ابو
بکر صدیق رضی الله عنه زمانه کلنجه وضع کعبه و اطراف حال قدیم
اوزره طور ردی صکره دن امیر المؤمنین **عمر** رضی الله عنه زمانده
اسلام غالب و ظاهر و سکان حرم شریف انبوه و متکاثر اولیچ بویله
رأی اتد یکه اطرافندن بر مقدار یرالوب مسجد حرامی توسیع ایلله
پس امام ازرقی روایت اتد وکی اوزره بر قج اولوب یقادی مسجد
حرامه قاندي بر قج اودخی قالدی که انلردخی قاتلغه احتیاج وار
ایندی صاحب لری بیعه راضی اولیوب امتناع اتد یلر عمر رضی الله عنه
ایندی کشیلر سز صکره دن کلوب سز بیت شریفك اطرافنه قوند
و کز اولر یاید و کوز بیت شریف سیزك اولر یکوز اوکته کلوب قودی دیکی
اندن بیوردی اولری قیمته طوتد یلر بهالری نه ایسه در کیسه ایدو
کعبه نك ایچنه قودی اندن امر ایلدي اولری یقوب مسجد حرامه
قاتد یلر صکره دن صاحب لری اچه لرین طلب ابد یچك چقروب تسلیم
اتدی و مسجدك اطرافنه بر الحقی دیوار بنا اتدی سابقا بیوت اراسنده

اولن یول اغزلری برابرنه قبول وضع اتدی صکره دن حضرت **عثمان**
ابن عفان رضی الله عنه خلافتنده خلق چو غالب مسجد شریف دخی
توسیع محتاج اولیچ انلردخی بر قج اولوب مسجد قاتد یلر و بر قج
اول صاحب لری عمر زمانده اولن کبی بناد ایدوب صامغه راضی او
لد یلر واضطراب و ضجرت کوسرب حضرت عثمانك اوزرینه جفر
شد یلر عثمان رضی الله عنه ایندی بواشی سیزه اتد و رب بنی یواسلفک
دیددی بن خود عمر اتد و کندن طشره ایش اتمدم عمر زمانده بر یکوز
قرشو کلوب یوزینه چاغرمدی شمدی لارن کلوب بن اتمد ایسه بویله
یوزومه جفر و شرفی سز بره شونلری طوتوك حبس ایدك دیو بیوردی
اخیر عبد الله بن خالد بن اسید شفاعت ایدوب خلاص اتدی ابن
جریر طبری و ابن اثیر جزری رحمۃ الله علیها تاریخلرنده یازمشلردر که
حضرت عمر رضی الله عنه مسجد شریفی هجرتك اوندن یسینه توسیع
اتمشدی حضرت عثمان رضی الله عنه یکر می التی سنده توسیع امتش
دیمشلردر حضرت عمرك مباشرتی بر عظیم سیل کلد کدن صکره
واقع اولمش اییدی عرب ایچنده سیل ام نهشل دیمکه معروف در مکه
شهر نيك اوزرندن کلدي دخی مسجد حرامه کردی مقام ابراهیمی یرندن
قویردی اشغه وادیه الیدی کتدی اوردن کتورد یلر یرین بولامد یلر
کعبه الله قرینه قود یلر و ام نهشل اولو بر خاقون وارایدی بنات عبد کس
بن عبد منافدن اییدی اول خاقونی سیل کوسرب هلاک اتدی قتی عظیم

سیل ایلی حضرت عمره مکتوب یازوب مدینه منوره یه کوندر دیر عمر
 ایستد چلج قتی مضطرب اولدی اورادون بنددی مکه یه کلدی شهر
 رمضان ایلی عمره نیسیله مکه یه داخل اولدی کوردیکه مقام ابراهیم
 پیونده دکل کعبه الله یانه قومش لرجه اولوق کرک بونک یرین تعیین
 ایدر کسه واری دیوسوال اتدی بنی سهم طائفه سندن مطلب بن ابی
 وداعه دیرلر برکسنه واریدی یا عمر بن بیلورم بواصل بر عاده اولوق
 احتمال ویرب طور دوغنی یردن باب حجره وارنجه وینه طور دوغنی یردن
 زمزمه وارنجه نفدر یردر بر سجده ایله اولجوسن المش ایدم سجم
 اوده حاضر ردیدی عمر رضی الله عنه کل آمدی سن بنم یامده اوتور
 دیدی اندن اونه ادم کوندردی سحی کتورب دیدوکی کبی اوزندیلر
 اندن یرین بولوب موضعنه تمام استحکام اوزره وضع اتدیلر شدی
 الان اول موضع شریفده درومقام دید کلری اول طاسندر که حضرت
 ابراهیم صلوات الله علیه انک اوررینه بصوب کعبه الله بنا ایلردی شکم
 سابقا ذکر جریان امستدر بوسیل ایله توسیع مسجد برسیله واقع
 اولمشدر بوندن شکره عمر رضی الله عنه مکه نکل یوقرو یاننده برسد
 وارد ر عمر بلرا کاردم بنی جح دیرلر اول زمانده بوزلش ایدی انی محکم
 بنا ایلدی شمدیکه زمانده آله مد عادی لر اول زمانده اورادون کعبه
 الله کورینوردی کلنلر اوراده طورب کورد کلری کبی دعا ایدر لردی
 زینارویه بیت الله قنیده دعا مستجابدر اما شمدی بنالرحایل لوب

اورادون کورنر اولمشدر وکن یینه خلق اورایه کلدی عاده قدیمه
 اوزره طورب دعا ایدر لر محل دعا ایدر وکن اشارت ایچون ایکی جا
 بنده میلر یا پیشلر در **حافظ الدین** فنی نافع اولو کدا بنده صاحب
 هدایه دن نقل ایدر که شیخدن وصیت طلب اتم بلکه دیدیکه مکه یه
 وارب سوق کدایه واصل اولدوغنک زمانده که کعبه الله کوره سین
 جناب عزتدن شویله دعا ایله که سنی مستجاب الدعوه قل زینارایت
 اللهم قل کوردکده دعا قلله نک دعا سی مستجابدر دیوسور دی والله علم
عمر رضی الله عنه ذکر اولنان سدی بنا اتدکن شکره اول جصد وخی
 یرلره سیل جعفر اولوب یلکه نوب جهته شماله کیدر اولدی دیوسیه
 مکه شهرنده سیل وادی ابراهیم دیرلر اما برجا بنده برسیل داخی
 کلور اکاسیل جهاد دیرلر جنوب مکه ده اولن جیلدن اینوب محله
 جیاده اوغرداندن کچر چاق رکن یمانیه طوقنور اورادون دوز اسفل
 شهره افرکیدر اما بوسیل شویله قوتلو کلور که وادی ابراهیم سیلی
 انقه قادراولمز دخی ایر کلور جوغالوراندن مسجد حرامک ایچنه کیر
 تقریباً اون ییلده بر بویله واقع اولور و مسجد شریفک ایچی بالجفاه طولر
 پاک ایدوب حصی طاشلرین تبدیل اتمک محتاج اولور متقدمین و
 متأخریندن چوق کسنه یرالتندن صویرلری تدارک ایدوب اقمشلرد
 برزمنددن شکره بوزیلوب یینه نابدید اولمشدر وملوکدن کسنه
 بومعزادن خبردار اولیوب بو حال اوزره قالمشدر والله الموفق سبحانه

امام نووی و قاضی **مارودی** رحمهما الله ائمہ معتمدین دن روایت ذکر
 امشرد که **عمر** رضی الله عنه زمانه کتب مسجد حرامک اطرافنده
 دیوار یوغندی اولر احاطه ایلش ایدی شکره دن عمر اولری الو مسجد
 قاند و غی زمانه ادم بویندن الحقی بر دیوار چوردی حتی مسجدک چرا
 غلری دیوار اوستنه قورلردی شکره دن عثمان رضی الله عنه درسیع
 اند و کی زمانه دیواری بلند ایدوب رواقلری دخی بنا اتدی دیمشدر
 رواق دید کلری صوند رومه لر در روایت اولنور که اول زمانه اهل مکّه
 عثمان حضرت تارینه کلوب ایتدی لر مکّه ناک اسکله سن شعیبه دن قالدر
 جدّه کتور جدّه بند را ولسون زیر شعیبه دن جدّه مکّه یه قریبدر
 دیندر عثمان دخی چیقوب جدّه یه کلری نظر ایلوب معقول و مناسب
 کوردی و بیوردیکه اسکله اوراده اولم اندن دریایه کیرب غسل ایتدی
انبارک دیو بیوردی و یاننده اولنره سزده کیرک و فوطه لرله
 کیرک دیو امر اتدی اذن صکره جدّه دن جقدی عسکان یرلندن مدینه
 کدنی بونلردن شکره توسیع مسجد حرام عبد الله ابن الزبیر حضرت لر
 ینکدر رضی الله عنهما کند و صحابی در اناسی صحابید را ناسی حضرت ابوبکر
 صدیق قری اسماء خاتوند رضوان الله علیهم اجمعین هجرتدن یکریم آی
 مرو را تده مدینه منوره ده وجود کلشد طوغد و غی زمانه اهل
 اسلام ایجره عظیم سنلک اولمشدر و نیرا مهاجریندن اولر وجود کلن
 اوعادن بوایدی مدینه یه کلری زمانه طائفه یهود لعنم انبیا اهل

اسلامه سحر ایدوب طور و زبونلردن اولد کلز شمدن شکره دیمشدر ایدی
 عبد الله حضرت وجود کلچک مسلمانلر قتی شاد اولدیلر و یهودک یوزلری
 قهر اولدی طوغد و غی کی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه ایلدی لر
 حضرت بر خرما فی چیندی دخی انکه اغزین اچدی واسن عبد الله
 و کنتین ابوبکر قودی کثیر الصوم و کثیر الصلوة ایدی صله رحمتی خوف
 ایلردی شجاعته دی همتا ایدی کیجه لر اوج قسم اتمش ایدی کیجه اولور
 دیکه صباحه دکلو صلا تده قیام ایدردی کیجه اولوردیکه صباحه دیکین
 رکوعده طوروردی کیجه اولوردیکه صباحه دیکین سجوده طوروردی رسول
 الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن اوتوز اوج حدیث شریف روایت
 امشدر یزید بن معاویه یه بیعتدن امتناع ایدوب مکّه مشرفیه کلده
 کوتری حجاز و یمن و عراق و خراسان خلق کند و یه اطاعت اتدی لر مصر
 و شام خلقندن غیری کسه مخالفت ایلدی انلریزیده بیعت اتدی لر یزید
 کبر کدن صکره عبد الله حضرتنه اطاعت اتدی لر مصر و شام شکره دن
 مروان بن حکم ظهور ایدوب مصر و شام اوزره تغلب اتدی اول زمانه
 دولت عبد الملك بن مروان رجوع ایلدی عسکر عظیم جمع ایدوب حجاج
 ظالمی سره را تدی دخی عبد الله حضرتنک اوزرینه مکّه مشرفیه کوندردی
 اول ظالم علیه ما استحق کلوب مکّه محاصره ایدوب منجیق قوردی عبد الله
 حضرتنک اصحابی نصرتی ترک اتدی لر یولدا شلق ایتدی لر کند و غایت
 شجاعت اسل کسنه ایدی آخر یلو کوز چیقوب قتل عظیم اتدی شهید اولنجه

چالشدي رضی الله عنه بوقصه هجرتك یتش او جنى سيلنده واقع المند
 بودند اقدم يزيد عليه ما يستحق حصين بن غيراد لو شخصه اوزرينه عسكر
 كوند ريش ایدی كلوب محاصره اند كده عبد الله حضرتی مسجد حرامه التجا
 اتمش ایدی اوزرينه منجنیق قورب طاشلر و اشلر اتردی كعبه اللہك بعض
 دیوارلرین یقوت و بعضی انجلرین و اورتوسن یقادی بو حالده ایكن یزید
 پلیدك قره خبری كلدی مذکور حصین قالقوب یقادی كندی اندن عبد
 الله بن زبیر حضرت طری بویله رای شریف ایدی یكه بنا بیت شریفی بوزب
 تكرا استحكام اوزره بنیاد ایله زبیر حدیث شریف اشتمش ایدی یكه رسول الله
 صلی الله علیه وسلم عایشه یه بیور مشلرله یا عایشه اگر سنك قومك یعنی طایفه
 قریش كفره قریب العهد اولیه لر ایدی بئلكعبه بوزردم یره برابر اند و رردم
 و ایکی قبول بنا ایدردم برقیوسن شرقه و برقیوسن غربه اچردم و حجودن
 التي ذراع بیت شریفه قنوب توسیع ایدردم زبیر قریش بنا اند كلری زما
 ماللری یتشمیوب اول مقداریری طشره قومشلد راكر بندن صكره سنك
 قومك یا یحق ملاحظه سن ایدلر سه كل ساكه كوستره یك كه نه قدر
 پیر طشره قومشلد ردیدی اندن عایشه حضرتن الو ب كندی یدی
 ذراعه قریب یر كوستردی اشته بوره بیت شریفه ندر دیو بیوردی صحیح
 بخاری و مسنده بویله دركه وارد اولمشد وینه مسنده بر روایتده
 دخی بویله دركه ابن الزبیر حضرت عایشه دن رضی الله عنہا اشتمد كه
 رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی یا عایشه اگر سنوك قومك زمانلری

كفره قریب اولسه یعنی یقین زمانده ایمانه كمش طائفه اولمشلر وینده
 خرج بنایه قادرا و لیحق مام اولسه حجودن بش ذراع یر بیت شریفه اداخل
 ایدردم دیو بیور مشلر حاصل كلن بو حدیث شریفله مقتضای سنجه **عبد الله**
ابن الزبیر بقیه اصحاب كرامله رضی الله عنهم مشورت ایله یكه بیت
 شریف بناسته دستاوره اصحابك كیمی مخالفت و كیمی مرافقت اندیلر
 آفرالامرینت منقررا ایدرب مباشرته اقدام ایلدی وقتاكم بیت شریفی
 بوزمغه بشلد یكیم بناسن تخدیده ایده اهل مكه خوفلرندن چیقوب
 شهرودن طشره كندیلر و ایش اشلیكلری اقدامده مسندك كوستردیلر
 افر كند و قوللرندن برانجكلری انجه حبش قونی و برج حبشی لری دخی
 كعبه نك اوزرینه چیقردی تا كم بوزمغه باشلیه لر بویله اند و كند
 مرادی بو ایدیكه رسول الله صلی الله علیه وسلم یخرب الكعبه ذوالسوقین
 من الحبشه دیو بیور مشلر ایدی بولقی بیورد و غنی ذوالسوقین بو
 نلرا راسنده اوله هدم كعبه بواسلوب له متدفع اوله یا غنی حبش كافر
 كلوب یقمتی اولیه دیمك ایدی انوكی چون بونلره بوزد وردی **اما**
یافعی تاریخنده ذكر اتمشد كه ابن الزبیر رضی الله عنه بنا اند و كی
 زمانده مراد ایدند یكه بیت اللہك بناسنده بالیغی ورسدن ایلیه
 ورس دید كلری رعفران كی برنسنده دیمك و لا یسنده بتر اهل و قوف
 كرج كر كد و ورس بنا طومردیدیلر اندن صنع و لا یسنده ادم كوندردی
 اعلا كرج كنوردیلر انكله یا یدی اوزمانده كه یره برابر دیواری بوزدیلر

ایدی حضرت خلیل صلوات الله علیه بنا سنک تمل ظاهر اولدی حجری بیت
 شریفه داخل بولدیلر یعنی الان کعبه الله یا نه ده حجر دی کبری موضع که
 شمدی چار دیوار کعبه دن طشره دراکه ده بشقه برالحق دیوار چور مشرور
 اول موضع بیت الله هدند قریش بیت شریفی یا پد قلزنده حضرت بنا
 سندن اکسک یا پد یار اول موضع طشره قالدی ایدی عبد الله بن الزبیر
 حضرتی بنای قریش بوزوب اول موضع ایچروالادی دخی نقل اولنان
 حدیث شریفلر موجبجه بیت شریفک بناس حضرت ابراهیم تملنک
 اوز رینه برقدی وارنضاع بنا اولدن طغوز ذراع امش قریش بنا
 اتد کلزنده اون سکر ذراع امش عبد الله حضرتی بنا اتد که یکر
 یدی ذراع ایلدی اول زمانکه اوستاد لر بنا ایدر لر دی کعبه نک اطرافنه
 پورد لر طوندیلر خاق پرده لر طشره سندن طواف ایدر لر دی بنا
 تمام اولد قد بیت شریفک ایچروسن و طشره سن مسک و معبر اتدی
 و دیبادن کسوة ایلدی بنادن ولان طشری اون ذراع مقداری اطرافنه
 فرش اتدی بنا شریفی حججک التمش دزدنجی یلنک ماه رجبنک یکر
 یدنجی کوننده تمام ایدوب عملدن فارغ اولدیلر اوردن کند و اهل مکّه
 ایله عمره نیکنه شغیمه چقد یلریوزده و قربان اتدی و اهل مکّه دن
 هر کسنه قادر اولدوخی قدر قربانلر اول کونی بر عظیم بیرام اتدیلر اندن
 شکره اول عمره سنت قالدی اهل مکّه هر ییل اوزمان کلدکه چیقوب
 عمره ایدر لر اصله تخلف اتمز **روایت** اول نور که هجرت نبویه دن صلی

الله علیه وسلم یتش در دنجی یله حجاج بن یوسف دید کلری ظالم عبد
 الملك بن مروان مکتوب یارب عبد الله بن الزبیر رضی الله عنه بیت شریف
 اولمین یری بیت شریفه قاتدی و برقیودخی احداث اتدی دیوبند ردی
 عبد الملك جواب یارب عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم نجبه ایدیه
 ینه اول اسلوب اوزره ایله ددی اندن ظالم مذکور جانب شامی دن بیت
 شریفک بر دیوار دن بوزب التی ذراع برقاش مقداری یری طشره
 چیقوب اساس قریش اوزره دیوار یا یدی اشته حجر دید کلری بیر اول
 طشره چیقوب این یردر که قریش دخی طشره قومش لر ایدی حدیث شریف
 موجبجه ابن الزبیر حضرتی ایچروالمش ایدی حجاج حبش محض خبا
 ثنت دن ابن الزبیر حضرتنه مخالفت ایدوب بویله ایلدی و قیونک
 برین سدا تدی قیوبر قالدی الان بیت شریفک اوج دیواری عبد الله بن
 الزبیر حضرتنک بناسی در بر دیواری اول ظالمک بناسی در و نظر
 اولدند قد انک بناسی ابن الزبیر حضرتی بنا سندن منفصل ایدوکی ظالم
مترجم جعفر ایدر اگرچه زمره علمادین و گروه ائمه مهتدین رضوان
 الله علیهم اجمعین حضرت کلری دایما بخدله بیت شریف مکعبه ملوک اولوب
 زوال مهاجنته باعث اولمق خوفندن ضروره خوفندن ضروره اولمق
 بنا سنه تعرض اتکی جایز کور مشرور اما اول قبله کاه عالم و مطاف
 واجب الطواف طوائف بنی ادم اولان بیت الله معظی حجاج ظالمکی
 سقا کک اسم و رسم ناپاکه اضافتدن تطهیر اتمکله نه مخالفت کتاب

و سنت نه خرق اجتماع امت لان كلور خصوصاًكم اول ديوارك حالا خضر
 ابن الزبير بناسندن مغارقت وميلي تمام طاهرا ولوب عاقبة سلاطين عظام
 حطة اسلامدن برپا شاه بن پناهه خدمت قلع واصلاح واجب اول
 چند رباري د عامر اولدر كه اول ارکان كعبه دين وملت واساطير بيان
 راسخ الاركان شريفة هرام امن وامان وملاذوم لجا اهل ايمان اولان سنانك
 ان عثمان ابدا الله سلطنتهم الى انتها الزمان حضرت تيرينه نصيب ولوب اجر جزيل
 وشواب عيني اول سماد خيرات ومبرات صحائف حسنة نوره مسطور ارمق
 ميسر اوله والله الموفق سبحانه حتى عبد الملك بن مروان اگرچه اول ظالمك اغوايله
 كلي ندامت اظهار ايلمشدر نقل صحيح ايله **روایت** اولنور كه حجاج ظلام
 بناد يوارى انمام اندوكي سنه ده عبد الملك حجه كيدوب دراة حديثك
 ثقاتندن حارث بن عبد الله بن ابى ربيعة بله لوب كتمش ايندى بركون
 حارث مذكور ايله كعبه خصوصده مصاحبت ايدركن عبد الملك ايندى
 رزم كه ابن الزبير امر كعبه ده روايت اندوكي حديثى حضرت عائشة
 انتمش اوله ويدى همان حارث ايندى باشند بن حضرت عائشة دن
 اول حديث شريفى بالذات اشيدوب طور ورم ديدى وسابقا نقل اولنا
 اورده عبد الملك نقل اندى عبد الملك ايندى سى كدك ايشته كى ديدك
 حارث نعم بن كنندم اشتد عائشة رضى الله عنها بويله بيوردى ديدى
 همان عبد الملك باشن آشفه صلوب الله براخ پياغى وارايدى انكليه
 دورتوب بر ساعت فكره طالدي اندن باشن قالدر ب و دوت والله انى

و سماعه من قائلين يروي ذلك عن جده

تركت ابن الزبير وما تمحل من ذلك ديدى عبد الله ابن الزبير رضى الله عنهما
 باسن بوزد ورده غنه ندامت كوشتردى نجم الدين عمر بن فهد رحمه الله يو
 يلجه روايت اتمشدر **امام زرقى** رحمة الله عليه نقل ايدركه اولدن
 مسجد حرامك اطرافن ديوار احاطه ايلمش ايندى اما ديوار او زرنده صق
 ندرمه يوعيدى خلق ديوار كوكلكه سنه او تورلردى صبايح واخشام
 كوكلكه قنقى جانبه دوشرسه اول يكا كيدوب او تورلردى شكره دن ابن
 الزبير حضرتي سقف بنا ايلدي اما تمام مسقف اندى يوخسه بعض يونى
 اندى كسسه بلزد ميشل صكره دن يينه عبد الملك مسجدى عماره ايدوب
 نشنه زياده اتمشدر همان ديوار لرين يوكسك قالدر ب ساج انجيله
 سقف اتمشدر وهراستوانه باشنه التى مقال المتون خرج ايدوب تبت
 ايلمشدر ان دن صكره اوغلى وليد بن عبد الملك عماره ايلمشدر وليد
 مذكور حيار و ظالم كسسه ايندى اما زمان هند و ستاني ومغربيده انده
 لس ولايتنى فتح اتمشدر مسجد حرامده باباسى عبد الملك اندوكي اناى
 بوزب كندوسى دخي محكم بنا ايلمشدر ومذهب ساج انجيله سقف
 ايدوب استوانه لر باشنه المتون صفحه لر قايلمشدر ومسجد شريفى
 مرمرون ازار ايلمشدر واو زرينه سرادق لر وجع اتمشدر سرادق
 اول سايبا ندر كه صحن دار او زرينه قوريلور والله اعلم **در دنجى باب**
مسجد حرامه خلفا بنى عباسك ايدكلى زياده لر ياننده در
 وقتاكم دستر نصاريف ليل ونهار وزور بازوى حوادث بساط نخت ينى

روانی علی ایوب خلعت سعاده اقبال بالای ال امیه دن خلق اتدی
کینه کردان وخرج اسنان انلرک ترانه سنه رقص ایدرکن وزان ادوار
وزن مقدار وعیار اعتبارلرین نقص ایلیدی هور برسی کند و سن
شهرار عرصه عز و اجلال و سرآمد میدان جاه و جلالت بلورایکین جهات
عزائی و ولت و روحنه مطرا و حدیقه حضراتی خلاف چراگاه مروان
حمار و لیق بر صدمه زورکار له جمله سی بریای اسیر و استر و تحت حوافر
لشکر و قضا و قدره و دوشوب چهره اقباللری عیارا و بار له مغیر و صورت
چین ماللری خال خدایان و خسار له معض اولدی بر موجب نص کریم
و تلك الايام نذولها بين الناس لباس الفت و اناس و سلاح
مؤکد قوه و باس ال عبلسه رجوع ایلیدی و بنی امیه نك زوال فته و اقول
دولت لرینه دیده بخت و طره طالع لرندن غیري کسه کرمان و پریشان
اولدی زیر ارا لرنده حضرت عمر بن عبد العزیز دن غیر شاهراه شمس
و منهاج معدلت اوزره حرام ایلر کسه یوغیدی **عبد الله ابن عمر**
رضی الله عنهما روایت ایلر که رسول الله صلی الله علیه وسلم رأیت ولد الحکم
ابن العاص علی المنابر کانهم القردة دیو یور مشلر بو ظائفه نك جدی
حکم بن العاص در انوک اولادنی رؤیاده منبر له اوزره کوردم کویا انلر
میر نلر ایکی دیو یور مشلر اندن صکره حق جل و علا **و ما جعلنا الرويا**
التي اريتكم الا فتنه للناس والشجرة الملعونة ایه کریمه سن انزال ایلیدی
مراد حکم بن العاص در و اولادیدر وینه حضرت عائشه صدیقہ دن رضی

الله عنهما دن مروید که برکون مروان بن حکم یوزنه سمعت رسول الله
صلی الله علیه وسلم یقول لا یرک وجده انکم الشجرة الملعونة فی القرآن دیو
بیور مشلرین طایفه نك که شجرة انساب و دوحه انسابه کتاب الله دن
شجرة ما و نه دیو یور لاش اوله انلر ده نقد مر خیر و برکت **ابن عطیه**
رحمة الله علیه تفسیر رنده حضرت عثمان و معاویه و عمر بن عبد العزیز
رضی الله عنهم هذه الرویاده داخل دکلر در دیو یور مشلر و الله سبحانه
خلفا بنی عباس دن خلافت اول واصل اولان ابوالعباس عبد الله بن
محمد بن علی بن عبد الله بن العباس در رضی الله تعالی عنهم مذکور عبد الله بن
محمد منهاج دیکله مشهور در ابن جریر طبری رحمة الله علیه روایت ایلر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم عتی عباس بن عبد المطلب اعلام امتش ایلر که
اخر خلافت نك اولاد نه رجوع انسه کولدر یو حدیث شریف موجب
دائما ال عباس منتظر لرا یدری که قس ظهور انلیه اخر الامر برکون مذکور
قیله سرایت اولندی محمد وفات اید اراده اوغلی ابراهیم عهد
ایلدی مروان ابراهیمی طوبت حبس و قتل اتدی ابراهیم و غیر قرنداشی
عبد الله عهد امتش ایلیدی یوزا و تراکی تاریخنک بیع الاولنک ایکنی
کوننده کوفه شهر رنده مزبوره بیت اولندی یوز سکر تاریخنده طوغش
ایلی یوزا و تیرائی سنه سنک جدی مرضندن وفات اتدی بغایت
بذل و عطا اهل کسنه ایلی و لکن افراطله خویز و بی رحمة ایلی
زمان بیت و بنی امیه دن وانلر انبا عندن لا یورد و لا یحیی کسه قتل

اوله شاه جهان شاه الله اوزره سفك دما ايدن ملوك عمرای قدير
اوله دن يکرمي سكر ياشنده زخم نميش زهر ناله زمانه سفك کله صدم
سره امل کدن زياده که انتقال ايدرب کده وعده يله يرينه بويک قوردا
ابو جعفر الله منصور سرير سرور دارا غروره قدم بصدي يوز اووز
يدي سنا سنا اولنده بيعت اولمشد مشهورد که منصور بيات ظلم
وسيله اهل مغرور کسند ايدمي کوره بغی وعناد و نائره فتنة و فساد
بنی عباسه علويه مابيننده علاوه پيد افغافه اوله اوله سبب اولمشد
اوله حضرت حسين بن علي دن محمد بن عبد الله بن حسنک ايکي اوغلي
حمزه و ابراهيمي قتل ايلدي مزبور لر فتواي علما ايله اوزرينه خروج اتمشلا يدي
الخره و انار سبيله ايمر اسلام دن پنج کسيه اهاشلا ايلند رجلا دن
بري اوله سراج امه و مقتدای ملت **امام اعظم** ابو حنيفه رحمة
الله عليه در اوله حضرت کمال رفعت و تقوى سبيله قضا دن امتناع
اندر کيجون حبس اتمشلا اخر زندانده وفات ايلمشلدر بعضي لر
زندانه زهر يري سهر ما وفات اتمشلا يلد ميشد و حضرت امام زحر
الله عنه بر متوا ظالمک اوزرينه خروج اتمک جايزدر ديوفتوا و ميرمشلا يدي
و علان يده کسه فتوا و ميرمشلدر مزبور کمال صحت و نائت دن
منصور و اينقي دير لر ايدی عمال و صناعله بود اتق و بر حبا و زره نزاع
ايلدي ابو مسلم غراساني که بيعت بنی عباس اچون دعوت ناسه قيام
اتمشلا ان و بني قتل ايلمشلا شرح حال نکير يکان و مثال مؤدي اولور

ام

اما يوز اووز سکر محرمنده بعضي لر قولنج يوز اووز طاهر و ناسه
سند مسجد حرامی توسيع اتمک امر ايلدي دارا اندوه يه قريب پردن
جانب شامي دن توسيع اولندي واسفلندن دخی مناره يه منشي اولنج
زياده قلمشلا در اما جانب جنوبي دن نسنه زياده قلمشلا سيل و اديم
متصل اولوب بنا طومد و نيجون اوله جاني حال اوزره ترك اتمشلا
مسجد شريفک اعلا جانب دن دخی زياده يه تعرض اولندي قريب مسجد
ساکن اولن کسلاک مساکن اشتر ايدوب و اتمشلا در اما جانب
اعلا سنده مناره دخی بنا اتمشلا در مسجد شريفک جانب اعلا سنده مزبور
علي وليد بن عبد الملك عملت متصل اولمشلا در و مسجدی التونله و نفو
شله و فسيفساء لاله زينت اتمشلا در فسيفساء دکلي اولن نسنه در که
رنک ايلز صرحه دن واق صرحه دن کعبتين شکلنده مربع مربع
ايدر لر بعضن التونلر کليسا لاک اچروسده سوه يرين ديوار ليره
ياپشلا و زر لر ديار دوم خلقي اکاللتون قيه ديوتغير ايدر لر **و جليل**
کريمي دخی مرمر مشلا رامين بنا کند و جانب دن والي حرمين اولن زياد
ابن عبد الله ايرى مهلات بناسي ايکي بيلده بعضلر قولنج او جيلده تلم
اتمشلر و مسجد حرام ابرابندن صفا جانبنده باب بنی حمزه دکلي قيونک
اوزرنده کند و تک ايجاد اتمکي اشر و ک تاريخن قازيرب يوز فرق نارنجند
تمام اولمشلا ي کند و سوي دخی اولن سنده ده حج ايلدي نفس نيمه
کمال نجل و اساکله موصوق ايکن مکة معظمه ده مال فراوان خراج

ایلیوب اشراف قریشدن هرکشیه بیک التون ویردی واهل مدینه
یه بر مرتبه سخا و عطا کوستر دیکه هرکرا ندن اول برکسینه بو عطا ئی اتمش
دکل اییدی حج شریفدن صکره بیت المقدسه متوجه اولدی انده دخی
اتمام زیارتدن صکره شام شریف سمته سلوک ایدوب اندن رقیه
کلای نزول اندی **حافظ** عمر بن فهد رحمه الله بویله ذکر اتمشدر و
منصورک اثنا حج شریفده جریان ایدن اموردن بعض خصوص استرار
ذکر اتمشدر که ایرادی قائده دن حالی دکلدر **حکایت** ایلرکه منصور
دوانی حجته وارد و غنی سنه ده مادامکه مکّه ده ساکن اییدی کیجه نک
افرنده کسه طومیدین دارالندوه دن جیقرب مطافه کلوردی طوافن
تمام ایدوب نماز قلّه قدن صکره بینه مقرّنه رجوع ایدیدی اندن مؤمن
لرکلوب کندویه سلام ویرروردی واذان لرا و قنوب اقامت صلوة اولنوردی
کندودخی جماعتلر نمازه جقردی برکیجه بینه عادت اوزره جیقوب
طوافه باشلد و غنی کی ملتزم یا ننده اشدیکه برکسه طور میوب یارب
یریوزنده اولان بغی فسادک ظهورندن وحقله اهل حق مابیننده
جاهل اولن ظلم و طمعدن ساکه شکایت ایده رین دیومناجات ایدیه
منصور سرعت ایدوب ایلر و واردی نه دیدیسه بالتّام اشدی و طواف
تمام ایدوب مسجد شریفک برجا بنه جکلدی واول کسنه بولوب
کتورمکه آدمصرالوب کند و خلوتنه کندی اول کشتی بولوب کل سنی
خلیفه دعوت ایدردیدیلر اولدخی طوب ایکی رکعت نماز کلدی و حجر

اسودی اویدی آندن منصورک اد میسی یاننده دوشوب کلای منصوره
سلام ویردی منصور ایتدی ندر بوسندن اشد و کم سوزلرکه قولغی
طولردی قلبه اضطراب و خاطر مه یریشا نلق ویردک بنی غمدن
خسته ایلدک دیدی اولکشتی ایتدی یا امیر المؤمنین اگر بکا امان
ویررسک احوال عالمدن سنی خبردار ایده یی دیدی منصور دخی
سکا امان ویردم سوزک سویله دیدی اول کشتی ایتدی کوش ارادتله
استماع ایدرسک سویلیم والا سندن حق تعالی نک قدرتیه احتجاب
واختفا ایدرم ارتوق بنی کورمزن دیدی حاصلی هر نه دیدیسه منصور
ایله اولسون همان سویله دیدی اول کشتی ایتدی شول دروننه طمع
دخول ایدوب حقله اهل حق مابیننه حایل و ظهور ایدن بغی
و فسادک اصلا خندن مانع اولن کسنه سن سن دیدی منصور
ایتدی هی کشتی بکه طمع نجه دخول ایلرکه التون واجبه ید قدرتمده و نوال
ونعت سماط سعادتمده حاضر و مهیا کیمدر که ارادتم تعلق اولدوغی
نسنه دن بنی منعه قادر اوله بن ندن اهل طمع اولورم دیدی اول
کشتی ایتدی یا امیر المؤمنین هیچ سکا دخول ایلین طمع بنی امدن بر
کسنه دخول اتمش متدرکه حق سبحانه و تعالی سنی عامه مؤمنینک
نفوس و اموالی اوزره والی قلش ایکن مصالح مسلمینده اهمال اوزره
جمع مال و مناله اشتغال کوستر ب خلقله مابینکده طین حجر دن حجاب
و خشب و حدید دن ابواب اتخاذ ایلیم سن واعوان و انصارک ظله

ناسدن بر بلك اشار اوله كه احسان قصد ايلسك اعانة اتمز لر
 واساة ديلسك نصيحت ايلز لر هر برين ظلم و تعدی ناس اوزره اسبا
 اموال واسلحه ورجاللره تقويت اتدك وامرايلدك كه خلوة خاصكه
 اظردن غيري كسه دخول اتميه قيوكه بر مظلوم كلسه جورله دركا هكندن دور
 وعقله معرض شكايه و تظلمدن مهجور ايد لر كر سنه و عريان قيوكه
 زاوريان سن بساط عيش و عشرت و مسند ناز نعمت اوزره تقلب
 ايد رس اول رعایت احوال رعيت ايچون امرا و امنا ديوا اتخاذ اتدوك
 اشخاص كند و لر ديلد و كي اخباري سمكه راصل اولدين مانع و مراد
 لر نيه موافق اولين اعمال و مستوفيان اموالي خدمتكدن ابعادله رافع
 اولور لر و عالم قلبدن خليفة الله اولن امر حقه خيانت ايدچك بزر
 نيلسك كرك دير لر اندن بلد كلرين ايد لر كسه مبالاة اتمز لر
 بس بواخبار بين الناس انتشار و اشتها ر بوليج خلق انلردن خوف
 واضطرار به دوشوب اوزر لر ندن دفع شر شور لر چون پيشكش و هدايا
 اتخاف و اهدا قلغه بشلر كر اول مصانعه و مدارا قلن كند و متصرفان
 اموالك اولان عمالدر كه اخذ مال رعيت ايچون رشوتيله قبولر نيه مرا
 ايد لر و رعيتك اغنياسي دخی فقر و ضعفا سي اوزرينه استيلا
 ايچون عماله موافقت ايد لر رفتنه و فساد بري برين مستديع اولوب
 بلاد و عباد اوزره ظلم و بيداد كوندن كونه ازدياد بولمق اوزره اولور بر
 مظلوم ددخوله قرضو كه كلوب رجا عدل داد ايله قرضو كه كلسه فریاد ايلسه

دوكر لر سوكر لر كند و كوزكله مشاهده قلو رسن قلبكله مرحمت اتمز لر
 اكر فتنه اصلي ديوسوال اتسك ادب سزلك اتدي حقندن كلاس ديو
 جواب ويرد لر پس ممالك اسلامده مظالم و اثم بومرتبه يه راصل اوليج
 بنيان دين و دولت قواعد ملك ملتدنه قدر استحكام قالمسه
 كر كدر بن ايام سير و سفر و سياحت بحر و برده بر زمان چين ولايته
 وارمش ايدم مكر باد شاه لر نيكي قوه سامعه سنه آفت اير شوب سماع
 صوته قدرتي قالمش بر كون طوب كند و حالنه اغلر كن و زراسي كوز
 پادشاهم دشمنك اغلسون بجد الله صحت عافيت ردولت و سعادت
 تده سن بو قدر نشنه يه چون اغلر سن ديد كلرنده ايتدي كندن
 ايچون اغلزم اول قيوتمده فریاد ايدن مظلومك اواز لر بر اشتمز
 اولدم اكا اغلرم ديدى اما قولغم اشتمز اولديسه الحمد لله كوزلرم
 كوزر شهر و بازارده ندا استونلر مظلوم داد خواه غيري كسه قرضي
 لباس كيمسون تاكه بن كورب ظالمدن حقن الي و يرم ديوفرمان اتدي
 و هر كون كند و سي فيله سوار اولوب خلقه نظر ايلردى مظلوم كورسه
 انك حقن الي و يرمك بابنده مراسم عدل انصاف نه ايسه اقامت
 ايلردى يا مسكن كورامدي بر كا فر مشك بالله مشركين اوزرينه اتدوكي
 رحم و رافقه سنك اهل اسلام اوزرينه اون حفظ و حمايت و شفقتو كه
 غالب اوله سن مؤمن بالله كچه سن و ابن عم رسول الله اولمق و عواسن ايله
 سن بوذا اصل انصافدر ديدى و جمع مال اتك عالمده اوچ ملاحظه

ایله اولور اگر اولادیم ایچون جمع ایدیه رین دیر سن حق تئاسکه اول
عبرتی کوستر مشدر که بر طفل عربان آنه قریندن زار کریان ضعیف
نار ان عرصه جهان قدم بصر حق تعالی کمال فضل و عطا ایله خال دن
حاله تقلب و تبدیل و تحویل اید و ب قید قاطدن بساط نفاط و نمارق
ان بساطه یقشه و زرمالک ملک و مال و خداوند جاه و جلال ایلر اول
طفل سنک تد بیر و تدارک له می بومرتبه به کلور دیدی اگر جمع مال دن
مرادم تشیید مبانی بخت و دولت و تاید قواعد و ارکان سلطنته
دیر سن حق جل و علا سندن اول کلر ملوک و خلفا احوال سنکه عبرت
نما قلمدی می که امر خدا ایله چند بلاد و لشکر قضا متوجه اولیجق جمع اند کلری
اموال و خرم خزائن و خیل و خشم برده مدده بر باد اولوب ملک دولت
و سر پر خلافت لری آتیکه و سا که انتقال اتدی سز بومرتبه به مال و منال
و سلاح و مرجا که کلد و کوز دیدی اگر تکثیر مال دن مرادم یکمال دن
عروج ایدوب دخی اعلام مرتبه به اعتلاء اتمک ایسه والله بوندن برتر
مقامه ایرمک مقتدر ایسه عمل صالحه میسر و روشو یله بلش اولکه تحت
نظر فیکده اولان طایفه دن برکسیه نقد و خشم ایدر اولسک قتلدن
اعظم برنسنیه قادر و کلکس اما حق سبحانه و تعالی که عالم خفیات امور
بیلیم **خاتمه الاعین و ما تخفی الصدور** دیر عاصی به عذاب و مجرمه عقاب
ایدراولسه فقره زکات حجیم ده بلادی عظیم و عذاب الیمه گرفتار ایدوب
مخلد فی النار اتمکه قادر و برین قیامت کوننده حضور حقّه

۵۷
واری تاج و خلعت و خلافت دن عور و تحت و بخت عز و سعادت دن و
و مجور جاه سلطنت دن معزول و سپاه و خدم نصریندن مخذول و مقف
سوالده اندا مکه لرده و وشوب طورد و غف زمانده نقد فیکده برنسنیه
وار میدر که اوراده سا که نافع و غضب الله دن مانع و دافع اوله دیدی
همان منصوص کوز لری یا شرن روان و رفیع صوتله زار کریان اولمغه
بشلدی به بنوم حالم نیجه اولور بن نه چاره قلم که بوا مانسک عهده سندن
کلم هر کیمکه دیانتنه اعتقاد و امانت و استقامتیه حسن اعتمادم
ایسه طماع و خائن و اوضاع حرکاتن احکام شرعه مخالف و مباین بولیم
دیدی اول کشی ایتدی یا امیر المؤمنین علیک بالائمة الاعلام دیدی
منصور ایتدی انلر کلرد دیدی اولدخی شول علیه عامل اولر
عالملرد دیدی منصور ایتدی انلری نیجه استخدام ایدم که انلرنیدن
فرار اتدیلر اولکشی ایتدی نعم سندن فرار اتدیلر انکچونکه کند و اسلوب
طریقتنک اوزره قوللنه سن دیو خوف ایدلر شویله که سن ابواب
انصاف معدلتی فتح ایدوب حجاب حجابی قیو کدن دفع و دفع اتمکله
صیت عدلکن بسیط ارضه شامل و اوازه لطف و کرمک اقطار و اقاصی
روی زمینه و اصل اوله بن کفیل که اول فرار ایدن افاضل ایام آستانه
سعادته عودت و امور سلطنتکه حسن تدبیر و اصابت رایله معاونت
ایده لرد دیدی بو حوالده ایکن مؤذنلر سرای اوکنه کلوب عاده معتاده لری
اوزره السلام علیک یا امیر المؤمنین دیوب چاغر شدیلر اندن صباح اذ انلری

او قنوب منصور دار الله وه دن جيقوب حرم شريفه كلدي صلوة فجر
 ادا اتد كن صكره عزيزي ينيه طلب اتدي اراديلر بولما ديلر البته بولمق
 كرك يوعسه سزه عقوبت ايدره رين ديوتنه يد اتدي حاصل اده ميلري
 كيدب هر جاني تبتع اتد يلر اخر مطاف شريفده طواف ايدرك بولد
 يلر دعوة اتد يلر امتناع ايدوب وارمدى اكر كلز سن نري هلاك ايلر
 ديد يلر اتدي حاشا كه سزي هلاكه قادراوله ديدى وجيندن بروقه
 اخراج ايدوب كندوب خطاب ايدنه ويردى بونى جيبكه وضع ايله اعلان
 ضرر كورميه سن بوكه دعا فرج ديرلر ديدى دعا فرج ندر ديدى عزيز
 اتدي بود عادركه حق جل وعلا انى سعادت تو قوللرينه نصيب وارذاني
 قلور هر كيمكه صبا حده واخشامده بر كره قرأه ايليه ذنوبى محو
 ومغفرة اولنوب دعاسى مستجاب اوله حق تعالى رزق ارتوره مرادن
 ميسترايده نصرت ايلوب دشمنلورى اوستنه غالب قله وعند الله صد
 يتلرون يازيله ديدى اول ادم اتدي امدى لطف ايله سن بر كره قرأه
 ايليه سنك مبارك نفسك دن اخذ ايدم ديدى بشلدي تلقين طريقه
 دعا شريعى تام او قودى دعا بود **اللهم** كالطفت في عظمتك دون اللطفا
 وعلوت بعظمتك على العظما وعلت ما تحت ارضك كما علوت ما فوق عرشك
 وكانت وساوس الصدود كالعلاء بنية عندك وعلا بنية القول كالسر
 في علمك وانقاد كل شئ لعظمتك وخضع كل ذي سلطان لسلطانك وصار
 امر الدنيا والاخرة كله بيدك اجعل لي من كل هم امسيت فيه فرجا ومخرجا

اللهم ان عفوك عن ذنوبي وتجاوزك عن خطيئتي وسترك عن بتي عملي
 انصمني ان اسالك مالا استوجبه منك فصرت ادعوك امنا واسالك
 مستو منا وانك المحسن الي واني المسئ الى نفسي فيما بيني وبينك قوة والى
 واتبغض اليك ولكن الثقة بك حملتني على الجرأة عليك بفضلك واحسانك
 الى انك انت القواب الرحيم منصورك ادمى ايدردعاني اوقوب وروقه الدم
 قويمه قويدم طور ميوب خليفه نك ادميلري تير كل خير ويرد يوبرى
 برى اوزرينه كلور هله كلكم حضورينه يتشدم غضبندن انش محض
 اولش همان بنى كورجيك غضبى ساكن اولوب تبسم اتدي سحري بيلور سن
 بخسه سنى كورچك بردرلودخى اولدم ديدى بنده قصه حكاييت اتم ورت
 طلب اتدي الله صوندم ادي وشولقد راغلديكه صقلى اصلندي اندن
 باشن قالدر ب اول كشي كيم ايد وكن بلور ميسر دوى بنده بيورك يا امير
 المؤمنين ديدم خضر عليه السلام در ديدى ويورديكه باكه اون بليك اچه
 ويرد يلر ديدى **شيخ عمر** بن زهد روايت ايلر كه يوز الله سكر تاربخنده
 منصور خليفه حج شريفه عزيمت ايلدي ومرادى بو ايديكه مكه مشرفه
 ده **سفیان ثوري** رحمه الله عليه حضرت قتل ايليه بئر ميمون ديد
 كلري منزله كلجك مكه ده اولان اعوانه ادمر صالديكه خبر واصل اوليحق
 سفیان حضرت طوته لر صلب ايدره لراد ميلري كلد يلر بر موضع دار
 نصب اتد يلر اهل حرم بو خبر دن خبردار اوليحق سفیان خبر ويرد يلر
 ياسفیان اشتها حال بودر ديد يلر همان طور يوقر واخفا ايله ناكاه بر خطا

واقع اولوب دشمنلر شامة قلمسونلر ديديلر سفيان حضرتك مبارك
 باشي فضيل بن عياضك دزنده وايقلري سفيان بن عيينه دزنده
 كعبه شريفه قرشوسنده او زانوب ياتوردى همان طور دى استار
 كعبه يه ياشروب اكر منصور بوزده كلورسه بن سندن بوي اولدم ديدى
 وينه كلوب يرينه ياتدى على الفور بر خبر كلد يكه منصور قتل سفيان
 خبر صالده قد نصكره بترميموندن قالقوب انه بنوب مكه جانبته روان
 اولسكن همچونين اورته سنه كلد وكي كى اندن ييقلوب بويى اوزلدي اورده
 جان وپردى ديديلر اندن تمام يوز موضعده قبر قروب برينك ايچنه دفع
 اتديلر وسايرين يينه طبراعله طولدر ديلر قنقى قبرده مدفون ايدوكن
 خلقه بلدرمد يلر عليه مايسحق **منصور** خلفاني عباسدن بغداد شهرين بنا
 ايلين خليفه در هجرتك طقسان بشنخي ييلنده طومخش ايدى تاريخ سالف
 الذكروه وفات ايلدي قرب اجل واقعه سنده كورب خذفتى اوغلي مهدى
 عهد اتمش ايدى وفات ايدى يك يرينه عبدالله محمد **مهدى** سرير خذفت
 جلوس ايلدى روايت اولنور كه مهدى تيشوب جوان اولد قده اتاسى كبراني
 وى وى ولايتلرينه والى قلوب كوند رمش ايدى اورده اشراف علما ايله اختلاط
 ايدوب كللى كمال تحصيل اتمشدي شجاعت ومهابت اهلى خوب روى فرشته
 خوى كسسه ايدى ارباب وفضل وكمال ياننده مقبول وميل ومحبت علما
 اوزره محبوب صاحب دولت ايدى علمائى مجلسه احضار ايدك انلر حضور
 هيچ اولمزه حجاب ايدوب رد مظالم اتدوكمز فائده عظيمه در ديو بوردى

ربيع رحمة الله روايت ايلر كه بركون منصور خليفه يه محمد بن مروانك خزانى
 عرض اولندي جمله اسباب دن ايچنده اون ايكي بيك عدل قوماش وارايدى
 وهر عدلده الله بيلور قاچ قماش ايدى منصور ايچنده بر قوماش چيقرب
 خياطه امرانديكه بوندن برجته كندويه و برجته اوغلي محمد مهدى
 يه كسه خياط بوندن ايكي جيبه چقمز ديدى منصور ايتدي سين بر
 جيبه ايله بر قلنسوه كس ديدى ناكس لكندن قادر اولد يكه بر قوماش
 دخی چيقرب اوغلي همچون بچد و ره صكره دن سلطنت مهدى پيرانشقا
 ايدى چك بيوردى اول قوماشلرك جمله سن بر ساعت ايچنده عبید
 وخدمنه تفريق اتد يلر كتدى **مهدى** رحمة الله زنا و طائفه سن
 افراطله سومزدي قتي چوق زنديق هلاك اتمشدر اوغلي هادى يه
 وصيت اتمش ايد يكه زنديق بولچي امان و يرميه قتل ايدى يوز اتمش
 تاريخنده حج شريفه متوجه اولدي **رواي** اولنور كه بشيوز يوك قار
 و بوز اکتدي واندى اول كسيه بو معنا ميستر اولمشدي وارد قده
 دارالندوه يه نزول عبید الله بن عثمان بن ابراهيم كه كعبه معظه حا
 جبلرندن ايدى برتنهار زمانده كلوب مهدى يه بولشدي وسكه بر تخفه
 كنورد مكه سندن اول بر خليفه نك خلوتنه كسه كنورمش دكلدر
 ديدى اندن اچد يلر كورد يلر كه حضرت ابراهيم خليلك مبارك قدم
 لر ينك يري اوزرنده اولن حجر شرفي كنورمش اندن مهدى حجرى تقبيل
 ايدوب يوزينه سوردى وقدم شريف موضعنه صوفوب ايچدى

واهل از سال ایدوب انلره ده اچوردی اندن قالدرب یرینه ایلتدیلر
 اورده جواتر کثیره اعطا ایدوب وادی تخته ده بعض یرلردخی احساندی
 و حجه کعبه کلوب بیت شریف اوزرلرنده کسوه لرقتی چوغالیدی ثقلت
 و یروب دیوارلرینه ضرر اتمک احتمالی واردردیدیلر یوردی کسوه لری
 اندوردیلر و سطح کعبیه ادمار چقدی هر جانبدن مسک و غیر و عالییه
 برله بیت اللهی سرایای تطیب اندیلر اندن صکره قباطی و خزود بیاج جنس
 لرقتن بری بری اوستنه اوج کسوه کیدوردیلر و حرمین شریفین خلقنه
 مهدی مال فراوان خرج اتمشدن روایت اولنورکه مصر جانبدن اوج
 یوز بیک التون دخی یمن و لا یسندن و اصل اولمشدی و یوز کره بیک درهم
 کند و عراق دن کتور مشدی بوجه ذکر اولنان مبلغه یوز الی بیک پاره
 قومانی جمیع احرمین شریفین اهلنه تفریق اندی و تاریخ مزبورده مکه
 مشرفه قاضی سیارلان محمد بن اوقصی دعوت ایدوب امراتدیکه حرم
 شریفک جانب اعلا سندن بعض اولر اشترایدوب هدم ایلدیه لر و مسجد
 حرامه الحاق ایدیه لر و خصوص مذکور اچون مال عظیم احضار ایلدی پس
 فرمان خلیفه موجبجه قاضی مزبور مسجد حرامله مسعی مابیننده اولن امرکی
 اشترایدوب و اوقافی اماکن اخرایه تبدیل اندی مسجد شریفه داخل اولجق
 مواضع دن بر ذراع یری یکریمی بش التون و مسیل وادی به داخل اولجق
 اماکن دن بر ذراع یری اون بش التون اشترایندی جمله یقطن اولرک بری
 دارازرق ایدیکه اول تاریخ ده مسجد حرامه متصل ایدی حساب اندیلر

برخانه سنک بهاسی اون سکر نیک التون اولدی و خیره بنت سیلج دیرلر
 برخا تونک دخی اوین اشترایتمش لر ایدی عدد ذراع اوزره انک دخی بهاسی
 قرق سکر نیک التون اولدی وال جیبر بن مطعم و شیبه بن عثمانک اولری
 دخی النوب مسجد شریفه قاتلش در و دار القواریر مسجد حرامله مسعی ما
 بیننده بر میدان قاتلش ایدی صکره دن جعفر برمکی هارون الرشید دن
 استقطاع ایدوب اورایه اولرنا اندی صکره دن اول اولرده قنا بولوب
 یرینه رباطلر بنیاد اولندی اول رباطلری دخی سلطان قیتبای استبدان
 ایدوب یرلرینه سکر یوز سکسان اوج تاریخنده مدرسه و رباط بنا
 ایدوب انلر اچون مکه مشرفه ده بعض مسقطات و ارض مصره بعض اقطع
 وقف ایلدی الان اول ابنیه و اوقاف حاللری اوزره باقی در و لکن اوقاف
 مزبوره یه ظلمه ناس تعرضیله حیل ضعیف کلوب خرابه مشرف اولمشدر عتر الله
 من عمرها و ذکر اولنان زیاده مهدی خلیفه نونک اولکی زیاده سی درکه مسجد
 حرامک جانب اعلا سنده قلمشدر کذلک جانب سفله ده دخی باب عمیره
 و باب ابراهیم و ارنجه زیاده قلمشدر و جانب شامیده ده شهیدیکه منقاسنه
 و ارنجه زیاده قلمشدر و جانب یمنیده دخی قبة العباسه و حاصل الزیت
 دینلن موضع و ارنجه زیاده لری وارد کعبه معظمه دیوار یله مسجد شریف
 دیوارینک مابینی قرق طقوز بچق ذراع اولوب انک ماوراسی مسیل وادی
 اولمشدر بوجه مذکورات مهدینک زیاده اولی سیدرو مصر و شام
 دیارندن مرمر و کمرکتورب مواضعنه محکم اساسلر بنا اندر دکن

صکریه بر لرینه وضع اتد ر مشدر شغل بنا یوزا التمش درت تاریخنه
 وارنجه مستر اولمشدی کند و دخی اول سنه ده حج شریفه واردی و مشا^{بده}
 قلایکه بیت شریف مسجد حرامک تمام وسطنده واقع اولماش بلکه بر طرفه
 دو شمش و نظر ایدوب کوردیکه مسجد شریف اعلی و اسفل طرفلرندن و شای
 جانبندن توسیع اولمش اما مسیل وادی سمتنه دوشن جانب یامیندن
 توسیع اولندغی تقدیرجه مسجد شریف تمام ترسیع اولنوب کعبه الله وسط
 مسجده واقع اولوق قابل همان بومعنایه قصد و نیت و تقسیم عزیمت ایلدی
 و نه قدر معمار و مهندس وارنجه جمع ایدوب خاطر من عرض اتدی استاد
 ایتدیله بو خصوص میسر دکلدر مکرکه مسیل وادینک اونه جانبنده اولن
 بیوت اشترا اولنوب جمله سی هدم اولنه و مسیل اورایه نقل اولنوب اولکی ییر
 مسجد شریفه اذ خال اولنه مع هذینیه اشکال معتزدر زیر اوادی ابراهیمک
 عظیم سیل لری کلور جائز که مسیل تغییر اولندغی تقدیرجه یاید و غمزنالر
 تمیل طویرب سیل چیقوب مسجد شریفه دخول ایلیم حاصل چوق اولر
 یقلوب عظیم خرچلر کورینور دیدیلر مهدی اقدام و ابرام کوستر ب البت
 بو خصوص اولوق کرک بلسم که بیوت اموال جمله صرف اولنوق لازم کله بوفکردن
 فراغت ممکن دکلدر دیدی اورادون مهدر سلر حضور مهدریده ذکر اولنان
 جانبندن لازم اولان مواسعی مساحت ایدوب تمام شکل ترسیع اوزره
 ایپ لرچکدیلر کند و چیقوب جبل ابی قیس اوزرندن نظر اتدی مسجد
 شریفک تبرعن و کعبه معظمک وسط مسجده و قوعن تمام مشاهده قلوب

حظاً اتدی و نقد بیوت النوب هدم اولنه سی لازمدر کوردی اورادون
 اکلمیوب مالک عراقه توجه اتدی مقرر سعادتنه وصول میسر اولمیش
 خصوص زبور ایچون مال فراوان یوکلدر وب مکّه مشرفیه کوندردی بر
 حسب فرمان خلیفه زمان عمله مباشره ایدوب مهم مزبور دی سرحد اتمامه
 رساننده قلداراشته بوزیاده مهترینک زیاده شانیه سی در **حافظ**
بیم الدین بن فهد رحمه الله علیه کیفیت عملک تفصیلنده ایدر ذکر
 اولنان بیوت هدم اولنوب مسیل تبدیل اولندقدن صکر جانب اعلاوه
 باب بنی هاشمدن بنایه ابتدا اتدیله اسفل مسجده وارنجه توسیع اولندی
 ذکر اولنان باب که شمدی باب علی دیمکه معروفدر انک مقابله سنده بر باب
 دخی فتح اتدیله الان باب عزوره دیمکه مشهور زیر اسیل زیاده کلوب
 مسجد شریفه دخول اتدی و کی زمانده اول بابدن خروج ایدوب اسفل
 مکّه یه جریان ایدر اندن صغیوب ایرکلسه باب حناطین شمدی باب
 ابراهیم دیمکه مذکور اولور و جانب یامینده جدار کعبه ایله دیوار مسجد ما
 بیننی سابقا ذکر اولنان اوزره قرق طقوز چق ذراع یرایکن بعد الاستاع
 طقسان ذراع یر اولوب مسجد شریفه کال وسعت حاصل اولمشدر و
 سمت مذکورده مسجده دخول ایدن بیوتک بری دخی ام هانی رضی الله
 عنها اویدر که اورادون مسجد شریفه بر قیو فتح اولنوب باب ام هانی دیمکه
 اولمشدر بیت ام هانی قریبده زمان جاهلیتدن قالمش بر قوی و ارایدی
 اجداد بنی علیه السلام دن قضی بن کلاب قازمش ایدی اولدخی مسجد

شرفیه اذخالی اولنوب آله بدل باب عزوره خارچنده مهدی بر قوی چو
اندویدی موقی فقرای اورایه ایلدوب غسل ایدر لرالی الان عاده ناس
بونک اوزرینه در و حله ابواب مسجد حرامدن بری باب بنی سهم در که
الان باب عمره دینلور و بقیه ابواب ذیل کتابده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی
وهنوز مهدی بیک زیاده ثانیه سی بناسندن بنا لر فاع اولمدین اساس عمر
وارکان حیاتی زلزله حوادث ایامله انهدام بولوب رخت بخت و اقبال دار
الملک بقایه انتقال اتدی یوزیکرمی یدی جمادی الاخره سنده وجوده
کلمش ایدی قرق اوج بیل عمر سورب اون بریل خلافت ایلشد بر وفاته
ایدرا اولد قده سرورد و اتی اوغلی هادی یروصیت ایلدی **موسی الهادی**
ابن محمد المهدی یوز قرق یدی سنه سنده وجوده کلمش در هرون الرشیدله
لابوین قرن شلردر رایت اولنور که اناس مهدی وفات اتدکده هادی
جرجان ولایتده ایدی هرون الرشید انالری مهدی بیک عهدی چوخجه
خلقدن هادی ایچون بیعت اخذ ایلدی هادی یه خبر واصل اولچوق
جرجاندن خیل بریده سوار اولوب بغداد یتشدی اول فرمان که هادی
صادر اولدی مسجد حرامک اتماهی خصوصی ایدی موکلان امر بنا تکمیل
اعتنا ایدوب ازمده نهایتیه ایرکوردیلر و لکن خلافت هادی ده اولن
عمل استحکام وزینت جهتلرنده مهدی بناسی طبقه سنه واصل اولدی
انک زمانده ویریلن زینت و حسن لطافت حد غایتیه ایرشدی
وزمان دولت هادی متمادی اولیوب یوزیتیش ربیع الاخرنده اخره

یتشدی انالری مهدی موجب عهدی اوزره قونداتی **هرون الرشید**
سیر خلافتده جلوس اتدی هرون فضیح و بلیع و ادیب و لیبب کثیر الحج
و کثیر العباده صاحب دوله ایدی بریل غزایه بریل حج شریفه کینردی
بریلده ایکس جمع اتک دخی واقع اولشدی بشر مرسی قران مخلوقدر
دید و کن استماع اتدکده اگر ظفر بولسم بویند اورردم دیو یوردی
زمان خلافتده هر کون یوز رکعت نماز قلدردی ترک اتک واقع
اولردی مکر کم مریض اولایدی اینس علم علما و محبت مشایخ و اولایدی
هر بار و خیل بن عیاض قدس سره خدمتده کلوب تعظیم ایدردی
ذو بن الکوب کند و حالنه اغلردی قاضی **امام ابو یوسف** رحمه الله علیه
حضرت ایدی و کبار علما دن ابو معویه ضری رحمه الله علیه که ایکی کوز
لری کوزمزدی روایت ایلر که برکون مجلس رشیده بعد الطعام لکن
و ابریق کتوردیلر برکسنه طور محبوب المومنه صوقویر کم اید و کن بلام
اخر رشید الکوزه کم صوقویدی بلور میسر دیدی بلرم دیدیم اشته بن
ایدم علم شریفی تعظیم ایچون اتم دیدی رشید مجروروم ایلده بحر قلزی
بری برینه متصل اتک مراد اید نمش ایدی وزیر ییحی بن خالد روم
خلقی کلوب مسجد حرامی بصره لرامد الوزلردی منع اتدی ایام هرون
الرشید ایام خیر و حسنات و زمان فضل و برکات ایدی روایت اولنور
سیر خلافتده جلوس اتدوکی سنده دیار رومه غزایه و ب منصور
و مظفر عودت ایلدی سنه مزبوره آخونده حج شریفه و ارب حرمین

خلقه مال بی قیاس تفریق اندی **رسول الله** صلی الله علیه وسلم حضرت
 واقعہ سندہ یا ہرون الرشید امر خلافت سا کہ ہو ایدہ روزی قلعندی
 امدی ہم غزایله ہم حج ایله ہم صدقاتله اهل حرمینہ توسیع ایله دیو
 بیورمشندی امثالان بامر العالی موجبہ عمل اندی حجہ یا یان کمتشدر
 یوللرده یا غی السنہ کچہ دوشلردی یالک ایق کچہ بصوب کیدردی
 نقل اولنور کہ حضرت عمر بن خطاب نسلمدن شیخ ابو عبد الرحمن رحمہ اللہ
 علیہ برکون طواف ایدرکن مطافہ ہرون الرشیدی کورب عنان استینہ
 یاشندی ہرون طوب شیخہ اقبال اندی عزیزا یتدی یا ہرون صفا
 اوزرینہ چق دیدی نولایعہ دیوب صفاہ جقدی شیخ ایتدی برکرہ
 بیت شریفہ نظر صال دیدی ہرون با قدم یاعہ دیدی فح کشتی وار د
 یوسوال اندی یعنی کثرہ حجاجہ نظر اندر کعبہ اللہ اطرافندہ نہ
 قد آدم وارد رکوردیدی ہرون ایتدی عددین اللہ بلور بونلری کم
 صیر دیدی عزیزا یتدی امدی یلش اول یا ہرون کہ یارب قیامت کونندہ
 بونلرک ہر برینہ کند و نفسندن سوال اولنور و سا کہ بونلرک جماعہ
 سندن سوال اولنور دیدی ہرون الرشید قتی ماثرا ولوب او توردی
 اغلفہ بشندی شولقد اغلدیکہ دستمال لراصلندی برسوزم دخی و ارایدی
ہرون بیور یاعہ دیدی برکشتی کند و مالی نصر فندہ اسات و اسراف
 ایلسہ شریعتدہ انی حجر و منع اتمک وارد رسن خود مسلما بونلرک اموالندہ
 بوقدر اسراف و اساء ایدہ سن حضور حقہ طوب حساب و پرد وک

زمانہ سنک حالک بنجہ اولسہ کرکد دیدی ہرون دخی زیادہ بکاپ
 بشندی آدمیلری کوردیلر کہ قتی اضطرابہ دوشدی عزیز یاشندن کیدر
 استدی ہرون منع اندی اخر نصیحتی تمام ایدوب طوروی کندی ہرون
 بکا و تضرع و استغفار ایدہ رک قالدی **ہارون الرشید** قواعد ملک
 و ملت تمہید و بیانی عدل و احسان تاکید و تشہید ایدوب سعة ملک
 و مال بی قیاس و استحکام اساس قوۃ و باس ایله اب روی ال عباس ایدوکی
 بیاندن مستغنی در بو مختصر د ذکر خلفا دن مراد کعبہ معظمہ بہ خدمت
 ایدنلرک احوال یاد ایلکدر سائر بطریق الاستطرا ایزاد اولمشدر
 پس بو مقامدہ اولی قدر کفایتلہ الکفادر یکرمی وجہ پیل ایکی ای خلافتدن
 صکرہ یوز طقسان برجمادی الآخرہ سندن ولایت طوسہ کلوب کوش
 منایا برلہ عیش دنیا دن مایوس اولدی یرمینہ اوغلی محمد امین کند و تعین
 موجبہ سریر خلافتہ قدم بعدی منقولدر کہ محمد امین حسن و جمال
 صوره و کمال فصاحت و بلا غتله متصف جوان ایدی و لکن سرتد بیر و کثرہ
 تذیر و عدم قبول نصیحت مشیر زمان سپردہ بنیان بختن بر
 انداختہ قلوب سائقی تقدیر حوزہ حکومتدن بیرون اندی و قاید بخت
 و بدرقہ دولت مأمونہ رهنمون اولوب یوز طقسان سکر تارخیندہ **عبد**
الله المأمون مسند خلافتہ جلوس اندی مشہور در کہ مأمون ذرفنون
 جہان و سرآمد فضل زمان ایدی حتی کتب توارخیندہ مسطور در کہ
 علوم حدیث و فقہ و طب و ادبہ امام و پیشوای نام و ایام ایدی اتم

اراخرا و الزنده فلسفیاتله تقصیر اوقات ایدوب درکاة ضلالت دوشمش
 اول سید نامه اسلامدن چوق کسسه به خلق قرانه قولله ابتلا واقع اولدی
 اگر برحالی اولسه اکل خلفادن معدود اولوردی حمله فرود مثل ضرب
 اولور جمله معدلت انصافدن بری بودر که امر خلافت آل رسول و اولاد
 و زیارة فاطمة النبوی بنی عباسدن احق و اولی کورردی حتی قصد و نیت
 و نصیم عزیمت امتش دیکه خلعت خلافتی نفسندن خلق ایدوب امری
 حضرت **امام علی الرضا** بن موسی کاظمه تقویض ایلدیه سکه درهم
 و دیناری انلرک نامه ضرب اتدرب کند و قرین تزویج ایلدی و بیوردیکه
 شعارد بنی عباس اولون لباس که سیاه در ترک ایدوب علیم علویه دن اولان
 یشلر کیله **وقتاکم** امام علی الرضا حضرتن ولی عهد ایلدی ال عباسه
 کوچ کلوب مأمونک اوزرینه خروج ایلدیلر و ابراهیم بن مهدی بیعت
 ایدوب **مبارک** دیوتلقیب اتدیلر مأمون طوب ابراهیم المبارکک اوزرینه
 واردی ابراهیم فرار ایدوب سکر نیل تمام بی نام و نشان اولوب داوید خفاده
 اختفا اتدی اراخیکی یوزدرت صفرنده در دولت مأمونه مراجعت
 ایلدی و ایکی یوز اوج سنه سنده علی الرضا حضرتلری ریاض رضوانه روان
 اولدی مأمون قتی محزون اولوب آل رسول صلی الله علیه و سلمدن بر غیرین
 ولی عهد ایدمک دیلدی بعض احببسی و نصیحت ایدوب چونکه
 اولاد علی بی اکرام اتمک مراد کند رانلر دولتده اولوب اکرام اتمکدن سن
 دولتده اولوب اکرام اتمکدن سن دولتده اولوب اکرام و انعام اتمک قدرت

دخی زیاده در همان حالک اوزره طوردخی نه قدر اعزاز و اکرام ایدوب
 ایلد ویدیلر و بنی عباس دخی لباس سواد معتاد قدیم اوزده کیملک
 مراد ایدوب ابرام و الحاج اتدیلر اخر الامر اجازه و یرب اسلوب سابقه
 دعوت اولندی مأمون کثیر الجهاد ایدی قره حصار اول فتح ایلشد
 اما خلق قران حضور صنده علمائی ازده خاطر تمکین بدرع ایدوب
 حق تعالی هلاک ایلدی و فاتی ایکیوزاون سکر جنبده واقع اولوب
 طرسوسده مدفون اولشد و وفات ایدچک خلق **محمد المعتصم بن**
 هرون الرشید بیعت ایلدیلر معتصم یوز سکسن تار بخنده وجود کلمشید
 اکه خلیفه مثن دیرلر ایدی زیرا ثامن خلفا و ثامن اولاد عباس و ثامن
 اولاد رشید ایدی و ایکیوزاون سکرده خلیفه اولوب و سکر نیل سکرانی
 سکر کون خلافت امتشیدی و عمری قرق سکر نیل ایدی انکیون مشرح
 دیرلر ایدی شخص عامی و مردای ایدی فضائل علیه دخی هر قالمش ایدی
منقولدرک عالم صبا و تنده بر غلام کوچک کند و یا بنجه بله معله وارر
 کلوردی بر کون غلام وفات ایدچک هرون ایتدی یا محمد غلامک وفات
 ایلدی دیدی معتصم ایتدی یاسیدی او مقندن یازمقدن قورتلدی
 دیدی هرون سن او قومقدن چاق بوبلی بچهنورسن دیدی انک
 معلم ارتوق بونی او قتمه دیوتنبیه اتدی اول جهندن شریله حالی
 قالدی بر مغشوش و مشوش خط یازردی و یازوی کوجه او قوردی اما
 شولقد رفوة جسامتی و ارایدیکه ایکی بر مغبی اراسنه الوب برکسه نک

بلکن صقسه کسر ایدردی وایکی قیونی ایکی المنه الوب چاق صوبولنده
ایاقلرندن طوتر طورردی زور بازوده یکانه روزگار ایدی طایفه اترکی
دیوان خلفایه ادخال اتمک اول اندن واقع اولمشدیر عجم پادشاه لرینه
تقلید و تشبیه ایدردی سمرقند و فرغانه و لایتنرینه مال ارسال ایدوب غلغان
اتراک اشترا اندورردی اول طایفه دن اون سکر بیک نفر قول ایدند
التون طوقلرله و دیالبا سکرله تزیین ایدردی مصر و مغرور شهر
بغداد ایچنده اتلرین اویندورلردی اهل بغداد بونلرک ازدحامندن
بیحضور اولوب جمع اولدیلر معتمم قیوسنه کلوب یا لشکر اترکی بو
شهر دن اخراج ایله یا خود سنکله جنک ایده رزدیدیلر سز بر الای ضعیف
الحال بنمله جنک وجداله بنجه امکان وارد ایددی سنکله جنکی سهام
آه صبحگاه و سوف دعوات و تضرع درگاه اله ایله ایلر وزدیدی لر
هائی مدد نیم بواصل جنک طاقیم یوقدر بر مقدار صبر ایدوک بریر
ندارک ایدوب بونلری انده اخراج ایده لوم اوزیکوزدن کشتونلر
دیدي اندن سرمن رای دید کلری شهری بغداد قریبده بنیاد ایدوب
اتراکی انده نقل ایلدی **معتمم** چوق غزاله اتمشدیر شهر غزاوتی **عموری**
فتیحه در خلق تحریف ایدوب معموریه دیرلردیلر مزبوره نك حاکمی اول
زمانده اکبر ملوکي نضاری ایدی معتمم خلیفه یه مکتوبی پاره لیوب
بر پاره سنک ظهر نه لب **الحمد لله الرحمن الرحیم الجواب** ما تراه الا
ما تقره و سیعلم الکفار لمن عقبی الدار دیوب یارب کوندردی وهان ساعت

اسباب سفر تدارکن ایدوب چقدی منجمل طالع خمس در تاخیر ایله
دیدیلر کافرله خمس در بزه خمس دکلدردیدی اول کون یوروزدی
عسکر ارد بنجه تارحق اتدیلر واروب کفارله بر خرب عظیم اتدی که
التمش بیک کافر قلجدن کچدی و التمش بیک کافر دخی اسیر اولدی بکلری
تجوب قلعه یه کیردی معتمم محاصره قلوب اخر قلعه دن چقردی قتل
اتدی دولت خلفاده واقع اولان فتوحات عظیمه نك بری فتح عموریه
در نقل اولمور که حالت اختضار ده بود عانی قرأه ایدوب تسلیم روح
اتدی **اللهم** انک تعلم انی اخافک من قبلی لامن قبلك وارحواک من
قبلك لامن قبلی فیما من لایزول ملکه ارحم ملکا زال ملکه یوزیکرمی یدی
ربیع الاولنده جوار رحمة واصل ولوب یرینه اوغلی **ابوجعفر هارون**
بیعت اولوب **الواثق بالله** دیولقب ویردیلر والده سی برام ولد رومیه
ایدی اسمی قراطیس ایدی **واسناس** ادلو بر ترکی استخلاف ایدوب سلطان
دیولقب قودی سلطان استخلاف ایده نك اولی واثق بالله در و منقولدر
که واثق خلق قرآن مسئله سنده علمایه ازا اتمکده اتاسی و دده سی اشریه
اقتضا اتمش ایدی کندویه تابع اولان علمایه دن احمد بن ابی واد بوخصوه
واثق اعزا ایدردی اول سیدن ائمه اعلام و فضلاء انا وایام چوق ازا
وجفا چکدیلر **خطیب** بغدادی روایت ایلر که برکون علمادن برکشی زنجیر
کتورب البتہ قرآن مخلوق در دیمک کرکسن دیدیلر اولکشی ایتدی شخص
که طور میوب اندن او توری خلقی انجد و سز پیا که خبر ویرک بونی رسول

الله صلی الله علیه وسلم بلور دی خلقی دعوت ائدی می چنسه بلزمی ایدی
دیدي ابن داود بلور دي دیو جواب ویردی کشتی ائدی امدی معلوم اولدی که
رسول الله صلی الله علیه وسلم خلقه تعلیم دین و شریعت ایچون مبعوث
ایکن برسنه بله دخی دعوت ناسی ترک اتک جائز اولا و سزله جائز اولیه
دیدي ابن داود مبعوث اولدی همان واثق الن اعزله طوبت کوله کوله
یرندن طور دی اوده سنک ایچنه کیرب او توردی ایکی ایاغن اوزندی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بر خصوصده سکوت جائز اوله
بزه جائز اولیه هی دیوب طور میوب کولردی اندن بیوردی اولکشیه اوج
یوزالتون ویردی لر واعزار واکرامله یرینه الوب کتدی لر ارتوق کسیه
بو خصوصده تعرض ائیموب بدعتی ترک ائدی و ابن داود یاننده بوقدر
معزز و مکرّم ایکن اولکوندن بغض ایدوب ایلدی حریف ارتوق
وجود بولموب ذلیل اولدی و اولکشتی که بولدی بویله الزام ائمشدر که ابو
عبد الرحمن عبد الله بن محمد الازدی دیر لر **امام** نسائی نک شیخی در حجة
الله علیه رحمة واسعة واثق بالله کند و بنیاد ائدی سترمن زای شهر نه
ایکونز او توز ایکی ذی الحجة سنده چار شنبه کون وفات ایدچک میتن
بر اوده نک ایچنده یلکوز قویوب متوکل خلیفه نک بیعتنه مبادرت
ائدی لر بعض جانور کلوب ایکی کوزن اکل ائدی فسبحان العزیز المتعال
بیده الملك لا ینزل ولا یرال اندن سریر جاه و جلال و تاج سعادت و اقبال
برادر ی **ابو الفضل المتوکل علی الله** حضرتنه انتقال ائدی مسند خلافته

جلوس اید بچک مذهب سنت نصرت ایدوب ایمن دین و مراسم اسلام
اقامت ایلدی و اهل بدعتک باشلرینه بلاکتورب جهیمیه و معتزله طائفه سنه
تمام ذلت و یردی و اناسی زماننده محمد بن ابی الیث دیرلردی بر معتزلی
و جهیمی شخص جهنمی و ار ایدی مصرده قاضی ایدی او ایل خلافتنده مصر
والی سنه امر کوندردی بر موجب فرمان خلیفه اول حریفی طوبتوب صقالن
تراش ائدی لر و بر حمار لنگه سوار ایدوب مملکتی طولشدر دیلر زیر احق جبل
وعلایه جهت اثبات ایدردی و قرآن مخلوقدر دیر ایدی و زمان دولت
متوکلده بعض امور عجیبه ظهور ایدوب کتب توار یچنده مسطور اولشدر
جمله دن بری بر کچیه جو سماء اولقدر شراب ائدی که کواکب منتشر
اولوب قیامت قویدی صماندیلر عالم خلقنه اضطراب و شوب اولی کچیه
او یخوی حرام ائدی لر صباحه دک یناز و تضرع ایله چقدیلر **بری دخی**
دیار مصرده سویدا قریه سنه طاش یا غدی بردانه سن وزن ائدی لر
اون رطل چکدی رطل یوز او توز در همدر بری دخی من دیارنده بر طاع
یرندن قویدی یور یوب بر طاعک یاننده واردی قرار ائدی بری دخی
قرتال دن کچرک براق قوش کلوب بر طاعک اوستنه قوندي قرق کره
یا معشر الناس اتقوا الله دیو جاغردی ایره سی نینه کلوب قرق کره
بویله دیدی بشیور نفر کسه نک شرادی ایله بو خبری یازوب اولاغله بغدادده
خلیفه خدمته عرض ائدی لر بو حادثه نک و قوعی ایکوز قرق بر
رمضاننده اولمشدر اندن صکره عظیم زلزله لر اولدی و مکه اولان عیونک

صولاری قوردی متوکل جانبته عرض اتدیلر عین عرفاتی مکّه به افتخار
 همچون یوزبیک فلوری کوندردی صرف ایدوب حوی اجرا اتدیلر و عینک
 اصلی زبیده خاتونکدر عرفاته کلنجه اول اجرا اتشدی وقتاکم دیاربغداد
 ده ممالیک اترک کثره وقوت بولوب مصالح ملک و سلطنته قرشدیلر
 قوه لنوب مملکت غلبه واستیلد اتدیلر حل و عقد و عزل و نصب انلر انده
 اولدی اخر طغیان و عصیان و عناد و عدوان مرتبه به ^{اول} واردیکه متوکل
 اتاسی قوللرندن و صیف ترکی به مصادره مراد ایدیش یعنی قصد اتشدیکه
 جمیع مالک لندن اله اترک جمیعاً منصرف اولدیلر و باغ ترکی برکجه اود
 نفر اترکله خلیفه نک خلوت سرانیه دخول ایدوب فتح پری فتح بر
 حاقانله ایکس شهید اتدیلر حاد نذک و قوی ایکوز قرق یدی شوالنده
 ایدی قرق بریل عمر سورب اود درت پیل سلطنت ایلشده کند و بنا
 اتدوکی قصره مد فوند که اکه قصر جعفری دیرلر وفاته ایدیچک اوعلی
 ابو جعفر محمد **المنصور بالله** یرینه جلوس یددی اما حظ خلافتدن بهر مند
 اولدی زیرا اترک استیلد اتشدیلر ایدی تصرف انلر انده ایدی بعضیلر
 اتاسی قتلنده اترکله اتقاقی و ارایدی دیشلردر حرص خلافتله ارتکاب
 ایلش ایدی اما الخریص محروم مفره منجه فعلی کند و به مشوم اولدی دیرلر
 والله تعالی اعلم اترکدن بغایت حذر اوزره ایدی انلره سب ایدوب بونلر
 قتله خلفا و دیوسو یلردی اترک دخی بوندن امین دکلر ایدی قتل
 اتمک استلردی اما اقدام ایده منزلردی زیرا هرکزه غفلت اتمزدی کمال

۲۷
 احترام اوزره ایدی آخر طغیینه او توزبیک فلوری ویردیلر برکون برای
 منصرف اولیچون زهر نوشترله قصد اتدی مستصر طویدی طیبی قتل اتمک
 استدی طیب ایدی سن صباح صحت و عافیت بولورسن و بی اولدر
 درکته ینیه ان اولورسن صباحه دک مهلت ویردیدی منحصراً لنوب بهر مند
 ویردی و صباحه جفیوب هلاک اولدی یکریمی التي یاشنده ایدی التي ای
 خازن ایدی ایکوز فرق سکر بیع الاخرنده اشغال ایدوب یرینه قوندیشی
 ابوالعباس احمد **المستعین بالله** ابن المعتمد جلوس یددی اولاد منکرلر کسینه
 وارا یکن اترک بونی اختیار اتدکلرینک اصلی بوا یدیکه متوکل قتل اتشدی
 اولاددن برین سر بر خذوفته کچوردکلر نقدیرجه انلری خون کندولره
 نومیه دیو خوف اندیلر انوکچون اختیار اتدیلر اما مستعین خلیفه ده
 نام خلافتدن غیری کسینه یوغیدی اترک استیلد ممالک اتشدی
 ناستر لر سه مخالفته مجال یوغیدی خلیفه همان بر شخ معانیه او توردی
 بر زمان بو حال اوزره مرور اتدی اخر اترک اعیانندن و صیف دکلر
 ترک برکون ظفر بولوب قتل تدی و قاتل متوکل اولان باغری نئی اندی
 طائفه اترک غایت بیخسور اولد لکنده دخی ارا لنده طور میوب ساترادن
 چقدی بغداده کلدی اترک اردنجه خبر لر کوندرب اعتراضاتدیلرینه
 محل اترک اولان سامرایه کلسن استدیلر امتناع ایدوب وارمدی **مستعین**
 فاضل دیندار و کامل صاحب و قار کسینه ایدی نواریخ و اخبار علمن خوب
 بلرردی لباسده بغایت نجهل اوزره ایدی سادات عرب ایچنده بول دیکلر

کین اذن قالمشدر مستعین کید وکی لباسک نیگری اوچرقارش بول
 ایدی انصاف مکه الان اول طور اوزره در عاصی اترک کورد لکه مستعین
 کند و اتراسنده اولمقدن امتناع ایلر وارد یلر متوکلک اوغلی حمزه ابو عبید
 اللهی حبس ن چیقر یلر **العزیز بالله** دیولقب وضع ایدوب اکان بیعت
 ایلد یلر و مستعینی خلع ایدوب اکیوز اللهی اکی تاریخنده اوزرینه لشکر
 چکوب بغدادده کلد یلر یخه ایلر مابینده حرب و قتال اولدی مستعین یریشان
 حال اولوب آخر کندنی خلع اندی قومبوب طوندیلر واسطه شهرته ایلدوب
 حبس اندیلر و برکون حبسه بوغزلدیلر معتز بالله خلافتنده استمرار و
 سریردولتنده استقرار بولق شکل بغلادی اما اترک ملایین که ده راحت
 و یرمیوب عاقبت اذار جفا ایله نفس خلافتدن خلع ایدوب یرینه محمد بن
 واثقی کتوردیلر **المهدی بالله** دیولقب ایدوب اکیوز اللهی بن تاریخ
 نده که بیعت اندیلر بودولتده صالح بن و صیف که معتز بالله بد
 خواهی ایدی معتزک والده سنک جمیع مال و منال لندن الوب قاری
 مکه یر سوردی الدوغی مال اون کره یوز بیک التون و نصف اردب انجو
 و نصف اردب زمره و سدس اردب یا قوت اهر ایدی که جمده سن اندت
 ایدی و هر کن قاریه کسه مرحمت ائندی زیر اوغلی معتز بالله خلیفه ایکن عسکر
 کلد یلر بره علفه و یر سنک یا نکه دوشوب دشمنک اولان صالح بن و صیف قتل
 ایده لم و لنک استحکام بولسون دیدیلر معتزک مالی یوغندی رانده سندن
 استندی قاری بجل ایدوب و یرمدی آخر کوردک که نشامت نجل و امساک

نریه کتوردی **مهدی بالله** مرد صالح و زاهد کثیر الخیر و کثیر العیاده ایدی
 ملاهی طرح و ظلمه فی ظلمدن منع ائمشدی اخرا اترک خروج ایدوب اوزرینه
 وارد یلر اولدی قارشو جیقبوب بنفسه حرب و قتال ایلدی آخر طوندیلر هلاک
 ائدیلر بوسیلدن اون بش کون اکسک خلافت ایدوب اکیوز اللهی بن تاریخنده
 تحت مملکتی تحت تابهوته دکشوب یرنه ابن عمی ابو جعفر احمد جلوس ایدوب
المعتد علی الله دیولقب ائندی شرح حالی عنقریب ذکر اولنه ان شاء الله
بشخی باب مسجد حرامک تربیعندن صکره واقع اولوب زیاده
 لر بیاننده در معلوم اولکه بعد التریع ایکی دفعه دیخی زیاده اولمشدر اما
 بوزیاده لردن مقدم بر کره معتد زماننده جانب غریسی مرمت اولندی
 و قتا کم اترک مهدی خلیفه نک ابو جعفر احمد نام بر اوغلی و اریدی محبوس
 ایدی وارد یلر انی حبس دن جتر دیلر اکیوز اللهی بن تاریخنده خلافت بیعت
 ایدوب المعتد علی الله دیولقب و یردیله والده سی بر رومیه جاریه ایدی
 اکیوز یکر می طقوز تاریخنده ولاده ائمشدر اما ملک سلطنت احوالیه
 مقید اولوب لهولذاته اشتغال اوزره ایدی قریب ناشی طلحه بن متوکل و لی
 عهد ایتوب **الموفق بالله** دیولقب ائندی و حجاز و یمن و فارس و طبرستان
 و سجستان و سند و لایتلرینه والی قلادی و کند و نک جعفر اولوب ولد صغیر
 و اریدی که **الموفق بالله** دیولقب و یردی جزیره و شام و دیار مغرب اوزره
 والی قلادی برینه اق سنجق برینه سیاه سنجق و یردی و بویه شرط ائدی که
 اگر کند و نک و فاق اوغلی صغیر ایکن واقع اولور سه خلافت موفقتک اوله

اگر او غلام بقتشش بولنور سه انك اوله بوشرط اوزرينه عهد نامه يازيلوب
جميع ارکان دولت واعيان حضرت وایه امت و عظام ملت بو خصوصه
معرفتلرين دست خط لریله نامه به کتابت ایدوب مکه معظمه به کوندردیلر که
واره له نامه بی بیت شریفك ایچنده حفظ ایده لراخر کار مقتضای ارادت
کرکارنه ایسه ظهور بولوب لا یعنی حذر من قدر موجنبه اندکری تدبیر
تقدیره او عیدی **موفق** عاقل و شجاع و مدبر و ضبط امور ممالك و عساکره
قادر مکنه ایدی یخشی ارکلو و تمام دلاورلکرا تمشدر احوال رعیت و لشکره
مقید اولن بوایدی فرزنداشی معتمد نفسی هوا سنه دوشمش ایدی اول
سببدن جميع خلق موفقه محبت ایدوب جمله سی انك امرینه انقیاد و اطاعت
امشدردی معتمدك زماننده زنگیلر خروج ایدوب اهل اسلامه چوق
ضرر نیشد و مشلرد و در رأس ریشری اولن پهری خسیسه **بهلول زنگی**
دیرلرایبی رسالت دعواسن ایدوب علم غیب ادعا ایلردی فتنه و فساد
اول حده واردیکه اهل تارخ یازد قلمری اوزره مسلمانلردن اون بش کره
یوز بیک نفس قتل ایلدی نساء مسلمینی اسیر ایدوب ادنی بهالرو بیع اتدردی
و شرفیه خاقونلری ایکیشرا چیه کیم الورد یوندا اتدردی و مشقتلو خدمتله
قوللنوردی دولت اسلامیه ده واقع اولان مصایب عظمی نك بری بودر که
ینچه مملکتکرا لوب پنجه خانلر خراب ایلدی آخر الامر موفق بالله توفیق الهی
برلم پیرا عسکر جمع ایدوب اوزرینه واردی بر صحرای پهنا ده مقاومت
اندیلرد لیران لشکر و دلاوران صفدر شیران ترکی هنر کوسرب کندو

لرین گروه زنگیانه صالح دیرایکی لشکر بربرینه قارشیوب عرصه جنگ
نمونه نطع پلنك اولدی اخرینم فتح و ظفر ناحیه نصرتدن هبوب ایدو
لمعان تیغ تا بدار و شعله شمشر اتش بارله سیه رویان زنگبار نهار نورایندن
شب ظلمانی کی فرار ایدوب سیوف مسلمینه ارقه لرن ویردیلر قفالر ده لشکر
اسلام بلد کلمری کی شمشر باز قلرا ایدوب کلستن او یتدق زنگی قوم دیر
حاصل کلام بر دمه آب تیغ نصرت انجام ایلده صفحه ایام و عرصه ممالک
اسلامی رنك نخوست زنگیا ندن پاک ایدوب امن و بلاد و اسایش عباد میسر
اولدی باشلری اولان بهول مخذل و سایر مقتول اولان رؤسای لشکر غولک
سربی دولتین رماح نصرت دیکوب منصور و مظفر عودت ایلدیلر
بوهیت اوزره عظمت و جلال و ایهت و اجل الله بغداد شهرنه کیردیلر سلمان
لر بو حال کور بچك موفقه محبتلری دخی زیاده اولدی بوفتح عظیمدن
صکره **النار لدین الله** دیولقب ویردیلر قزنداشی معتمد کاکان هوا
لهو و لذائله اوقات کچورب جمع مهات امور جمهوری موفق بالله کوردی
معتمدك زمان خلافتنده مسجد حرامك جانب غریبسنده بعض دیواره
ضعف کلدی اول جاننده باب حناطین دیرلر برقیو وارییدی انك قرننده
زبیده خاتوندن قالمش بر عظیم اسکی او وارییدی اول او بیقلوب سقف
مسجد اوزرینه دوشدی اول سمی یقلوب الله ده اون نفر نفس هلاک
اولدی والی وقاضی خصوص مذکور یازوب بغداده کوندردیلر اورادن
موفق بالله بر زمان کوندرب بیقلن یرلری تجدید امر ایلدی خبر واصل

اوليچي موجب فرمانله عمل ايدوب ايكيوز تيمش ايكي سنه سنده اتمام اتدېلر
 و اشاره موفق موجبجه مر مردن ايكي لوح ايدوب اوزرينه تاريخ مذكوري
 قزدېلر ديواره وضع ايلدېلر مرور زمانله اتلردن نام و نشان قالمدي **روايت**
 ايدر لركه موفق باللهك ابوالعباس احمد اولوب قابيل وجود اوغلي وارايدى
 ولي عهد ايدنمش ايدى جميع احوالنده اندن استعانت واستظهار ايدردى
 كيده رك مذكورا بوالعباسك بخت و نجابت و سطوة صلاحيتى بر مرسته
 يه وارد يكه خصوص خلافتده اتاسى بوندن قورق اولوب ضرورى حبس
 ايلدي اوز لر نيه پيرار معتمد عليه موكلر قودى بر مدت مرورندن صكره
 موفق بالله ايله قزنداشى معتمد خليفه مابينه كدورت دوشوب خلق
 موفق بالله جانينه اقبال اتدكلى جهندن معتمد حسد ايلوب ازاله
 سنه قصد اتدى مصر حاكمي اولان احمد طولونه سر مكتوب ارسال ايدوب
 قزنداشيله جنكه اشاره ايلدي كند و مدارا اوزره معامله بشلدى از زمان
 كچندن موفق مريض اولوب ياتدى خدام و حشم موفقك صورة حالندن
 اماراة موت مشاهده قلوب كندلر ابوالعباسى حبسندن چيقروب اتاسى
 حضورنه كنوزلر موفق اوغلي كوريجك حال نه ايد و كن بلدي وارج كوندن
 صكره رخت رحيل بغليوب محنت و اباد جهانندن عشت سري رضوا
 انتقال اتدى قزنداشى معتمد مسرور مغرور اولوب بودار لغزورى كند
 باقى قالدورصاندي اول اصل قزنداشك موييله كند و جيا تندن تمتع
 امورى بر ميل كچدين انك دخي سنك حادثة ايامله جام عيشنه شكت

ايدوب بساط عشرت روزگار طي اتدي ايكيوز تيمش طقوز رجبنده و وقت
 ايديجك يرينه مذكور برادر زاده سى ابوالعباس **احمد المعتضد بالله**
 سر پيخته جلاوس اتدى و لادتي ايكيوز قرق اوج تاريخنده واقع اولمشدى
 معتضد مهابت و صلاحيت اهل عاقل و دانا و شجاع و توانا كسنه ايدى
 ارسلان قارشويالكو زوارردى ايام دولنده رعيتدن ظلم دفع ايدوب مكوسى
 اسقاط اتمشدى مكوس ديدكلى عشار عامل رسوم شرعية دن زائده عاد
 تمزدر ديوالد و قلى سنه درد دولت بنى عباسه تمام ضعف كلكه نضكره
 اساس خانان خلافت و اركان بخت سعاد تلمين تكرر استوار اتمشدر اول
 جهندن معتضده سقاچ ثاني ديرلر بوجله قوه سطوتله عدل و انصافى
 نهايتده ايدى اما المصلحة كاه اولورد يكه حسن تدبيرله كند و بنى عوام الناسه
 بي رحم خوشنوار كوسترردى **سيوطى** رحمه الله عليه تاريخ خلفاده حكايه
 ايلر كه بركون معتضد شكاره چقدى يا بنجه عبد الله بن حمدون بلكه
 كندى معتضدك قوللرندن اوج نفر كسنه بر بستانه كيروب بعض سنه
 قويا رلر بستانجى فرياد ايلر معتضد اشيد و رشو فرياد ايدن كدر كترك
 ديوار ايدر لر معتضد پنخون فرياد اتدك ديوسوال ايدر حريف قوللر كدن
 اوج كشي بستانجى خراب اتدېلر ديو جواب ويرب معتضد سيورر ايلدوب
 اوج كشينك بوين اورديلر اندن كيچر لركيد رلر بولن ابن احمد و نله مضاجت
 اينده رك معتضد ايدريا عبد الله طوغر و سويله خلق بكا بهانه بولوب
 طعن ايدر لر ديوسوال ايلر ابن حمدون ايدر بلى بهانه بولورلر و خونريز

در دیو طعن ایدر لرودی معتضد ایتدی بن اصل ناحق پیره قان دوکیو
 ید ورن دیدی ابن حمدون ایتدی امدی جواب ویر احمد بن طیبی نه کناهل
 قتل اتدک دیدی معتضد ایتدی بن انی مؤمن و موحد صالح و متدین صنو
 روم بر موموش بنی بله الحاد زندقه به دعوت ایلدی فساد و الحادین بلدرم
 اولدرم دیدی ابن حمدون ایتدی به شمدی بونیلری اورد و غک اوج درد
 مندک کناهی نه ایدی که بویله اتدک برایکی صوغان صومسوق قویونقله
 قتل ندن مستحق اولور لکه بن ناحق پیره قان دوکم دیر سن دیدی معتضد
 ایتدی والله بنم اولد و دوکم بستانه کیرنلرد کل ایدی قطلاع طریقیدن اوج جاب
 القتل جرمی ایدی دیدی و صوباشی سنه امر ایلدی بستانه کیرنلری عینیه
 کتورب ابن حمدون کوستر دیلر بومقوله مناقب شریفه سنه نهایت یوقدر
 وکند و دن اولد خلفا زماننده توریت ذوی الارحام منع اولمشدی حق ذوی
 الارحامی خزینه به ضبط ایدر لرودی معتضد مسند خلافته قدم بصیجق
 اطراف عالمه احکام و امر کوندر ذوی الارحامه حقاری ویرلسون بر جبه
 المنسون دیو فرمان ایلدی و شرع مطهره انقیادی بومرته ده ایدیکه زمان
 دولتنده اکابر علما دن امام عالم ابو حازم رحمه الله علیه قاضی ایدی بر کون بر
 شخص مدیون وفات ایلدی مسلما نلر کل دیلر قاضی مذکور یاننده شخص
 مزبور اوزینه دیون اثبات اتدیلر بر مقدار دخی معتضده مدیون ایدی
 قاضی به خبر کوندردیکه متوفی مذکور بزه ده شوقدر اچمه مدیوندر برنی ده غرمایه
 ادخال ایلد حصه مزه نه و شرسه راضیوز دیدی قاضی حقاری واریسه وکیل

و شاهد کوندرسونلر ثابت اولسون غرمایه ادخال ایده لوم والا ثابت
 اولدین ایده مزید یو جواب کوندردی معتضد کچیک بیورمش دیدی امراد
 برین وکیل نصب ایدوب شاهد لرینه امر ایلدیکه واره لراثبات ایده لر شاهد
 لر اعیان و دولتدن ذی شأن کسینلر ایدی اشراف و عرب حیانت عرضله
 قتی مقید اولغین جایز که شهادت قبول ائمه ناموس کسکلکی لازم کله دیواوکه
 وارمغه قادر اولد لر معتضده خوش کلدی معتضدای شرع شریفدن عدول
 ایتوب شاه و کدانی امر قصاده برابر دوتد و غندن تمام حظ ایلدی **معتضد**
 خلیفه نک ایام خلافتنده واقع اولان ما نلرک بری بودر که مکّه معظمه ده اولان
 دارالندوه که زمان جاهلیتده اعیان قریشک دیوان خانه لری ایدی برخصصده
 طاشق اتسیرانده جمع اولور لرودی صکره دن حالی اوزره طور ردی خلفان
 حج شریفه کلنلر انده قونر لرودی و اوکنده برواسع میدان واریدی زمان
 خلفاده بوهیت اوزره ایدی صکره دن حرا به متوجه اولدی و اوکنده اولان
 میدان مکّه قومی مزبله قلمشلا ایدی یغور لر و سیلر اولدوغی زمانده مزبله
 مزبوره به اوغرایوب اولن مهات مسجد حرامک ایچنه قویردی تاریخ مزبوره
 معتضد جابیندن قاضی مکّه اولن محمد بن عبد الله و امیر اولن عی بن حج
 عرضلر یازوب بغداده کوندردیلر و مسجد حرامک سقفی اسکیوب یغور
 اولر قجه اقوفه بشلادی و کذرکاه سیل اولان وادیلر طولدی یوکسک اولدی
 مسجد شریف ایچنه سیل کیرردی و دخی بلدر مشلا ایدی و کعبه اللهک خدا ^{میزدن}
 بعضلر بالذات بغداده وارب خصوص مذکور استانه خلافته اعلام اتدیلر

وبيت شريفك ايجر وسندن ديوار يوزلري اصلاحه محتاج اولدي وفريش
 بيت اللهك مرمرلري تكرر دوشنك لازم كلدي ديد يلو باب كعبه نك ايكي
 ياشنده اولان سوه لركه عرب دلنده اكا عضارت الباب ديرلر اول زمانده التون
 قيلنش ايدى ايكوز التي بن تاريجنده ظهور ايدن فتنه نك دفعي ايجون والى
 مکه اول زمانده التوني قلع اندورب فلوري كسد ورمش ايدى سولري شمرى
 ديبايله اورتر لوبو حال اوزره طور ردید یلر وایکیور التمش سکرده برفتنه
 دخی ظهور التمش ایدی اول زمانده عامل مکه اولان نفس باب شریفه قیلو
 اولان التونک بر مقذارین صویدی فلوی کسد وردی وانک یرینه التون یا
 لئزلو کش صفحه لر قیلدی زمان حج شریفه حاج اللین و یوزلری سور
 مکدن بالدری کیدر مکشی ظاهر اولور قلان یرلرینه اویمز هر ییل بالدر دوشمش
 اولن مرمرلر دخی تجددیده محتاج در و اطراف بیت اللهده مطاف شریفک
 دوشمه سی تمام دکلد رهر جانبته دوشمه کرکدر بو خصوص عند الله اعظم
 خیرات و اکرم حسنا تدر دیوبلدر دیلر پس بو خیرله خلیفه درگاهنه واصل
 اولیجی وزیر اولن عبید الله بن سلیمان صاحب خیر و اهل کرم کسنه ایدی
 خصوص مذکورى خلیفه خدمته عرض ایلدی انون معتمد خلیفه رحمه الله
 علیه بیوردیکه واره لركبه معظمه نك محتاج اولان مواضع مرمت و عمارة
 آتد کدن صکره دارالندوه بی یقه لر مسجد حرام متصل بر مسجد ایلیه لر و مسیل
 و مسعى حرام اطرافنی اسکی قرارینه و ارنجه قزالتا کم عظیم سیلر کلد کده مسجد
 شریفه دخول اتمیه پس وفا ایدیه جک مال و منال احضار ایدوب تارخچ

مذکوره

مذکوره قاضی بغداد اولان مولانا یوسف بن یعقوبه امراتدی لکه یرار کسنه
 تدارک ایدوب مال مزبوری مکه یه ارسال ایلیدیه و یانجه یرار و مصلحت کذار مایش
 لر کندن وره قاضی مذکور دخی کند و اوغلی عبد الله نام کسنه بی تعیین ایدوب
 یانجه ابوالهیّاج عمیره بن هیّان اولوب شخص کوندردی و الحاصل مال و اسبابله
 بونلر جیقوب موسم حجه مکه مشرفیه واصل اولدی لری اکیوز سکسن برسنه
 سی ایدی حج شریفی ادا آتد کدن صکره کعبه معظمه نك قیوسن ذهب خالص ایلد
 قایلدر لراندن عبد الله بن یوسف کند و حجاجله جیقوب بغداده توجه آتدی تا کم
 عمارت مذکوره مهاتش دارالخلافه جانبندن تدارک ایدوب اشاره اولدنجیه
 ارسال ایلیدیه و ذکر اولنان ابوالهیّاج یانجه اولان بنا و بنجار و مهندس و معمارله
 مکه ده قالوب مصلحتیه مباشرت ایلدی لری اول حضرت وادی و اطراف مسجد مشغول
 اولوب اولقدر قازه یلکه مسجد حرامک وادی یه اینن جانبندن نردیانک اون
 ایکی قدمه سی طبراق التندن چقدی اول همان بش قدمه ظاهر ایکی کیر
 وقلانی مرور زمانله طوب طبراق التنده قالمش ایدی سیل کلد کجه مسجد شریفه
 دخول ایدردی اندن صکره دارالندوه بی بوزب یرین تمام اصلاح آتد کدن
 صکره اسلوب سابق الذکر اوزره مسجد ایلدی لری و مسجد حرامک اولدن یوللره
 اجلن بعض قبولی بنا اولنان مسجد جدیده دخول ایلدی اندن صکره مسجد
 حرامله مسجد مذکور اورتاسنده اولان دیواری برابر تقسیم ایدوب الی یردن قبول
 قودیلر هر قیونک عرضی بش ذراع و ارتقاعی اون ایکی ذراع اولدی دیو قیولرد
 هر ایکی قیونک اراسنه برکوجک قیو اجدیلر بونلر عرضی ایکی یحق ذراع ارتقاعی

سکرة راع ایدی و بنا اولنان مسجد جدیدک جانب شمالیسنده طشوره چقه
حق ایکی قیو و جانب غربیسنده برقیو اجدیلر عالی کمرلرله رواقلرله قیولر اوزرین
اورتوب ساچ انجندن سفتراندیلر و برمناره بنا اندیلر اوج بیل تام اولیجی
بنادن فارغ اولدیلر غالباً اتمامی ایکوز سکسن درنده اولدی دیمشله در عماره
مزبوره برمدت هیئت مذکوره اوزره قرار ایدوب معتضد زمانتندن
صکره بروضع حسنه مبتدل اولمشه رحمت بن اسحق الفاکهی رحمه الله علیه
اید راج یوزالتی سنه سنده نینه امور مکّه معظمه یه موتی قلنان قاضی محمد بن
موسی ذکر اولنان زیاده دارالندوه ناک بناس تجرید ایللیوب مسجد کبیر دیوار
ندن اچلر طاقلری تغییر ایدوب بروجهله واسع ایلدیکه زیاده دارالندوه حالبس
و واقف و مصلی و معتکف کم و ارایسه طور و غنی یردن بیت اللهی مشاهد
ایلمک قابل اولدی و یونعه طاشندن مدوردیر کلودیکوب ارا رینه کراییدی و اوزرین
اورتوب ساچ انجندن اعلا توان اندردی التون و لا جور دایله زینت ایلدیلر
بو هیئت اوزره چوق زمان قرار ایلدی حتی تیشوب کورنلردن الان حیوانده
بنجه مکسه لر وارد رمد کوردیر کلسیاه طاشندن یونلش ایدی صکره دن سبب
نظام اعالم و باعث انتظام بنی ادم اولان ال عثمان خلد الله سلطنتم ال انتها
الزمان سلسله ظاهره سنندن سلطان سلاطین الزمان اعظم خواقین الدور
سلطان مراد خان بن سلطان سلیم خان بن سلطان سلیمان خان و لنتده
سیاه دیر کراق مرمر دیر کوره و سقف مذکور عالی طاقلر اوزره بنا اولمش بلندقبه
لره مبتدل اولدی تقبل الله سبحانه و ابد مکله و سلطان مسعودی رحمه الله علیه

روایت ایلمک معتضد خلیفه وقتاکم جماع کثرتندن مزاجی متغیر اولوب شندی
خسته اولدی و چوق مدّه مریض یانوب برکون بغایت زبون اولدی کچدیجی
بخسه حیوانده میدردی و اطرافنده اولنلر شکه دوشدیلر معتضد بغایت
مهابت و شجاعت و شدّه و صلابت اهلی مرد ایدی هیبتندن مکسه یاننه
وارب احوال تفحص ایده مدی افرطیبی ایلر و وارب نبضنه یا پیشدی معتضد
کوزین اجوب کوردی و کند وی یوقلد و عن قسم اندی همان بر دیه جلوب
طیب درد مند بر قح ذراع بیر تکرلنوب دوشندی اوزاده جان و یردی کلیموب
کند و دخی ارد بنجه تسلیم روح اندی وفاتی ایکوز سکسن طقوز ربیع الآخر
او افرنده اثنین کونی واقع اولمشدر طقوز بیل طقوز چوق ای خلافت ایلدی
رحمة الله علیه رحمه واسعة روایت ایدر لکه موتندن او چکون مقدم اوغلی
ابو محمد نام جوانی ولی عهد ایدینوب المکتفی بالله دیولقب وضع اندی و مکتفی
اچون خلقدن بیعت الدی کند و وفات آتد کده مکتفی رقه سنجانده ایدی
وزیری بولحسن قاسم بن عبید الله اقامت مراسم بیعت و ینام کوسرب علی
التجیل کله سن دیومکتفی رقه دن قلقوب جمادی الاول تک یدیحی کومی بغداده
کیدری حسن تدبیر وزیر اصف نظیر له بلا منازع و لامدافع سریر خلافت
جلوس ایدیحک و نیری انواع اعزاز و اکرام واجلال و اعظامله سرافراز ایدوب
بری بری اوستنه یدی خلعت کیدردی زیرا معتضد ک بر قاج دخی اوغلی
واراندی و امرای کبار دن و لیه بغداد و حاکم رای اولان بدر خلافت مکتفی یه
چندان رضا اوزره دکلدی بعض تغلل کوستر مشن ایدی اشاره وزیر له مکتفی

نه کتبی کتبی کتبی
اصل ایچین مکتفی

احوالدن خبردار اولوب فرمان کوندردی بدری تتل اتدیلراندن صکره سریر
سعادتی شوایب اصداددن مصفا بولوب صفا خاطرله جلوس اتدی مشهور
درکه مکنتی بالله حسن صورت و جمال سیرت ایله بکانه دوزکار ایدی خصال
حمیده و اخلاق پسندیده سنه نهایت یوغندی شرع شریفه انقیاد و اطاعت
واهل علمه اکرام و عزتده حد غایت ایرشدی و حلم و حیاده بی نظیر عالم ایدی اول
سببدن خلق بغایت محبت ایلمشلا ایدی خلافتنه تمام عالم شاد و حرم اولوب
شهر بغدادی زینت اتدیلر دنیا به قدر جلیل ایله کلدی و ذکر جمیل ایله کندی اعظم
حوادث که انک زماننده وقوع بولمشدر ظهور قرامطه در وائل بر طایفه درکه
محرمات شریعتی مباح اعتقاد اتمشدر دردمأ حجاج و مسلمینی حلال بلور
لرود عوالمی بودرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتندن صکره امام حق
محمد بن الحنفیه اولوجه باطل ایله که انساب ایدوب اندن دم اورر لر
اما اول انلردن بیک بیزارد لعنة الله علیهم زیرا بی شبهه کافر لر در کت دو
مذهبلرنده اولیایان تکفیر ایدر لر شمدیکی قرل باشلر کی هوای نفسلرینه تابع
و مرشد جاهل اضلاله ریفه اسلامی خلق اعش برالای باطل ایدیلر ذکر اولنان
کروه مکر و هک اول خروج ایده بی یحیی بن مہرویه در هجر ناحیه سندن قومیشده
ابتداء ظهور و دار ملک فخور لری مذکور ناحیه در مکنتی بالله اوزر لرینه عسکر
کوندرب دفعا قله حرب و قتال عظیم واقع اولمشدر اخر کار رشن فجار و قانداهل
ناوا اولان یحیی یذکر در مقتول اولوب جان مردارین جهنمه اصغر لمشدر
اندن صکره یرینه قرنده اشئ حسین نام بدیخت قیام ایدوب بر عزم زاده سی

و بر قوی دخی باش چکوب چوق فتنه و فساد باعث اولمشدر در یر نویرنه
مناسبتله مذکور اولان انشاء الله تعالی اما بفضل الله تعالی و بی بله مخدول اولوب
عاقبت جنکده باشلری کسلوب بلاد اسلامده کرز و لمشدر و الحمد لله علی ذلک
وقتاکم افتاب دولت مکنتی مغرب فتادن افرله قریب اولدی برادر ی جعفر
سوال اتدی ایمان و دولت بادشاهم حد بلوغه وارمش در دیو جواب و یرد
یلر اوراده ولی عهد ایدینوب **المقتدر بالله** دیو تلقیب اتدی و کند و دن
صکره خلیفه اول اولوق اوزره خلقدن بیعت الیدی صولی اندر اشدنم
مکنتی خلیفه مرض موتنده و الله هیچ بر نشنه یه بویله بشیمان دکلم الا اول
اندو کم اسرافه که بیت مال مسلمین دن بنالره بلا احتیاج یدی کره یوز بیک
التون خرج ایدوب طور ورین دیدی منصور ثعالی رحمة الله علیه ایدر
ابراهیم بن نوح بکا حکایت اتمشدر که مکنتی خلیفه وفات اتدکه یوز بیک
کره بیک دینار مخلفاقی قالدی مائة الف الف دینار مابین عین و امتعة
واوان و عقاراة دیو تعبیر ایلر یا لکوز متاع قسمنده یتمش اوج بیک پاره دیبا
قاش قالمش سبحان من بیده خزائن السموات والارض له الملك والیه ترجعون
اول زمانکه اجل محتوم و مقدر بمقتضای فرمان ان اجل الله اذا جالا یؤخر
معرض عیانه جلوه کراوندی شعله شمع شباب مکنتی عواصف قهر قهر
برله منطفی اولوب ایلکوز طفسان بش ذی القعدة سنک اون ایکبخی کچه
سی زاویه فناء ظلمایندن صکره ایوان در البقا نورانی یه انتقال اتدی سکن
اوغلی و سکر قری قالدی کند و دن صکره برادر ی **المقتدر بالله** سریر

بنده خراسانی بیعت اولند و غنی زمانه او را چو یا شنیده آید که قتی
تاره در دیو لشکر خلعند اتفاق آید و ب مقتدری قالدردیلر و ارب عبد الله
ابن المعز ابن المتوکل بن المعتصمی کتوردیلر که بیعت آید و **الفالب بالله**
دیو تلمیب آندیلر مذکور عبد الله بن المعز بر کونک ایچنده خلیعه دار و لب
ینه اولمکونده خلع اولدوغی جهت دن مناسب دکلدر که خلفادن معدود اولد
اناکال فضل و بلا غنله سرآمد روزگار و لغیان بر مقدار ذکر جمیلی ایراد اولسه
بعید اولیه فضل عصر اتفاق اتمشدر که عبد الله بن المعز بن عباس ایچنده
بلکه علی الاطلاق بی هاشم راستنده فضل و معرفتله یکانه و حسن طبیعتله
فرزانه آیدی علم موسیقی خوب بلوردی شعر عربیده خود بی همتا قسمندند
علم بلدغت بعض ابیات کتب معاینده ایراد اتمشدر و لکن دولت ال ویر
مسند عزتده استقرار میسر اولدی **عافا** بن ذکریا ایدر ابن المعز بیعت
اولند و غنی کون امام کبیر محمد بن جریر رحمه الله علیه خدمتکربینه واردم بکه نه
خبر وارد یوسوآل آندی بنده خبر بوکه عبد الله بن المعز بیعت اولوب بکون
سریر خلافته جلوس آندی دیدم یا وزیر کم اولدی دیدی بن دخی محمد بن
داود وزیر اولدی دیدم قاضی کم اولدی دیدی بنده ابوالمنشی قاضی اولدی
دیدم بر مقدار باش اشغه صالوب سکوت آندی اندن باش قالدرب
بواش تمام اولمزد یوجواب ویردی بنده یاسیدی بخون تمام اولمزدن بویله
بیر روز و کتر دیدم آیتدی بوسن ذکر آند و کلک کسه لرا دهریری بر فضل و کماله
معروف و عقل و تدبیرله موصوف نامدار کسته لرد و زمانه ایسه بر امر لغه

یوز مشدر اقبال ادا باره منقلب اولمق اوزره در بواصل زمانه
ریاستله اول کشیلرک ما بیننده مناسبت یوقدر ظم بود که بواسطه
اختلافه و بوعقد اختلافه منجز اوله دیدی هم قصار بانی بویله امتضا اندیکه
بیورد قلمی کی اول کون ابن المعز خلع آید و ب تحت و تاج عرضت
تلف و تاراج اولدی زیرا ابن المعز خلافته بیعت اولند و غنی کی دار
الخلافته جقسون فلان ییره وارسون دیو مقتدره خبر کوندره می مقتدر
دخی نهادنده مرکوز اولان صولت سکتدری و غیرت غضنفری
موجبجه حرکت کلوب بوسوزک جوابی قلمدر قلمدن غیری لسنه
دکلدر دیو طور دی سلاحن قوشان دی کند و خواص خدم و حراس
حرمدن کیم بولند یسه برج مکسنه ایله بنوب بن المعزک اوزرینه واره
آیدی ابن المعز کوریمک صاندیکه بونلرک اردنجه دخی عسکر وارد حال
بر یوزدن دخی اینق دیو قلبنه قورخود و شدی قراری فراره بتدیل آیدو
منهزم اولدی یئشیدیلر کندونی و یانجه امر او فقها دن کم واریسه طویل
استد و کن قتل آندی و ابن المعز حیس آندی صکره حیسدن میتن
چقر دیلر مقتدرک امر خاک فقی تمام استقامت بولوب فراغ خاطرله کچک
سریر خلافته قرار آندی مقتدر او چکره سریر خلافته کجش در ایکسی
ذکر اولندی بری دخی قریب ذکر اولنوران شأ الله تعالی وقتاکم دفعه ثانیه
مقتدر کمال تمکن اقتدارله مقرر عزتده مستقر اولوب مانع و مزاحم دین
خالی استغلال اوزره حاکم اولدی ابو الحسن علی بن محمد بن الفراقی وزیر

یدنیوب تمام عدالت و حسن سیرت اوزره اوچیوزا ون یدی سنه
سنه وارنجه خلافت ایلدی صکره دن موش نام خادم خائن مقتدر
اوزرینه خروج اتدی یانجه امرا و لشکر دن نیجه کسه لر بندیلر کلوب
سراش بصدیلر ونه و ارامیه یغمالدیلر یا لکن والده سنک الی یوز بیک
فلور سیس کوتردلر آخر مقتدر تاریخ مزبور حجتک اون در دخی کونی
خلافتدن کند و یی خلق اتدی واردیلر ایا منصور محمد بن مقتدر
کتوردیلر اکا بیعت ایدوب سریر خلافت کچوردلر **القاهره** بالله دیو
تلقیب اتدلر اولدخی وزارت کاتب مشهور ابو علی بن مقله یه ویردی
ابن مقله دخی اثنین کونی دیوان ایلوب اطراف عالمه و امر و احکام
یراکنده قلادی اندن عسکر کلوب جلوس اغامن طلب اتدیلر حاصل
غوغا و غلبه اسلوب کویسترب رفع و صوت ایلد کیری کی قیوچی باشی
کلوب بونلری خلیفه خدمتده دخولدن منع ایلدی اوراده او شدیلر
قیوچی باش قتل اتدیلر و سکر دوب واردیلر موش خادمک اوین بصدیلر
و مقتدری حبسدن چیقرب باشلری اوزرنده کوتردیلر دار الخلافه
یه کتورب تحت کچوردیلر اشته مقتدرک او جینی دومه جلوسی بویله
واقع اولمشد و جلوس اتدوکی کی قرنداشی قاهره بالله طلب ایلدی
قرشوسنه کتوردیلر قاهره بنی اولد رمه قرطاش کرم ایلده دیواغلردی
مقتدر قاهره یاننه چکوب ایکی کوزلری اراسن اویدی و خوفاته
برادر سا که بندن ضرر کلز سنک بواشته کناهک یوق ایدوکن بن

بیلورم دیدی و اولدور میچکنه یین اتدی اندن مقتدر عسکر و مال
و خزائن بی پایان بذل ایدوب جمله سن یولدر یولنجه رعایتله راضی قندی
فصل مقتدر باللهک کعبه معظمه یه سبقت ایدن خدمتده
کلهک معلوم اولاکه جمله محاسن مقتدر دن بری مسجد حرامک زیاده
سی در و اول زیاده ثانیه در که جانب غربیده واقع اولمشد زیاده باب
ابراهیم دیمکله معروفدر و ابراهیم دن مراد حضرت خلیل صلوات الله علیه
دکلمس بلکه برنمیا طمسنه در که باب مذکور قریبده دکانی و ارایدی چوق
زمان عمر سورب اوراده قرار اتدی انکچون اول قیویه باب ابراهیم دینلری
ذکر اولسان زیاده دن اول باب عزوره قریبده مسجد حرامک رواقلرینه
متصل برقیو و ارایدی باب حناطین دیرلر ایدی وانک یاننده برقیو دخی
و ارایدی باب بنی جمح دیرلردی مذکور بابلرک طشره سی زبیده خاتونک
اولری مابینی بر میدان ایدی مرور ایامله اول اولردن نام و نشان قا
لمیوب اوضاع بنا و ابواب بالکلیه تبدل و متغیر اولمشد و عماره جدید
عثمانیه قیسنده اول اثار جمیعاً مضحک اولوب کمتشد و مقتدر خلیفه
نک جمله اثار جمیله سندن بری دخی بودر که یهود و نصاری لعنهم الله
طائفه لرین بالکلیه امور دیوانیه یه قرشمتدن منع ایشدی بو
مقوله کلاب عمال و کتاب اولیجق اهل اسلامه تسلط ایدر لر لغت انلره
وانلر سعیه حاصل اولان مالک دیو پیورردی و بعض خلفا که مالک
میل ایدوب ذوی الارحامه میراث ویرمکده امام شافعی قولی ایل عمل

ایشان را بدی و مقتدر بالله سریر خلافت جلوس آید بیک امام اعظم رحمة
الله علیه و آله و علی عمل ایدوب اطراف عالمه امر را بکونند و یکم دوی الارضا
تمام حقیرین و پیره لکسه مایع و دافع اولیه و عروقه کون کله کجه دره د
صغیر د قرق بیک رأس و قیوندن انلی بیک رأس قربانلق اول سند و رزی
سبب این جوزی تار یخنده یا زمش در که مقتدر و خلیفه هر پیر حرمین
شریفینک طریقلر نده و کند و لرنده اوج یوز اون بش بیک دینار خرج
ایلردی **و از انکه** دار الشفا سنده هر ست بدی بیک دینار خرج اولنو
ردی بر کره مقتدر د کون ایدوب بش او غلن سنت ایلدی التی کره
یوز بیک فلوری صرف اندی و دار الخلافه سنده اون بیک طواشی
و ارایدی سایر قوللردن غیر بر کره روم باد شافندن صلح طلبه
ایلچی کلایک مقتدر فرمان اندی یوز التمش بیک مسلح عسکر قیام
ایلدی دار الخلافه قیوسنه و ارنجه ایکی جانبنه طور د یلر انلردن ایچر
ویدی بیک خادم ایکی جانبنه طور د یلر اندن صکره یدی یوز نفر حاجب
طور د یلر و دار الاستعاده نک دیوار لرینه او توز سکر بیک پاره قوماش
اصد یلر و فرش سراپه بیکری ایکی بیک پاره قماش دوشند یلر و جمله اسباب
زیستدن بر شجره احداث اند یلر که بد اقلری التوندن و کشندن ایدی
انواع جواهر نفسیه بر له مرصع امثالردی و صنعتله شویله امثالر
ایدیکه بد اقلری حرکت ایدردی اوزرنده التون و کشن مرصع طیسور
قوندن امثالر ایدی ریج طوقند قجه اول طیسور دن آواز کلوردی دولت

بنی عباس ضعف بولد و غی زمانده بویله ایکن قیاس ایلکه قوتده ایکن یخجه
ایدی فسحان من لایزال و لا یجتری ملکه الفنا و الزوال **فصل** **اسباب**
ضعف دولت مقتدر دن پیری سابقا اشارت اولنان قرامطه د و کلری
طایفه ملحدینک ظهورید فساد اعتقاد لری کفر صریحه مؤدی اولمشد
زمان مزبورده ظهور ایدن ملعونکه اکابر طاهر د پیر ایدن کنند و
پیر لری اولان هجر دیار نده براو بنا ایدوب ادنی دار الهجره قومشدی مرادی
بوایدیکه حجتی اورا به نقل ایدوب بیت اللهی معطل ایدده **لعمریه** و اخذ
آنک شرندن یخجه زمان کسه حجه وارمغه قاد را بویوب یولکر کسلدی
زیرا قوه شوکتی زیاده اولد قجه جمیع مجلی افنا قصد ایدوب اوج یوز
اون یدیسنه سنک اولغرنده جمیع حاجبلر حرم شریفده ایکن ترویبه
کوننده وافر عسکر ایله کعبه اللهی بصدی اتلریله سلاح لر یله چاق مسجید
حرامک ایجنه قویلد یلر شویله اطراف کعبه احرام لر یله طواف ایدن چیلایق
حجاجه قلم قویوب اوراده و اطراف مکده او توز بیک نفر حجاجی قتل
اند یلر یا لکر طوافده بولنان بیک نفر ید یوز نفر کسنه ایدی اندن شکره
اول شهدا نک بد نلریله زمزم قیوسن و سایر قیولری طولد رد یلر ابو
طاهر لعین حجاجه انواع کفریات سویلیوب هماغیری ویردی یا حیرانتم
تقولون ومن دخله کان آمنا فاین الامن دیوجا غرردی یعنی مکّه حرمه
دخول ایدن کسیه قورقونقد راما اوزره دردیر سرقنی امن و اما ان
کودک اشته بن سیزه بنلام دیک استردی اورادن بر مسلم بوسوزی ایشید

باشن اورتا به قودی ابوطاهرک عنان فرسنه یاشوب ایتدی انک معنی
 سن اکلده و غلک کبی دکلدر بلکه انده د خول ایده فی امن قلک قورخوسز
 ایلک دیکد ردیدی ملعون دوندی بریکا دخی کتدی صدق برکایتله
 اول کشیه ضرریشمدی اندن لعین کند و چیقوب کعبه قیوسن قلع ایلدی
 والتون اولوغی دخی قلع اتمک استیوب کعبه الله اوزرینه برقمطی چقردی
 جبل ابی قیدس دن براوق چالدیلر انیوب دوشندی جان جهنمه اصمردی
 برین دخی چقردی اول کندیوسی یوقرودن اشغه دیه سی اوزرینه دوش
 هکک اولدی ارتوق خوف ایدوب کسه اقدام ایده مدی حاصل سنه
 مزبوره ده کسه حجه قادراولدی و عرفاتده همان موئن اختیار ایدنلر
 بر قج کسه طوردیلر اتمام حج ایلدیلر اندن ابوطاهر یلید خزینه کعبه
 و کسوه شریفه فی واسبا بنی اخذ ایدوب اصحابی اولان ارباب خذلان
 اراسنده قسمت ایلدی مقام ابراهیم ددکلری حجرکه حضرت خلیل علیه السلام
 مبارک قدیمی بری انک اوزرینه دزالوب کتمک استدی اما خدام کعبه
 صقلیشلردی فساد احتمال ویرلردی بولامیوب خیل الم جکدی اخر
 لعین واردی کعبه الله دیوارندن حجر اسودی قویردی وزمزم اوزرندن قبه
 یقیدی بعضیلر قولنجه اون برکون و بعضیلر قولنجه التی کون مکه شهرنده
 طوردی اندن حجر اسودی کوترب هجرد یارینه کتدی کعبه الله ده حجر
 الاسود بری خالی قالدی خلق کلوب اللری اوریه قورلردی و یوزلری سوز
 لردی و لعین مذکور امر ایلدی که خطبه **فاطمون** اولق دعواسن ایدن طایفه دن

عبید الله المصتدی نامنه اوقنه مذکور عبید الله بوخبرلری استماع ایدچک
 لعینه مکتوب یازوب ایتدی اعجب العجب بود که بزه مکتوب کوندرب بلد
 الله الامین ده اند و تک قبا یخی یازمش سین اول بیت الله که زمان جاهلیت
 واسلامده بران موئن و مکرم و مفضل و محترم اولقدن خالی اولماشدر
 سن انک حرمتی هکک ایدوب انده بو قدر قانلرد و کش سن اندن صکره
 جرات و تعدی ایدوب اول حجر الاسود که بین الله فی الارض حق تعالی نیک
 عبادتی یر یوزنده انکله مصاحفه ایدرله سن انی بیت الله دن قویارب
 یروکه المش کتمشک سن بواشلردن صکره ینه رجا ایدر سنکه بزنسندن
 خوشنود اولوب بزم نامنه خطبه اوقونخله سکا شکر ایده وز فلعلک الله
 ثم لعنک والسلام علی من سلم المسلمون من لسانه ویده و قدیم فی یومه ما
 ینجویه فی غده دیدی **عبید الله** مکتوبی ابوطاهر مغضوبه واصل اولچق
 طاعتندن خروج ایتدی و حجر الاسود یکری ییلدن زیاده قرامطه یا
 نلرنه قالدی رجالری یوایدیکه انک سبیل خلق اوریه اقوب واره لیر
 من بعد حج کنه ویرلرنده اول غیره الله قومادی دیدکلری کبی اول بلکه قضا
 اقتضا ایتدی که ابوطاهر اید و کن بولا اخر الامر اکلده مرضته مبتلا اولوب
 بدنده اولان اتلری جورودی دوکلدی و عذاب شهیدله جان ویردی
وقتاک کوردیلر خیال باطللری خیر حصوله کلوب تحویل حج میسر اولدی
 حجر الاسود ینه موضعنه ارسال ایتدیلر اوج یوز اوتون طعوز سنه
 سنک یوم خرنه ستر نام قمر مطی کتوب مکه مشرقه یه ایصال ایتدی

مسلمانان کریم شاد اولوب حق تعالی حضرتینه شکر اندیلر وارپ
 حجر کرمی تقبیل واستیلام ایلدیلر بنا لردن حسن بن مرقوق نام استاد
 یرینه وضع ایلدی بعضیلر سنبر کند و الید وضع اندی دیشلر **روایت**
 ایدر لکه حجر شریفی مکه دن هجر و لا یتنه الوب کیدنجه التنده قرق دوه
 هلاک اولدی اما هجر دن مکه یه کلد و کی زمانده برارق دوه یه یو کلدیلر
 مکه یه کلنجه سموردی و منقولد که منصور بن قایم عبیدی حجر کرمی یرینه
 ایلمک اچون قرامطه یه الکی بیک المون کوند مش اییدی راضی اولمادیلر
 اییدی صکره دن فرمان الهی بویله جریان اندیکه بلاشی کتورب یرینه
 تسلیم اندیلر بومرته دن صکره خدام کعبه خوف اندیلر که بر ظالم دخی
 خیانت ایلیه حجر کرمی کوترب کیده زیر محکم یرلشد و رخصتلا ایدی الدیلر
 بیت الله ایچنه قودیلر اندن صکره استاد لرتدارک ایدوب واردلر
 کشتدن بر طوق دوزب حجر کرمی ایچنه الدیلر اندن بر صنعتله محکمه
 محکم طوب یرلشد و دیلر قلم حجر کرمی مقتدر زمانده اولمندی
 محکمه ردی صکره دن اولدی زیر مقتدر بالله اوج یوز یکر می تاریخنده
 بعض عرویده مقتول اولوب یرینه قرداشی ابومنصور محمد بن مقتضد
 جلوس انش ایدی **القاهر بالله** دیوتلقب اولمشدی چوق زمان
 کچوب قاهرک کوزلرینه میل چکد یلرینه محمد بن مقتدری کتورب **الراضی**
بالله دیوتلقب اندیلر اوج یوز یکر می ایکی ده بیعت امشلا ایدی اوج
 یوز طغوز واریجه خلافت ایدوب دینا دن رحلت اندی اندن صکره

قرداشی ابراهیم ابن مقتدره بیعت ایدوب **المقتدی بالله** دیوتلقب اندی
 یلرانی دخی اوج یوزا و توز اوج صفرنده توزون ترکی طوتوب کوزلرینه
 میل چکدی اندن صکره ابن محمی اولان عبدالله بن المکتفی کتورب **المکتفی**
 دیوتلقب وضع اندیلر بر سیل خلافتدن صکره امراسندن معزالدوله
 بن بویه طوتوب کوزینه میل چکدی اندن صکره ابوالقاسم فضل بن
 مقتدر جلوس اندی اوج یوزا و توزدورت تاریخنده اکا بیعت ایلبوب
المطیع لله دیوتلقب و یردیلاشته حبرا الاسودک بلاد هجر دن مکه
 کلد سی بومطیعک زماننده واقع اولمشد رقلعی مقتدر زماننده ایدی
 ناکم تفصیلی مرور امشدر امر خلافت بود کلو ضعف بولمشکن ارادت
 الهیه برله مطیعک زمانی ممتدا ولوب چاق اوج یوز الشمس سنه سنه
 کند و کند وئی خلع ایدنجه خلافت امشدر زیرال بویه استیلا امشدر
 اییدی تصرفانلر النده قالمش اییدی ضروری کند وئی خلع ایدمچک
 تاریخ مذکوره اوغلی عبد الکریم بیعت ایدوب **الطایع لله** دیو
 لتب و یردیلا اما بکرینه شولقدن مغلوب ایدیکه عظمه ظاهر دن
 غیر النده بر سننه یوغیدی همان بر صورت قالمشدی روایت ایدر
 لکه اوج یوز الشمس طغوز تاریخنده دیار مصر دن عزیز بالله بن
 معزک استانه یه ایلمسی کلمشدی زمان مذکوره طایع قبلنده سلطنت
 له ملقب اولان ال بویه دن عضد الدوله اییدی اول مراد ایدندیکه
 خلیفه کند و نک القابن زیاده قلوب تاج المله دیوتلقب ایدر و تاج

وخلعت کید وده خلیفه دخی جایز کورب بیوردی برعالی دیوان اتدیله
خلیفه ایچون برسر برعالی وضع اتدیله کچوب او توردی اوکته حضرت
عثمانک رضی الله عنه مصحف شریفین کتورب قودیلر ارقه سنه رسول
الله صلی الله علیه وسلم حضرتک بروده سن کیدی وبلنه فخر عالم
صلی الله علیه وسلمک قلچن قوشندی والسه قضیب بنی صلی الله علیه
وسلمی الیدی اسباب مذکوره بی خلفا بری برندن توارث امتشردی بو
مقوله کونلرده تربی ایدر لرئی اندن تخت اوکته برعالی پرده آصدیلر
تاکیم وقتی کلمدین کسه خلیفه بی نظر اتمیه اندن صکره اطرافنه یوز
نفر کسنه اللربیه عربانه تیغله الوپ طوردیلر و پرده دن طشره جمیع
عسکر عرب و عجم و ترک و دیلم و سائر طوائف و اصناف بنی آدم کم و ارایسه
حاضرا و لدیلر و ایکی جانبنه صفله بغلیوب طوردیلر اندن صکره عضد
الدوله بی اجازه اولوب خلیفه حضورنه کیردی زمین بوس ایدوب
اندن پرده رفع اتدله و ایلیچی دعوت اتدیله ایلیچی مهابة مجلس کورب
اندامنه لرزه دوشدی و عضد الدوله بی اهدا هوالله دیدی یعنی
خلیفه بی بو حالت کورچیک بوتگری میدردی و عضد الدوله بی سوال
اتدی اول دخی هذا خلیفه الله فی ارضه دیو جواب و پردی یعنی تگری
دکلدر تکرینک بریورنده خلیفه سی دیدی اندن عضد اهسته
اهسته ایلر و واریدی یددی کره زمین بوس ایلدی اندن **طایع** کند
خالص ادلو خادمه عضدی یقین کتوردی و امر ایلدی اولدخی الوپ

۷۵
یابه سریر خلافة قربنه کتوردی عضد اکلوب پای تختی اویدی و بر
کرسی قودیلر طایع کورسپه او توردی و اشاره ایلدی عضد او ترمه
طایع اند و پردی اندن صکره کرسی تقبیل ایدب او زرینه جارس اتدی
اندن طایع قد فوضت الیک ما وکل الله تعالی الی من امور الرعیه فی شرق
الارض و غربها دیو سولیدی یعنی مشرق و مغربده احوال رعایا دن اول
سنه که حق تعالی بکامز کول و مسلم قلشدن انی ساکه اصهر لدم ددی اولدخی
قالقوب زمین بوس اتدی اندن خلیفه امر عضد الدوله بی بری بری
اوستنه یددی خلعت کیدر لرردی اکلوب برکره زمین بوس ایدردی
اورادن دیوان طاعلادی خلق بو حالاتی مشاهده قلوب استعظام
اتدیله اما حقیقه حاله نظر اولسنه همان بر صورت صنایعه و هیئت
اصطناعیه ایدی اصل حقیقی یوغیدی ال بویه شویله تغلب امتشله
ایدیکه خلیفه ده هرگز قوت قائمش ایدی محالی یوغیدی هله عضد
زماننده بو قدر صورت رعایتی و اریدی اندن صکره بالکلیه زایل اولدی
حتی سلطنت ال بویه دن اولان ابو نصره انقال اتدی و کی زمانده طایع
بنوب ایغینه واریدی و ابو نصره یددی خلعت کورب بونینه جره هری
طوق کچوردی و عاده زمانه موجبجه قوللرینه ایکی بلزوک طاقیدی
بها الدوله و ضیا المله دیو لقب لر وضع اتدی بو قصه نک و قرعی اوج
یوز تیش طقوز تار یخنده ایدی صکره دن اوج یوز سکسن برنار یخی کلیمک
برکون بها الدوله خلیفه خدمته اکلوب زمین بوس اتدی و کجوب برکسی

او توردی اندن کند و خند متکار لرینه اشارت اتدی خلیفه
چاکر سهر خلافتدن استغنه اندود دلر و بر بزرگ ایجنه صره قودیلر
بهاء الدوله امرایه و بکندوی خلافتدن استغنه اتدوردی اورادن
احمد بن اسحق بن مقتدری کتورب سهر خلافتد کجوردی **القادر بالله**
دیولقب ویردی استغنه ال بویه نک خلفا بنی عباس اوزرینه تسلطی بو
مرتبه یه وارمش ایدی بنی عباسک شرف نسب و فضله حسبلری ته
مرتبه ایدوکی و افتاب دولت و نیر اقبال سعاد تلی اوج عزتدن پنج
تابان اولدوغنی بیاندن مستغنی درامال بویه نه منقوله طائغه ایدی
که خلفا بنی عباس کی شرفا ناسه چاق بریله تسلط ایلیه دیمک ذهنه
خطورایدیچک لازم کلدیکه بر مقدار انلرک احوالندن بوجه اخصا
ایراد اولنه مقصود قصه دن حصه در تا کم دولت کلچک نه یوللردن
کلورمش و کلردن زایل و کلره مایل اولورمش قویلر نیجه ضعیف
اولوب ضعف لر نیجه قوه بولورمش فی الجمله معلوم اوله و عاقل اولان
مسند جاء و جلال دینار و متکای سرای دولت بی بقائه که کوره
اعتماد کله **امام یافعی رحمه الله علیه** و سایر علما تاریخ روح الله تعالی
ارواحهم بویلیجه یازمشلردر که ال بویه دید کلری طائغه دن مرتبه
سلطنته اولک اصل اولن کسه یه عماد الدوله دیر لر بونک ایکی فرزنداش
دخی و ایدی برینه رکن الدوله و برینه معز الدوله دیر لر ایدی اوجی
بله بادشاه لق مرتبه سن بولمشلردن و نسب لرین دن سوال اولورسه

بابا لری بر صیاد ایدی بالق اولری بر کون بالق طوق تس آج قللردن
زیرا غیری جهت معاشی یوغیدی بویک ای غلی اولان مذکور عماد الدوله
امرایه خدمت ایلردی اخر ناصر الحق خدمته ایلردی و ناصر شهید البقی
نسانه قیدی حاکم خراسان بونی بعض اعماله استخدام اتدی و عماد کندی
دیلم طایفه سندن اولغین ولایه خراسانده قدر دیلم و اریسه عمادک
یاننه جمع اولدیلر شوکتی بومرثیه واردیکه حاکم خراسان بوندن خوف
دوشدی طوقوب حبس اتمک استدی عماد قصه طوقوب کند و اتمک
اصغره نه قاچدی و الی اصغره ان اولان **ابوالمظفر بن یاقوت** عمادک اورایه
کلد و کنه رضا کوسرمدی و ارسون قنده کیدر سه کتسون دیدی
عمادک ارتوق واره چقیری یوغیدی ضروری ابوالمظفر له جنک اتدی
غالب اولوب ابوالمظفری طوقدی اسیر ایلدی و ولایت اصغره ان کندو
مسلم اولدی اورادن فارس مملکتن الدی و خورستان فتح اتدی روایت
ایدر لکه بر کون بر شروک اوزرینه وارمشدی حاکم شهر مقاومت
عدم قدرتن بلوب چقدی قیدی عماد الدوله شهر ی خالی بولوب عسکرله
کیردی او توردی و کند و ها ملک سرانیه دخول اتدی عسکری جمع اولوب
قیویه کلدیلر انعام عام طلب ایلد لر عماد الدوله نک اولقدر مالی یوغیدی
انعام عامه کفایت ایلیه بر مقدار مساهله کوسرودی البته انعام کرک
دیوشوبله تضییق اتدیلر که عمادی خلع اتمک مرتبه سنه واریدی عماد
عالم حیرتده بر او ده نک ایجنده ارقه سی اوزرینه یا قوب سه قف بیته

نظاره بر طور رکن ناکاه کوردیکه سقفک برپیرندن بر ایلان باش
چون روبر بر مقدار اوزانیدی بینه باشن بر دلوکه دخی صر قوب اریو پیسه
سقفک ایچنه کتدی عمارد قلوب او توردی شدی جایز که بر ایلان بر
برون بنم اوزر و ده دوخته بونی بولسونلر چیق سر بوردیر ارا تکی غرا
نرد بان کتور بر چقدیلر سقفک قیوس بولوب ایچنه کیر دیلر شعلر
له ایلان ارا سندر روبر بولامدیله اما بر جانیده بر قیامش قیور کوردیلر
عمار و اولیه خبر ویردیله املدیکه آچه لر کیره لونه و ارایسه اعلام ایدیر
پس یونی یقوب ایچر و کیر دیلر کوردیلر که بر عظیم خزینه مال و متاعله
طریطلو عماره خبر ووردیلر **الفضه** موجود اولن درهم و دینار و سائر تحف
و یادگار دن بش کره یوربیک التونلق مبلغ اند ووردیلر اوردن انعامه کفا
ایدن نه ایسه افرازا ایدوب عسکره توزیع اتدیله عماردک دولت و شوکتی
حتی رعایته واصل اولدی بر قی کون بر سرور له اوقاتی ضرور ایدر کن خاطرینه
دنیا قوشلورده ناره لباسلری کسد ورمک خطور ایلدی بر استناد حیاط
اولسه بزه مراد میز اوزر خدمت ایلسه دیدی حاکم شهر وک بوننه بر
استاد خیاط و المشد و درزی باشدی ایدی صنعتنده نظیری بوقدر
دبو خبر ویردیله اوردن امر ایلدی ادم صلوب خیاطی دعوت ایلد لر خیاط
وارن کسه دنک بانف و شدی دتره به رک عماردک مجلس نه کلام ایچر
و کیری ادر خطاب ایدوب سنی ایراستاد و ردیدیلر شریده بعضی قوا
شکر الهیزه کیردی کره یین سنی نیلرسن دی وکی کبی خیاطک و رلقلری

بغایت

بغایت صاغرایدی صاندیکه کند و خیالنده اولانی سولیر همان ایتدی
والله بادشهم حاکم شهرک بنده قود و غنی اون ایکی صند و قد و ایچنده نه وار
ایدکن دن خبرم یوق آشته دخی مهریله طوری یور وارتوغن بلرم دیدی
عمار حق تعالیک صنعنه خیرلن قائدی اوردن ادملر کوزدرب کتور دیلر
بر اولقد رمال و جواهر داجی صاند قلردن چقدی اللهم مالک المملک
توتی المملک من تشا و تعز من تشا بیدک الخیرانک علی کل شی قدیر آشته
خلفا بنی عباسه تغلب ایدن ال بویه نک ابتدا ظهوری بواسلوب اوزره
اولمشدر دنیا یی بر یلجه بملک کرک والسلام **ینه قار** بالله خصوصه
کله لوم مذکوره اوچ یوز سکسان بر سنه سنده اولمشدر رعایت زهد
و صلاح و دیانتله معروف و کمال فضل و معرفتله موصوف کسند ایدی
خلق قرانه قائل اولان طائفه نک رنده بر کتاب تصنیف ایدوب امر
امشدیکه هر جمعه کونی اصحاب حدیث خلق بیسنده قرآه ایلیر **لر این صلاح**
رحمه الله علیه طبقاتنده علما شافعیه دن عدا ایلمشدر مدت خلافتی
ممتد اولوب قرق بریل اوچ آی خلافت امشد درت یوزیکری ایکی
تاریخنده جوار رحمت واصل اولوب یورینه اوغلی ابو جعفر عبدالله کندو
دن عهدله جلوس ایدوب **القائم بامر الله** دیوبلقب اولمش
در بغایت اهل خیر و دین دیندار کسند ایدی وکن امراسی الله قتی
مغلوب ایدی مع هدامدتی امتداد بولوب قرق درت بیل خلافت ایلدی
اخر در تیور التمشیدی شعباننده انتقال ایدوب کندونک عهدیه اولمش

اوغلی عبد الله بن محمد بن القائم سرپر خلاته قدم بصدی **المقتدی بالله**
 دیوتلقیب اتدیله امام کبیر ابواسحق شیرازی رحمه الله علیه حضورنده
 جدتک وفاتی کون بیعت اولمشده راهل خیر واهل دین خلفا عباسیه نیک
 صالحلرندن برکسنه اییدی برکات صلواتک جمله سندن بری یودرک
 ال سبکتکین دن سلاطین ملک شاه خلیفه مذکور حیف ائک مراد
 ایدینوب بغداد شهرنده طور مسون جقسون قنده استرسه انده کتسون
 شمد نیکر و بغداد ده براوتریق استرز دیو خبر کوندردی مقتدی دخی
 رسول کوندرب بوباید برزتلف اییدی ملکشاه دخی بتر اولوب البته
 جقسون دیوتکرار ادم کوندردی خلیفه ادمیسنه نوله کیده لوم بزه برای
 مهلت ویرسون کرم ایلسون دیدی ملکشاه ایشدوب بر ساعت دخی
 مهلت ویرمزم دیدی اخر خلیفه ملکشاهک وزیرنه ادم کوندرب اون
 کون مهلت استدی هله اون کون مهلت ویردیله اندن خلیفه کوندن صایم
 وکیجه قایم اولوب درگاه رب عزته نیاز و تضرعه باشلیدی اون کون تمام اولدین
 پتر عاسی هدف اجابت اصابت ایلیوب پیکان زهر ایدار خد نک اه
 ملکشاهک جکر کاهنه اوغرایوب شتر شورندن خلاص بولدیلر کندودخی
 دره یوز سکسن یدی محرمنک ریاض رضوانه روان اولوب یرینه اوغلی ابو
 العباس احمد جلوس اییدی وفاتی کونی مذکور بیعت ایدوب **المستظفر بالله**
 دیوتلقیب اتدیله بر عالم وفاضل حافظ کلام الله دیندار باد شاه اییدی حسن
 خط ده خودی نظیر عالم اییدی امثال سلجوق تغلب اتمشردی اول جهندن

ارکان دولتی منزل اولیدی یکریمی درت ییل اوچ آی خلافت ایدوب اخر
 بار و نگاه اقبال و جاهی دارالملک بقایه چکلوب یرینه اوغلی ابو منصور الفضل
 جلوس اییدی وفاتی کون مذکور بیعت اولنوب **المستشد بالله** دیوتلقیب
 وضع اتدیله بغایت شجاعت اهل طاعت وعباده مشغول کسنه اییدی قرآن
 عظیم از برلیوب حدیث شریف او قوش اییدی خوب شعر دخی سولردی
 و شجاعتنه مغرور اییدی اخر برکون مسعود بن محمد سلجوق برله قتاله چیقوب
 لشکری موافقت ایتمک همان یلکوز کندوی موکویه صالحوب بی حد ولا
 ویرلکر کوستردی عاقبت توسن دولت اوراده زلت ایلیوب دشمن بی
 امان ظفر بولدی بشیوز یکریمی طغوز ذی القعدة سنه محاربه مذکور ده
 مقتول اولیجق یرینه اوغلی ابو جعفر منصور جلوس اییدی **الراشد بالله**
 دیوتلقیب اولنوب اتاسنک قتلی کونی بیعت اولندی وکن زمان خلافت
 امتداد بولیوب سلطان مسعودی سلجوق بشیوز اونوز ذی القعدة سنک
 اوخونده طوتدی خلافتدن خلص ایدوب حبس اییدی وحبسده قتل
 اتدی ویرینه عی اولان ابا عبد الله محمد بن مستظفری نصب ایدوب
المقتفی بالله تلقیب اتدی مذکور مقتفی دخی عالم وفاضل کریم الاخلاق
 و حسن السیره و شجاع کسنه اییدی بشیوز اللی بش ربیع الاولنده وفات
 ایدوب اوغلی ابو المظفر یرینه جلوس اییدی **المستجد بالله** دیوتلقیب
 اولندی اتاسنک موتی کونی بیعت اولمشده و والده بی بر حیش جاریه سی
 اییدی اسمی طاوس اییدی منقولدر که خلافتدن اول برکیجه واقعه سنده

آرجنك ايچنه حرف خا يازمش كورر صباح بعض معتبره تعبير ايد را اولدي
 سن سنه خمس وخمسين وخمسائة تاريخنده خليفه اولور سن ديونقير
 ايلر في الواقع ايله اولور وفاقي بشيوز التمش التي ربيع الاخرينك اوايلنده واقع
 اولمشدر كندون صكره اوغلي ابو محمد الحسن يرينيه جلوس ايدوب **المستضي**
بالله ديونلقب اولندي بغاية كريم النفس حسن السيرة صاحب دولت ايدى
 جميع ممالك اسلامده حادث اولان بدعتلري ابطال واسقاط ايدوب ذيل
 شريعت تشيبت ايلدي خلق بغايت محبت ايدوب مدح وثناس زياده قلد
 مير بشيوز يتمش بش ذى القعدة سنك غره سنده وفاقي ايدوب اوغلي ابو
 العباس احمد **الناصر لدين الله** سرير خلافته جلوس ايلدي مذكور ناصر
 زماننده سلطان صلاح الدين ابن ايوب ظهور شوكت بولوب بيت المقدس
 فزنك النندن تخلص اتمشدر وديار مصرده استيلا ايدوب اول ولايتدن
 دولت فاطميون ازاله قلمش در و منابر مصرده خطبه بي ناصر لدين الله
 ادنه اوقتمشدر صكره دن ناصر خليفه ايله سلطان صلاح الدين مابيشه
 بر مقدار برودت دوشمش ايدى اول جهندن كه صلاح الدين كندودجي
 ناصر لدين الله ديونلقب اتمشدى حاصل اشتراك اسمى كوتورمديلر وفاقيون
 ديد كلري بر طائفة در كه كندولري حضرت فاطمة الزهراء رضى الله عنهايه
 نسبت ايدوب انك اولادندن كچنورلر اما علمات تاريخدن چوق كسينه انكار
 ايدوب تكذيب اتمشدر و نسبيلرين حسين بن محمد بن احمد بن قلاحه
 چقر مشلدر و مذكور قلاح بر مجوسى ايدى اولاد حضرت فاطمه دن دكلردر

دين علم اعظامك برى **امام ابو الحسين القدرى** در رحمة الله عليه افضل
 بو طائفة يه عبيد يون ديرلر زيارتبه سلطنته يتشدر نيك
 اولي عبيد الله المهديدر ايكنجسى منصور او جنجسى قايم در دنجسى
 معز در بلاد مغربدن كلوب اخشيديون النندن ولايت مصرى استخلاف
 ايدن بومعزدر شد يكه مصر شهرين بونبى ايلمشدر و ادين قاهره
 قومش در انكچون قاهره مغزیه ديرلر اولدن شهرى غير بيرده ايدى شمدى
 اكه اسكى مصر ديرلر بونلر اون درت كسنة در مذكور معزك فتحندن صكره
 جمله دولتلري مصرده كچمشدر اخرلرين عاصم ديرلردى بو عاصم ايتا
 دولتلري منقرض اولمشدر هب رافضيلر سببايلر ايدى بونلردن حاكم
 بامر الله خود ملحد ايدى كفر ياتنه و انواع سفاهتنة حد و غايت يوقدر
 نتمك توارخ معتبره ده مفصل و مشروح يازلمشدر يينه ناصر احوالنه
 رجوع ايدله لوم ناصر عباسى رسوم خلافتى احياء و قوانين بخت و دولتى
 اجزا ايدن خلفانك بردير زمان دولتى غررايام و عهد خلافتى در عقد
 شهر اعمار ايدن عدا و لنور يتخ معدلت او نضافيله اصل نزاع خلافت
 و مواد فساد بالكلية عالمن دن منقطع اولوب اثار فتنه صفات ايامن
 محو اولدى اتاسى مستضى بنور الله انى ولى عهد ايد ينيوب خطبه و سكره
 ايراد اسم شريفنه فرمان اتمشدى ينجه مدّة ممالك اسلامده منابر اوزره
 دعاء مستضى دن صكره اول مذكور اولوردى اول زمانكه امطار بركاة
 ناهرى شوق و غريبه شامل و برتو افتاب سعادتي اقطار واقاصى عالمه

واصل اولدی بغداد شهرنه قحط و باعظیم مستولی ایکن کثره نعمت و صحت
و عافیتله سیدل اولدی خلق دعا دوام دولت و بقای سلطنت قییل منتظرنا
ندن عدا ایلدیلر کرامات ظاهره سی و ارایدی جمله دن بری سلطان خوار
زم شاه مراد ایدن دیکه مذکور خلیفه یدندن مالک عراقی استخار
ایلیه بو عزیمتله همدان دن برو کجیدی بر صحراده پنجه کون لیل و نهار اوزر
لرینه قاریاغوب یول ویرمیدی بالکلیه عسکری فنا بوله یازدیلر اکثری هلاک
اولدی خوار **زم شاه** ضروری عودت ایلوب عذر لر دیلدی اخر و خشت
صفایه سیدل اولدی بری دخی مقدمه یا جوج و ما جوج اولان کفارتا مار
خروج ایدوب تام بلاد اسلامه تعرض اند کوری زمانده حق جل و علا میا من
بخت ناصری برله بغدادی انلرک آسیندن حفظ ایلدی و حرمین شریفین
اهله مکرم و الطافی متواتر و سحاب فضل و احسان متقاطر ایدی و مامون
خلیفه زمانده او خرایام ناصره کلجه کعبه معظمه نک اورتوسی آق
دیبادن ایدی صکره دن ناصر لدین الله امراندی سیاه دیبادن اندیلر
کعبه الله سیاه اورتلیک اندن برو قالدی و مدت خلافتی تمامدی اولوب
قرق **ینک** میل استقلول تام اوزره سیریر سعادتده باقی اولدی عاقبت
البتوزیکرمی ایکی رمضانک اخرنده جند اقبال دولتی مقاومت لشکر
اجلدن قاصرا ولوب ماله من قرق و لا ناصر مفهومی معروض مشاهده یه
کلدی پیرینه ابونضر محمد الظاهر بالله سیریر خلافته جلوس اتدی اولدخی
والد بزرگوار ائزینیه افتفا ایدوب روی زمینیه بساط معدلتی بسط

ایلدی و توریث دوی الارحام و ابطال مکوس امر لرین تجدید اتدی
و عمال دیوان خلیفه اسجون غلاتی کیل زاید ایلد اخذ ایدوب خلعت کیل
ناقصه ویر لر دی ظالمه رب الله بونلری ابطال ایدوب وزیرینه وکیل
المطفین الذین اذا کتا الی الناس یستوفون و اذا کالوهم او و ذوهم
یخسرون الا بظن اولئک انهم یعرفون لیوم عظیم یوم یقوم الناس لریت
العالمین دیو یازدی کوندر دی وزیر ایتدی قنات کیلک اوتوزیک
فلوریدن زیاده خزینه یه فائده سی وارد دیدی **ظا حیر** اگر او پیروز
بیک فلوریدن زیاده اولور سه دخی کچدم بردخی ایلد امتیا سیریدی
محبت علماده بی اختیار ایدی هر عید اخخی کچه سی زمره علمایه یوز
بیک التون صد قاتی توزیع اولور دی وزیر ی نصیحت یوزندن هی
باد شاهم بنجون مالی بویله خنائع ایدرسن دید کچه عبث سویله بوضائع
اتمک دکلدر باغ و بستان و فضل و معرفتی صوار مقدرونه بیلورم که نه
قد رعسم اوله قوبنی فعل خیر دن منع اتمه دیردی هم اکلیموب البتوزیکرمی
اوج رجبند و سیریر سلطنت جهانده سیر باغ و بستان موصنات
جنانه خرامان اولدی پیرینه اوغلی ابوجعفر منصور **المستعصر**
سیریر خلافته جلوس اتدی ایام دولت مستنصرده مطلقا ابواب خیر مفتوح
اولب نشر معدلت و انصاف و دفع ظلم و اعتساف ظهور کلدی علی
عصری انزع اخلاص و اعظام و اکرام و احترام له سرافراز ایدوب مدارس
مساجد و خوانق و مسابده بنا لرینه مشغول اولدی شهر بغداد مدینه

مستنصر به انك اثار وندن در مدارس اسلامه هرگز نظیری بنا اولنش
 در وندن زیاده اوقاف بر مدرسه به میسر او ما شدند کتابری خودی
 پایان ایدهی درت مدرس تعیین اولوب مدرسه مزبوره ده مذاهب
 اربعه اوزره درس دینلوردی ساکن اولان طلبه به علمك اتلری
 انکری خلوالری میوه لری معین ایدي یازلق و قشلق لباسلر ویریلوردی
 تاریخ مذکوره مدارس بغداد عالمده مثل و لمشدی روایت اولنورکه
 دنیاده اول بنا اولنان مدرسه نظامیه بغداد دژ بنا اولند و غنی زمانده
 علما ماورا انهر اشید و ب علم اچون ماتم طوتدیلر و حرمت فضل و معرفت
 شمدنکر و ساقط اولدی دیویجه روزگار ملول و مخزون اولدیلر یجون بویله
 ایدرسن دیوسوالی اولند و ده ایدلر علم بر مکه شریفه فاضله در طلب
 اتمز الاینه نفوس شریفه فاضله طلب ایلر شرف ذاتی و علواصلی اولمیچق
 ما بینده مناسبت اولور سبب تجارب حاصل اولمز و انک تحصیل مقابله
 سنده اجرت تعیین اولند قدح صکره آنک طالبلری نفوس رذله اولسه
 کرک و خطام دنیا تحصیلنه علی سبیل قلوب اهلنه مزاحمه قلسه لکرک
 انلر مراتب و مناصب عالییه وصول بولوب صورت علما و کسوة فضله
 بر آلاهی جاهل ظهور اشته کرک انلر دنات و رذالتلریله شرف علم زایل
 اولوب اهلنه ده رغبت قالمسه کرک زیرا فضیلت علمییه محسوسا قبیلندن
 دکلدر که خلق ادراک ایدوب اهل و نا اهل بری برندن تمیز و تشخیص ایدلر
 بواسلوب اوزره شرف علم و قدر علما ضایع اولوب علمك شرفنی اهل علم شکنده

اولان جاهل لکرک دذالته قیاس اشته لکرک کورمز میسر که علم طب کبی
 شرف علم که حکما کرک مابه الافتخاری ایدی طایفه یهود الله دوشده و کچون
 انلرک رذالتلریله شرف زایل اولوب کتمشدردی و جواب ویردیلر زمان مذکور
 ده بویله دیجک شمدیکی زمانده حادث اولان اوصافی مشاهده قلسه
 لر قیاس ایلک کلنه دیه لردی اغوب غرایب بود که اصحاب سعادت بومحالاتی
 تمام بیلورلر ایکن ینه مدارس بنا ایدوب مال بی قیاس خرج ایدر لکره اولان
 حالده سبب احیاء علم و ترتیب علما اولق احتمالی قائم ایدی مدرسه مذکوره
 نک بانی سی اولان نظام الملك رحمه الله علیه بر خیر و حسنات مائل و صالح
 و متدین کمسنه ایدی دایما ایشی و جوه خیراته مال و مالن بذل اتمک ایدی
 روایت ایدر لکرکه نظام الملك ممالک عراقده سلطان ابو الفتح سلجوقینک ویری
 اولیحق تشیید مبانی ارکان دولت و تاسیس قواعد بنیان سلطنته احسن
 وجوه اوزره قیام کوسترب موالاة اولیا دین و دولت استمالت اعدا نمخت
 و سلطنت جانلرنده دقیقه اهلال تمیدی و علما و ضحایه اقبال عظیمه توجه
 تام ایدوب مدارس شریفه و خوائق علیه بنیاد ایلدی ممالک عراقین دن حرمین
 شریفیه و ارجح انعام جزیل عام و شامل اولدی بذل انفاقده بر مرتبه یه
 واردیکه کند و خاصه مالندن غیری اموال سلطانیه دن نفوسه التیور بیک
 التوندن زیاده وجوه خیره صرف ایلر اولدی بو طریق اوزره صیت جمیل اقطار
 ارضه شامل اولوب کتمشد و اعدا تحمل اتمیوب حسده بشلدیلر شکم اهل خیر
 اولان اصحاب دولت هر عصوره فساد حساددن خالی اولمز نظام الملك

دخی اول بلایه مبتلا اولوب غیر طریقله کند و به ظفر بولا مد یلر همان اخراجه
زائله ایلد بیت المال خراب اتدی بونک تلف اتدی و کی مبلغ سلاح عسکره صرف
اولسه رایات فتحی سورق سطنطیه به دیک اولوردی دیو سلطان ابو الفتح
خدی متنبه غمزا تدیلر سلطان دخی برایکی مرتبه انماض اتدی و کدن صکره دشمن بی
ایضا فیک طریقیوب کراتله و قراتله بومتوله کلماتی سمع هایونه ایصال اید چک
ضروری مناشرا اولدی بر سوزنه قد و ضعیف و بی وجه ایسه کثرت تکرارله ضمیمه
تأثرات منشی مقترده و حاصل کلام کلیسون کوره لوم جوابی نه در دیو نظام الملک طلب
ایلدی و نظام مذکور سی حسبیه شیخ کبر و خدمت سلاطین عظامده عمر کچور
مش بیز روشن ضمیر اولمیش ابو الفتح بوکله بابا دیو خطاب ایلردی و شوشه کلجان
بابا سنکچور خزینه بیت المالی هرسنه بو قدر مال فراوانی بی نفع بر لره خرج ایدر
دیو خبر ویردیلر بونک اصلی ندره دیدی **نظام الملک** اغلفه بشلیوب ایتدی
اوغل بن بر عجم کشی سی پیرنا توانم که بازاره چقرسه لر کسه بگاش فلوری به
مشتی اولموز سن برترکی جوان سنکه بازاره چقرسه لر هله منی و توز التومنه
الور لر اوله بو حاله حق سبحانه و تعالی اختیاریدوب بوامانتی بزم کف کفایتوره
مسلم قلدی احوال و امور بلاد و مصالح جمهور عباد بزه مفوض قلندی بن تصرف
وتد بیر مالکه مشغول اولدم سن له و لذاته دنیا به متوغل اولدک ایکنز کده حاصل
اعمالندن درگاه رب عزته صعود ایلینک اکثری ذنوب معاصی دوشکر
وطاعت دکلدر و سنک اول دفعه شرا عدا چون احضار اتدی و کف عسکرک
الترنده ایکشرد راع طوی برز قلجلر واد واتد قلری اوق بر جرزئی

مسافه دن کچمزینه بو حاله الله افواج فجور و معاصی به منه کلردی فسق و فساد
لرینه نظر اولمور سه نزول فتح و نصرت مستحق اولمق دکل اوز لرینه مسافه
بلا و قهر بیغاهه لایق لردن سنکچور بر عسکر فراوان و جند بی پایان حاضر
لدم که آکا بعیش لیل و عسکر کس دیلر اوزون کیجه لرد سن لشکرک خاف ایتوب
او یورد و غل زمانده انلر طوب صفر بغلر لر کوزلری یاشن ارسال ایدوب
دلرین دعا و ثنا به اطلاق ایدر لر اللین درگاه قاضی الحاجات اوزتد قلری
زمانده دشمنلرک اوزرینه صا لد قلری سرام و عوانه ارض و سمواته حائل اولمق
انلر اعداک اوزرینه بر قلج صالر لرکه طوی ولایت چین و ماچینه یشتیر
وسنک عسکرک انلرک یوزی صوبینه معیشت ایدوب انلرک دغاس بر
کایتله فتح و نصرت بولور سنکه یرمز لغی ایلدم دیمک ابو الفتح کوزلرندن
یاشن اقفه باشلیدی و هیچ طخیوب وافر اغلدی اندن باشن قالدر ب
افری بابا افرین خوب ایمش سن بیخشی تبارک امش سر مدد بو
لشکرکی دخی زیاده ایلکه بزه کرک اولان لشکر بو ره دیدی وقتاکم میر و وزیر
عمر برینک نهاد یاسدادنده قابلیته خیر مودع قلنشدی موقوفه ایسه
وزیر تقریر ایدوب شاه قبول ایلدی و حسا دیک فساد مؤثر اولما یوب
یوزلری قره سی کند ولره قلدی فی الحقیقه مراد لری خیر خواهلک دکلر ایدی
نظام الملک بزدی شأن و مقبول حضرت سلطان وزیر آصف صاحب
تد بیر ایدی انک زمانده بلاد کمری کی قطا اول ایده مز لردی مزاجه
سن دفع ایدوب استقلال بولمق استر لردی انک حیددی بر کایتله حق

جل وعاد مكر وخيله لرین ابطال ایدوب وحشت انش والفته مبدل
اولدی وانلر حلت ایدوب حکایه لری صفحات ایامده مسطور قالدی ینیه
مستنصر احوالنه رجوع ایده لوم مستنصر بالله خلیفه نك قولدرندن امیر شرف
الدین اقبال شرابخ مکه مشرفه ده برمد رسه شریفه بنا اتمشد بر باب
المسلمین مسجد حرامه دخول ایده نك صباغ جانبنه کلور بی نهایت کتب
نفیسه وقف اتمشد کمالیوز قرق بر تار یخنده جمله کتب تلف وتاراج برلادی
و در رسه مزبوره الان کماکان طور اتماشدی رباط اولمشدر و لکن بر جانبنه
درس دینلور بعض فقها بر قج کتاب وقف اتمشدر راندن منفع اولور لر و کعبه
معظمه یاننده مقام جبرائیل علیه السلام وسطنده کونک مردن بر لوح وار
در اوز رنده بر قج سطر مستنصر خلیفه نك مطاف کعبه بی عماره اتد و کنک
تاریخی یازلمشدر وفاتی التي یوز قرق جمادی الاخره سنک یکر می سنده واقع
اولمشدی امیر اقبال مذکور خلیفه موش طویور میب اوغلی ابوالاحمد عبداللہ مخدومه
وار یخه اخفا ایلدی سنده مزبوره رجینک اوننده ابوالاحمد یتشوب غلوفه
مژده سن ایلندی و اول کون بیعت اولوب **الستعصم بالله** دیو تلقیب
اندیلر بغ او شهرنده آخر خلفا بنی عباس بودر و بونک زوال دولتیه مخلف
العباس دنیا د زائل اولوب کتمشد رنتم بیان اولنور باذن الله و مشیئة الله
تعالی الیوز قرق بر تار یخنده والده مستعصم حجة کتمشد بر حبشیه ام ولد
ایدی اسمیها ایددی و اقبال شرابی خدمتده بلم کتدی التي بیک یاره خلعت
فتانی کوثر مشدی والتمش بیک مقداری فلوری تصدق ایلدی اول سنه

ده بغداد قافله سنک دوه لرین عتد ایلدیلر یوز یکر می بیک دوه صایدیلر
وسبب ضعف دولت بنی عباس بواولمشدی که قولدرین سلطان لقبیه ملقب
ایدوب جمیع امور ممالکی تفویض ایدر لردی اخر انلر تغلب ایدوب جانب
خلافت ضعف بولدی ورشوه قبولرین ایدیلر هنر مستحق بر قج التوریه مطایفه
واصل اولوب مراتب و مناصب نا اهل سوق اولنور اولدی و اول سبب زوال
بوایدیکه مستنصر انتقال اندکده ایکی اوغلی قالمشدی بر سیننه خلیفه دیو
لردی خیل شجاعت و مهابت اهل سرکش جوان ایددی برینه دخی ابوالاحمد عبد
الله دیو لردی که اول مستعصم اولسه کونک در امیر اقبال شرابی خلیفه نك موش
اخفا ایدوب ینلده یسه ایلدی مستعصمی تحته کچوردی زیر مستعصم بغایت
ملایم وضعیف الرای ایددی خفا جیدن خوف ایلردی مرادی استقلال
بولقی ایددی خلافت مستعصمه مقرر اولیجی بر ارری قاچدی عرب ایچنه
کتدی اندن صکره مؤید الدین محمد بن محمد العلقمی وزیر اولدی و مذکور
ابن العلقمی بر رافضی و سباب ایددی مستعصمه و سایر اهل سنته عدوانیدی
امامدار ایدردی و منافقت ایلده معامله فلوردی بر کون بغداد شهرنده
طایفه اهل سنت له روافض جنک اتدیلر اهل سنت غالب اولوب روافضیه
وافرا هانت ایلدر و ابن العلقمی مذکور دخی رافضی اولغین بونک دخی
اقربا سنک اولرین باصددیلر بونلره ظاهرده انتقام اتمکه قادر اولوب زوال
دولت اهل سنته سعی اتمکه بشلدی و ستر اهل کوفخانه معامله و مر اسلییه مشیت
الهی مقصودی عرق اهل سنتی قطع ایدوب خلافتی علویه به ارجاع اتمک

ایدی و بوجا بنده مستعصم باینده اولن کزیده عسکری ادینی بهانه ایله
اطرافه برکنده قلدی و دایما مستعصمه یوقدر عسکر زانده درکیدن کتسون
کرک اولن خزینه در خزینه اولد قدن صکره عسکر چن کرکسه یولنورد یوردی
مستعصمه اولقد ر بصیرت یوغدیکه مرادین فهم ایدی و الحاصل بو
اسلوبله جمیع عسکرک قلوبن اوزرده قلدی برکزه بیکرمی بیک نفر عسکره همان
سره دستور وارک قنده کید رسکر کیدک دیدی و خزینه ده وافر مال کوشش
مستعصمه تقرب اتدی اولدخی ماله محبتدن کمال مرتبه ده مساعده کوشردی
بلزدیکه جمیع اتدوکی مالی عدو ایچون ادغار ایلردی **بنی امیه نك زوال**
دولت لرندن صکره برکون سوال ایدوب سزک اشغال دولت کوره سبب قوی
نه واقع اولسندی دیدیلر انلردخی جواب ویرب اقوی اسباب زوال حبت مال
واهانت رجال اولسندرمالی تکثیر و رجالی ثقلیل اندک جمع اتدوکر مال
عدو منزله کیرب انکله بنم اوزریمزه کلدی قوت بولدیلر و دوستلر مزک
دوستلر نه اعتماد ایدوب بونلر متغیر اولاجق و کللر دیوانه ناتدن دور اتدو
و دشمنلریمز جلب قلب ایچون یا نمره کتورب نوازشلر اتدک آخر ابعاد له
دوستلر دشمن اولدی و دشمنلر دوست اولدی باشمزه کله حن کلدی
دیدیلر اقضا قضای ربانی بویله جریان اتدیکه مغول و جفتای سلطان
اولان هلاکوخان عسکر بی پایانه بلاد اسلام اوزره هجوم اتدیلر اول زمانده
سلاطین اسلامده قوه و قدرته بنام اولنان سلطان علا الدین خوارزمشا
ایدی عسکر وافر چند و متکاثر نه مستظهر اولوب هلاکوخانله مرار مقابله

ومقائله قلدی و هر دفعه ده منبرم اولوردی آخر کند و اولادی و عسکری جمیعا
فنا بولوب لشکر اتراک بلادن نهب و غارت و اهل اولادن انواع حقارتله فنا
اتدیلر و اکثر ممالک اسلامده قتل عام ایدوب بلاد و عباد فتنه و فساد اهل بغی
و عناد له حدود فنایه مشرف اولدیلر فتنه و آشوب روزگار بومرته به قرار
بولدی دخی مستعصم خلیفه خواب غرور غفلتله پستر عیش و راحت اوزره
تقلب اتمکده ابن علقی ایسه طروق اخبار و قاتعی سامع خلیفه دن سده
ایدوب ظهور ایلین امورک اخفا سندن دقیقه اهاال اتمردی تا اول زمانه
دک کم لشکر مغول سواد عراقه دخول ایدوب اسروقتل اهل اسلامه شتارت
اتدیلر و اوغور قلری یزیل و فنا و لشکر و باکی سکان مساکن غیرادن اخلا
ایلدیلر آخر هلاکوشهر بغداد اوزره غرمت ایلوب خلیفه یه آدم کوندردی
و استانه سنه دعوت ایلدی خلیفه پستر غفلتدن بساط انبیا هه حیث لا
ینفع الندم قدم بصوب دست تحیر و انکشت تحسیر ایله کوزلرین او مغه شلیدی
ابن کثیر رحمه الله علیه زار بخنده بویله یزرکه هلاکوخان حدود
بغدادله کلجک وزیر ابن علقی رافضی کند و اتباع و خدمیه قرشو چیقوب
واردی هلاکوخانله جمیع اولدی اندنینه بغدادله کلجک خلیفه یه دخی مصلحت
بودرکه سنه چیقوب تعظیم ایده سن امید درکه محصول ممالک عراق
مناصفه طریق اوزره صلح میسر اولدیدی مستعصم دخی ابن علقی سوزیله
اعیان دولت و ارکان خلافتدن یدییوز نفر کسسه ایله بغداددن چقدی هلاکوخان
کی دینی ایروکا فرک ایغینه واردی نقل ایدر لکره اوقاغنه قریب اولدقده خلیفه

۳۱ او نیدی نفر کسه ایله هلاک کو مجلسنه ایله وب سائرین کیر وده الی
 قردیلر اندن صکره اتلر ندن اندر ب جمله سن قیلورن کچوردن لر و رخت
 واسبابی یغمالدیلر مستعصم وار بقی اول ملعون اهانت اوزره فرسوسنده
 طور غروب اشیا اکثره ده سوال اتدی اندن ینه بده عودت ایلوب
 یانجه نصیر طوسی وابن علی بیله کلدیلر مستعصم دار الخلافه دن بعض
 تحف و هدایا اخرج ایله مذکور افضیلر هلاکویه صقن صلح اتمه همان قتل
 ایله دیش لر ایدی زیر اصلح ایدرسک نهایت بریل یا ایکی ییل موافقت ایلر صکره
 رجوع اتمه سی مقرر دوردیلر مستعصم پیش کشته تکرار کلجک قتل اتدیلر
 و کیفیت قتل نیجه اولدی حقیقه نامعلومدر و لکن اکثر روایت بودر که بر
 غراره قویوب دیه ایله اولدر مشلر اولابعضلر یوغندی و بعضیلر صوبه
 غرق اتدی دیر لر والله اعلم بحقیقه الحال بعض مورخلر دخی عسکره فرشو
 حقیقوب جنک اتدی و مهنرم اولوب طوتلدی اولادیلر و برجامتله اسیر
 اولوب هلاکویه کتوردیلر بر قی کون الی قوه ی جمله مال واسباب و خزائن دفاتند
 نسو واریب قبض اتدکدن صکره جمله سن قتل اتدی دیرلر و بالجه التیور
 الی الی صفربیک اون دره بنی کونی چار شنبه کون مستعصم خلیفه عز
 و شهادته وصول بولوب دیار بغدادن خلافت بنی عباس منقطع اولدی جمله
 اوتوزیدی نفر کسه ایدی اوللری سفاح اخرلری مستعصم ایدی رهم الله شها
 و فتنه هلاکولعنه الله علیه اعظم مصایب اسلامدن معدودر این کثیر
 یارد و غی اوزره فتنه مذکوره ده مالک عراق ایچره بعض روایات اوزره

۸۵
 یکری کره یوزبیک نفس قتل اولمشدر و انلر که خوفلر ندن کاریزلره وزیر
 زمینلره و مستراحلره قاچوب لشکرتا تارچکوب کیدنجده اول مضایقه
 اوزره اوقات کچور مشلردر طشره چقد قلری زمانده بر رهیتله چقد
 یلر که انا اوغلی و قرنداش قرطاش بلدی اشته خواجه نصیر وابن علی دید
 کلری ایکی خبیث رافضی اهل سنتک باشنه بولای کتوردیلر ملیهمان
 سیحقان من الطرد واللعن والخذلان **فصل** فتنه مذکوره ده سیف
 هلاکودن نجات بولن ال عباسک بری **ابوالعباس** احمد بن ظاهر بن یحیر
 ابن مستضی بنور الله در مستنصر لقبیله تلقب اشدی مذکور ابوالعباس
 قجوب تاریخ مذکوره سلطان مصر اولان ملک الظاهر سیف الدین
 بیبرس بندقداری یانته کتدی سلطان مزبور خیل وحشم و عبید و خدمتله
 اکرام ایدوب قرشو حقیقوب و اوکنه دوشدی شهره کتوردی بر کون علمامصر
 جمع ایدوب بر عالی مجلس اتدی و ابوالعباسک نسب شریفن قضاء اسلام
 محضرنده اثبات اتدی اندن صکره لشکرفراوانله اعانت ایدوب مالک عراقه
 کوندری التیوز الی طقوز ذی القعدة سنک اوچن کونی مهر فراته وصول
 بولچق نایب هلاکوا اولن قره بوغه بغدادن ایرشوب اوراده مستنصری و
 عسکر فی قلیبدن کچوردی بر قی کسه انجی خلاص بولدیلر اندن صکره ینه
 سنل عباسدن بری دخی کم انکره اسمی و کنیی ابوالعباس احمد ایدی اول
 دیار مصره بيشدی واکه **الحاکم بامر الله** دیولقب وضع اتدیلر و اولراشد
 ابن مستنصر بن مستظهر بن مقتدرک اوغلی ایدی سلطان مصر که دخی کاکان

اعزاز واکرام ایدوب محضر عماده نسب شریفین اثبات اندی اندن صکره
خلیفه نصب ایدوب مبايعه قلدي ونفس مصرده نفقة وسكنی تعیین اندی
اما حظوظ خلافت دن بهره سی مجرد اسم خلافت اندی سلطان مصر دن هر
کیم سریر سلطنته جلوس ایلر سه تیمنا و تبرکاکتور لر دی سلطان **ولیتک**
التا طنة یدردی سلطان مبايعه ایلردی بواسطوب اورزه بری بری ار ربحه
نسلی خلیفه اولوب ملوک اطراف واکناف تبرک ایدر لر دی لارم اولرجه خدمته
ادم کوندر ب تفویض سلطنت مراد ایدینور لر دی انلر دخی قاعده لرجه کتاب
تعزید یازب ارسال ایدر لر دی اشته خلافتلر بومرتبه ید نزل انش ایدی
اما حافظ سیوطی رحمه الله علیه خلفا بجون تاریخ یازوب بومرتبه لری دخی
خلفا عباسیه دن عده امشد و تاریخ مذکورنده اخره کرا اند وکی المتوکل علی الله
ابوالعزیز بن یعقوب در سکر یوزسکان درت محرم سنک او اخرنده
سلطان قایتیای حضورنده قلعه مصرده بیعت اولوب اوراد دن منزلنه
کلجه اعیان دولت وارکان سلطنت اوکته دوشوب اعزاز واکرام واجلال
واعظامه کتورمشلر وینه سیوطی رحمه الله علیه الورقات فی الویفات
اسمیه مستمی برغوب تاریخنده مذکور متوکل بجون طقوز یوزاوج سنه محرمده
وفات اندی و یعقوب نام براوغلی قالدی خلافتی که عهد امشدی اما القاب
خلفادن برسنده وضع امشدی صکره دن خلق اتفاق ایدب **المستسک**
بالله دیر تلقیب اندیلر دیمشدر مزبور یعقوب المستسک عمر طویل
سورب اخراعی اولمشدی اول زمانکه مرحوم ومغفورله سلطان صاحب
شهران

۱۲
قران سلطان سلیم خان بن بایزید خان ملک مصری چراکسه یدندن
استخلاص ایدوب دولت وسعادت وصحت وسلامتله دیار رومه عبود
هایون بیوردی خلیفه مذکور مصرده موجود ایدی صکره دن طقوز
یوزیکریمی یدی ریسع الاخرینیک یکرمی سنده وفات ایدوب محروم مصرده
مدفون اولدی انک دخی ابو عبد الله محمد بن نام براوغلی قالمشدی **المستسک**
علی الله دیو تلقیب اولمشدی سلطان سلیم خان مرحوم مصر دن استنبوله
عزیمت اندکره بومتوکل بله الوب کتش ایدی زیر تاریخ مذکورده اتا بی
یعقوب مستسک بغایت پیرواعی اولغین الوب کتمدی یرینه بوفه الوب
کندی ایدی مرحوم بادشاه مغزت پناه دن صکره یر زمان ایستابولده
طوب صکره مصره رجوع اندی وفات ایدبخه انده عنوان خلافتله مذکور
ایدی صکره دن حاکم مصر اولان خادم داود پاشا ماننده طقوز یوز الوب
شعباننده وفات ایلدی وانک موتیله خلافت صوریته عباسیه دیار
مصر دن دخی منقطع اولدی مذکور متوکل بر فاضل وکامل ادیب ولید
مکسینه ایدی بی بدل اشعاری واریدی **مترجم حقیق** ایدر بوفیق
متوکل مذکور عالم صبا و تده قسطنطنیه ده کورمشدر و دیار مذکورده
مزبورک براوغلی دخی قالمشدر کند و مصره عودت اندکدن صکره اولنان
اوغل تا هل ایدوب بونده قالمشدی وکن اوغلک فضائل مکسبه دن چندان
بهره سی یوغیدی انوک دخی براوغلی اولوب طریق علمه سلوک اندی و ملازم
اولوب منصب عثمانیه دخول اندی اما انلر دن حال حیوونده مکسه

وارايد وكي معلوم دكلدرو الله سبحانه اعلم **باب التخي** **ملوك**
 چراكسه بيانده در طائفة مذكوره نك عمارت و مرمت طريقه مسجد
 حراميه سبقت ايدن خدمتلى جهنندن ذكر اولمه لرى لازم كليجك زمان
 دولتلىرند جريان ايدن بعض وقايعك ايرادي دخی بطريق الاستطرار مناسبت
 كوردلدى **چركس** ديدكلرى طائفة بعض مورخين قولنج اتراكدن برقهرد
 وصف مشهور و معروفه رانلى بلزكسه اولما پادشاه لرى خوار مشافه
 تابعد طائفة مذكوره بر مقدار شجاعت و برز استقامت و برپاره حاقله
 معروف طائفة در ملك مصر دن ملك منصور قلاون چراكسه دن وافر
 قول ايدنيوب خاصه خدمتلىرنيه استخدام ايدرك اعلا منصبله يتشد ردي
 كندلك اوغلي و اوغلك اوغلي دخی بوطائفة ني چوق استخدام ايدوب كتي
 رعايت و رغبتلىر كوسترد يلىر بولرد دخی كيدرك مراتب عاليه وصول بوليجي
 افند يلىر اسلوبن طوب كسوه لرند و عامه لرند اناره تشبه اتمكه باشلد يلىر
 دخی كيدرك امور سلطنته قرشفه باشلد يلىر اندن صكره كند و جنسلر
 دن وافر قول اندن يلىر و باشقه ترتيب و اين وضع ايدوب قواعد بخت و
 دولتلىرنيه استحكام و يرد يلىر اندن كيدرك رتبة سلطنته ايرد يلىر حاصل
 چراكسه دن و اولاد چراكسه دن ملك مصرده يكرى ايكي نفر كسبه يوزيكرى
 سكريل سلطنت اندن يلىر **اول ملوك** چراكسه **ملك ظاهر** سيف
 الدين ابوسعيد برقون بن انص العثماني در مقر تيزي رحمه الله عقود و خطبته
 بويله ذكر ايلر و جمال الدين يوسف بن شكري يردى برقون چركس چسندن

ايدى و دولت چراكسه نى اول اتمامت ايلدى ديمش در و عثمان بن مسافر
 نام كسبه چراكسدن كنورد و كيجون كه نسبت اولنوب برقون عثمانى ديلور
 و مزبور عثماندن يلبغا اشتر ايدوب بر زماندن صكره يلبغا وفات ايدى
 برقون كيجرك اوغلون قالدى تغلب احوال زمان و تبدل اوضاع حد ناله
 كيدركه كيدركه ملك صالح حاج بن الاشرف شعبان بن الامجد حسين بن الناصر
 محمد بن قلاون كه ملك اتراكدن يكرى در دخی پادشاه در اكا انا بك اولدى
 و مدكور ملك صالح سري سلطنته قدم بصد و عني زمانده اون ياشنده
 ايدى احوال عالم دن بري خبر اسم سلطنتدن غيرى نسنه يه مالك و كل ايدى
 اخراكان دولت و اعيان سلطنت انا بك برقون ابرام و الزام ايدوب ملك
 صالح خلع اندر ديلر و يرينه برقونى تحت كچورد يلىر جمله انا سلطان برقون
 برى مدرسه برقونيه و كه بين القصرين ده بنا اتمشد و مسجد حرامك
 يقيلن يرلرين عمارت ايجون حرم شريفه مال كوند ريش در و مالك مصر دن
 حرم شريفه رجيبلىر قافله سى چوق زمان منقطع اولد قدن صكره انك زمان
 دولتنده يه كاكان كيدرك اولدى **چركس** چسندن قولي جو غالدوب
 كيدرك بر مرتبه يه وارد يكه ملك مصره تغلب اندن يلىر و ظلم بقديلىر حد
 بيرون اولدى تا اول زمانه دك كه صوارم سيوف عثمانى ايله پنج شجره شوكلرى
 منقطع و بوارق شمشير اش باد كشور ستاني برله حرمين جقيب و انجن بخت
 و دولتلىر محترق و متفرق اولوب شراره شور و خارا زار و ظلم و زور
 لرندن عالم خلاص بولدى **منقول دك** ملك ظاهر برقون ممالك مصرى

استقلال تام اوزره قبضه تصرفه کتورب مال و منال فراوان و خزائن
و اسباب بی حد و پایان جمع اتمش باد شاه ایدی طائفه چراکسه رغبت
و رعایتله استیلا ملک و سلطنت مرتبه سنه کتور بچک کند و دن صکره
سفهای طائفه مزبوره ملک مصری طریق تلامبده تصرفه بشکله لربرج ایده
برین قتل یا ظلم ایدوب سر بر سلطنته بر غیر سر کجور لر دی و بوما بینه جنک
و جدال و حرب و قتال ارا سنده رعایا یا مال اولور دی و هیئت کسوه لرنده
بر غریب وضع اختیار اتمش لرایدیکه معتاد اولین کورسه مستخره ظن ایدوب
کو لر دی اگرچه اوضاع لباسلرین ملک ایوبیه دن اخذ اتمش لر دی و لکن
رای فاسد لربجه زیاده و تفصیله بر مرتبه یه ایلمش لرایدیکه صوره مضحکه
اولمش دی اما کند و لرفتنده تمام وضع مقبول مستحسن ایدی شکم عرف و
عادت حسبیه قبیح اولان حسن و حسن اولان قبیح کورنیور نتکم بر اقلیم
خلقتک تاج و کسوفی اقلیم اخره نسبت منفور و مستکبره اولور سلاطین
چراکسه نک شعار لری بوایدیکه بونلره بر بویک دولبنده صر لر دی اطرافنده
القیردن بونوز قور لر دی و اول بونوز لر دلبندک کند و سندن ایدی
استاد لر بلده کلری کی دور لر بوکر بونوز ایدر لر دی پادشاه لری لشکرله
بنسه یا خود دیوانه چیخوب او تورسه اول عمامه نی کیردی و بریره کتسه
باشی اوزرنده چادر اسلوبنده بر قبه کتور لر دی قبه نک اورته یرنده بر
قنادلرین اجمش قوش شکل اتمش لر دی قبه نی کوترن کسنه بر امیر کبیر
اولور دی که انک وظیفه سی بادشاهدن صکره بادشاه اولقی بی بی و امرا

دولتدن یکریمی دره نفر امیر کبیرک قبولرنده صباح و اخشام نوبت چالمنوردی
و اول بکلرک هر بریسی دره بونوز لوعامه کیردی بونلر بکلرکی مرتبه سنه
ایدیلر بونلردن اشغه سنجق بکلری منزله سنده بر طایفه دخی و ارایدی
انلر ایکشر بونوز لوعامه لکیر لر دی و انلردن اشغاخا صکی لرو اراید بکه
اتله و خد متکارله کیدر لر دی انلر باشلرینه زانت کیر لر دی و اوزرینه دولبنده
صاروب بر طایفه بونلر لی التندن طولشد و ور لر دی بونلردن اشغه
جلبان طایفه سی و ارایدیکه انلر یا یان یور لر دی بکیمیری منزله سنده
باشلرینه قرمز چوقه دن طایفه لکیر لر دی و قفت انلری دخی وضع مخصوص
اوزره ایدی تاجر لرجر کس اسیر لرینک بیاضلرین و کوزلرین کتورب و افر
التونه صتر لر دی حاصلی چرکس طایفه سندن او تورنیک مقداری اتل و عسکر
و ارایدی عجمی کلن چرکسلره دل اوکرنده و کلرندن صکره قرآن عظیم تعلیم
ایدر لر دی و خط اوکرد لر دی اندن مهمات دینییه دن فقه و فرائض و
سایر علوم تعلیم ایدر لر دی و کورش طوند لر دی و اوق اتدور لر دی
اندن صکره ات و طون و پیر لر دی چند یلک اوکره در لر دی تمام کامل اولیجن
خاصکی لکه چیقردی اندن صکره بکلرک مرتبه سنه اندن صکره دوا دایغه
یتشور دی اندن مقدم اولور دی اندن صکره نصیب اولان سلطان
اولور دی و چون سلطنته بو طریقه وصول میسر ایدی مصره کلن هر
چرکس کوله سنک دماغنده خیال سلطنت متمکن ایدی چاق اولوب مشهور
کیدنجه اول سودان کیمزری حتی مشهور درکه بر کل باشلوا یا غنی سقط چرکس

کوله سنک دلال الله يا ايوب کرد وررکن هیچ مصره کلا با شلوا غسق سلطان
الدوغن بیلور میسر دیو دلاله سوال اتمشدر و بالجملة چرکس صنفی بر ساده دل
طایفه در جوانمرد لکن خالی دکلرد و اقضا قضایا حسبجه بر زمان
ارزاق مصر انلرک دست تصرفنه تفویض اولمشدی اراده الهیه بر لبه
یدی یوز سکسان دره سنه سندن طقوز یوز یکوی اوج تاریخنه کلنجه
دیار مصره استقلال اوزره حکومت ایلدیلرینه سلطان برقوق احوالنه رجوع
ایده لوم سلطان مذکور بر مده سلطنت سوردکن صکره برکون امراد ولتله
اراسنه مخالفت دوشوب و افرحناک وجدالدن صکره برقوقی طوتوب خلع اتدیلر
وکرک ناحیه سنه حبس ایلدیلر برکون ینه طالعی مساعده قلوب حبس دن قاچد
و بر مقدار عسکر تدارک ایدوب ینه جنک اتدی غالب اولوب تکرار ینه سلطنته
کچدی بر زماندن صکره افتاب دولتی افق زواله قریب اولوب حرم حیات
برقوقه برق فنا طوقتملوا و لیحق سلطنتی اوغلا **ناصر فرج** عهد ایلدی
و خلیفه و قضاة و اعیانی احضار ینه اب اوغلم فرجی سلطنته نصب ایدوب بن
فایع اولدم دیواشته داندی و اول زمانده فرج اون یاشنده ایری تدبیر مملکت
ایچون ایتمش النجاشی ایتابک تعیین ایدوب کند و سکر یوز بر شوالته نصفنده
بر جمعه کیجه سی خوار رحمة اشغال اتدی **اهل تاریخ** بویله یازمشلرکه برقوق
وفات اتدکه مخلصاننده ایکی بیک کره بیک و دره یوز بیک فلوری قالدی
و سایر قوماش و اثاث قیمتی دخی اولتد راییدی و الی بیک راسات و قاتر
و بش بیک دوه قالدی هر ای طوار میکنه اون بر بیک اردب اریه و بقله صرف

اولنوردی **ناصر فرج** زماننده سکر یوز ایکی شوالتهک اوغورنده بر
سبت کیجه سی مسجد حرامه اتش دوشندی سببی اول اولدیکه ابواب
مسجد دن باب ضروره یه اولاشق بر رباط وارده و که اکا رباط رامشت
دیر لر اول کیجه انده ساکن اولنوردن بر دور ویش چراغن یقوب حجره
خالی قور و کند و طشره چقر همان ایچنه بحکمة الله بر فاره کلور چراغک
فتلن چکوب حجره ایچنه بر اغور اوراده نه وار ایسه یا یوب اندن سقف
حجره طوتشوراندن حرمی شریفه اولاشور خلق یتشوب اطفا یه مباشرت
ایدنجه مسجدک جانب غریبسنده اولان سقفک جمله سن اتش طوتشور خلق
کلدکن صکره دخی سقفه وصول تدارک ایدنجه جانب شامی سقفنه
اولاشور اخی دخی باب عجلایه وارنجه اخراق ایدوب اوراده قرار ایلر
زیر اوضاع مزبوره مسجد شریفه سیل دخول اتدکه ایکی اسطوانه یی
واوز رنده ازان کمری و سقفی یقوب بز فاصله اتمشدی اول سببدن
اتش اورایه وار یحق اوتد سنه تجاوز اتدی و الا مسجد شریفک جوانب
اربعة سنده یا غمدق سنه قالمزدی و اول یان بر لک خرابه سن جمع
ایدوب بر جانب یغدیلر شویله اولدیکه بیت شریف رؤیتنه وصولته
بر زمان اول جانبده مانع اولدی **نجم الدین** بن فهد ایدر اصحاب
فطنت و ارباب خیرت و بصیرت اتفاق اتدیلر که بوا حترقک و قوعی
خلق اراسنده بر حادثه عطی بک حد و شنه اشاره اولاهم باذن الله او یله واقع
اولوب اول اسناده تملک شامه و رومه کلوب انواع فتنه و فساد

ایام ایلامی **ما** سخاری رحمة الله علیه امام ذهبینک دولت اسلامی
 و بیایم حرام و واقع اولان حریق مذکورک تقریر سابق اوزره ذکر
 اندکن مکره ویرزا و توزمر سردک یا نوب کرج اولدی بوزنه کلمه
 دخی بریله حریق واقع اولامشندی همیشه و رسالتا اشاره اولان
 اسطوره لرستوطنه باعث اولان سیلی دخی اول سنه ده حریقدن متهم
 واقع اولمشته و مسجد حرامه شویله دخول اتمش یکه قنادیل جفین
 صهر طرلدی و شرق بایدن بیت الله ایچنه دخی صرکردی و باب عجله
 ترب اولان رواقلر برقیج ده کمرله اندی دوشندی و منازله کیره خراب یلاری
 و برجاعت مسلمان سیله غرق اولدی لر رحمهم الله شکاندن صکره چوق
 زان کچیب حق سبحانه و تعالی امیر بیسوق ظاهری بدنده عارقل متدر
 قلوب سکن و زواج سنه سنه حج شریفدن صکره مکه ده قلوب حرم شریفی
 تنظیمه شروع ایله اندن اهراق واقع اولان مواضی اساسه واریجه
 قازرب قرب مکه عظمه ده اولان بعضی جالدر عظیم طاسار کسد ورده
 و معمار و هندس سارقد بیر یله بنایه بشلدی سکره یزدرت شهاب انک
 اولمشر و اریجه غایت احکام و استحکام اوزره امر بنای اتمشده رب عمل
 سقف دن سنه تاملدی انک دخی تاخیرنه باعث اول ایله یکه ارل یار و خشب
 دوم و سرگردن غیری سنه بولمزدی لازم اولان اسباب و کار راستی حصر
 توقف ضروری واقع اولدی و امیر بیسوق تحصیل مهات سته امیر
 دیار مصره عرمت ایلمدی اول تاریخه شریف مکه شیکه انک ایلام

شریف حسن بن عجلان علیه الرحمة والرضوان ایدی انک حله خیرامین
 بری اولدرکه حریق مذکوره کوردیله رباطراشت خرابه واریب بری سیاطه
 قلندی امر اندیکه فقر ایچون تکرار بنا ایدوب کاکان عمارت ایلمه لر
 پس کند و مالندن بر مقدار و سنه اخراج ایدوب بناسنه صرف ایلمدی
 اولکی دن دخی محکم و عالی بنا اتدی رب فقرا یه سکنی قلدی و حرم شریفک صیانت
 باعث اولدی الان اول رباطه ناظر الخاص دیر لر زیار دیار مصرده سلطان
 چقق خد مه سندن برکسنه استیجار ایدوب بعض تاریخده عمارت و
 مرمت اتمش ایدی انک اسمیله مذکور اولمغه بشلدی وینه سکره یزیدی
 تاریخنده امیر بیسوق اسباب و مهات بنایله مصر دن مکه یه کلوب
 بناسقفه شروع ایلمدی ازمده اتمام ایدوب زنجیر لرین طقدی وقتند
 یلترین اصدی و سایر جانبلرده اولان سقوفک دخی عمارت و مرمت
 محتاج اولان یرلرین یوقلوب کرکی کی اصلاح ایدکن صکره صحن مسجد
 شریفده مذهب اریجه اصحاب ایچون معین اولان مواضی دخی تعمیر و
 تسویه قلوب اموال عظمه صرف ایلمدی و اهل مکه انک عملی مزبور اوزره خیر
 دعالرین الی خصیص مذکور ناصر فرج بن برقوقی که ملوک چراکسک انک
 ایکنجسی در انک ایلام دولتمند واقع اولدی و مذکور ناصر فرجک سابقا
 اشاره اولان اوزره امیر ایتمش انا بکی اولمشدی و امیریشیک نام برکسنه
 دخی خیرین غاری ایدی ذکر اولان بکرمابیننه بعض خصوصدن
 مخالفت و منافرت و شوب کیده رک حرب و قتاله مودی اولدی امیر ایتمش

مخاربه منهنم اولوب نایب شام اولان امیرتم ظاهری یاننده قاچدی اندن
عسکر تبارك ایدوب ناصرو شیک اوزرینه هجوم اتدی لر ناصردخی عسکر
مصرله قوشوقچدی حاصله مزبور لر ناصره قوشو طوره میوب ینه منهنم اولدی لر
بو اختلاف سبيله بر مقدار احوال اهل مصره اختلاف کلدی **برواقع**
دن صکره تملک بلاد شامه دخول ایدوب حاکم دیار اولن سودون ظاهری
طوتدی قتل ایلدی ولایت شامی نفب وغارتله خراب و بیاب اتدی ناصر
فرجه ینه عسکر یله مصر دن چقدی که کله تملک جنک ایلیمه بر مقدار کتدی کن
صکره خبر الدیکه یتور شام دن رومه عزیمت ایلش اوراده ولایت شامی تنکری
بردی یم ویرب کند و مصره عودت ایلدی بوقصه نك وقوعی سکر یوز اوج
تاریخنده ایلدی صکره دن مصرده امر اظاهریت مابینده فتن غالب اولوب
اختلاف احواله باعث اولدی و باختلاف سبيله ناصر فرجه دخی اضطراب
دوشدی و بر کجه یتسوزانندن صکره قلعیه یه قاجوب بعض رؤسایانده
اختلاف اتدی صباح اولیحق امر اتفتد ایدوب سلطانی بولامدی لر و قریز
ملك منصور عبد العزیز بن برقوقی تحت کچود یلر بونك صفر سنی حسبيله
امور مملکت متلاشی اولوب امراده ولت بری برینه دوشد لر ایکی ای واون
کون بونك اوزرینه مرور ایلدی اندن صکره برکون ملك ناصر کوندن چیقوب
اتاسی فیولر یله رکوب اتدی قریزاشلی اوزرینه کلوب قلعه مصری فتح اتدی
وتکرار سریر سلطنته جلوس ایلدی و برارری ملک منصورى و برقرنداشی
دخی وارا ایلدی ابراهیم ایکی سن بله اسکندریه یه سوردی برقصه نك وقوعی

سکر یوز سکر تاریخنده ایلدی برییلدن صکره برارری انده وفات
اتدی لر بعضی ملک ناصر ملک اتدی دیوتیمت ایدلر و الله اعلم بحقیقه
الحال صکره دن ناصر باعث اختلاف اولان امرائی طوتوب بری بری اردنجه
قتل اتکه بیلادی اخر کوردیلر اولمز امرائفا قانا صر فرجک طاعتندن
خروج اتدی لر و حرب و قتال اتکه بشلر لر بردغه ناصر امرائی هریمت
ایلدی چقدیلر شام شریفه کتدی لر اردرینه دوشدی انلردخی کاهه دوب
حمه ایدر لر دی کاهه قیرلردی حاصل بواسلوب اوزره بر کجه صباحه
دکین حرکت اوزره اولدی لر امرای جمعی چوق کسنه ایدی ناصرک یاننده ازا
وارا ایدی ینه طور میوب امراده اوزرینه هجوم ایدر دی یاننده اولن عسکر
کثره کتروفر له عاجز و مضطر اولوب اتلری و کتدی لر یوز غون و ارغون
ضعیف وزبون ایکن صباح وقتنده امرایه یتشوب طوتند و عی کبی
منهنم اولوب طوتدی سکر یوز اون بش صفر نك نصفنده شهید
ایدوب جسم عربانی بر مر بله اوزرینه برقدیلر یخه کون بو حالته طوره قدن
صکره بعض مسلانلر کلوب قالدردیلر و غسل ایدوب کفن صادر لر باب
باب افراد بیس مقبره سنده دفن ایلدی لر اسکنة الله فراد بیس جنازه وصت
علیه شایب غفرانه مذکور ناصر فرجک ایام دولتمده اولان عایر حریمت
دن بری تجدید عقد مروه در سکر یوز اون بر تاریخنده سقوط اتمشدی
بری دخی خواجه حسین بن احمد نام بر تاجر شروانی مرض موئنده عین
مکه یه صرف اولمغیچون بر مقدار مال وصیت اتمشدی و میضاهه صرغمیه

ناصر ص

يك تعمير من دخی تعیین اتمشدي وفاة اتد كده وصيت من تنفيذ ايلد يلد
 و دخی مزبور زمانده هندوستان دن بنگاله ياد شاهي ولان **سلطان**
غياث الدين اعظم شاه بن اسكندر شاه حرمين شريفينه ياقوت نام برخادم
 يله مال فراوان ارسال اتدي تا كم بر مقدار فقرايه تصديق اولنه وساير يله
 مكه معظمه ده مدرسه و رباط بنا اولوب اوقاف و جهات تدارك اولنه
 و حسنات مذكوره وزير سلطان اولان خان جهانك اشار ييله اولمش ايدى
 ياقوت مذكور سلطان هندك مكتوب شريف كنون تاريخ مذكوره شريف
 مكه اولن حسن بن عجلان ايصال ايدوب ارسال اولنان مخف و هداياي تسليم
 ايد بچك شريف حسن قبول ايدوب موجب عمل اولمش فرمان ايلدي ولكن
 عادة ابا و اجدادى اوزره وارد اولان مال صدقه نك نالاش اخذ ايدوب
 باقى سن فقرا حرمين شريفينه توزيع اتدي اذن صكره ياقوت مدرسه
 و رباط همچون باب امهاني به متصل ايكي او اشتر ايدوب يقدى و يرين دوز
 لدوب رباط و مدرسه يا ايدى و مذهب اربعة اصحابن دن درت مدرس
 و التمش نفر طلبه علم تعيين اتدي و اوقافن تدارك ايلدي ذكر ايدر لركه
 مولانا شريف حسن ذكر اولنان بنالير همچون ياقوت دن اون ايكي بك مثقال
 التون الديو يالكر عين عرفات عمارتنه تعيين اتد و كى مالدن او توزيلك
 مثقال التون الديو دير لراما شريف و كند واد ميلر دن شهاب نام كسسه
 تعيين ايدوب عين بازانك احوال تفقد اتد ردي و معلومه اولن ايكي
 خراب بر كه ي موقت و عمارت اتد رب عين بازانك يوللرين اصلاح اتد كدن

صكره اول بر كه لره اقتدى و مزبور خان جهان ياقوت غياثي بانه حاجي
 اقبال نام برخادم كند و خالص مالدن مدینه منوره اهلى بحرون نشته
 صدقه كوند و مشرايدى و افر مبلغ ارسال اتمشدي بواموالى بوزن
 سفينه ندر رجده به قريه يرده ياره لندي سواجله جفن اموالك يينه
 ربعن شريف حسن اخذ ايلدي زير اسفينه ياره لنسه جفن اسبابك
 ربعن الموق عادة قديمه لرى ايدى و مدینه شريفه به تعيين اولنان مال
 و هداياي دخی شريف حسن اخذ اتدي زير اول تار بخنده شريف مدینه
 سيد جهان حسيني ايدى و اول شريف حسنه عصيان ايدوب بعض
 شيايح اشكشدي جمله دن برى مدینه ده رسول الله صلى الله عليه وسلم
 حضرتك خزينه شريفه سن بوزن پنجه بيك فلورى و اسباب الدوقن
 صكره خادمك اموال مصادره ايلدي بونكه دخی اوليوب قصد اتديكه
 روضه رسولن صلى الله عليه وسلم كيروب التون قنديللى اخذ ايليه
 بو مرتبه به كليجك مدینه خلقى او شوب طاشكدر و جمع اتد و كى مالى
 عربلر يغالدر كوچله قجوب مدینه دن چقدى كندى و ارب برويانده
 كبردى عليه ما يستحق بوجاهه نك و قوعى شتد و كى زمانده سيد حسن
 مكه دن عسكر كوند و مشدي عسكر مزبور مدینه به بود خراب البصره
 يتشد يلدن صكره عجلان بن عمرى مدینه به والى نضب اتدي بو محو
 و قوعى سكر نوزان برده ايدى و يينه سكر نوزان درت تار بخنده سطح
 كعبه معظمه دن بعض طيلين بر لرى اچوب تمام اصلاح اتد يلد و تبديل

و بنده محمد اچ اولان اچار و اخشای د کشترب مواضعنه یکیلرین
 و خفی ایدیلر و محتاج اولان روزنلری دخی اصلح ایدیلر اما شمدی
 اول روزنلردن سنه قالماسد رجله سی سنه مزبوره رمضانک
 اوایلنده واقع اولان عظیم یغورلردن صکره سدا و لوب کمتشدر
 وقتا کم امراء چراکسه وجه مشروح و وزره ناصرفی قتل ایدیلر کندو
 لردن برکسنه سیر سلطنته کچمه اقدام ایدیه مدی جائز که عسکر اقدام
 ایدوب بزی قتل ایلیمه لردیدیلر و اوردن خلیفه عباسی به کلدلر ابرام ایدو
 کوچله تخت کچور دیلر و اول زمانده بقیه نسل عباس **المستعین بالله**
 ابو الفضل العباس بن محمد اخی بکرایدی امتناع ایدوب قورنله مدی آخر
 گرمه کچوب او توردی بوقصه نک و قوی سکر یوز اون بش سنه سنه
 ایدی و تدبیر مملکت امیر شیخ محمودی یدنده ایدی صکره دن مستعین
 خلیم ایدوب کند ویرینه جلوس ایدی سنه مزبوره شعبانک اولنده
الملك المؤید الشیخ دیو کند ویه لقب و منبع ایدی مزبور ملک مؤید
 چراکسه بکلرینک دردخی سی در که ملک مصرده حکومت اتمشدر
 ظاهراً برقوق قوللرندن ایدی محمود یزه دیر لر برز رکان دن المشدی
 صکره اعتاق ایدوب اغالق و بکلک ویرمشدی صکره دن طرابلس ^{بن}
 تفویض ایلشدی تملک کلوب نواب ممالک شامی طوتوب اسیر ایدو کی
 زمانده بونی دخی طوتمشدی اخرجسدن خلاص بولوب یخه سرگذشت
 کچورد کد نصره ساعد بخت و دولت مساعد اولوب سلطنت

مصره بیتشدی اما مزبورک زمان دولت و ایام سلطنت ده بازار فضل
 و معرفت رایج و افاضل ایام و علما عظام تاج ابتهاج اعزاز و اکرامه مستح
 لرایدی زیر اکنده و خوش طمع و خوش فهم صاحب مذاق اهل ادراک پادشاه
 ایدی رحمة الله علیه رحمة واسعة و زمانده واقع اولان حوادثی بری
 غلا عظیمه که مکة مشرفة ده حادث اولمشدر حتی بر غراره بغدادی که بر
 معتدل دوه یوکندن عبارتدر یکرمی فلوری به و بردانه قریوز فلوری به
 صا تلمشد و سکر یوز اون بش تاریخنده ایدی صکره بفضل الله سبحانه
 و ندفع او ثوب و خایه مبتدل اولدی و بر عجب قصه دخی بود که برد و
 جی شخص و ارایدی اکافار و تی دیرلردی مزبورک برد و هسی و ارایدی
 دائماً طاقشدن زیاده اغریو کلر تحمیل ایدردی سنه مزبور جمادی الاخر
 سنه برکون دوه بوشانوب قیدی مسجد حرامه کیردی و بیت اللهی طوا
 اتمک بشلای طوتغیجون یاشنه کم کله یسه اوزرینه حمله ایدوب قطعاً
 طوتلیدی اخرجکند و حالنه قودلر اوج اسبوع طواف ایدی یعنی یکرمی
 برکزه بیت اللهی طولا شدی صکره حجر الاسوده کلوب تقبیل ایدی صکره
 مقام حنیفه به کلوب التون اولوغه قرشو برز طور دی اندن صکره چو کد
 و اغلفه بشلای و اوزانوب یا ایدی اوراده تسلیم روح ایدی سیر اید خلق
 بو حالته حیران قالدلر اخرج کو تر ب صفائله مروه مابینده دفن ایلد لر
 و سنه مزبوره ده سقف مسجد حرامدن بعضی اماکن و ارایدی یانی جا بندن
 ایکی عقد عمارت اولمشدر و سکر یوز اون التی سنه سنه شریف حسن

ابن عجلان مسجد حرامك جانب شمالی سنده مستنصر خلیفہ نك اثارندن
 خراب اولن بیمارخانه فی اچاره طویلہ ایله یوزیل قرق بیک درهمه استیجار
 ایدوب اجرت مزبوره فی عمارتہ صرف اتدی و تمام اولیجق منافع بیمارستانی
 فقرا و مساکینہ و مرضیہ وقف اتدی وقف مزبورک صحتہ قاضی رضی اللہ عنہ
 المالکی حکم اتدی و مالکی قاضیسنہ حکم اتدره کترینک اصلی بودرکه علیاً
 مالکیہ نك متأخرینی وقف منافع جایز کور مشلرور اما امام اعظم ابوحنیفہ
 و امام شافعی رحمہما اللہ تعالیٰ مذہبلرنده جایز دکدر حاصلی نیجه روزگار
 بیمارستان مذکور طرب صکره دن ییہ خراب اولدی اخرا الامر اوخردولت
 سلطان فردوس مکان سلطان سلیمان خا عیالہ الرحمۃ والرضوان دہیری
 استبدال اولوب و هندوستان پادشاہ لرنیدن سلطان احمد کچراستیک
 رابطی و رابط خواجہ ظاہر استبدال اولندی و اطرفندہ برقم او اشترا اولوب
 یقلدی و مواضع مزبوره تسویہ قلندقدن صکره مذاہب اربعہ اہلی
 ایچون سلطان اعظم و اکرم سلطان سلیمان خان علیہ الرحمۃ ورت عالی
 مدرسه بنا ایلدی جزاہ اللہ خیرا و سکر یوزاون التی ذالحمۃ سنک اولنده
 سلطان ملک مؤید شیخک بعض خواصی حجتہ کلوب باب کعبۃ اللہک جانب
 یمینن تربین و تحلیہ یہ محتاج کورچک کند و خالص مالندن ایکوزین
 درهمه قریب کیش اخرج ایدوب باب شریفی تحلیہ قلدی و التونلہ یالدرلندک
 دخی عرفاتہ چقلدین اتمام ایرشدردی خلق بیت اللہی تعظیمنہ و ہمت عالیہ
 سنہ بنا اتدی لیر سکر یوزاون سکر تارینخندہ مؤید مسجد حرامہ بر خواب

منبر کوندردی و کعبۃ اللہ اوزرینہ چقلقہ برنردبان ارسال اتدی منبر
 مزبور موسمہ کلوب واصل اولیجق خطیب مکہ خطبہ ترویجی سابع ذی الحجۃ
 چقوب اوزرنده اوقدی وینہ مؤید مزبور فقرایہ تصدق ایچون وافر
 مال ارسال اتمشدی کلوب یشتدکده اهل مکہ یہ تفریق اولندی و سکر یوز
 یکرمی ایک ربيع الاولنده بیژرمزم اوزرنده ظلہ مؤذنین بغایت اسکیوب
 اخشای خراب اولفلکہ یقلوب دوشندی صکره دن یونہ طاشلہ پایدیلر
 و ماژرمک حوضلرین توسیع ایدوب بنا لیرین استحکام اوزره اتدی لیر وین
 بازانک صوبوللری کہ سیدلن خراب اولشدی اولدخی عمارۃ اولوب برکہ
 لره منوکلدی **مؤید شیخ** مزبور سکر یوز یکرمی درت محرمک طقوزند
 اخرتہ انتقال اتدی مدۃ سلطنتی سکر نیل بش ای اولشدی بعدہ کندود
 عہد لہ او علی **ملک مظفر ابوالسعادات** احمد میر سلطنتہ جلوس
 ایلدی اما عمری هنوز بریل و سکر آی ایدی امیر ططر امیر مجلس انابک العسک
 تدبیر مملکتہ قیام اتدی و امر و ولایت شام مزبوره مخالفت اوزره اولدی لیر
 اورادن مزبور ططر ذکر اولنان بکرا اوزره عسکر چکوب ملک مظفر طفیل
 یانچہ بلہ الوب کتدی و قتال ایدوب امرانک چوغنی ہلرک اتدی حاصل
 کند و یہ مانع و منازع قالمیجق مظفری طلع ایدوب کند و سریر سلطنتہ کچی
 اندن مظفری مصرہ ایلندی برزوقت قلعه دہ قراراند کدن صکره
 اسکدریہ یہ نقل اتدی مظفراندر مطعون اولوب وفات اتدی منبر
 سلطنتی یدی آی ویکرمی کون اولشدی و مصرہ کتورب جامع مؤیدی قرینده

دین اید بیلر ملک ظاهر ابوالفتح طبرک جلوسی سکن یوزیکری درت شعبان
 اثرش واقع اولمستند ملوک چراکسه نك التجسی بودر مربر ططر
 ملک ظاهر بر قووک قوللرندن ایدی کند و دخی ظاهر لقبیله تلعب اتدی
 مناصب چرکسته ده یخمدده تلعب ایدوب ترقی ایده رک رتبه سلطنته
 یتشدی اما اثار جمیله و مقاصد جلیله اهل صاحب دولت ایدی جمله دن
 بری اولدر که دیار مکه مشرفه ده صائلن سبزه و میوه خصوص صلیب زنده اخذ اولان
 رسوم عرفیه که وارد عرب طائفه سی آله مکوس دیرلر اول مکوس مقابله
 سنده شریف مکه به هر ییل خزینه مصر دن بیک فلوری تعیین اتمشدی و کوی
 اسفاط ایدوب خصوص منورک عهد نامه سن مسجد حرامک ساریه لرینه
 یازلق فرمان اتمشدی الی الان اول عهد نامه مسجد حرامده یازیلو طورر
وقتاکه مالک شام و حلبی قبضه تصرف کتورپ امن و سلامت اوزره
 محرومه مصره عودت ایلدی دخی واصل اولدین یولده خسته لغوب مصره زبون
 کلدی دوشدی یا تدی اخر سکن یوزیکری درت کونی اخرته انتقال ایدب یرینه
 اوغلی ملک صالح محمدی سریر مصره کچوردیلر تاریخ مزبورده صالح اون یاشنده
 ایدی مدبر مملکتی انا بک جانی بیک صوفی ایدی تا اول زمانه دک که ابک بر سبای
 تغلب ایدوب جانی بکی طوتدی اسکندریه ده حبس اتدی و کند و تابک
 اوزدی و تصرف مملکته منازعی قالدی اخر سکن یوزیکری بش ربیع الاخرنده
 صالحی سلطنت دف خلج ایدوب کند و سی تحته کچدی صالحک مدت سلطنتی
 اوج ای ویکری درت کون اولمشدی خلج اولند قدن صکره قلعه ده

والده سی یا ننده او تو زواج سنه سنه و ارنجه طوب اخمدده مزبوره ده
 مطعون اولوب وفات اتدی بر سبای سریر سلطنته جلوس ایدچان **الملک**
الاشرف سیف الدین ابوالنصر **بر سبای دقایق** دیو تلعب اتدی چرکسه
 نك سکن یوزیکری سیدر چرکس دن اخذ اولند قدن قریم شهرنه کتورپ صاعشر
 ایدی اوراد ن بر تاجرا شتر ایدوب ظاهر بر قوکه پیشکش اتمشدی اوراد ن
 تقرب و ترقی ایده رک سلطنته ایرشدی و مدده مدیده سلطنت سورب
 ایام دولتمنده خلق اسوده حال اولمشدر در جمله مناقبتن بری بودر که قریس
 جزیره سن فتح ایدوب پادشاهن اسیر اتمشدی عاقل و مدبر و صلح و قار
 پادشاه ایدی خوب ابا سکر کیوب تزیین اتکی سوردی و جمع ماله مشغول ایدی
 کند و مالیه او تو بیک نفر چرکس قول المشدر و محرومه مصره مدرسه
 اشرفیه که محاسن مدارس مصر دن رانک اثریدر و سرباقوس ده بر جامع شریف
 عمارت ایدوب اوقاف کثیره تدارک ایلمشدر و سلطنتک اولکی بیلنده امیر
 مقبل قدیدی ارسال ایدوب مسجد حرامدن اماکن متعدده عمارت اتمشدی
 و سقف لوکه مرور یا ماله متواکل اولمشدی هب انلری دخی تجدید ایدیلر بیت
 شریفک سطحی دخی تجدید اتدردی وینه سکن یوزیکری الی سنه سنه مکه
 اللهده کند و امینی اولان مقبل قدیدی به امر اتدی بیک بیت الله ایچنده اولان
 مرمر دوشمه لری و دیوار کعبه نك ایچ یوزنده اولان مرمر صفحه لری جمیع اقلع
 اندوره اسکیلرین تبدیل و اعادهیه قابل اولنلرین اصلاح اتدرد که ن صکره
 وضع اول اوزره یرلویرینه قوی لروداخل بیت شریفیه اولان درکری دخی

۱۰۰
 ایدیه لراندن امیر مذکور و امر سلطان موجب عمل ایدوب سلطانك
 اسم شریفین بر مرمر لوح اوزره قزدردی و محل ذهابله زینت اندرب بیت
 شریفك بود یوارنه ترکیب اتدی و سنه مزبوره صفزده عمارتدن فراغت میسر
 اولدی وینه سنه مذکوره اولنده خطیم کریمك فرش و داخل و خارج مرمر
 دوشمه ایلدیلر و بوتارینجه مسجد حرام قبولرندن باب الجنائزى عمارت ایلدیلر
 ذکرا و لنان باب حضرت عباس رضی الله عنه اولرینه قریب اولغین باب
 العباس دیوتشیمیه اولمشدر و نمازی قلعه و ایچون جنازه مسجد حرامه اول
 قیودن ادخال اتد کلمی سبیدن باب الجنائزیدیلر حرمین شریفین خلعتك
 عادة جاریه لریدر جنازه لرین مسجد ایدوب ادخال ایدوب نمازین قلورلر امام
 شافعی و امام مالک و امام احمد بن حنبل رحمهم الله تکامد مبارکده ادخال
 ایدوب نمازین قلیق جایزدر **و امام اعظم** رحمه الله علیه مذهبنده جایز
 دکلمه را ما حرمین شریفین ده خصوص مزبوره اول اماملره تقلید ایدوب
 حنفیه دهی ایله ایدر لر و بویله اتمك جوازنه **امام ابو یوسف** رحمه الله
 دن بر قول وارد و قول مزبور امام **اعظم و امام الحنفی** حضرتندن
 دخی روایتد زیر اعلا حنفیه رحمهم الله بیورمشلردر که هر قول که امام ابو
 یوسف و امام محمد حضرتلرندن واقع اولمش اوله اول قول امام اعظم دن
 دخی روایتد اگرچه ظاهر روایتدن دکل ایسه هله عمل اهل حرمین نصیح
 ایچون اخذی مناسبدر **محیط برهانی** ده ایدر که و انما تکره الصلاة علی
 الجنائز فی المسجد الجامع و مسجد الحی عندنا و قال الشافعی لا یکره و عن ابی یوسف

۵۲
 روایتان فی روایت کما قال الشافعی و فی روایت اذا كانت الجنائز خارج المسجد
 و الامام والقوم فی المسجد لا یکره انتهى مع هذا کراهة اولور سه کراهت
 تنزیهیه ایدکنه شرف الایه امام عقیلی رضی الله عنه امتشدر نیکم امام زاهدی اندن
 نقل ایلرجهما الله تعالی **شیخ نجم الدین** عمر بن فهید ایدر سنه سابقه
 الذکرده امیر مقبل مذکور مسجد حرامک کرلرندن بر قی کریم تجدید امتشدر
 جانب شامی دن وینه جانب مزبوره اوچ کر زیاده قلوب کرلری کوترن
 اسطوانه لری محکم امتشدر و ابواب عباس و علی رضی الله عنهما تجدید امتشدر
 و ابواب صفحا که لبش باید رانلر دن باب اوسطی تجدید ایلدی و باب
 عجله یی و باب زیاده نک بری سنی که رکن غربی ده واقع اولمشدر
 تجدید اتدی کیر و قلان ابواب مسجد حرامی موقت ایدوب اوزر لرین
 اصلاح اتدی وینه سنه مزبوره ده اشرف بر سبای داخل کعبه نک
 قمری کسوتن تجدید ایدوب اسکینس ازاله ایلدی و عبد الباسط ناظر
 الجیش عمره یولنده بوقوی قازد و وردی عمره یه کیدن کسه نک صول
 جابنه کلور غنچه کلمی موضعه قریب یرده درالی الان موجود
 در محل احتیاجده واقع اولمشدر و مذکور عبد الباسط اصل شام
 در صکره دن مصری اولمشدر عزیز و کریم و عالی همت کسینه ایلدی
 مساجد ثلاثه نک هر برنده و مصرده عالی مدرسه لرین امتشدر
 و شام شریفه و غزه ده دخی مدرسه لری وارد در مدارس مرقومه
 نک دیار مصرده اوقاف کثیره سی و ارایدی حال اضرابه متوجه اولمشدر

اما تفصيل ذكرندن مراد بود كه طريق كعبة الله ده كوزل ملاحظه
 لر و عظيم خير لر اتمشدی جمله دن بری بود كه فقر حاجاج ایچون مکه
 یولدرینه سایبانلر کوتریلوب دوه لر یوکلدب الور کیدر لر دی قوت
 قارده قورراردی فقر اكلوب التنده کولکلنر لر دی و صواتلر
 و بکسات تعیین اتمشدی منازل و مناهله بشورب فقرایه اولشدر
 لر دی و هپاق مصرده حاجاج چیتوبینه مصره کلنجه یوللرده قیونلر
 بوغزلنوب فقرایه اولشدر ورلر دی کندونك خدمتی دیار مصرده
 کسوه کعبه ایچون وقف اولسان اماکنی ضبط اتمک ایدی حتی مزبورک
 سعی ایله اوقاف مذکوره تمام قوت بولشدی حتی ابن حجر حنبلری
 صحیح بخاری شرحنده مذکور عبدالباسطی خیرله ذکر ایدوب اول
 اصل کتاب شریفک ایچنده تحسین بلیغ اتمشدر سکن یوزاللی دره
 شوالنده وفات ایلشدی رحمه الله تعالی واسعه **سلطان اشرف**
 برسبای دقای سکن یوز قرق بر ذی الحجة سنه وفاته ایدوب یرینه
 اوغلی **الملك العزيز جمال الدين يوسف** جلوس ایلدی مدبر مملکتی
 اتابکی اولان چقمش علائی اولدی مذکور چقمش چرکسندن چیتوب
 مصره کلنجه علاء الدین بن علی الاتابک اشتر اتمشدی که منسوب اولوب
 علائی دینلوردی بر قق کون شهرزاده سنه اتابکک خدمت اتمکدن
 صکره قدره ساعد اولوب مذکور خلج اتمدی و یرینه کند و جلوس
 ایلدی چرکسه دن هر کم پادشاه زاده سنه اتابک اولدی ایسه بویله

اتمشدی

اتمشدی اما چقمق حد ذاتنده سلطنته لایق و سزاوار پادشاه
 دیندار ایدی علم اوصلحایه کمال محبت اوزره رعایتلر ایدردی و متواضع
 و کریم الاخلاق ایدی ترتیب ایتمه بغایت میل اوزره ایدی و نفسندن
 کمال عفت اوزره ایدی ملوک چرکسه دن قبله و بعده اندن پالک
 مشرب کسنه اولدوغی معلوم دکلدنیرا جمیع متکراتدن پرهیز اوزره
 ایدی و **امام اعظم** رحمه الله علیه مذهب شریفینه مائل ایدی اون
 بش میل مقداری ملک مصره حاکم اولوب سکن یوزاللی ییدی محرمنده
 موته مشرف اولیچق کند و اختیار یله سلطنتدن فراغت ایدوب یرینه
 اوغلی **السلطان فخر الدین عثمانی** کچوردی **الملك المنصور** دیولقب
 و یرب آنکچون خلقدن بیعت الدی اما زمان دولت ملک چقمقده
 واقع اولان خدمت حرمیه دن بری سکن یوز قرق اوچ تاربخنده سطح
 کعبه معظمه نک رخامن صوب تجدیدک محتاج اولن کرشلری تبدیل
 اتمکدن عکبره غایت احکام اوزره اتمام اتمشدر و وتارخ مذکورده
 بیت الله ایچنه ضیا کیرمک ایچون **سلطان** کعبه درت یرده باجه
 وار ایدی جمله سن تغیر اتمدیله و بر قق تعمیر و ترمیم محتاج اولن مناز
 لری دخی کما یبغی اصلاح اتمدیله و سکن یوز قرق سکر موسندن عجم
 پادشاهی اولان شاه رخ میرزا جابنندن قافله مصره کعبه معظمه
 کسوة فقرایه صدقه کلدی کسوة شریفه عید اضحی کونی داخل کعبه معظمه
 تعلیق ایدوب صدقاتی فقرایه تفریق اتمدیله و سکن یوزاللی ده معارفه

بر سبیل و عوض بنا اندیلر صکره دن خراب اولوب مرخومه و مغفور
لها خان سلطان بنت السلطان الاعظم سليمان خان حضرتلری تصفه
رجوع ایلدی و اتلی اوج تاریخنده ناظر الحرم بیام خواجه عرفانده بر قج
بوکه لرنا ایلدی و اتلی التي تاریخنده ملک چقمقدن امر وارد اولدی که
داخل بیت شریفده اصیلر کسوه لردن شاه رخ میرزانک و بر سبایک
ارسال اندوکی کسوه لری اندوره لر همان کند و کوندردوکی قله امر
واصل اولیجق موجبیله عمل اندلرینه ابر السعادات فخر الدین چقمق
خصوصنه رجوع ایده لوم مزبور فخر الدین سریر سلطنته کچد و کی
زمانده دخی اون یاشنده یوغیدی اینال علانی اتابک اولوب تدبیر
مملکته متصدی اولدی مذکورک جلوسندن اون ایکی کون صکره
چقمق وفات ایچک امرامابینه اختلاف دوشدی اندن فخر الدین
عثمانی خلع ایدوب یرینه **اینال علانی** جلوس ایلدی بوقصه نلک
وقوعی سکر یوز اتلی یدری ربیع الاولنک سکر ییجی کونی ایدی القاب **م**
الملك الاشرف سيف الدين ابوالنصر العلانی قودیلر چرکسدن مصره
خواجه علا الدین نام تاجر کتورب ظاهر برقوق اشترا اتمشدی
ولو غلی ناصرفرج ازاد ایدوب مناصب چرکسیه مصره دخول اتمشدی
دولت مساعد اولوب رتبه سلطنته یتشدی اما حد ذاتده ظلی
از و عدله مائل وقان دو مکی سومز و جرم خطا لر عضو ایدییجی پادشاه ایدی
اما قوللری سیرت سنه دن خالی دکلر ایدی زمان دولتمده عماره خرمیه

سنه واقع اولدی زیرا احتیاج دوشمیدی و صفای عیشله ملک مصره
سلطنت ایدوب اخر سکر یوز التمش بش جمادی الاولی سنک اون در
دنده نفسی سلطنتدن خلع ایدوب یرینه اوغلی **شهاب الدین ابو الفتح**
احمدی کچوردی برکوندن صکره کند و وفات ایدیک مذبدر مملکت
و متصرف امور و اتابکی **امیر خوشقدم** اولدی بش آی و بش کون مروداته کدر
صکره عادت حبشیه چرکیه موجبینجه شهرزاده سن خلع ایدوب
یرینه کند و جلوس ایلدی **الملك الظاهر سيف الدين** ابوسعید خوشقدم
الناصری دیو بر سطر القاب همایونله خوشقدم مصره سلطان اولدی
دیر لکه اصلی رومی ایدی خواجه ناصر الدین مصره کتورب مؤید
شیخه صائمشر ایدی اول اعتناق ایدوب مناصبه دخول ایلش ایدی
دولت اقبال ایدوب مال حالی سلطنت مصره اولدی اما خیر و حسنا
اهلی کمسنه ایدی ابتدا و کایتنده عادت قدیمه اوزره کسوة شریفه
کوندردی بعض جوانب کسوة بی مذهب اتمشلا ایدی و سکر یوز
التمش التي تاریخنده بر منبر شریف دخی ارسال اتمشد راخ سکر یوز
یتش ایکی ربیع الاولنده مریض اولوب وفات ایدیک یرینه اتابک
یلپای جلوس ایدوب اتابکک منصبی تر بغایه ویردی و بکن کندو
تدبیر و تصرف مملکتده و تنفیذ امورده بغایت ضعف اوزره اولغین
ایکی ای تمام اولدین امرای دولتی سلطنتدن خلع ایدوب یرینه **الملك**
الظاهر ابو سعید مترغانی تحته کچوردیلر و بالجملة ایام چرکسه

ده سلطنت مصر و غلات اوینجا غنه دوغشدي دلو جرکسلر بر سهل
بهانه ايله چکشوب سلطانن تختندن اندر ب يرينه بر غير پس بنده ورديلر
و مزبور تر بفا سلاطين چراكسه نك اون بشنخي سي ايدي و لكن بعضلر
رومي لاصل ايدي ديمشدر در ظاهر چقيم قوللرند در اول ترتيب ايدي
دولته پيشد رمشدرا تا كند و دخي صالح و متدين و اهل فضل كسسه
ايدي و بعض صنايعده تمام مهارت تحصيل تمشدي يا پچيلقده و او
چيلقده في نظير ايدي و بخشي اوق اتردي شويله ساير تيرانداز لره غلبه
اتمشدي بود كلو فاضل و هنرمند ايكنينه صفاي عيش جهان ميسر
اوليوب اخرا مر اسي خلق اتد لروا سكندريه يه سورد يلر يرينه اتا بك
عساكر اولان **قيتبالي** سكرنوز نيمش ايكي رجب نك التي سنده **السلطان**
الملك الاشرف قايتباي المحمدي الظاهري ديوقليب اولنوب سريبر
سلطنته جلوس اتدي چركسدن خواجه محمود نام كسسه كئور ملك
اكانسبت اولنوب محمودي دينلش در و ملك چقيم ظاهر ازا د ايلش در
مناصب چركسيه ده تقلب ايده رك ترفا زماننده اتا بكيه مرتبه سن
بولشدي صكره دن يرينه سلطنت ميسر اولدي **حكاييت** اولنور كه
اوليا الله دن بر قح كسسه مزبوره سلطنت بشارتن و ير مشلر ايدي و مصره
كلدوكي زمانده بلوغ مرتبه سنه وار مش ايدي بر رمضان كيجه سي كند و
اقران دن بر جرکس اوغلينكه و برده و جي ايله مصاحبت ايدوب بلكه
بو كيجه قدر كيجه سي در اوكلال هر بر يمز بر دعا ايده لوم بوليكي مستجاب

اولاد ديلر اراده قيتباي بن الله دن مصر سلطنتن استرم ديدي اولر
بر اوغل دن بن استرم بر بويك بك اولم ديدي دوه جي يه سن نه استرم يرين
ديد يار بن الله دن خامنه خير استرم غيري سنه كر كز ديدي صكره
قايتباي مصر سلطانن اولادي و بولداشي بر امير كبر اولادي كا هي ايكي س بر يرين
كلوب دعا خصوصن ذكره استلرا ارمزده فاير اولوب دولته پيشن دوه جي
در و يوسو بيلشور لردی قايتباي پادشاه جليل القدر و سلطان واسع
الصدر ايدي خيرات و حسناتنه حد و غايت يوقدر اراخي مقدسه
ده اولقدر در آشر جميله سي وارد ركه بر پادشاه ميسر اولما مشدر مکه
اللهده و مدنيه منوره ده و بيت المقدسه شرفها الله تعا جوامع شريفه
عظا المقدار و مساجد عظيمه باهره الانوار ايجاد اتمشدر و ديار مصر
و شام و غزوه ده و سائر نده اثار جميله سي **اليان** باقي در هرب نيند اوزر
لوايح نورانيه و انش روحانيه ظاهر در ابتدا سلطنته اشراق و اعيان
مكه مشرفه في خلعت و نعمت و جليله فاخره بر لره شريف ايدوب ابطال
مكوس و مظالم ايجون امر كر كوندرب حرم شريف اسطوانه لرنيه قازلق
فرمان اتمشدر **و ديار مکه في حاله** صلى الله عليه وسلم حضر تليك
نماز قلد و غي مساجد و محارب شريفه في احسن اوضاع اوزره محكم بنا لره
معمور اتمشدر و عين عرفات دخي تعمير اتدي و سكرنوز سكسن ايكي
تاريخنده كند و اميان دولتمندن تا جر خاصي اولان خواجه شمس الدين
محمد و امير سنه جمال مکه مشرفه يه كلوب فرمان سلطانده مدرسه

شریف بنیاسنه مباشرت اندیلر هم شریفه مشرف بر مقام عالی ده بر
تداریک ایدوب مذاهب اربعه اهل بیون درت مدرسه شریفه و سکنای
فقرا بحون بر رباط عالی ارتباط بنیاد اندیلر و سکر یوز سکسن درت
سنه سنده بنائی اتمامه یتشد ردیلر و بالجه تفصیل خیرات قایمبای
شقه آد و ونه محتاج در **روسنه مرپور ده** سلطان مرپور استانه سندن
شریف مکه بیه احکام و اوامر کلوب مطا و سینده مندرج اولستکه بزیر واقع
کردک و بعض علما به تعبیر اندر دکه بزه کعبه اللهک ایجن و طاشن
غسل اتمکله اشارت اندیلر امدی بیوردم که فرمان های بونکله ادمی لم
وارد قد مشاوره و معاونتکله موجب امر شریفیم برینه کتوره سن دینلش
اندن مکه مشرفه ده اولان شرفا و امرا و اعیان و قضاة کم و ارا یسه اقامت
مرسوم سلطان نه قیام کوستر بیت شریفک خارج و داخل ادم بودیلر
بودیلر یا یقده یلر و مطاف شریفی و سایر عرصه بیت شریفی کذلک
غسل اندیلر **اما اعظم** حوادثکله قایمبای زمانده واقع اولشدر
حریق مسجد نبوی در صلی الله علیه وسلم سکر یوز سکسن التی رمضانک
اون اوچینجی کیجه سی ایدی همان ثلث اخیرده مؤذن لر تمجید او قرکن
رعد و برق پیدا اولوب صائقه اندی مناره نک صاعقه هلاکت
چالوب شق اندک اورادن مناره طوشنوب مسجد شریفه سربت اندی
جمیع اسباب مسجد و مصاحف کربیه و خزائن کتب نه و ارا یسه یاندی
مسجد خراب اولدی انحق حجره شریفه نبویه صلی الله علیه وسلم قالدی

و مسجد شریف اطرافنده اولان بیوت قورتلدی اول کیجه بی حد و بی
پایان آق قوشلر کوردیلر اتش اوزرنده چکر نوب یوز لر دی کویا بیوت
جیران رسول الله صلی الله علیه وسلم سالم اولغیچون چالشور لر دی
حاصلی اشرف مکه حریق مذکور **سلطان** قایمبای درگاهنه عرض
اتدلر اورادن یخشی پیراده میلر تعیین ایدوب اسباب و کارستی تدارک
اتدیلر بنیان یرلری کما ینبغی عماره اولند قدن حکم مدینه منوره
ده مسجد شریف اطرافنده عالی مدرسه و رباط یا پدیلر و اوقاق
معموره تدارک ایدوب علی وجه الکمال اتمام اندیلر و لله الحمد و المنة
فصل معلوم اوله که ملوک چرکسه ما بیننده سلطان قایمبا
غیری کسنه حج شریفه وار ما مشدر کند و حرمین شریفین خدمت نه
ینجه روز کار همت و عنایت صرف ایتکله قلب شریفه انجذاب
کلی حاصل اولوب اخر سکر یوز سکسن درت موسمنده بر شوق منبعث
اولدیکج حج شریفه کیده اورادن دیار مصره امیر کبیر یشیک دوا داری
نائب نضب ایدوب چقدی مکه اللهه کتدی ینبع ناحیه سنه و اصل
اولحق مدینه منوره به صایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم روضه
شریفه سن زیارت ایلدی اوراده اجلازل و اعظام و اکرام و احترام
حضرت سید الانام علیه الصلوة والسلام نه ایسه اقامت ایدوب
اهل مدینه به مال و خزان بی پایان تفریق ایلدی و اول دیار ده اوران
مظالم و تکالیف عرفیه نک رفع بیوردی اندن مکه معظمه

سمت روانه و لندي اشرف و اعيان و علم و صلحاً مکه استقبالك
 ايدوب مکه اللهه كتورد يلد يا نجه قصاة و علم بله كيدوب مناسك
 حج شريف نه ايسه دلالت ايد و لردى **اما باب السلام بر ايد**
 يتشد و كى زمانه انكه دخول ايلدي اوراده همان اتى سورجوب باشند
 عمامه سى تگر لندي يردن عمامه سن قالد رب توزين سلکوب كيدو
 رنجه باشى اچوق طور دى و محالت مذكوره كه واقع اولدى قبل حقدين
 سلطان نه تأديب ايدى زير اوزرينه لازم اولن بوايد يكه اورا يه اچار
 كيوب باشن اچوب ليك ديه رك واره ايدى اول استانه مكر مده جلد
 و جبروت سلطان ترك ايتوب عظمت و تختله حركت اتد و كيچون بين
 الناس بوفضاحت ايله تأديب الهى يه سزاوار اولدي و عتبه داخلية باب
 السلام يتشجك اتندن اندي اوراده ريش المؤذنين او كنجه رفع صوتله
 لقد صدق الله اية كريمة سن اوقفه بشلدى اندن صكره لازم اولان مناسك
 و مراسم نه ايسه اقامت اتد كدن صكره اندن اولن مسدود ربه قلع
 و خير اتن كزوب كوردى و بى حد و پايان انعام و احسانه جمله سن رعائتله
 ايدوب دولت و سعادتله مقرر سلطنته عودت ايلدي اوج اى مقدارى
 سرير سعادتن دن دور اولمشدى مدّة مزبوره ده ملكندن غيبتله
 امور و ملك دولتنه مقدار ذره تغير كليوب صفا و سرور و فراغ و
 حضوله ينه سرير سلطنته قرار ايلدي سلطان قايتباى واسطه
 عقد ملوك چراكسه و استانه دولتى مدار الفت و موافقه ايدى

اول طائفه نك احسن و اجملى و اكرم افضل بونلرد و مزبورك مالى حالى
 و جناب رحمة و رضوانه اتقالى طقوز يوز برتار بخنده ذى القعدة
 سى او اخر نده واقع اولمشدر كه مرحوم و مغفور له سلطان بايزيد خان
 ابن محمد خان عليها الرحمة و الرضوان دولتلك اتناسى ايدى او توز
 ييلدن اوج اى اكسك سلطنت اتمشدر چراكسه دن بود كلومدت
 سلطنت اتمش كسنه يوقدر وفات ايد يچك يرينه اوغلى **الملك التاصر**
ابو السعادات محمد جلوس ايلدي اما من بون محمد امور ملك و سلطنت
 مشغول اوليوب لهو و لعبله اوقات كچور رسفيه و ديوانه مشرب شخص
 ايدى اندن بعض قبائح ظاهر اولد يكه نه شرعه موافقتى وارونه عقله
 اخر الامر سفاهت و جنوني مقتضاسنجه بركون تنها شهردن طشه
 چيقوب كندى يولده اتناسى قوللرى كوزرب بر بياندن پاره لدير مصره
 ميتن كتورب باياسى تربه سنده دفن اتد لير يرينه مزبورك طاشى
 اولان **الملك الظاهر ابو النصر قانصو** جلوس اتدى مذكور ابو النصر
 اتى و ساده دل شخص ايدى چركس دلندن غيرى دل بلزرى زير مصره
 يقينده كلش ايدى سلطان قايتباى خاتونى خاتونى خا طريچون
 چركس دن كتورب رعایت اتمش ايدى زير خاتونك قريزاشى ايدى اوغلى
 يرينه جلوس اتمكه سبب دخى اول خاتون اولمش ايدى مال و خزان بى
 پايان خرج ايدوب تحتله كچورد يلا ايدى اما امور دولت و احوال سلطنة
 اصلا صلاح و لياقتى اولمى و غنى اجلدن بريلى ييدى اى مرور اتد كدن

میکه ایمان دولت اتفاق ایدوب طقوز یوزنش سنه سنک اواخر نه
خلع اتدیله برینه امیر کبیر جان بلا دجلوس ایدوب طقوز یوزالتی
تاریختک اوایلنده **الملك الاشرف جان بلاط** دیولقیب اتدیله امرّا
سلطنت دن بهره بولیوب کسه کند ویه تبعیت اتمدی التی ایدن صکره
خلع ایدوب برینه **الملك العادل طوبان بای** جلوس اتدی اولدخی تمام
برکون سلطنت اتمدین اوزرینه عسکر مصر هجوم ایلیوب قتل اتدیله ایدن
صکره سریر سلطنت خالی قالوب بکلردن کسه جلوسه اقام ایدن
مدی بری برینه تکلیف ایدوب یورودیلر اخر الامر اتفاق ایدوب
قائضوغوری بی اختیار اتدیله زیر ملائم طبع کشیدر چن مراد
ایدینورسکینه ازاله اتمک اساندر دیدیلر مذکور غوری ارالرنده ضعیف
ومالی قلیل کسنه ایدی قبول ایدرم اما شول شرطله که بنی خلع مراد
ایدن دکوکن زمانده خبر ویره سربن فراغت ایدم بنی قتل ائمه سزودی انلر
دخی شرطی قبول ایدوب طقوز یوزالتی سنه سنده **الملك الاشرف ابو**
النضر قاضوغوری دیولقیب ایدوب سریر سلطنته کجوردیلر
وعسکر تمام سلطنت غوریّه مسرور اولدیله زیر قایتیای دن صکره بوریه
کلبنجه سلطنت احوالی اختلال دن خالی اولماغین خلق ایچنده امن
واسایش قالمشدی مذکورک جلوسیه بر مقدار انتظام کلدی غوری
کندوسی تدبیر و تصرفده خیلی اصابت اوزره عاقل وزکی کسنه ایدی ولکن
اواخر نه طمع غالب اولوب ظلم و تعدییه بشلش ایدی و بنالریایغنه مائل ایدی

ديار مصر ده بين القصرين دينان موضوع جامع وترتبه يائمشدر نيته بو
 ايد يکه انده مدفون اولاما تديرى تقدیر موافق اولدي حج شريف برلر
 عقيۀ ايليامده ونفس مکه مشرفده غورينك اثار جميله وحسنات جليله
 واردر جمله دن برى حجر شريف بيت الله ترخيم اتمشدر يعنى حطيم كريمي
 طقوز يوزاون يدي تار يخنده خوب مرمرارله درشدب داخل وخارج
 زيب وزينت اتمشدر وجده نك حصارن دخی اول يائمشدر مکال
 احتياج وارايدي زيرا حصاری يوغنک کا هي کلب عرب جده بي بصرى
 شريف محمد بن برکات وفاتندن صکره بنينجه کره جده بي زهب وغارت
 اتمشدر ايدي بنای سوردن صکره امن حاصل اولدي غوري بومقوله اشار
 عليه دن خالی دکل ايدي ولکن اواخر عمر نده کندويه و لشکر نه غفلت وغرور
 مستولی اولوب فقرايه ظلم وزور ايدکي جهتن بددعايه مظهر اولوب بارگاه
 بخت واقبال وخامان وسعادت واجلالي آه سره مظلومان وتندباد
 حراد ثاله برباء اولدي حکايت ايدر لکه اوليا الله دن برسي برعير مستجاب
 الدعوة برکون کورد يکه بازار مصر ده سلطان غوري قوللردن بربرکس
 برده لادن متاع الوب قيمتن ادا اتمدين يور يور ویرمش دلال دخی ارده دو
 شوب حقدن طلب ايدر مش و شرع الله ديوجر کسی قاضی يه چکر مش
 همان سن ميسن بنی شريعته چکن ديوبوزد غانن چيقرر دلالک باشنه
 شويله چارکه مسکين دلال اوراده اوزانوب دوشر هلاک اولور وسير
 ايدن مسلمانلردن برکسنه نك زهره سي اولمز که بخون بويله ايدرسن ديه بله

زیر ظلم و ستمی اول مرتبه به وارمش ایلی سویلی بنه ازل بلدی کرتار
اولن مقرر ایلی عزیزدن منقول در که اوراده بد دعا ایدوب یارب
العز بوظا المری سلطانرا وزرندن سن کونر بود یارده نه پادشاه
اری و نه لشکر و فالسور دیدی مکر ساعینه راست کش و سهام دعوت
نهدن اجانبه احباب ایدوب قلدغم دعا مستجاب اولش اول کیمه یاندم
ر یاده کور ورمکه کوکدن ملکر نزول اتش هر برینک الذه بر سو بر که
طوریوب ارض مصر دن چرکسلی سوپور لر نیل صوبه دو کر لر اوچوردن
اریندم برا وار قولا غمه طوغندی نه ایکی دیود کلام مکه بر کسینه قرآن
او قرورش فانتقمتنا منهم فاغرقناهم فی الیم بانهم کذبوا بایاتنا وکانواعها
غانلین آیه کریسی مسوم اولدی همان یقین اوزره بلدم که حق جل
وعز عما قلیل چراکسه یی اخذ و بیل ایلسه مأخوذا ایدوب عواطف قهر
فرمانی الهی بر له سفینه حیات غوری غورد ریای فناءه متکس اولاجقد
پس چون زمان کجی خیل وحشم و عبید و خدیله چیقوب مرحوم
و مغفور له سلطان سلیم خانله محاربه به کتدی برج کوندن صکره سرچ
دابق دینن موضعده کدرگاه سیل عسکر و تخت سنابل خیل ظفر ریده
کند و اکثر جنودی نابید و نابود اولد و غنک خبری کلدی اوزرا حق بقیه
اشیوف اولان چراکسه مصره متصرف اولوب کلدیلر دلا دارا ولان
طومان بای نام چرکسی پادشاه نصب اندر سلطان سلیم خان دخی مزبور
نر عقبینجا طی مسالك و فتح و ضبط ممالك ایدر رک خارج مصرده

۱۰۲
راندینه دینن موضعده یقشدی و لشکر مصر له طومان بای دخی چقدیکه
سلطان کشته ستانله جنک ایله به بر ساعت مقداری مقاومت مجالی
اولیوب هجوم شیر مردان روم و دست برد دلاوران غضنفه هجری کوریک
کانهاجر مستغفره فرت من قسوره مصداقبنه کروه چرکس ناکس
متفرق اولوب حواشی و مواشی معرین تاراج و تلاشی به دوشدی طومان بای
کند و راه بیابان طوتوب بریه جانین اوزلیدی اوراده شیخ العرب مزبوری
امساک ایدوب استانه دولت بنه سلطان سلیم خان شاهه کتوردی
خلق ایچدن طومان بای طوتلش دیو خبر شایع اولیج عوام الناس دن
بعض شخص معاند و ردل متمرده و قصه نک و قوعنه معتقد و شایع
اولان اخباره معتد اولیوب طومان بای اختفا اندی بکون یارین
عسکر جمع ایدوب کله سی مقرر در دیو کفت و کوی اتمکه باشلد لر بون
پادشاه سکندر جاه سمع هایونلرینه واصل اولیج موجب حکمت اوزره
حرکت ایدوب انقطاع رشته عناد و اندفاع عوائل فتنه و فساد ایجون
طغوز یوزیکری وج رسالتک اون برنجی کونی طومان بایک صلبینه
فرمان بیوردی بر موجب امرهایون ایدوب مزبوری زوبله ده صلب
اتدلر و اول کون چراکسه نک عساکر فر و شوکتلری انضام و بارگاه تخت
و سعادتلی انهدام برلوب ملک مصر دن رشته علاقه لری منقطع
اولدی **فقطعه دابر القوم الذین ظلموا و الحمد لله رب العالمین**
معلوم اولاکه مصر ایچره مشهور و متعارف اولان اوزره انقراض دولت

چرا کسیه به باعث اولان اها انت علما دین و ملت و مخالفت قول حمله شریعت
ایده روایت ایدر لکه بر کون غوری ادنی بهانه ایله بر شخص مظلومی قتل
اتک مراد اید ندی مفتی زمان استماع ایدوب اول خصوصیه قتل لازم کلز
فراغت اتسون دیو خیر کوندردی غوری ایشد یجک غضبه کلوب امراتدی
شخص مذکور مفتی نک قیوسی قرشوسنه ایلدوب صلب اندلر برای
کچمدین سلطان سلیم خان مرحومک هجوئی خبری مصره پیشوب غوری
اضطراب دوشدی اخر اشد ک زمانه دن نه دکلو حرمت بولدی والته
سجانه اعلم و احکم **یدینی باب** کزیده سلاطین زمان و سرآمد
ملوک ممالک عرصه جهان اولان آل عثمان خلد الله تعالی ولتم و اب
سلطنتهم الی انقراض الدوران حضرت تکرینک مناقب علیه و محامد جللیه
لری ذکرند در و ایام دولت و زمان سلطنت لرنده حاصل اولان وضع
جدید مسجد حرام و مطاف شریف و حوالی قبله انام بوباب ایجوه شرح
و بیان اولنور **فصل اول** ممالک عرب و عجم و مسالک بطحا و حرم داخل
حوزه حمایت سلطان اعظم و خاقان اعدل و اکرم واقع اولدوغن بیان ایلر
وقتاکم معمار اختیارانی و مهندس تقدیر لمریزی عرصه جهان دن
بنیان ظلم و قواعد عدوانی قلع ایدوب قلعه امن و امان و حضور
جهانیانه طرح بوصالقی دیلیدی و سکان خطه خاک و سایه نشینان
مظیله افلاکی صفة صفاده اسکان ایجون قطع قتاد بغی و عناد و دفع
مواد فتنه و فساد له معیون ممالک اسلاکی رشک روضه رضوان

و غیرت کستان جنان اتکه ارادت شریفه سی متعلق اولدی دوحه دوان
و شجره انصاف و معدلت ال عثمانی مفارق عالم و عالمیانه سایه کستر قلوب
انلرک طلوع افتاب اقبال و اشراق نیر سعادت و اجلا دی برله عرصه عالم
نور و ضیا بولدی و تجدید مبانی عدل و انصاف و قطع مواد ظلم و اعناق
مراسم جد جزیل و سعی جمیلی بر وجهله اقامت اندیلر که جزی تیغ عالمکی
و صفحای صفحات شمشیر لرنده انوار شراهد شہامت و لمعات اوله
استقامت دیده اجرامی روشن قلدی هم معشر کلم غار و کلم غیر الملوک
صنادید الصنادید لو خلد الله دهر ذاعز لهزته کافوا الحق بتعمیر و تحلید
حضور اول بر کزیده نسل طاهر و بیت القصیده مفخر و ماثرا فخر
رایات جهانیانی و مظهر ایات کشورستانی کاسر اعناق الاکاسره
وقاصف قصرات القیصر سلطان عظیم الشان السلطان بن السلطان
سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید خان بن سلطان محمد خان علیهم الرحمة
والرضوان حضرت تکرینی مطلع ظهور دن خورشید فائض النور کی طلوع
ایدوب اشراق حسن و جمال و انوار سعادت و اقبال لیله عالمی روشن قلدی
و حسن تدبیر و رای عالمگیر سلطان سکندر سریر لده احوال و امور و مهمات
جمهور استقامت بولدی و بین طالع همایون و بخت و دولت روز افزون
یاری قلوب حضرت باری جل ذکره ضرورتا یدعی مقرون اولغله مضمون
بلاغت مشیخون ان الارض یرثها عبادی الصالحون ظهوره کلدی عمالکی
مصر و شامی فراغنه چوکس و جبار بره طائفه ناکس یدندن استخلاص

ایدر ب ذکر جمیل القاب همایونی سبب تزیید زین وزین حرمین شیرین
اولدی و رؤس منائر و صدور منابر عامه عمائر انایع مساجد الله بن آسن
بالله و الیوم الآخر و فتنه نام شریفه شرف متکثر حاصل ایادی تفصیل
فتوحات انشاء الله تعالی باینده ذکر اولنه و بوسل فاضل ظاهری
کروه مجاهدین و غرآنک سرفرازی سلطان عثمان غازی حضرت تریدر رحمة
الله علیه مذکورک اصل اصلی قونار کوچه تراکه طائفه سندن در مالک
رومده رتب سلطنته اول قدم بجن سلطان عثمان در التی یوز طقسنا
طفوز تاریخنده خطبه و سکه صاحبی اولشد اتاسی ارطغرل بن سلیمان
شاه در اهل تاریخ نسبدرین یافت بن نوح علیه السلام جعفر مشرور
اسما شریفه لری لغت ترک قدیم اوزره اولوب ضبطی مشکل اولغین ایراد
اولندی اما تواریخ ترکیه ده مسطور و مذکور در و سلیمان شاه اول مشرق
دیارندن ماهان ولایتده بلخ مملکت قریب یرلرده پادشاه ایدی چنگیز
خروج ایدوب اول دیاری تحریب اتمک بشلیج علا الدین خوارزمشاه
ترک دیار ایدی و اول نواحی نک اهل متفرق اولدیلر سلیمان شاه دخی
اللی بیک خانه اتراکله چیقوب ممالک رومه متوجه اولدی حبلدن مرور
ایدوب نهر فراتی عبور ایدرکن ایتله کند و غرق اولوب بحر رحمت و لجه
مغفرت رب عزته مستغرق اولدی حبل قلعه سنک اوکنده دفن ایدی
طائفه ترکان اطراف ممالک و بلدانه متفرق طایفه مزبوره نک اولادندن
قونر کوچه جماعت الان اول نواحی ده موجود در سلیمان شاهک درت اوغلا

۱۰۵
واریدی مزبور لر دن سنقر و دیندار نام یکتلر و لایت عجمه کندیلر
وارطغرل و کون طوغدی نام جوانلر ممالک رومه متوجه ایدیلر سلطان
ولایت قرامان اولن علا الدین سلجوقینک یا ننه کلد لر دیار مزبوره ده
اقامته اجازندن صکره بی حد و پیاپی اعزاز و اکرام و توقیر و احترام خسرو
یه مظهر اولدیلر بر زماندن صکره پادشاهدن غزایه استیذان ایدیلر
اورادن مزبور لرک یا ننه طایفه تراکه دن خیل کسنه جمع اولدی و فی
سبیل الله جهاد اتمک مشغول اولد لر و و قرارگاه لری قره حصار له بلجک
ما بیننده سکوتک دد کلری موضع ایدی و محل مزبور قشلاق ایدی و
طومانچ طاعن ییلاق اید غشکلردی التیوز سکسن طغوز تاریخنده کلجه
از طغرل جوار رحمت رضوانه و اصل اولدی و اولاد ایجادندن درت
اوغلا قالدی جمله سنک ارشد و سرامدی سلطان عثمان ایدی التیوز الی
سنه سنه وجوده کلش ایدی اتاسی وفات ایدی بک سنه مزبوره ده
سریر سلطنته جلوس ایدی برادر لر یله اتاسی زماننده بروغزو و جهاد
معتاد اولوب اول بابده تام رشاد و سدادی ظاهر اولغین سلطان علا
الدین مرحوم مرقومک ناهیشه دولتمنده اثار نجابتی مشاهده قلوب کار
و بار غزو و جهاده طبل و علم کوندر مکه اعانه و امداد ایلدی و اسم
سلطنته موسوم ایدوب هر سنه که مراسم سلطنتندن راقامه اجازه
بیوردی تاریخ جلوسنده کفار المندن قره حصاری فتح ایدوب اقامت
جمعه یه فرمان بیوردی و اول نواحی ده ساکن اولن علما دن طورسون

فتیه نام کسسه مشیره چیقوب مزبورک نامنه خطبه او قیدی صکره کپری
حصاری صکره بلجی صکره این اوکن صکره یوند حصارین صکره اینه
کولی صکره یکی شهری فتح ایلدی بونلردن صکره ولد نجیبی اورخانی توزیع
دیلیر بیا حصار صاحبی اولان تکفورک نیلوفر نام قزین الی ویردی تکفور
خدمته کلن غازیلر ایچون سماط عظیم تدارک اتدی مزبور غارنلر اوراده
فروخت غنیمتدرد یو هجوم ایدوب تکفوری قتل اتدیلر یا حصار دخی
مضافات مالک عثمانیه دن قلندی پس بومسوال اوزره مدته مدید
غزو و جهاد و بذل اجتهاد دن خالی اولیب یگونی الی بیل سلطنت
اتد کدن صکره یدی یوزیکرمی بش تاریخنده جوار حقه واصل اولدی
مشهور در حضرت عثمان اطلاق سیف و اطعام ضیفله معروف و موصوف
صاحب دولت ایدی وفات اتد کده مال و متاعدن برسیف و برزیری
و برقی اتی و بر سوری قیونی قالدی که انی مهات ضیف ایچون اتحاد ایشدی
صکره دن اولاد کرام لری انلرک سنلن ضایع ایتوب تیمنا و تبرک محروسه
بروسا اطرافنده یورودوب محافظه سیله مقید اولمشلردر **سلطان**
اورخان غازی تحنه جلوس اتدی و سلطان اورخان عدل و دادله
معروف کمال صلاح و سداد و کثرت عز و جهادله موصوف پادشاه ایدی
فتح بلاد و بذل اجتهادله اتاسی مرحوم مرتبه سندن تقوی ایشدی
یدی یوزاوتوز برسنه سنده محروسه بروسا فتح ایشدی صکره یدی
یوزاوتوز بش تاریخنده کونیک و بالی کسری قلعه سن قره سی ولایت و اولوباد

قلعه سن فتح اتدی و اوتوزالتی تاریخنده قریجه طوزله قلعه سن ایدی
و بونلردن غیری پنجه قلاع و حصون فتح ایدوب ملکته وسعت و بخت
ودولتیه قوه حاصل اولدی زمان دولتمده ملوک بضاری اتفاق و اجاع
اتدیلر که انا طولی یقاسنه کجوب **سلطان اورخان** جنک ایدلر اتفاق
ایدن ملا عینک باشلری انکروس منحوس قرالی و لاز و سرف بکلی ایدی
مزبور لارک فکر و اسدلرندن خبردار اولجی اوغلی سلیمان بیک دستور
دیلدیکه ملا عین خدلان قری قدم شوملرین انا طویله بجمه دین واره
جمعیته لری طاعندوب شورشور لری ممالک اسلام اوزرندن دفع ایلیمه
پس سلطان ظفر نشان اجازه سورب مال فراوان و عسکری پایان ایل
امداد اتد کدن صکره سلیمان بیک روم ایل یقاسنه کچدی کفار خاکسار
و اصحاب جزای و خسار غفله و غرور اوزره دریادن عبور اتمک تدارکنده
ایکین یتشوب جمله سن قلجدن کچوردی و پنجه قلاع و بقاع فتحندن صکره
منصور و مظفر عودت ایلیمه سعادت مند اتاسنک یانته کلدی
اورخان صاحب قران اوتوز بش بیل سلطنت سورب سکسن اوچ بیل
عمر کچورد کدن صکره یدی یوز التمش بر تاریخنده جوار رحمان و ربان
رضوانه حرامان اولوب یرینه اوغلی **سلطان مراد خان** سیر سلطنته
جلوس ایلدی تاریخ مزبورده اوتوز و رت یاشنده ایدی مزبور دخی عز
و جهاد و فتح بلاد مشغوف پادشاه ایدی جلوس تاریخنده محروسه
ادر نری فتح ایلدی و عساکر عثمانیه نیک دلیرود لاوری اولان یکیمچی طائفه

سن اولك احدثات اتمشد رومزبورك زمان دولتمنده جنود نصاری
 لغتهم الله اتفاق واجماعه پادشاه لری اولان اسیوت نام یلیدک یانیه
 جمع اولد لر سلطان مراد غازی دخی لشکر اسلامه قرشو وارب قتال
 عظیم اتدی سردار کفار اوراده مقتول اولوب دارالبوار جهنمه غریت
 ایلدی و سایر اموات کفار دن یلواش نام برکافر صورت اطاعتله استانه
 دولته کلدی ال اوپک صد دند حنجر چیقوب ایلر و واردی اوراده
 سلطان فردوس مکانه مرتبه شهادت نصیب اولدی قصه نك و قری
 یدنی یون طغسان ایکی سنه سنده ایدی تاریخ مزبور دن بر و ایلچی لری
 و غیرى ان اوپلو اولد قدیم سلطین الوب ایکی جانب دن ادملر طوینجه
 قرب سلطان و ارمق قانون عثمانیه ن قلندی اندن صکره پرنه اوغلی
 سلطان سعید **ایلدیرم بایزید** جلوس اتدی مشهور و معروف در
 سلطان ایلدرم خان عدل و داد ایله موصوف بادشاه عالیشان ایدی
 و لکن غایت تهویر له سیل کو هکن و افراط تنمر له شیر بلیک افکن اولمشدی
 قهر و غلبه ایله ممالک نصاری دن حصون و قلعه و بلاد بقاع کثیره
 فتح دن صکره کفار خذلان شعار ولایت رومده اولن ملوک طوائفه
 التجا اتد لر لازم کله یکه سلطان صاحب قران اول طایفه یه کوشمال ایده
 لر انلرک جمله دن بری کر میاں اوغلی در که بر وزیر یله مزبور طو تلوب
 حبس اولمش در صکره حبس دن قچوب یتور لیک یانیه کتمشدر و منشأ
 اوغلی دخی صاحب جن جملن تراش ایدوب شکل قلندریده لشکر یتور

ملحق اولمشدر که لک ایدین اوغلی دخی چرجی صورتنه کیروب بونجی
 چیقوب کتمشدر و اسفند یار اوغلی و غیرى امرار ملوک اطراف دن پنجه
 کسنر چیقوب یتور یانیه کیدب سلطان ایلدرم دن شکایت ایلر
 و دیار روم کله که اندر سبب اولد یلر مزبور لر دالالتیه مذکور محض بان
 اولن یتور شام و حلب دیارنه کلوب متعارف و مشهور اولان قبا یلی
 ظهوره کتور دکن صکره فتنه و فساد ایده رک ولایت ارزنجانه
 یتشدی سلطان بایزید دخی مقاومت عسکر جمع ایدوب چقدی
 انقرو قربنده ملاقات ایدوب حرب و قتاله مباشرت اید یچک کر میاں
 و منشأ لشکری و یانیه اولان بر مقدار طایفه تاتار جمیعاً غرار
 ایدوب یتوره وارد یلر و سلطان ایلدرمی خالی قود یلر کند و بر مقدار
 خواص لشکر یله ثبات قدم اوزره طوب حرب و قتال عظیم ایلدر اوراده
 اولاد کرامتدن سلطان مصطفی شهید اولیجی اولان عسکر دخی انهن
 بشلد یلر کند و بنفسه قلین الله الوب جنک ایده رک یتور رک اوزرینه
 واردی اخر الامر الذن عاجز اولوب اوزرینه بساط القاتلدر و بر حیل
 ایل طو توب حبس اید یچک حده و حرارت مزاجله حتی غضبیه مسترلی
 اولوب سکر یوزنش سنه سنده وفات ایلدی و اولاد کرامتدن عیسی
 و موسی و سلیمان و قاسم و محمد و رحمهم الله اتفاق ایده میوب هر بری
 بشقه دعوی سلطنت ایلدر لر اون ایکی میل تمام ارالنده جنک و جدال
 و حرب و قتال اکسک اولدی اخر الامر توتی الملک من نشأ و تنزع الملک

من نشأ حكمه مشيت خدابرله سكرپوزاون التي سنه سده سلطان
محمد بن يلدز مرخان تاج و سرپر سلطنته جهانله استقدون بولوب
نزاع و جبال منقطع اولدي مرحوم رشيد و نجيب و شجاع و مهيب پادشاه
ظفر دستگاه ایدی اکثر اوقات غزاه و جهاد و بذل اجتهاد اوزره ایدی
قلعه قشقلو و اسکوب و سامیسون و اق شهر و غیره انلرک فتوحا
شیخ بدر الدین بن قاضی سماونه انلرک ایام سلطنته ظهور
اشد در مرز و اق دماغنه هوای سلطنت دشوب اجناسدن یاشنه
چوق کسنه جمع اولدي اخر سلطان محمد خان دفع فتنه ایچون اوزرینه
لشکر کوندردی و ارب مقاومت ایدیچک مرز و اق ابتاعدن اوج بیک
نفر کسن طراغه در شد و کند و ی طوئد یلر صلب اتدیر برمودار
اخلال عقیده ایله متهم ایدی بعض رسائلی بومعنائی مشهور دیر لر
اما علوم ظاهره ده فضائل باهره سی و ار ایدی علم و فروغ و عتبی بدو
مؤلفاتی وارد بین العلم ابغایت معتبر اتدند راول فضل و کماله انلرک
سو عقیده مستبعد در و لکن مقتضی بشریه و داعیه علو همت
حسبجه ارزوی سلطنت بومرتبه به پیشد رمتش ایدی اخر سکرپوز
اون سکرده اول هوادن ضروری تفریح خاطر ایدوب کندی رحمت
صکره دن قرمان اوغلی محمد بیک خروج ایدوب کلدی بروسا اوراق
ایزای سلطان محمد خان روم ایلی جانبنده اینی اشیدوب پیشدی نا طوبه
کچوب قونییه و اصل اولدی قرمان عسکر یله مابینلرنه حرب قتال

عظیم جاری اولوب اخر اول جانب انهزام بولدی و قرمان اوغلی محمد بیک
اوغلی مصطفی طوئلوب بند و کندله سلطان ارجمند استانه سنه کلدر
و افر تفریح و توبیخدن صکره ینه کنه لرین عفو ایدوب مملکت لر بر صد
بیوردی مرحومک وجوه خیردن ینجه برلرده مدارس و عمارتی قالمش در
وال عثمان دن رحمهم الله تعالی حرمین شریفین اهلنه صکره کوندیرک
اول انلردن واقع اولمشدر طقوزیل سلطنتدن صکره اسبودارفت
و عرصه ابتلا دن **وان الی ربک المنتهی** حکمجه سکرپوز یکرمی بش تاریخده
عشرت ساری بقا و روضه رضایه رجوع ایلدی کندودن صکره ولد
رشید فرزند سعیدی اولان شایسته تاج و تخت خاقانی و سزاوار
سیر سلطنت و جهانبانی **سلطان مراد ثانی** جلوس ایلدی و تاریخ مزبورده
اون سکر یا شنده ایدی سلطان معدلت نشان ملوک جهان بیننده
بر شجاعت و مهابت ایله عنوان بولش سلطان مطاع و مقدم و شجاع
ایدی که ایام دولتمده اساس و ابس و هیبت مهمد و مبانی انصاف و عدل
مشید اولمشدی رض عطایه آیه سخا کو یا انک شان شریفینده نازل ایدی
هر سیل فواضل صدقات خاصه لرندن حرمین محترمین اهلنما و یچ بیک
بش یوزالنون و شرف و ساداته دخی برا و لقدم بلکه دخی افزون مبلغ معین
فکشر ایدی و قواعد ضبط ممالک و امن مسالک و اقامت مراسم دین و اجر
احکام شرع مبین ایام سعادتده مرغی ایدی و روم ایلرندن سمندره و موم
ولا یلری و غیره انلرک فتوحاتند در و انکروس قرالیله مقاومت ایدی

هزیمت ایلسلرد در دایما قهر و کفار و فتح و دیار له مقید لر ایدی وقتاکم
فرزند وار جندی سلطان محمد خان پیشوای عین عبرتله انلرک ناصیه
خجاستند غرض سعادت فی مشاهده بیوردیلر کند ولرد غنمه جهان
وغوغای جهایانندن حسن و رضایله فراغت اختیار ایدوب سکر یوز
اللی التی سنه سنه **سلطان محمد خان** حضرتنه تسلیم اتدرویت انزوایی
جانب معینسایه چکدر لر سلطان محمد خان تاریخ مزبورده بکرمی یاشین
تکمل امتدی مشهورد که بونلر سلاطین عثمانیه نک سرافراز لرندن
مناقب جمیله و مفاخر جمیله سی صاحبی سلطان عالیشان ایدی حب
جهاد و میل اجتهاد و قوت فواد و صحت اعتقاد و کثرت توکل بر اعتمادله
معروف و موصوف بر پادشاه حجسته نهاد ایدی اکثر قوایین ال عثمان
انک نتائج افکار اصابت عنوانی در کند تسخیری اعناق کردن کشان
جهانه افکنده و انواع لطف و احسان و افضال و انعامله خاص و عامی
کندویه بی اختیار بنده قلش ایدی کثرت و عز و جهادله معتاد اولوب
کروز و کند عدد و بندله صلب صلیبی شکسته و دست کردن اصنامی
بسته قلشدی فتوحات عظیمه سنه نهایت توقدر و لکن اعظمی
فتح قسطنطنیه به کبری در که انک فتحنده یدی عنا کوسترش
در خصوص مذکورده یکی حصار دن مرسای قسطنطنیه و از بجه
قره دن سفاین اجرا اتد و کی مشهور و متعافدر شهر مزبوری اللی
کون محاصره ایله کفار تجاری تضیق ایدوب اللی یرنجی کون که

سکر یوز اللی یدی جمادی الاخره سنک یکر منجی چهارشنبه کون ایدی
اول روز بیر وزده فتح میسر اولوب جمعه کون اکبرنایستی اولان ایا
صوفیه ده صلوة جمعه قلندری و بجه یرده دخی کلیسا لرین مسجد
جمعه قلندردن صکره شهر مزبورده بر عالی جامع بنیادین اوروب
اطرافن سکرندرسه و دارالشفاء و دارالضیافه و مکتب ایله احاطه
ایلدی مرحومک زمانه دولتنده افتاب علم اوج عزتده تابان ایدی
فضل و معرفت رغبتی و علمایه محبتی اول مرتبه ده ایدیکه بالذات
مجلس شریف لرینه حاضر اولوب درس لرن استماعله متلدن داولوری
افاضل محمدن مولانا علی قوشچی و مولانا طوسی و مولانا کوزانی مال
فراوان بذل ایدوب دار السلطنته العلیه محیه قسطنطنیه به
کتور مشدر انلرک قدوم شریفله ولایت روم انواع فضایل و علومله
زینت بولمشدر اگر فضایل و مآثر و مناقب و مفاخری تعداد اولنسه
بجه مجلد کتاب و هربری هزار فصل باب اولوق قابل ایدی اونوز
بر ییل سلطنت اتد لکن صکره سکر یوز سکسان التی سنه
سنه ممکن فایندن مآمن باقی به اشغال ایدوب یرینه اوغلی **سلطان**
بایزید خان سنه مزبورده ربیع الاولنک اون سکر منجی
کونی سریر سلطنته جلوس ایلدی تاریخ مزبورده سن شریفی او توز
بر ییل ایدی مرحوم اعظم سلاطین رومدن انصاف و عدالتله
موسوم و اقامت مراسم دین و شعایر مشرع مبین ایله معروف

معلوم صاحب دولت ایدی روزگار سعادت و ایام سلطنته جمهور
ناس و عامه خدای خدای امن و سلامت ایچره متأنق اولمش لردی
غراض انام و اماثل ایام ولایت و کرامت مشفق و مصادرات انغال
و اورادات اقوالی علو حالنه شاهد عدل و مخبر صادق اقامت
مراسم جهاد و غزاه ابا کرام واجداد عظامی اثرنه اقتفا ایشدی
جمله دن ملرین و کولک و اق کرمان قلعه لرین سکر یوز سکسان
سکر تار یخنده فتح ایشدر و قلعه متون و قرون و انلرک مثالی
نجه قلاع و حصون انلرک فتوحاتند ندر و برادر **جم سلطان**
خروج اندک مرحوم اوزرینه وارمشدی تقابل و تقابل اندک لرنه
سلطان جم منظم اولوب دیار مصر فراتدی اورادنج شریفه
و اربینه مصر عودت اندکده سلطان قایتای غایت اجلال
و اعطایله توقیر و احترام کوستردی اورادنج طومبویه هوی
سلطنتله وارسق ایچنه دوشدی اول دیارک غلامه غواتندن بر
مقدار لشکر جمع ایدوب بینه برادر یله مقاتله قلیدی تکرار انهرام
و انکسار بزیحق سکر یوز سکسان یدیه سنه سنه مملکت کفاره
فراتدی بر مقدار ولایت فرنک ایچنده درنک اندکدن صکره
عشرت سرب بقیایه اهنک ایلدی روایت ایدر لکه سلطان بایزید
مرحوم اشارتیه استانه دولتمدن بر استاد تراش کیدوب سلطان جم
خده غنه وارد بر کون فرصت بولوب بر زهرناک استره ایلده تراش ایلر

ونی الحال قحوب نابید اولور بر جزئی زمان کچمدین کیفیت ستمله
متأثرا ولوب کام عیش و مشام حیاتی مرارت قهرده هرله پر زهرا اولور
مرحومک ترکی لسان اوزره مقبول اشعار و پسندیده گفتاری وارد
کریا قائل بوبیت بلاغت نظامی انک حقنده نظم ایشدر **بیت**
دهان خلق شیرین ارز بام چوزهر قائل از تلخی دهانم وینه سلطان
بایزید مرحومک زماننده شاه اسمعیل ابن شیخ حیدر طغوز یوز بش
تاریخنده ولایت عجمده ظهور ایشدر مذکورک ظهوری اعجاب
ایامدن معدود در طائفه عجمک احوالی صلاح و سداد بولشکن انک
سببیه فساد اعتقاد و غلبه رفض و الحاد و تخریب ممالک و بلاد و اوق
دماعباده مبدل اولمشدرالی الان نسل ناخلف و نادانی شر و فساد
ندن ولایت عجم کمال اختلال و اهلی پامال اولق اوزره دروینه
اسماعیل مزبور ابا عندن شیطان قوی دد کلری زندیق دخی انلر
زماننده ظهور ایدوب سبب هلاک حرث و نسل و ناعت عموم و فساد
و قتل اولمشدر ملکی مذکورک یا ننه اهلی بغی و عناده و ارباب فتنه
و فساد دن قتی چوق کسینه جمع اولمشدی مرحوم سلطان بایزید کوره
ابنوه و عسکر کثیرله وزیر علی پاشای ارسال ایدوب حرب و قتال عظیم
اولمشدر اخر علی پاشا غزو شهادته وصول بولوب شیطان قوی خبیث
ویاننده اولن حرب شیطان و جنود ابلیس مخذول و مقتول اولدر
خصوص و مذکور طغوز یوزاون بش تاریخنده واقع اولمشدر مرحومک

ایام دولت و ازمان سلطنتند افتاب علم و عرفان اوچ رفعتده رخشان
 و تابان ایدی فواصل صدقات علیه سندن هر سینه مفتی زمانه اون
 بیک و ثمانیه مدر سدرنه پد شیر بیک و مفتاح مدر سدرینه در در
 بیک و حاشیه تجرید مدر سدرینه ایکشربیک عثمانی نصدق اولنوردی
 و اهل طریقت دن شیخ کرامه و خد متلرنده اولن فقر و اهل زوایا
 دن کیم و اراسته صلاه و نصدقات سلطانیه دن بهره مند اولوب
 یارلق و قشلق صوفلو و سائر اسباب و ثیابله کوکلری اله النوردی و خرمک
 بوقدر بذل و احسانله نه مالنه نقصان و نه ملکنه ضرر و زیان کلدی
 بلکه نام و نشان و فضل و احسان بی امتیانی صحائف ایامده مسطور
 قلدی و حرمین شریفین اهلنه هر سینه اون درت بیک التوقیر ارسال
 اتدی نصفی علما مکه مشرقه و نصفی علما مدینه منوره یه توزیع اولنوردی
 تقبل الله حسناته و رفع درجاته و اولاد نجاستدن برج دلیر و لایبر
 و سزاوار تخت و افسر شهزاده لری یتشوب هر بری قائد عسکر و حاکم
 کشور و بلغه لائق سرور قویدی و کند و سریر سعادته ساکن و مسند
 عزت و چار بالش دولتده متمکن اولوب انلری **اصلا ثابت و فرعها**
فی السما حکیمه اعلا سنجق لاله فرار ایلدی اگرچه او اخر عمرنده غلبه
 مرض تقریدن متشکی ایدی و عوام الناس مرحومک سیر و سفردن تقاعد
 اختیار اند و کرم مرض مزبور حسبیه عدم اقتدارنه حمل ایلدی لرلی اما
 حقیقت حال مرادی حکمت اوزره حرکت ایدوب ممالک اسلامی تصادم

واردهام عساکر اولاد کرامندن صیانت اتمک ایدی اخر شهزاده لرندن
 بعضی مرحومک حیاتندن وفات ایدوب بعضی کندودن صکرتده
 قالد لر و ارکان دولتک سعی همملری سلطان سلیم خان غالب اولوب
 مصلحتی وقت اقتضا اتمکین حال حیاتنده اما نئی انلرک کف کفایتنه
 تسلیم ایدوب کند و لر ادرنه سمتنه توجه اتمشلا ایدی بعضی مراحلده
 سنک حوادث روزگار له زجاج مزاجی انکسار بولوب قابل علاج اوله
 دن ما یوس اولیجق سباقی دوران النندن جام اجل نوش ایدوب اوراده
 بیوش اولدی و طعوز یوز اون سکر صفرنده سفر ضروری دوشوب
 عرصه زوال و فسادن دارالملک دوام بقایه ارتحال ایلدی و سیر برنجت
 و دولت واریکه سعادت سلطنت **سلطان سلیم خان** حضرتنه انتقال
 ایدوب فر و شوکت و عز و عظمتله تازیخ مر قومه جلوس هایون بیوردی
 مرحوم و مغفور سلطان سلیم خان سلطین ال عثمان ایچره بر سلطان
 قهار و جهانداری ایدیکه ایام دولت روزگار سلطنتده کردن
 کشان جهان و سرافرازان عرصه زمین و زمان تاج تارک غروری ترک
 ایدوب خواه ناخواه طوق طاعت و جنبه انقیاد و اطاعتنه بوس
 ویرمشلا ایدی و زور بازوی دولت و مساعدت سعادته نیچه
 لرک نیچه بختن بر تافده قلوب عنان تصرف مملکتی قبضه و قدر
 تلرندن اخراج اتمشدی اکثر اوقاتی تدبیر ملک سلطنته مصروف
 اولوب تفحص اخبار و انار و استکشاف اسرار له گذار ایلدی کند و لر

مطالعه کتب تواریخ مشغوف اولمغین وزرا و اعیان و ارکان دولتی
اکثر اول سمنه مائیل اولمشلرایدی و کندولرک انواع فضائل و معارفده
سائر فضله مشارکتلی مقرر اولد و غندن غیری اوج لسان اوزره
اشعار ابدار و بلاغت شعاره اقتدارلی و ارایدی ترکی و فارسیده اولان
کلمات فصاحت سمالتری بیانندن مستغنی در و لکن مؤلف کتاب روایتجه
بورباغی عربی دخی انلرک الفاظ در بارلرندند **نظم**
الملك لله من یظفر بیل غنی • پرده قسرا و یضمن نفسه الدرك
لوکان لی اولغیری قدر امله • فوق التراب لکان الامر مشترکا
محروسه مصری فتح اند و کی زمانده معیاسه مشرف اولان موضعه
بنا اند و کی قصر عالیک مرمر لرندن براق مرمر اوزرینه کتابت ایدوب
تختنده کتبه سلیم یازمشلر سنه ثلاث و اربعین و تسعمائة تاریخنده
حسرو پاشا زمانده بالذات مشاهده ایلدم دیونقل اتمشدر نیل
مبارک کسری زمانده قصر مزبور ی پاشای مذکور اچون فتح اند کلرند
انلر واسطه سیله دخول ایدوب کوردیم دیمشدر اول مقوله مقام
محفوظک بواسطه اوزره کلام شریف یازملق مشعور که مرحومک اولان
زیرابیت ثانی نک صدری کلام ملوکدن اولمغی تمام اشعار ایلر نه کم
ارباب فضل بلاغت حقی دکلدر اگر متشلا ایراد ایدوب یازدیلر سه
دخی فن بلاغت و صناعت براعت و علم عربتیه کمال مهارتلی اثبات
زیرا رباعی مذکور اشعار عربی بیک طبقه علیا سنده در و شجاعت

وسخاوت و علو قدر و همتده یکانه افاق برپادشاه جهانگیر ایدی
وقتاکم سزاوار ملک و سلطنت و سبب بقای خاندان دولت اولمغی
احوالنده مشاهده قلوب مشرب صفای شوائب اضدادن مصفی قلب
دیلدی بحکم وراثت دعوائی شرکت و هوایی سلطنت ایلین برادر لریک
کارین اتمامه کم همت بغلیوب اول محاربه سلطان احمده غریت ایلدی
و ارب مقابله و مقاتله به شروع ایدیمک لشکر سلطان احمد هجوم هیران
سلطان سلیم خان تاب و توب کتور میوب هرجانبه افتائی و خیزران
دوان و کمریزان اولمغه بشلدر و کند و خواص خدمندن عدد قلیل
ایجره قالوب بوادی عجز و حیرتده دست دولت بختن بسته و طره
سعادت و اقبال شکسته کوردی و چار و ناچار مخالف ازار و شیراز
کارزاره گرفتار اولوب قید و بندله بارگاه سلیم خان کلدی و طغوز یوز
اون طغوز صفربیک طغوز بنی کونی فرمان قدر جویان سلطان
موجبجه خلعت شهادتنه و ترکاندن ره کریان ایدوب کرش کی
طغری یولدن روضه روضانه روانه قلدر اندن صکره سلطان
قورقوده قورقود و شوب فرار ایدی و بعض جبالده بوغاره کیروب بر
فج کون قرار ایلدی اخر طویلوب اولدخی طوتلری و سلطان احمد یولنه
کیدوب زمره شهیدیه قاتلیدی کذلک سلطان محمد بن سلطان جهان شاه
و سلطان عثمان بن علمشاه و سلطان محمد اولادندن سلطان مصطفی
و سلطان اورخان و سلطان سلیمان ویدی نفر اولاد صغار و اطفال شیر

خوار دخی بلده بروساده بر کیمجه نك ایچنده ماه چارده کی تمام اولوب
تمام اولوب طوغدوغه دوندرارته سی صباغ شهرک ایچنده صراخ
وصباغ اسانه چیتوب فریاد و فغان ماتم زنکان دین اجرام وکنیدمینا
فای نالان وکریان ایلدی وکان امرالله قدرامقدورگا وچون سلطان
جهاندار سریر سلطنتده تمکن وقرار و متکای بخت و سعادتده استقرار
بولدی عنان عزیمتن سیر و سلوک مسالك وفتح بلدان و ممالك سمته
معطوف قلب قهرار باب غتر عناد و قلم شجره فتنه و فساد اسلوبنه
مشغوف اوای اول صاحب ظهور اردبیل شاه اسماعیل اوزرینه هجوم
ایلدی تنکم بوفصلده اجمالا مذکور اولور **ایکینجی باب** شاه
اسمعیل قتال انزای بیاننده در طایغی مذکور شاه اسماعیل بن شیخ
حیدر بن شیخ جنید بن شیخ صدرالدین موسی بن شیخ صفی الدین اسحق
اردبیلی در مزبور شیخ صفی ولایت اردبیلده شیخ صاحب زاویه ایدی و
طریقته شیخ عزالدین زاهد کیلانی نك مریدی در وساططه سلسله
امام احمد غزالی په منتهی اولور شیخ صفی ید میوزا و توش تارنجنده وفات
ایدوب یرینه اوغلی صدرالدین موسی جلوس اتمشدر مذکور شیخ موسی په
ملوک زمانه سی تمام اکرام و احترام ایدوب استمداد همت له خدمته
واررلردی مزبورلره مراجعت ایدن لردن بری یتور لنگدرکه ولایت
رومدن عودت ائد وکده زیارت ایدوب التماس دعا اتمشدر و شیخ مذکور
مرادش فیکر ندر دیوسوال ائد وکده بلاد رومدن اخذ ائد و گلر سورگون

طائفه سن اطلاق ایدده بسیردیشلر یتور دخی اجابت ایدوب جمیع
سورگونلری ازاد ایش و مزبورک اوغلی سلطان خواجه علی حج شریف
وزیاره روضه بنی صلی الله علیه و سلم قلقدن صکره زیاره بیت المقدس
متوجه اولدی ائد واریجی وفات ائدی و شیخ جنید وقتاکم اردبیلده
اجدادی یرینه سجاده ارشاده جلوس ائدی طایفه صوفیه دن بیاننه
قتی چوق کسمه جمیع اولدی قره قوینلو طائفه سندن اذن بایمان حاکمی
اولان سلطان جهان شاه بونلرک کثرتندن اندیشاک اولوب مزبور
لری اردبیلدن اخراج ایلدی جنید دخی بعض اتباعیله دیار بکره متوجه
اولدی و بعضی آخری طاغددلر اول زمانده اق قوینلو طائفه سندن
عثمان بیک بن قیلق بیک که اوزون حسن اجدادندن امرادیار بکرون
ایدی طایفه مذکوره دن سریر سلطنته جلوس ایدنلرک اولدر
وانلره بایندرلر طایفه سی دیرلر مزبورلردن طقوز یوز نفر کسمه
پادشاه لقی اتمشدر مدت سلطنتلری قرق ایکی ییلدر فارس مملکت
قره قوینلو طایفه سندن المشلرایدی و بو طایفه نك اولی قره یوسف
بن قره محمد ترکمانیندر و بونلرک مدت سلطنتلری التمش اوج بیل
ایدی دولتلری سکر یوز یتمش اوج شوالنده مذکور اوزون حسن
النده انقراض بولشدر و اوزون حسن دوستان ورد و لئلر نك سرافرانی
بر سلطان مطاع و مقدم شجاع ایدیکه هر قنده غریت ایلسه اکنجه
فتح و ظفر زهر و هر زیه توجه قلعه منصور و مظفر اولوردی و لکن

بر فرمان قادر یزدان سرافراز آل عثمان **سلطان محمد خان** بن سلطان
مراد خانله بایرت ناحیه سنده مقاومت ایدیک منهنم اولوب
اذر باجانه قیدی وقتاکم شیخ جنیداق قونیلوطایفه سنه التجا ایلدی
اوزون حسن مذکوری خوش کورب مصاهرته روا بوردی و کند و قری
اولان خدیجه بیگم نام کریمه سن تزویج ایدوب اندن شیخ حیدر وجوده
کلدی و اول زمانده که اوزون حسن بیک استیلا تافله قره قونیلوماکن
قبضه تصرفه کتوب مزبور لرده قوت و شوکت قومدی ینه شیخ جنید
اوغلی حیدر زایلله اوردیله عودت ایلدی و اوزون حسن مصاهرته کلی
شرف و رعیت حاصل ایدوب احباسی چوغالیدی و اوزون حسن وفات
ایدیک یرینه اوغلی **سلطان خلیل** جلوس ایدوب التی ای سلطنت ایلدی
اندن صکره اول بر اوغلی **سلطان یعقوب** جلوس ایدیک حلیمه بیگم
نام قزینی حیده ره تزویج اتدی و سکر یوز طقسان ایکی رجبیک یکریم
شخی کونی ثلث کوننده که انخس ایام ایدی انلردن شاه اسمعیل وجوده
کلدی و انک یدنده خاندان سلاطین عجم فنا لیدی بولوب و شیخ جنید اول
زمانکه مرید لرین جمع ایدوب قصد قتال کورجستان بهانه سیله ظهور
اتمشدی شروان حاکمی اولان **سلطان خلیل** الله جنیدک جنبشندن
خروج معناس توهم ایدوب عسکر یله قرشو چیقوب محاربه قلدی
اوراده جنید قتل اولوب مرید لری متفرق اولدیلر بعد زمان ینه حیدر
اوزره اجتماع ایدوب مذکوری غزای کرخستانه اعزا ایلدیلر و اچ بدقلرند

رماح ایدینوب اوچ کریمه بررد مور باره سن کجورب سائر اسباب
و آلات حربی بواسطه ساخته و پرداخته قلدر شیخ حیدر دخی بر نلره
قل جوقردن بررتاچ کیدرب کسوة غریبه و هیئت عجیبه یه قویدی و خلق
بونلرده فریادش دیو تسیمیه قلدر مزبور لرتی چق کثرت بولمچق شروان
شاه نامه یاروب بونلرک اوضاع و اطوار و حرکات ناهموارن سلطان یعقوب
اعلام اتدی اولدخی امراد ولتندن سلیمان بیک نام قولن درت بیک
نفر یار عسکر لره حیده ره کوندردی که واره جمعیتدین منع ایلیمه اگر
امتناع اعیوب عناد ایدرسه جنک ایده مزبور واریجی حیدر اطاعت
اتمدی سلیمان بیک دخی شروان شاهله تطاهر ایدوب اوزرینه واردیلر
یانسده جمع اولان حواشی و مواشی دن کم وارسه عرصه تفرقه و تلاشی
دوشوب اوراده کندین دخی قتل اتدیلر و اوغلرندن اسماعیلی و غیر
طوب سلطان یعقوب استانه سنه کوردیلر اول دخی کند و جانبندن
حاکم شیراز اولان قاسم بیکه ارسال ایدوب **اصطخر** قلعه سنده
چیس اتمک فرمان ایلدی مزبور دخی موجب امر لره عمل ایدوب اسماعیلی
واخوانتی چیس ایلدی مزبور لرتا سکر یوز طقسان التی سنه سنده سلطان
یعقوب وفات ایدنجه قلعه اصطخرده محبوس قلدر و مرحوم وفات
ایدوب یرینه اوغلی سلطان رستم جلوس اتدکه سائر برادر لری منازعه
ملکه قیام ایدوب ارا لرند اتفاق میسر اولدی و مالری ملکندن هربری
بر ناحیه تصرفه مستقل اولدی بو تشویش و دغدغه مابیننده اولد

شیخ حیدر ظفر بولوب بر کجیہ حبس دن قید بیلر کیدن شهر لرندن
لاهیجان دید کلری موضعه وارد بیلر اوراده اسماعیلک قرندا سترندن
خواجہ شاہ علی بن شیخ حیدر خروج ایدوب اتاسی مرید لرندن
یانه عسکر جمیع ایلوب فسادہ بشدی و جروق زمان کچدین سلطان
رستم زماننده قتل اولندی و یاننده مرید نامنه جمیع اولان مرده دن
کم وارا یسه متفرق اولوب بعد زمان سلطان رستم انتقال ایدوب یرینه
برادی **سلطان سرا** بن سلطان یعقوب جلوس اتدکده و دخی الوند
بیک زماننده شاه اسماعیل لاهیجان ولایتند **نجم زکر** دیرلر بر قوچی
نک اونده ساکن ایدی و مزبور لاهیجان بلکه مطلقاً مالک کیدن معدن
روافض و سایر اهل مذاهب مختلفه اولغین اسماعیل فرق ضالہ ایلہ
اختلاط ایدوب صفر سندن مذهب رفضه معتاد اولدی ابا واجد ک
اهل سنت اید بیلر انلرون بد مذہب کسه ظهور اتمدی ایدی اسماعیل
ناخلف غلاۃ روافض دن قویدی **الوند بیک** امراسندن بعضی لرا سمیع
سلطان لاهیجان دن طلب اید بیلر انلره تسلیم دن امتناع ایدوب بنده
دکدر دیویمین اتدی اما اسماعیل نجم زکر وک اونده صقلو ایدی و اتاسی
مرید لری دایما خفیة کلوب زیارة ایدلر و نذر و صدقه کتور لر دی و کند و
تمام واعتقاد امت لرایدی و ساکن اولدوغی بیتی طوان اید لر دی صکره دن
ملوک سلاطین اراسنده کثرت خواف و عناد و ظهور فتنه و فساد
ایلہ امن بلاد و اسایش عباد قالمیوب احوال اختلال بولمچو ضبط و رجا

۱۱۵
امور جمہورہ کسه مقید اولمیوب اسماعیل فرصت بولدی و جمیع اتد وک اشتیاء
ایلہ لاهیجان دن چقوب شروان شاه اوزره اتاسی ده ده سی قانلریع الموت
نیتنه خروج اتدی بولده هر منزله که کلوردی اجبا نامنه اولان اشتیاء دن
کروه مکروهی متضاعف اولوردی بومنون اولزره یاننده بی حد و بیایان
عسکر جمیع اولوب بلاد شهر روانه دخول اتد لر شروان شاه دخی عسکر یلہ
قر شرو چیتوب مقاتله اید بیک لشکر شروان منہزم اولوب شروان شہ
طوتد لرا اسماعیلہ کتور دلر اوراده امراتدی بر قازغان کتور **دوب** شروان
شاهی ایچنه قوید لر بشور د بیلر یاننده اولان غولان بهائم کردار عظمت
مردم خوارن کم وارا یسه بیوردی اکل اتد لر خصوص مزبور ک ظهور
طغور یوزش سنه سنک او اخرند و واقع اولشد و هنوز اسماعیلک
عمری تاریخ من بورده اون اوچ ییل ایدیکه بوفساد اندن ظهور بولدی
واورادن الوند بیک اوزرینه توجه اتدی وارب قتال اتدکده ان
دخی هزیمت ایدوب ظفر بولد و غن قردی و حزینہ سن الوب کند و
لشکر نه قسمت ایلدی و دعائی بوایدیکه المنکیرن مالی و متاعی امسالک
انتیوب فی الحال یاننده اولان حزب شیاطینہ تفریق اید ردی اذن صکره
مرد بیک ابن یعقوب بیک اوزرینه هجوم اتدی انک دخی
عسکرین طاعندوب حزینہ سن الی لشکره بخش ایلدی اندن صکره او
غرادوغی یری خراب و بیاب اید رک کلدی تبریز و سایر بلاد ازربایجانی
الک و بغدادی و حمله عراقینی فتح ایدوب طغیان فی بر مرتبه یه واردیکه

دعوی ربوبیت آنکه از قالدی و اتباعی اولان ملاعین اوکنده سجده
 اید و لرئی و اوامر و احکام الهیه بی قویب آنک امر نه امثال ایلر لر دی
 و بلاد عجمده علماستندن ینجه افاضلی قتل ایدوب کتابلرین احراق ایلدی
 و قبور مشایخ کرامدن ینجه سمن بنش ایدوب عظامن چیقردی اشنه یاقدی
 و امر اسندن برینه غضب ایدوب قتل ایلسه اهلنی و مالی بر غیره اباحت
 ایلردی و بالجملة کفرنده شبهه قالمیوب علما دین و ملت اباحت قتله فتوا
 ویرد کلرندن غیری صادر اولن اوضاعی نه کفره اوضاعنه اویره و نه ملاحد
 و زناد قداقوالنه اویره جنون و سفاهت و مسخره لقندن مرکب بر مذهب
 درکه هرگز اشیه لمشد در جملة مسخر لغندن بری بودرکه بر کلبه سنجق و یرب
 امرایه لازم اولن اسبابدن نه واریسه جمله سن مرتب ایلشدی اولان کلبک
 بوغازنه التون زنجیر طقدی و اوزرینه او توره حق مکلف سریر و بر شیم
 قالدیلر و ساطلر و پیشکر لر و عالی و نایق و کیلار و کتخدا و خد متکار تعیین
 اتدی حاصلی امراء کباره لارم اولان مهماتی بی تصور ترتیب ایلدی و قتلکم
 بو مقوله سفاهت و کفر و الحادی خبر لری مرحوم و مغفور له سلطان سلیم
 خان حضرت تکریمک سمع هایونلر نه و اصل اولدی طبع شریفنده مذکور
 اولان غیرت غضنفری و صولت سکندری حرکت کلوب نصرت دین و ملت
 نیت ایدوب معاونت مذهب اهل سنته مکر غریت بغلادی و اعدای
 دین و دولت و مخالف مذهب و ملتدن کم واریسه بی مغرب لکد کوب
 اقدام و قوائیم و اب و انعام اتمک مقرر قلدی اندن علم کی قیام ایدوب

لواکی خرام ایدرک لشکر جبار و جنود بی شمار له چقدی حدود ازربایچانده
 صحرائی چالدرانه پیشدی و طاعی اردیل اولان شاه اسمعیله طعن امید
 و غیرت انکیر نامه از صالوب حباله حیل برله معرض معارضه به کتوردی
 و موضع مزبورده جنک و جداله اشتغال ایدوب نایره حرب و قتال اشتغال
 بولدی چون نقش کعبتین آسمانی و سیر و حرکات شطرنج کامرانی و فوق
 همایون و مناسب مضمون ظفر مکنون **وان چند نالم الغالبون** اولق اوزره
 ساخته ویرداخته قلنشدی تراد قضا نرد و هیجانی بر وجهله باخته
 قلدی که مقامران جهان انکشت حیرتی دندان اورب بازیجه تعذیره
 حیران قالدیر اواراده صرصر صدقات سلطانی و عواصف قهر قهرمانی
 برله اسماعیلک شاخ شجره شوکتی صنوب قراری قراره و اقبالی ادباره منقلب
 اولدی بار و بنگاه و خیمه و خراکهن براغوب دوندی قنده سن تبریزد پوراه
 کریری طوئدی انده ده قرار ایده میوب چقدی صوارم سیوف عثمانی خوفندن
 باشن الوب کدی اندن سلطان کشورستان لشکر فراوان له تبریزه خول
 ایدوب رقاب رعایای تمام امن و امانله مزین قلد قدن صکره برمدت اقامت
 ایدوب انده بولدر غنی افاضل و امثال نام وایامک هر صنفندن پای تحت
 سلطنت سنیه محمیة قسط نظمیة صوبنه سور کون ایلدی و مرحومک
 اصل مرادی تبریزی جای اقامت ایدوب تمامت ملکی عجمی طاعی بی مزبور الذین
 استخلاص تمک ایدی و لکن محل معهوده قحط و غلا استیلا اتمکین طوومف
 مجال اولمیوب مقرر عزت و مستقر سعادت عودت ایلک مصلحت کورلدی

هنگامی که ارپه با یکی یوزاچه یه و براتک یوزاچه یه صالتور اولش
ایدی و بومس تبه قحط و غلا و شدة بلا یه باعث اول ایدی که اسماعیل دوت
تیریزه کلد که موجود اولان زخیره یه اش ارؤب کچمش ایدی و سلطان
سلیم خان جانشیندن تدارک اولنان نزول دوه لری محل احتیاجده کلک
واصل اولدی و سببندن تفحص اولند قده سلطان مصر اولان **غوری**
مذهب رفض و الحاده مائل اولغین اسماعیل ایلده اتحاد اوزره دراکه معاونت
ایلیوب یولری سدانندی انقطاع قافله یه سبب اولدر دیورلر وقتا کمر
پادشاه مسکن درجاء غورینک قدرندن اکاه اولدی قصد و نیت و تقصیم
غزیت ایلی که اولاغدار مزبورلر خرم بخت و دولت با مال حواضر
دواب و سوخته شمشیراش تاب ایلیه ثانیان غزیتن مالک
عجم صومیه معلوف قلوب شاه اسماعیل باغی نک باغ و راع بغی
و عناد و خانان کفر و الحادین خراب و بیاب ایلیه پس بونیتله
غزیت ایلیوب طغوز یوزیکرمی ایکی سته سنده قتال غوری
ایچون چقدی لشکر ظفر رهله محروسه حلب سمتنه توجه
هایون کوسقردی غوری دخی چراکسه دن عسکر جمع ایلیوب نواخی
حلبدن مرج دابق ددکلری موضعه ملاقات اتد لرو غورینک
لشکر یله کند و مابینده مصافات اولیوب بری برندن امن
اوزره دکلردی خصوصاً ملک الامراسی اولان خیره بیک و جان
بردی غزالی بیک غوریدن کراحت و غوری انلردره نفرت اوزره

۱۱۷
ایدی پس غوری بیوردیکه مزبورلر چیقوب مقاتله و مقابله
سلیم خان تقدم ایلیه لرو کند و خواص عسکر یله بونلرون کیر و قله
و بوندن مرادی بوایدیکه اول امر دن بونلر طوب و تفنک و ضرب زدن
هلاک اولالر کند و سی دغدغه دن خلاص بویه و کند و صکره خرا
خدمه یله قلوب بجه اولالو ایسه اوله مزبورلر حتی غزیت یلی بو
قصدندن خبردار اولوب سلطان سلیم خان استانه سنه نامه
عبودیت ارسال امتش لردی مرحوم دخی مزبورلر اطاعت اتد رکی
تقدیرجه انعام و اکرام ایلیوب مصر و شام و لایقن و بیرمکه
عهد ایلیشدی قبل القتال بر موال اوزره عهد و میثاق استقام
بولند و دن صکره اول زمانکه نیران خرب و قتال اشتغال بولوب
جنگ وجداله اشتغال کوسقردیلر همان غوری جانشینده یمنه در
خیر بیک و میسر و دن غزالی بیک یا نلرنده اولان طائفه ایله فرار
ایلیوب ظل رایت فتح آیت سلطان سلیم خان منتظم اولدر و غوری
خواص خدمه یله قلب یریشان عسکرده زار و حیران قلده همان
دایران لشکر سلطان سلیم خان بوجا بندن طوبلری رضو بونلری
بوشاند و ریجق سواد لشکر اعدای صوقق صوقق ایلیوب دیار
عدمه یوللر اچدیلر او راه قرین قرلری و قچن قچدی و غوری
دخی غور در بای فزایه دوشوب نام و نشانی ناپیدا اولدی انلردن
سلطان کشرستان قلعه حلب اوستنه روان اولدی و حلب

خلق امان ديله لر مرحوم اجابت بيورب عز عظمتله شهره متوجه
اولدي حلب خلقى سنجقلا اوزره مصحفلى بغليوب رفع صوتله
تكبير و تشبى ايدى رك پادشاهي استقبالي اندلر اهل قران و ماريت
اذر ميت و لكن الله ربي اية كريمة سن او قورلردى مرحوم دخی مرقوم
لری خوش کورب انواع الطاف و احسانله نواز شلر قلدي اندن روز
اذينه كليچك صلوة جمعه يه واردى و خطيب خطبه ده نام و القا
هما يونس ذکر ايدوب منبرده دعای پادشاه عالمينا نام شريفه
قلدي وقتا کم خطيب اشاد عاده مرحومى خادم الحرمين الشريفين
ديود کراتدي استند و کی کبی سجده شکر ايدوب الحمد لله رب العالمين
که بنی خادم الحرمين الشريفين اتدي ديومسرو را وادي و خطيب منبرده
ايکن طوره و غنی یرده خلقلر کيوردی ديونقل اندلر و العهده
على الراوى و صکره دن پنه اردنجه لی حد انعام و احسانلر کوند
و بر قح کون حليده اسایش ايدوب عسکر منصورله شام شريفه
ار تحال اتدي اهل شام اجلال و اعظام ايدوب قرشو چقد يلر
سلطان صاحب قرآن انلره دخی امن و امان و فضل و احسانله
اطمينان و یرب اکابر و اعياننه خلعت فاخره لر کيدردی و زينت
و شوکت و عز و عظمتله شهره دخول ايدوب شيخ اکبر شيخ محي الدين
ابن العربي رضی الله عنه حضرتلري نك قبر شريفی اوزره عماره و تربيه
فرمان اتدي و اوقاف شريفه و معموره ترتيب تعيين قلدي و لا شفق

سلطان سليم خانى شيخ اکبر حضرتلرينک روحانيتلری سلطنت مالک
عربه جذب ايدوب عون و عنايت الهی انلرک بره کايته ميسترا و لمشدر
مرحوم بر قح کون شامده ارام اتد کدن صکره فتح مالک مصره غرمت
ايلدي غزه يه واصل اوليچق خواص خدمندن بر مقدار کسبه ايله
قدس مبارک و خليل الرحمن زيارتنه عدول ايلدي و ديار مزبوره خلقى
بی حد و پايان انعام و احسانله نواز شلر ايلدي اندن پنه عسکر منصور
يتشوب جانب مصره متوجه اولدي و بولمرده هر قريه و قصبه يه
که واصل اولوردی نظر عنايت و عين عدالتله منظور قلوب انواع الطاف
و احسانله اهلن ارضا بيوردي و محاربه سابقه دن بقية السيف
اولان چراکسه مصره عودت ايدوب دوا دار کبير امير طومان بابی سرير
سلطنته کچورب **الملك الأشرف** ديوتلقيب اتمشلا ايدوي و آلات
و اسباب حرب و قتال مهيا قلوب خارج مصره ريدايينه ديمکله معروف
موضعه بروز ايلمشلردی که عساكر عثمانیه قرشولرينه کليچک طوپلرين
و ضربلرين پوشاندرب اوزره لرنندن دفع ايدله لرحا سوسلر بوجاييه
چراکسه احوالندن خبر و یريچک تدارک ايدوب لشکر چرکسک اوکنه
او غراميبوب جبل معظک و راستندن طولشد يلر چرکسک اردین الديلر
طوب و تفک لرین اتوب چراکسه نك جمع یريشان اتديلر اول محاربه
ده سنان پاشا عز شهادته وصول بولدی و مرحوم سلطان سليم خان
مزبورک فقدهنه تأسف ايدوب يوسف کتد کدن صکره نه فايده مصره

دیو پیوردی و لشکر طومان بای بر ساعت مقداری طابند قدن صکره
تمزق و تفرق بولد لر طومان بای کندوسی بریده سمتن طوبت بنی حرام
د دکلری طائفه دن عبد الدائم نام شیخ العربک یا بنه دوشدی **سلطان**
سلیم خان مصره د غول ایدوب جزیره و سلطانیته ده عسکر منصور
نزول اجلال پیوردی چراکسه دن غیر کی وارسیه انلره امان و یروب
چرکس دن کی می بولد یسه قتل اتدی بر قح کوندن صکره موضع مزبور دن
مقیاس قرینه انتقال ایدوب اوراده بر قصر عالی بنیاد نه فرمان پیوردی
و سابق الذکر عبد الدائم پادشاه عالمینا هه تقریب قصد ایدوب طومان
بای طوندی بغلای استانه سعاده کتورب تسلیم اتدی و جانب سلطنت
دن خلعت و نعمت له رعایتلر بولد قدن صکره طومان بای چیس اتمک
فرمان اولتدی بادشاه عدالت دستگاهک مراد شیرینی بواید بیکه دولت
و سعادتله رومه عودت اتدکک جانب شریفیندن طومان بای نایب
مصر ایدوب متالید اموری کف کفایتنه تسلیم ایلیه و کاهی جسدن
مجلس شریفینه کتوردوب احوال ممالکدن استفسار ایلردی اهل مصر
سفاهت ایدوب ادبلیله طور مادیلر بولد قلری اراجیف و اکاذیبی
سویلیکه بشکدر طومان بای محبوس دکلدر برج کون برای مصلحت
اختفا ایلدی بر کون ظهور ایلرینه غلبه ایدردی و تکلم اتد لر اندن کلمات
ناس سلطان سلیم خانه و اصل اولیجق مرحوم کوردیکه طومان بایک
وجودی نابود اولمیشجه شکین و فتنه میسر دکلدر اندن پیوردی

۱۱۹
مزبوری بر سستره بندروب شهر ایچنده اوغرتد لر ایلدب باب زویله
ده صلب اتدیلر خلق بو حالی کورمیشجه گفت و کوی منقطع اولدی
اورادن ممالک مصره قضاة و ولاة نصب ایدوب نفس مصرده خیر
بیک و شام شریفه جان بردی غزالی والی قلدی و لشکر منصور له کند ولر
چیقوب اسکندریه جانبنه توجه اتد لر وار ب بر قح کون اقامتدن
صکره ینه مصره عودت ایدوب اندن دار السلطنه سینه قسطنطنیه
جانبنه دو انه اولدیلر بوقصه نك و قوی طقوز یوزیکری اوج شعبانک
یکری بشنجی کوننده ایدی و قتاکم مقرر سلطنته وصول بولوب ذهن
هما یونده مرکوز اولان عجم سفر نه مباشرت قصدین ایلدی ماکل مایتمتی
المزیدر که تجری لریاح بما لاشتهی السفن مقتضای سنجه محنت سری
فنادن دارالملک عقبایه سفر ضروری دوشوب از زمان کچمیدین سیر
سلطنت جهان دن سر ایدره و روضه رضوانه روان اولدی عامله الله
بالفضل والاحسان واسکنة اعلا غرف الجنان و انزل علیه شایب
الغفران واقع مزبوره طقوز یوزیکری التي سنه سنه واقع اولمشدر
اوچجی فصل مرحوم و مغفور له سلطان سلیم خانک
ایام سعادت سلطنتده واقع اولان عمارت حریمه نك بیانده در
مرحوم دخی سعید و شهید سعادت مند اتاسی سلطان یازید خان
علیه الرحمة والغفران اسلوبی اوزره اهل حریمه حرمت و عزت و احسان
و اعانت اوزره ایدی انلر تعین پیورد قلری صدقه رومیه نك

صنعتن ارسال ایدر اولمش ایدی و اهل مکّه دن آستانه سعادته کلن
اعزّه نکه مرسوماتن زیاده قلوردی طقوز یوز یگیری اوج تاریخنده که
صدقات رومیّه حرم شریفه وصول بولدی دفتر صدقاتک اولنده
مولانا شریف نجی حضرتلرنیک نام شریفلر نه بشیوز سکه دینار کامل عیار
مسطور بولندی الی الان اومنوال اوزره هر سنه مبلغ مزبور انلر جابندن
قبض اولنور اندن صکوه موجب دفتر اوزره عمل اولنوب حقوق فقرا
وصلاء اربانه تفریق اولندی و جانب مصرده ملوک چراکسه تعیین
اتد کلری صدقاتی دخی سلطان سلیم حضرتلری مقرر قلدری حسبیه
اهالی مکّه یه تقسیم و توزیع اتد لرتوزیع صدقاتدن صکوه علما و اعیان
حطیم کریمه کلوب قران عظیم بشلدر و برینجه ختمه قراة اتد و کدن صکوه
دعالر اولنوب اجر و حسناتی صحائف سلطان سلیم خانه اهدی قلندی
و توزیع صدقاته موکل ولان امیر مصلیح الدین جناب سلطنتده فرمان
عالی حسبینجه هر کون تلاوة ختمه شریفه ایچون او توزیع کسنه تعیین
ایلدیکه ختمه شریفه یی قرأت ایدوب ثوابن سلطان سلیم خان حضرتنه
اهدی ایدله لرومتهات اجزادن فارغ اولیجی فقرادن بعض کسنه
جمع ایدوب اللرنه اوچردانه التون ویردی واسلرین دفتره قید ایلدی
اندن مکّه معظمه ده اولان بیوت فقهای یازوب و بیوت مرقومده
ساکن اولنلرک اسامی سن دفتره قید ایدوب هر برینه سیلده اوج التون
تعیین ایدوب انلره بیوت دیولتسمیه قلادی و بو عنوانله صدقات رومیّه

دفتره الحاق ایلدی الی الان اول مرسومات ویرلک اوزره در بوندن
صکوه فقرامکّه بی حد و بی قیاس جمع اولوب امیر مصلیح الدین مذکورک باشنه
اوشد لرا خبر بولدی دخی بر موضع واسعه جمع ایدوب اللرنه برردان
التون ویروب بولنره عامّه دیولتسمیه قلادی و عنوان مذکور ایلده دفتر
صدقاته کتابت ایلدی ذکر اولنان ترتیب و اسلوب الان اجری اولنق
اوزره در من سن سنّه فله نصیب منها حکمتجه اجر و ثوابی وضع
ایدن صاحب دولتک دفتر اعمال و صحائف حسناتنه مسطور اولایله
یوم القیمه بفضل الله سبحانه اندن سنّه مزبوره ده مراسم حج شریف علی
وجه الکمال اقامت اولنوب خطبه عرفه ده نام شریف سلطان سلیم
خان ذکر اولندی و دوام دولت و بقای عز و عظمتنه دعا و ثنلر قلند
اندن او اخر ذی الحجّه ده بر جمعه کیجه سی امیر مذکور اولیا صالحین
و علماء ملین دن بر جماعتی دعوت ایدوب جمله سی ایچون دواب احضا
ایدوب بندوردی که واره لرتعیم دید کلری موضعده حضرت عایشه
صدیقّه نکه مسجد شریفی قرینه چقدیلر اولادن سلطان سلیم خان
والده سی ایچون عمره ایدله لرس کند و دخی بنوب مزبور لره کتدی
جمله سی والده حضرتلر ایچون احرام کیوب عمره یه نیت ایلدر و لبیک
لبیک دیو کتدی لرموضع مذکوره واردیلر اندن دونب کعبه معظمه
یه کلد لرتواف اتد لرا اندن صکوه امیر مصلیح الدین وسعی و تحلیق
ایدوب ثوابن انلره اهدا اتد لرا اندن صکوه امیر مصلیح الدین ذکر

اولنان صلوات الله عليه احسانلر ايدوب دفتر صدقائه هر برينك نامنه
 صرة تعيين ايلدي اندن صكره صدقات سلطانية سغايين مصر له بندر
 جده به حبوبات كلوب چقدي وحكم هايون وارداولدي كه امير مصلي
 الدين ذخيره مذكوره ي حرمين شريفين اهلنه توزيع ايليه اندن تاريخ
 مرقومه شريف مكه اولان سيد بركات رايله توزيع و تقسيم اتدلو جمع
 حبوبات يدي بيك اردوب ايدى حكم شريفده ايكي بيك اردوبى مدينه
 منوره به وشن بيك اردوبى مكه مشرقه به تعيين اولمشدي پس اعيان
 واركان جمع اولوب شهر مكه ده نه قدر بيوت و بيوت مسكونه ده نه
 قدر نفوس و ارايسه يازديلر حال و نسا و اطفال و خدام كه عسكر
 و تجاره و تعلقلى اوليه جمله اون ايكي بيك نفر كسنه موجود بولندي
 اندن مزبورلري دفتر ايدوب كتاب حساب ايلدي كن صكره هر شخصه
 حق تسليم ايدوب يا نجه برردانه فلورى دخی احسان اتديلر اندن
 قضاة اربعه نك هر برينه اوج اردوب بخداي و يرديلر اشته اهل
 حرمينه ارسال اولنان حبوبات صدقه سلطانية نك اولي بودر كه
 ذكر اولندي و مذكور امير مصلي الدين بتديد اتدويكي امورك بوى دخی
 مقام حنفیه در كه سكر يوز بوز تاريخنده بنا اولمشدي اول تاريخنده
 وضع بنا درت درك اوزره واورته سنده محراب و اوستى مسقف
 ايدى امير مذكور ديلدي كه دخی توسيع ايدوب اوزرينه قبه وضع ايليه
 اورادن اعيان شهرى جمع ايدوب ايتدى امام اعظم ابو حنيفه رحمه الله

عليه حضرتى كه لايتدر كه اهل مذهبي ايجون بوسجد هر امده بر مستقر
 مقام اولانلر انده طوب نماز قله لر غير مذاهب اهليله اختلاط ايمه لر
 واول مقام شريف شهيد يكيدن واسع اوله جماعه كثره حضور قليله انده
 طوره لر ديدى حاصللى حضار مجلسدن بعضى جايز كورب بعضى
 كورمدي بو حالت اوزره متفرق اولوب تكرار عقد مجلس اتدلو امر
 جواز به مجاز اولوب برعالى مقام بنياد اتدي و اوزرينه حجر دن برعالى
 قبه وضع ايلدي پنجه زمان به هيت اوزره طوب امام حنفیه اهل
 مذهبله انده نماز قلو لر دى صكره دن امر جده اولان خوش كلدي
 بيك اول وضعى تغير ايدوب قبه سن پقدى و شكل تربيع اوزره ايكي
 طبقه بر مقام بنا ايلدي طبقه علياس مؤذنه تعيين اتدى الا ان
 مقام حنفیه اول هيت اوزره باقى در اندن امير مصلي الدين مذكور
 خصوص مزبور دن فارغ اوليحق مدينه منوره به متوجه اولوب
 واردى قبل سلطنتده صدقه بيوريلن غلات و نفودى كا
 ينغى تقسيم و توزيع ايدوب سلطان صاحب قران ايجون
 حيران رسول الله دن صلى الله عليه وسلم خيرد عالراستجلا ب
 اتدى **سكرنجى باب** سلطان عاليشان و سامى مكان سلطان
 سليمان خان عليه الرحمة والرضوان دولتي بياننده **در مر حومك**
 ايام سعادت و زمان سلطنتده افتاب دولت عثمانيان ذره علياه
 امير مشدي بر سلطان صاحب شكوه و شاهنشاه انجم كروه ايديكه

آستانه دولتی بوسه گاه شفا سلاطین زمان و بارگاه عزتی مطایف
واجب الطوائف طوائف جهانیان اولش ایدی سکت در دانش
پرور و کسری معدلت کستر درگاه دولتمده ایکی کینه چاکرات دلیر
در کشت کعبه اقبال خلاق بودی • حضرتش مجمع ارباب حقایق بودی •
هر کجا ذکر سلاطین بفضایل رفتی • فضل بی منت او بر همه سابق بودی •
روزگار دولت و زمان سلطنت ده جمهور خلاق ظلمات ظلم و اعشای
کور مدین سرچشمه اب حیات معدلت و انصافه ایرمشردی و عامه
عالم و کافه ام ریاض امن و سلامت و حدائق ذات بهجت ده خواب
راخته وارمشلرایدی **بیست** • کان التازلین به خجیح
انا خوا بین احسان وجود • یفید و یستفید غنی و حمدا • فاکرم بالمفید المستفید
و بالجمله سلطان سلیمان خانک اوصاف عدل و احسان و اخبار
عظمت و علو شانیه مانند ضیاء نهار عایت اشهارده و مثال
یاد تو بهار کمال انتشارده در هیچ اول حضرتک جناب عز و عظمت
تقرض تحیر کتاب و تقطیر خطا بدن غیر عرضی مشتمل دکل در ذات
شریفی محض دولت و عین سعادت ایدی دولتوا و سعادتوا اول
کسنه ایدیکه انک جناب شریفیه منسوب اولیدی معظم همتی عز
و جهاد و فتح و بلاد و دفع فساد و امن عباد و مصروف ایدی
دایما رعیتیه انصاف و معدلت فقاریه رحم و رافه او مزه بر صاق
القول و جزیل الطول طاهر الفواد و صحیح الاعتقاد پادشاه

دیندار ایدی رحمة الله علیه و رضی الله عنه **اولاد اجماد کرای**
وعظای طقوز نغز اصحاب سعاد تد رکه هربری سزا و ارتاج افسر
ولا ثقی سلطنت هفت کشور ایدی **برسی** اول مشید ارکان سلطنت
و جهان بانی **سلطان سلیم خان** که کند و لردن صکره سعادت جلوس هاین
بیور مشلر در **بري دخی** مرحوم و مغفور له **سلطان مصطفی** •
در که اکبر اولادی بونلرایدی مولد شریفی طقوز یوز یکریمی بر سنه
سی در که و طقوز یوز التمش سنه سنه عز شهادته ایرمشلر در
نتکم قصه لری مشهور و معروف در **بري دخی** مرحوم و مغفور له
سلطان محمد مولد شریفی طقوز یوز یکریمی سکر سنه سی
در و طقوز یوز المی سنه سنه وفاته امتشلر در مرحوم
چشم چراغ و نصب عینی ایدی که کشاط خاطر ی بونلر مصاحب
ایله حاصل اولوردی بونلرک مفارقتدن صکره بساط نشاط
حلی ایدوب آلات ساز و طرب و اوانی فضة و ذهبی کو ترپ طور
اخری طوتدی و اوزینه محروسه تسطنطیه ده ابا و اجداد عظام
و کرامی عمایرته مانند عمارت عالییه بنا اتدی **بري دخی** مرحوم
و مغفور له سعید و شهید **سلطان بایزید** در که طقوز یوز و توز
اوچده وجوده کلوب طقوز یوز تیش سنه سنه رتبه شهادته
قدم بصمشدر برادر بزرگوار ی مرحوم سلطان سلیم خانله وایت
قرامانده واقع اولان قصه لرتالیف مستقلة محتاج در رحمة الله

بری دخی مرحوم و مغفور له **سلطان جهانگیر** در که از کیا زمانه ندر
 ممد و دایدی طقوز یوز او تو زیدی سینه سنده و اوده ایدوب
 التمش تاریخنده مرض خناق دن وفات اتمشدر سعادت مند
 اتاسی یا سنده موته مفارقت ایلدی مرحومک ارام خاطری ایدی
 بونلرک او زینه دخی قرب قسطنطنیه ده سواحل دیار دن بر
 موضع شریفه عالی جامع بنا اتمشدر **بری** مرحوم **سلطان**
مراد بری دخی مرحوم **سلطان محمد** در که بوا یکی مرحومک او ائل سلطنته
 وفات ایدوب جد یزر کوار لری سلطان سلیم خان بن سلطان
 بایزید خان تریب سی قریب ده مد فونلر در **بری** دخی مرحوم **سلطان**
عبد الله در که طقوز یوز او تو زایکی تاریخنده وفات اتمشدر
بری دخی سیده النساء الصالحات صاحبه الخیرات و الحسنات **مهروماه**
سلطان حضرت لری در که **خانم سلطان** دیکله معروفه لردر
 بونلر شوال مال فراوان و خزائن بی پایان خرج ایدوب مکه معظمه
 در چشمه لر روان ایلین صاحبه السعادت در شکم تفضلی کلسه
 کر کدر ان شاء الله تعالی **مرحوم** سلطان سلیمان خانک والده لری
 اولان تاج المحسنات اکلیل المخرجات محبة الخیرات و الحسنات
 دخی طقوز یوز قرق تاریخنده وفات ایلشدر اسکنها الله الملك
 الجنان اعلى غرف الجنان **فصل** فی ذکر وزراء العظام مرحومک
 اول و زراسی آصف زمان و بزر جمهر او ان معدن صدف صفا

و منیع عقل و زکا **پیر محمد** پاشا در که حضرت ابی بکر صدیق رضی الله
 عنه تسکند ندر **و پیری پاشا** دیکله معروفه و طریقی علمدن وزارت
 عظمی بیایروب مرحوم و مغفور له سلطان سلیم خان حضرت نه پنجه
 زمان وزارتله خدمتدن شکره رفعا تله استعفا ایدوب اخر الامر
 داخل سرای همایون ده اوده باشی اولان ابراهیم اغا که مقرب حضرت
 و ملازم خدمت ایدی همت ملوکانه حسبیه مزبوره مرتبه وزارت
 از رانی بیورلد قده پیری پاشایه و ظایف نقاعد معین قلوب پیرینه
ابراهیم پاشا جلوس ایلدی اول زمانکه مزبور ایچرودن جیقوب
 بحکم فرمان قدر جریان سلطان مسند وزارت عظمی به توجیه ایلدی
 سلاک و زرا ده منتظم اولان احمد پاشا خدمتده اقدام اولغون مزبوره
 مزاحمه ایدوب یرویر میچک ابراهیم پاشایه بکا عرض اولوب دوندی خنا
 پادشاهه کیروب اشتکا ایلدی اورادن دفعه تدبیر اولوب صدر
 وزارتدن ایالت مصر له ازاله قلندی و آنده واریجق اظهار
 خیانت ایدوب اخر الامر آنده مقتول اولمشدر **و ابراهیم پاشا**
 صمد رنده مستقر و امرنده مستقر اولوب پنجه روز کار نفاذ امر او زره
 وزارت و وکالت اتدکدن شکره آخر کار زمانه غدار و چرخ کج رفتار
 حیاله مکر نه گرفتار اولوب طقوز یوز قرق ایکی مضامینک او اخرنده
 بر کیجه ایچرود عوت اولوب مظهر غضب پادشاهی اولمشدر اندن
 صکره مرحوم سلطان سلیم خان قوللرندن **ایاس پاشا** محبت علما

وسیل اهلالی و ترتیب فضلا ایلد مشهور و معروف دسر و اول وزیر اعظم
اولوب برمدت وزارتدن شکره مطعونان و فوات ایدوب ینه یرینه
سلطان سلیم خان علیه الرحمة والرضوان قوللرندن **مصطفی پاشا** جلوس
اتمشدر من بور لطفی پاشایه مرحوم سلطان عالمشانک هشیمره لری
شاه سلطان حضرت تلی ترویج اولمشدی انلره حق رعایتله خدمت
امتیوب بعض امورده خشونت اوزره اولغین مرحوم عزل ایدوب
سلطان دن تفریق اتد لیرینه **خادم سلیمان پاشا** وزیر اعظم
اولدی اولدخی برمدت خدمت وزارتدن شکره طقوز یوزاللی
بر تارخینده مغرول اولوب یرینه **رستم پاشا** وزیر اعظم اولدی
مرحوم سلطان معدلت رسوم کندی کریمه لری صاحبه الخیرات
والحسنات **مهرمان سلطان** حضرتلرین مزبوره ترویج اتمشدر ایدی
انلر قوتی وانلرک والده لری حاصکی سلطان حمایتی و پادشاه عالمیناه
نظر عنایتله یخه روز کارا استقلال تام اوزره وزارت ایلدی و طقوز
یوزالتمش سکن تارخینده وفات اید یجک یرینه **علی پاشا** وزیر اعظم
اولدی مرحوم ذهن و ذکا و عقل و دها صاحبی کشاده مشرب کسنه
ایدی طقوز یوزالتمش ایکی تارخینده وفات اید یجک صدر وزارت
عظمی و متکای و کالت اسنی واسنی اول اصف صف وزراء عظام
واشرف خیل و کلا کرام **حضرت محمد پاشا** زاده الله حیاة و معاشا
وجود شریف لریله زین و زینت و صفا و نورانیت بولدی و بونلر اول

۱۷۷
وزیر عظیم النظیر و صاحب صائب تدبیر در که اصابت زای و افاضت
عدل و انصافله اوج پادشاه عالمیناه و خلیفه فلك بارگاه صدر
دیوان عدالت عنوانده مدته مدید کمال و جمال و مهابت و جلال
وسعادت و اقبال و تفرده و استقلال اوزره وزارت ایدوب عام و خاص
دوام دولت و بقای عزتی دعاسنه اجماع و اتفاق اتمشدر در اکثر
بلاد اسلامده ماثر جمیله لرینه حد و غایت یوقدر خصوص صاخرین
شریفین اهلته اولان افعام عامی وزراء عظام دن کمسیه سیر اولمشدر
جمله اشار جمیله لرندن بری بودر که مدینه منوره صلی الله وسلم
علی ساکنها **عین زرقا** دید کلری ایرمغی اجرا اتمشدر در عین مزبوره
یه تمام ضعف کلد کدن صکره بر قی مشهور قوتی لریلک ایاغن الوب
اکا قاتلد رخی قوه بولوب تمام وسعتله جریان ایدر اولدی مزبور
قوتی لریلک جمله ذبری **بیرا ویر** در که **قبا** ناحیه سنده بر
غایت طتلو صولوقوتی در رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتک
مبارک اغزی یاریله برکت بولمشدر و حضرت **عثمان** رضی الله عنه
مزبور قوتینک ایچینه یرمغندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتک
مبارک خاتمن دوشر مشدر اندن شکره حضرت عثمان اوزره
فتن ظهور ایدوب بلیات تعاقب اتمک بشلدی اول خاتم شریفین الدن
کتمه سنه اسناد اتد لری بری دخی بودر که **بیر ذی الحلیفه** که اکاشمیدی
علی قوتی سی دیرلر اهل مدینه و اهل شام اوریله کلیمک احرام بغلنورلر

این محکم قاز در رب اشغه اندر دیر و تمام تر سیم ایدوب صوبک یوز
 عشر فی عشر ایلدر و بر جانیدن زده بان ایدیلر چاق صوبه
 انچه نزد بانله اینلور **بري دخی** بودر کم مکه مشرقه ده مسجد حرام
 قرنبده بر موضع بنا اتد مشلدر در تیاچق طور جق بری اولینلر
 فقرا و غریبانده ساکن اولور لرا اول اولییدی مسجد حرامک ایچنه
 دوکولر لردی و موضع مذکورده حسته لرا چون دار الشفا و انده
 اورتود و سناک ترتیب امتشدر در مکان مذکورک اطراف اولور و
 دکانلر ایدوب موضع مذکورده وقف امتشدر در محصولی انک مصالح
 و مهاتنه صرف اولنور و دخی وسط شهر مبارکده بر عالی حمام بنا
 امتشدر و بونلردن غیری رباط و بقاع خیراتدن ییچنه اثار شریفه
 لری وارد در جمله سی محل احتیاجده واقع اولش مثنوبات عظمی در
 تقبل الله سبحانه و طقوز یوز سکسان درت تاریخنده حرم شریفه
 کلن صدقات جزیه لری معتاد اوزره مضاعف اولوب کلدی
 حرم الله ایچنده فقرا و ضعفا و مساکینه تقسیم توزیع اولیچق انلرک
 دخی دعالری مضاعف اولوب وجود شریفلرینه و مخدوم زاده سعادتلا
 بکلرینه و سعادتلا سلطان حضرتلرینه دعالر و ثنالرا اولندی
 والله تعالی بطیل بقاء و یدیم عزه و علاه و یقیمه فی مقامه الاعلی
 و یبقیه فی صدر صداره اکبری مادامت الدنیا بجاه محمد سید الانام
 علیه اشرف الصلوة والسلام و هذا دعا شامل النفع للوری فیارت

قابل بالقبول دعائی **فصل فی غزوات السلطان الاعظم السلطان علیا**
علیه السلام و الرضوان مرحوم و مغفور مظهر رحمت و رضوان رب غفور
 جهاد فی سبیل الله اتمکه بغایت مشغوف ایدی محافظه حوزه اسلام
 و حمایت دین کریم حضرت سید الانام علیه السلام ایچون مال فراوان
 و خزائن بی پایان خرج ایدوب عظیم غزالر امتشدر که سلاطین اسلامیّه
 دن انلره میسرا اولن غزوات و فتوحات هیچ کسیه اولدوغی منقول
 دکلدن تفصیل غزواتنه ییچنه مجلد کتاب وافی و کافی اولمز و لکن
 بو مختصرده اساسی مذکور اولق فی الجملة فایده دن خالی دکلدن
مرحومک اول غزاسی **بلغار** سفر یدی طقوز یوز یکرمی یدی جمادی الآخره
 سنده جمشدر ایدی سعادتله فتح ایدوب یکرمی یدی ذی القعدة
 سنده مقر سلطنته عودت هایون کوسر دلر و بوتاریچنده ولایت
 شامده جان پردی غزالی عصیان ایدوب کند و نام نافر جانده
 خطبه او قندی اخردرد و لشدن فرهاد پاشا وارب قتل اتدی
 و باشم باب عالی یه ارسال ایلدی **ایکینجی غزاسی جزیره رودس**
 درکه وجه ارض ده انک قلعه سی کی متین و حصین قلعه منقول
 دکلدن طقوز یوز یکرمی سکر رجبنده جمشدر ایدی وارب طقوز
 یوز یکرمی طقوز ماه صفرنده فتح ایدوب ییچنه یکرمی طقوز ربیع الآخره
 مقر سعادت و وصول بولدلر و تاریخ مذکورده ده چرکسه دن امیر
 جانم و اسال بیک دکلدی کاشغر عصیان ایدیک مصر بکلر یکسی

مصطفی پاشا ایکسکنده باشلرین کسوب درد دولت مداره کونردی
اوچینجی غزاسی بودیم سفر بد که دولت اسلامیته ده بکه معادل
 فتح عظیم اولما مشدر الیوز بیک نفر مسلح مجار عسکری تاجدن کچوب
 و تونه صوبینه غرق اولدوغندن غیری ایکی یوز بیک نفر اسیر چیقر
 مشلد در غزاء مذکوره طقوز یوزا و توزا ایکی رجندک جقمشلردی
 ذکر اولنان بودیم قلعه سیله توابع و لواحقین فتح اتد و کدن صکره
 عودت همایون بیورب او توزا وچ ذی القعدة سنده دار السلطنه
 السنیه قسطنطنیه محمیته وصول یول دیلر **درد** **نجی غزاسی**
 یچ سفر بد کفار خاکسار جمع اولوب بودیم قلعه سن اهل اسلام الذدن
 اتمشلایدی مرحوم و مغفور طقوز یوزا و توزا بش یسلنده عسکر
 منصور له چیقوب قلعه مزبوره فی تکرار کفار الذدن استخلاص اتدی
 و اطراف نواحی سن ضبط اتد کدن صکره قلعه یچ اوزره هجوم
 اتدلر وارب اطراف نواحی سن فتح ایدوب پنجه کون نهب و غارت
 ایدوب خلقن اسیر قتل اتد کدن صکره قش بصوب ارام عسکره
 قابلیت اولدوغی اجلدن دونوب او توزا الی ربيع الاخرنده استانبوله
 یتشدیلر **بشنجی غزاسی** المان سفر بدیر طقوز یوزا و توزا سکر مضانده
 عزیمت اتمشلایدی و دریادن سکسان پاره قادرغه ایله قیودان
 احمد پاشای ارسال اتمشلایدی وارب **بنصر الله و ناییده سبحان**
 پنجه قلعه لرین فتح ایدوب رما لکن تخریب اتد کدن صکره نهاییه

اسیر چیقر و عودت همایون بیور دیلر و او توزا طقوز ربيع الاخرنده
 مقر سعادت وصول بوا یلر **النجی غزالی** عجم سفر بد که راقین
 سفری دیکته مشهورد طقوز یوز قرق بر ربيع الاولنده عسکرهایونله
 مقدم وزیر اعظم ابراهیم پاشای ارسال ایدوب کندولر سعادت له
 قرق بر ذی القعدة سنده اسکوداره عبور اتدلر وارب سرحدته یتشد
 کده شاه طهماسب تبریزی خالی براغوب لشکر یله کوه و دشت ارا
 آواره و سرکردان اولدی و عسکر منصور بلاد عجمی مایشا تصرف اتد کدن
 ضکره شاه طهماسب استانه دولتته عرض عبودیت ایدوب مرارا
 طلب صلحه ایچی لر کونردی آخر الامر سلطان صاحب قرآن الصلح
 خیر مقدمه سیله عمل بیورب شاه جانبینه نامه همایون ارسال ایدوب
 حصول مقصودین اعلام بیور دیلر و فتح اولنان بلا ده حافظ
 مستحفظ لمر ضب ایدوب سعادت له سالم و غانم دار السعاده سمتته
 متوجه اولوب طقوز یوز قرق بر رجبنده عز واجل الله کلوب وصول
 بولدلر **یدنجی غزالی** کورفور سفر بدیر کندولر سعادت له قره دن
 عزیمت ایدوب دریادن لطفی پاشای و قیودان خیرالدین پاشای
 ارسال اتدی طقوز یوز قرق اوچ تار یخنده وارب او توزا ورت
 پاره قلعه سن خراب ایدوب مالک مزبوره ده اسر و قتلله غلبه
 واستیلا قلدن ضکره سالم و غانم مقر عزتته عودت همایون بیور
 دیلر **سکرنجی غزالی** قره بغلن سفر بدیر سعادت له بالذات

توجه بیورب ممالک مزبورہ فی اعداء دین و دولت النذر استخلاص
اندیلر و بیحد و قیاس مال و اسیر لہ مفتسم اولوب قرق درت بریم
الاخرینک اواخرندہ دارالسلطنۃ السنیہ قسطنطنیہ محمیہ بہ
وصول و نزول بیوردیلر **طغوزنجی غزالری** اوسطوبورسفریدیر
سابق الذکر بودیم قریندہ بر موضعده ایدی سعاد تله وارپ
بقدریلر و کفارین اسیر و قتل ایدوب شر و شور لری دفع اندکن
صکرہ دارالملک سعاد تہ عودت ہمایون بیوردلر **اونجی غزالری**
اوسطورغون سفریدرکہ وارپ نصر و قاید ربانی برلہ طغوز
یوزاللی سنہ سندہ توابع و لواحقہ فتح اند و کن صکرہ **استولی**
بلغادی دخی فتح ایلدیلر و سالم و غانم سریر خاقانی صوبہ عودت
ہمایون بیوردیلر **اون برنجی** غزاسی القاس سفریدر مزبور
القاس شاہ اسمعیل اولادندند شاہ طہاسک برادریدرما
بین لرینہ بعض خصوصدن شقاق و شوب استانہ التجا اعتدلی
تفصیل احوالی بو مختصرہ مناسب دکلر **اون ایکنجی** غزاسی
نحجوان سفریدر وقتاکم مرحوم سلطان صاحب قرآن قزلباش
طائفہ سنک حدود و خواشی مملکتدہ حرکت استماع بیورب فتنہ
و فسادہ مباشرتلی خہ بن الیدی طغوز یوز التمش رمضانک
اوایلندہ اسکودارہ عبور ایدوب قطع منازل و طی مراحل ایدہ رک
ارکیرہ ایرشدی و خارج شہردہ بارکالری قورتلوب ارانی سلطان

۱۲۷
مصطفی در دولتہ دعوت ایلدی اولدخی امرعالی بہ امتثال ایدوب
کلدی و اوتاخ ہمایونہ دخول ایدوب بر لحظہ اکلندی اخر طشورہ
میتن چیقوب تابوتلہ برو سایہ نقل اندلر و خصوص من نور سنہ
مزبورہ اواخرندہ واقع اولمشدراندن ارتحال ایدوب محروسہ جلبہ
یتشدی و اندہ قشایرب فضل ربعدہ ینہ قیام ایدوب ولایت عجمہ
عزیمت اندد دود و نجوانہ واریجق شاہ طہاسک شہری خالی قویوب
چققدی اطراف و جوانبہ سرکردن کر مکہ بشلدی مقابلہ و مقاتلہ
مجال اویوب مجرد انقاب عسکرہ باعث اولیجق سلطان صاحب
قرآن نواحی نجواندن منصرف اولوب اما سیہ سمتہ متوجہ اولدی
بر مقدار قامت ایدوب ینہ ولایت عجمہ چققدی ملاحظہ سندہ ایکن
شاہ طہاسک ایلچی کوندرب صلح طلب ایلدی سلطان عظیم الشان
اسایش لشکر ایچون سوالنہ لاجابت ایدوب صلح و صلاح سمتہ مایل
اولدی و اورادن سعاد تله دویب طغوز یوز التمش بر تاریندہ مقر
سعاد تہ وصول بولدی **اون اوجنجی** غزالری سکتوار سفریدرکہ
مرحومک آخر غزایاتی بودر سکتوار دیدکری ممالک مجاردن بر
عظیم قلعة استوار درحدود ممالک اسلامیتہ یہ کیدن ابناسیہ
کلی ضرری طوقنوردی طریقہ مسلمین دن آراسن ازالہ ایچون اواخر
عمر دہ بی اختیار اولوب کمتش ایدی قلعه نک فتحی کونی سعاد تله
سریر سادہ جہاندن سرایردہ رحمت و رضوانہ انتقال ایدی رحمہ

بقال رحمة واسعة بواقعه هائله ده حضرت وزیر عظیم التظیر
دن صدوزایلیں حسن رأی و اصابت تدبیر قابل تغییر و تقریر دکلہ
تکم نام شریفترینہ باز و غمز کتاب فضائل الجہاد اوایلندہ بر
مقدار شرح و بیان اولمشدر **فصل** فی ذکر بعض ماثرا السلطان
الاعظم السلطان سلیمان خان علیہ الرحمۃ والرضوان معلوم اولاکہ
مرحوم و مغفور لہ سلطان فردوس مکانک خیرات و حسنات و بنا
مساجد و عمارات و حصون و خانات و بونلرک غیرى انواع خیراتہ
حد و غایت یوقدر تفصیل احوالہ پنجہ مجلد کتاب وفا ایلز اما
بو مختصر ده اصل مقصود کہ ذکر عمارۃ حرمین شریفین در بر مقدار
ایراد ایدہ لوم و سائرین سمع و مشاہدہ یہ احالہ قلہ لوم یوبادہ جملہ
دن **بری** صدقہ رومیہ در کہ الان مادۃ الحیاء اهل حرمین در اگرچہ
بو صدقہ رومیہ دید کلری مرحومک ابا کرام واجداد عظامی
زمانلرندن برو واصل اولور بر خیر عظیم و احسان قدیم در وکن
مرحومک ایام دولت و ازمان سعادتندہ اموال کثیرہ اضافت
اولنوب اولکی صدقات اضعاف مضاعفہ قلنشدہ و ہر سنہ رات
امین و کاتبہ محفوظ و مضبوط کلوب بیت اللہ اوکنده فقرا مکہ یہ
تقسیم و توزیع اولنور و جمیع علما و صلحا احسانلرندن بہرہ مند
اولوب حرم شریفک اپجندہ باش اجوب دوام دولت سلطان زمان
ورحمت و رضوان ال عثمان ایجون دعا و ثنا لرا اولنوراندن ہر فقیر

۱۷۸
وارب دینن ادا یلر بوندن اقدام بو صورت اوزرہ بدل صدقات ملوک
و خلفادن بر فردہ میسترا و لما مشدر تقبل اللہ حسناتہ و رفع فی الجنۃ
در جاتہ **بری** صدقہ حبة در یعنی جانب مصر دن بخدای کلور اگرچہ
سابقا اشارت اولنان اوزرہ بو خصوصی اول وضع ایدن صاحب
خیر سلطان صاحب قران فاتح مالک عرب سلطان سلیم خان حضر
تیدر وکن سلطان اعظم دولتندہ عمارت ارتوب فقرا و مجاورین
زیادہ اولغلہ لازم کلد کہ صدقات ارتدی حتی اولقدر زیادہ
اندیلر کہ اولکی مقدار اوزرہ تضاعف بولدی و تدریجہ اول مرتبہ
واردیکہ ہر ییل اهل مکہ یہ اوچ بیک اردب و اهل مدینہ یہ ایک بیک
اردب مقرر و معین قلندی الان ہوسوال اوزرہ جاری در بحمد اللہ
سبحانہ **بری** صدقہ جوالی در یعنی خراج اهل ذمت در کہ انلرون
اخذ اولنوب علما و صلحا و ارباب تقاعدہ بذل اولنور و وجہ مشروح اوزرہ
اخذ اولنجق بوندن خلال مال متصور دکلر را اگرچہ بو خصوص جراسہ
دولتندہ برو جاری ایدی اما قتی شی قلیل ایدی مشایخدن برج
کسیہ ویریلوردی اما مرحوم سلطان سلیمان خان دولتندہ تدریجہ
اول مرتبہ یہ وصول بولدی کہ حرمین شریفین ده و دیار مصرہ متمکن
اولان عامۃ مشایخ و علما و متقاعدینہ عام و شامل اولدی بو ذکر اولنا
یلکوز مصر جوالی سی در شام و حلب و سائر مالک جوالیسی و مملکہ
لر محصولاتی کہ وجوہ خیراتہ صرف اولنور انلر بشقہ در **صدقات**

جاری بدن بردخی عین عرفات در مرحوم اجرا اتمشدر خلفا زمانده
زینده خاتون مال فراوان خرج ایدوب اجرا اتمشدری و لکن مرور
ایامله بر مرتبه به وارد بیکه منقطع اولوب حجاج عرفه کونلرنده عرفات
قوی صولری کتور لر دی اولدخی تمام قلت بولوب مؤلف نقلینجه طقوز
یوزا وتوز طقوز سنه سنه بر عرفه کونی انسان بر بر مغیله
قالدر و غنی قریه صوبین بر التونه الدلر و اول کون حجاج نشنه لکن
قرلق مرتبه سنه واریجق شول عرفاتده طور دقلری برده خوشحانه
وتعالی بر پیور ویردیکه ایقلری التنده آقن صولردن ایجدیلر
وقریه لرن طولدر دیلر و طوار لرن صوار دلر حاصلی عین عرفات بومره
ید واریجق **سلطان اعظم** و شهنشاہ اکرم وارحم غایت رحم ورافت
لرندن عین حنین و عین عرفاتک اصلا حلیه فرمان عالی بیور دی
اورادن ناظر و کاتب و کار کدار استاد و معمار تدارک اولوب خصوص
مرقومی حد اتمام رساینده قلدر حتی عین عرفاتک نماندن عرفات
جریان ایدر اول نواجی ده اولان اشجار و نبات تکرار حیات بولوب
اطراف سبز و حرم اولدی صکره دن عین عرفاتی صاحبه الخیرات تاج
المحصنات ملکه الملکات قدسیه الملکات علیة الذات صفة
الصفات ذات العلاء والسعادات **مهر و ماه سلطان بنت سلطان اعظم**
الشان سلطان سلیمان علیها الرحمة والرضوان حضر تلری مال و فراوان
و خزائن بی حد و بیابان صرف ایدوب مکّه مشرقه کتور دی و بیت الله

۱۷۹
قرینده آب حیوة کبی اجرا ایلدی سقی الله ثراها الی یوم الخیر و القیام
ثم اسکنها جنات تجری من تحتها الانهار و **سلطان سلیمان** خان حضرتک
نفس مکّه مشرقه جملة خیرات جملة سندن **بری دخی** مدارس اربعه
درکه مذاهب اربعه اهلنه بنا اتمشدر و کتاب وقفده مدارس روم
اسلوبنجه اون بشرط البه علم و برر معید تعیین اتمشدر مدرسه
اللیشر و معید لره در در و دانشمند لره ایکیش عثمانی تعیین بیور مشدر
اما مدارس شریفه بنا لرینک تمامی حضرت سلیمان فردوس مکان سلطان
سلیمان خان علیه الرحمة والغفران دولتمنده واقع اولمشدر **طقوز بی**
باب صاحب سریر مالک سلطنت و جهانبانی سلطان
اعظم سلیمان خان ثانی دولتی بیاننده در سقی الله ضریحه بزالال
العقود والغفران و حقه بروایح الروح والریحان **مولد شریفی** طقوز
یوزیکرمی طقوز تاریخی در **و جلوس هم ایونی** طقوز بیوز
یتیمش درت سنه سنه واقع اولمشدر مرحوم بر حلیم و سلیم و رؤف
رحیم پادشاه کریم ایدی هرگز کند و دن آفریده انجمن دی محبت علماء
وصلحاً و محسن مشایخ و فقرا ایدی دخی شهزاده لک عالمنده ایکن
حرمین شریفین اهلنه صلوات و صدقاتی و اصل اولور دی **اکبر**
غزواتی فتح قبرس درکه عسکر کوندر ب سیف جهادله فتح اتمشدر و **بری**
دخی فتح تونس و فتح خلق الوادید **بری** دخی فتح مالک **مندر** جملة
خیرات دن بری تضعیف صدقه غله درکه مدت سلطنتده حرمین

شریفین اهلنه سعاد تلواتاسی مرحوم د ولتندہ مرسوم اولن غلہ دن
 یدنی بیک اردب زیاده اولنوب ارسال ایدر لر **بر** دخی بنا مسجد حرام
 درکہ اثار عظیمه و فضائل کرمه دندر سلاطین عثمانیہ دہ کند و لردن
 اقدام بومرتبه یہ کسمه موفق اولما مشدر ذلک فضل الله یؤتیه من
 یشاء والله ذو الفضل العظیم خصوص مزبورک صد ورنه اول واقع
 اولمشدیکه مسجد شریفک رواق شرقیسی کعبه الله جانبہ شویله
 میل امتشدیکه بعض سقوفک روس اخشابن یرندن چقوب مسجد
 دیوار لرنده اولان محل ترکیبدن مفارقت امتشدی و بالجمله اطرافنده
 اولان صوندرمه لک بعضی ایریلوب صحن مسجد شریفه یقلق شکلن
 طوتدی بر زمان حفظ اسون دیوالتندن یریر عظیم در کلر و طیقتر
 اور مشلرایدی نظار حرم شریف کوردیلر که میلی زیاده اولوب کیدر
طقوز یوز تیش طقوز تاریخنده عرض لریازوب استانه سعادته واقع
 حالی اعلام اتدیلر اندن فرمان قدر جریان سلطانی شویله شرف
 صدور و ظهور بولدیکه مسجد حرام علی وجه الاحکام و الاستحکام بناء
 اولنوب اول جویلرله بن اولنان سقوف و اخشاب عتیقه نک جملہ
 مرمر در کلر اوزره التون عملرله عالی قبه لره تبدیل اولنه اندن
 استانه سعادتن امر عالی یازیلوب تاریخ مزبورده مصر بکلر بکسی
 اولان سنان پاشا سیر الله لایشا خدمت لرنیه ارسال اولندیکه وصول
 بولجق بلا تأخیر خصوص مزبورہ لازم و مهم اولان آلات و اسباب نه

ایسه تدارک اولنه و خدمت معهوده نک کابینغی عهده سندن کلور
 بررائی رزین و عقل متین صاحبی امین نصب اولنوب امانت و دیانت
 وسعی و کفایت اوزره خدمت مباشرت ایلیمه اندن مزبور سنان
 پاشا سیر الله له مایشا امراء مصر دن احمد بک نام امیر کبیری امین
 تعیین ایدوب استانه سعادته عرض ایلدی پس در دولتدن امر
 شریف وارد اولدیکه مذکور احمد بک حرم محترم وار ب مباشرت خدمت
 ایلیمه و بندرجده نک سنجق دخی مزبورہ صدقه بیوریلوب انواع رعایت
 تشریف بیورلدق دن صکره اسباب سفر تدارکن ایدوب مصر دن
 چقادی و طریق بچردن متوجه اولدی بندرجده یہ واصل اولوب
 طقوز یوز تیش طقوز تاریخنک اواخرنده مکّه معظمه یہ داخل اولدی
 و جناب سلطنتدن وارد اولان امرها یوندره شیخ الحرم ناظر بلد الله
 الحرام شیخ الاسلام سید حسین الحسینی خدمت لری دخی ناظر مباشر
 تعیین بیورلشدی انلرک معرفتیکه دیوان عالی چاوشلرندن محمد نام
 استاد کار مهندس معمار طقوز یوز سکسان ربیع الاول ^{سطنده} اولنک اوا
 هدم بنا عتیق و تشویه غرضه عمارت جدیدہ یہ شروع ایلد لر بر
 مدّه خدمت مذکورہ یہ ملازمت ایدوب مسجد حرامک جانب
 شرقی سنده باب عیادن باب السلامه کلنجہ وجه ارضی پاک ایدوب
 وضع اساسه مهتّا قلدق دن صکره سنه مزبورہ جمادی الاولی سنک
 الستجی کونی سادات علما و اشراف کبری و قضاة و امرأ و اغنیاء و فقراء

و مشايخ و صلحا بوخير عظيمك ابتداء بنياد نه حاضر اولوب صدقه
صفابرله دعا و ثنا الرقلا قدن صكره بعون الله و عنايته تعا اساس
بناني وضع ايلدر اول زمانده مشيد شريفك جميع جوانبندن رواقلي
اسلوب واحد اوزره ايدى يعنى اطراف مسجد جميعا مرمر در كلر اوزره
چوپرله صوندرمه دوشمنش ايدى صكره دن فرمان سلطان فردوس
مكان بويله جريان اتديكه صوندرمه بيرنيه عالي قبة لربنا اولنه كور
ديكره بوهيت اوزره بنايه اول مرمر در كلر مختل اولمز و ليكن انلره تحمیل
اولنضله بنا استحکام يولمز وارديلر حجر شمسى ديد كلرى صار
وطاشلردن اوج مرمر درك اشوري بريايه بنا ايدوب باشندن باشه
حرم شريفك اطراف بويله در كلر و پايه لرايدوب قبة لرى بونلر اوزره
تحميل ايلدر اما مسجد حرامدن ايكي جانب كه برى جانب شرقي و برى
جانب شمالي در ذكر اولنان عنوان اوزره كماله ايروب مهم عماره باب
عمره به نهايت بوليحق عمر عزيز غايته ايروب **مرحوم** و مغفور له سلطان
سليم حليم دار نعيم و جوار رحمت رب رحيمه انتقال اتد كلرينك خبرى
مكه معظمه يه واصل اولدي رحمة الله تعا و طيب ثراه و اعلى درجاته فى
الدار الاخرة و اكرم مثواه وقت كم روح پاك و مقدس مرحوم سلطان
سليم خان ثانى مفارقت ملك فاني قلوب ممكن فنادن غرفات بقا يه
ارتقال ايلدى و بومخت خانه ابتلا دن عشرت اباد ايدى و طرب
سراى سرمدى درجاته اعتلا قلدي و ديده دلى مشاهده مضمون

۱۲۱
كريم يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم شرفيه مشرف
اولوب كوش هوشى خطاب مستطاب يا ايها النفس المطمئنة ارجعي
الى ربك راضية مرضية فادخلي فى عبادى و ادخلي جنتى بره مشرف
قلندي و تاج و تخت سليمانى و مند سلطنت و جهانباني جناب و راي
اياپ خاندان دولت و اقبال روشن چراغ دو مان سعادت و عز
و اجلال كاسرا عناق الاكاسرة و قاصم ظهور القياصرة المويدينصر
الله العزيز القهار بالسلطنة القاهرة **بيت** ان كز نهيت جنش
اندام افتاب بيوسته مي جهد جودل برق درمين افكند به بحر
اغضيش لرزه پر وجود آورده ابر كوش اب در دهن سلطان
صاحب قرآن سعادت قرب خاقان نصف نشان معدلت ايمن
ظل الله فى رياض الرافة والمعدلة والامن والامان وضيا الحق على الخلق
بمزيد الفضل والعدل والاحسان ملك تواضعت الملوك لهيبته
وطاعه الافلاك والادوار لمهابة مزوجة بحبة وانت له الاشرار
والاخيار اول جوانخت جهانكبر و جهاندار عديم النضير خادم
الحرمين المحترمين و مخدوم سلاطين البرين والبحرين سلطان الاسلام
و المسلمين امير المؤمنين **سلطان مراد خان** خلد الله ظلال معدلته
على كافة اهل الايمان بالامن والامان حضر قلرينك جمال خورشيد
مثالى برله نور و صفا و حسن و بها بولدي و سرير و سعادت و اقبال
واركة عظمت و جلال اوزره يمن قدم همايونى فرمان رواى ربع

مسكون ايله نطم مفاخرت صالوب تاج ابتهاج خسرواني كوه
كرانمايه كامراني برله زينت بولدي فرمان قدر جريان شهر ياري بوييله
جاري اولديكده اعني سابق الذكر احمد بيك اتمام بنا مسجد حرام ده سعي
واقدام وجهه واهتمام ايدوب غايت احكام واستحكام اوزره تمامه
يتشده وده پس امر عالي حسبني جهد تام واجتهاد مال اكلام ايدوب
ازمده سرحده غايت رساينده قلدي وطقوز يوز سكسان درت
سنه سنای او اخرنده نزهة ناظر و راحت قلوب و صفا خاطر اولت
ميسر اولدي و در ديوار والواح و احجاري نام شريف والقباب هايون
پادشاه ربع مسكون له مزین اولوب طاق و رواقی مثال مهتاب
وضيا افتاب التون حلاله روشن قلندي افاضل زمان و اماثل
اعيان تمامه تاريخلر ديوب اطراف و اكناف بلاده ارسال اتدیر
جمله دن مفید مختصری **خير مساجد الله** در كه بيان حقيقت حال
واقع اولمشدر بعض فضل دخی **جدد المسجد الحرام مراد دام سلطانه**
وطال اوان ديشلردر و بعضلر بطريق النثر **اطال الله لمن اتته**
عمرا ديو بيور مشلردر و بعضلر دخی **عمر سلطان مراد الحرم**
دیشلدر در شروع ابتدا تجديده طقوز يوز سكسان بیج الاولنك
اون در دخی كوني اولمشدي **بودی** جمله تجديده مسجد حرام دن در كه
حرم شريفك جانب جنوبي سندن خارجن حفرا تدر مشلردر
تاكه مجرى سيل واسع اوله زير امرو را عوام و شهر و ارمان و دهورله

۱۷۲
مسيل متلى اولوب جانب مذكوره اولان ابوابدن مسجد اوچر پايه
ايله دخول اولنوردي اول زمانده اون بش پايه ايله دخول واقع
اولوركن بومرتبه وارمشدي و قديم الزماندن معتاد بواید يکله اون
ييلده بر كره مسيل حفر ايدوب نرابن اسافل مکه يه نقل ايديرلردی
بور فعه او توزيل مرو رندن صكره حفر اولندي و قبل الحفر سكسان
اوچ جمادی الاولی سنك او بنی كچه سي ليلة الاربعاده ناكاه بوييل
عظيم كلد يكه مسجد حرامك ابوابنده ايجرو قويلدي و مطاف شريف
طولوب صوا اطراف كعبه يدايردي دخی يوكسلوب حجر الاسود
كورنزا اولدي اندن كچوب عتبة عتيبه چقدي اندن باب شريفك
قفلنه قريب اولدي حرم شريفده صوبركون بر كچه طبطلوا
اولوب طوردي يدي وقت نماز قلمغه قابليت اولدي اندن اعيان
واشراف و خدام كعبه و مطاف دن كم و ارايسيه اسفل مکه دن طريق
سيلاك فتحه مباشرت ايدوب داخل بيت الله دن طين اخراج
اتدیر و بيت شريفي غسل و تنظيف ايدوب اندن مطاف شريف
و مقام حنفي پاك ايلدیر اندن جميع اوساخ حرم شريف دن اخراج
ايدوب حصن مسجد تکرار خرده طاش و كدیلر اطراف و جوانبين
اولقدر قازروب اند و ردیلر كه دخول سيلدن امن حاصل اولدي
ومن بعد شويله كه ولي الامر سلطان الاسلام و المسلمين شيد الله
سبحانه ببركة قواعد الملة و اركان الدين حضرتلری قبلندن قانون

وضع اولنوب ايکي پيلده برکرة حفر و توسيع و تنظيف مقرر قلنسه
کلی خرجدن خلاص ميسترا ولوردي زير امکت طويل ايله وادی امتلا
بولوب سيللر هجوم اندکجه تحلف عظيم لازم کتورر مباشره عماره مسجد
حرام اولان مشارائيه احمد بيکدن مؤلف کتاب نقلنجه مصالح
و مهات عمارت و قطع ارض مسيله خاصه مالي پادشاهيدن يوز
اون بيک سکه التون صرف اولنشد و بومذکور جانب مصر دن تمثيل
اولنان الات و اسباب و مسامير و اخشابدن غيريد و قباب حرم
شريف اوزره منصوب اولان مطلي علم لر دخی مبلغ مذکور دن خارج
فصل في ذکر اساطين المسجد قبل التجديد و بعده **معلوم**
اولا که تجديد بنادن اول مسجد حرامک جوانب اربعه سنده
زيارتين دن غیری دريتوز التمش طقوز اسطوانه و ابوابنده يکرمي
يدي اسطوانه و ارايدي جمعا جوانب و ابواب اسطواناتي دريتوز
طقسان التي عدد ايدي جانب شرقيه سکسان سکر اسطوانه
و ارايدي همان بریسی توغله و کرچله ياميش ایدی ماعداسی جميعا
مر مردلک ایدی و جانب شماليه يوز درت اسطوانه و ارايدي اون
دردي يونمه طاشدن ماعداسی جميعا مر مردن ایدی و جانب
جنوبي ده يوز قرق اسطوانه و ارايدي يکرمي بش يونمه طاشدن
سایري مر مردن ایدی و جانب غربي ده سکسان يدي اسطوانه
و ارايدي جمله سی يونمه طاشدن ایدی ناصر بر قرق زماننده جانب

مذکور

۱۲۲
مذکور ياند و غي تاريخده بنا اولنشد **وزياده** ندوه نك جوانب
اربعه سنده التمش التي اسطوانه و ارايدي حجر غيشم دن بنا
اولنوب اوزري کرچله صوانشد **اما** صکره دن مرحوم و مخفور
له سلطان سليمان خات دولتنده طقوز يوز قرق يدي سنه سنده
جده يکي اولان خوش کلدی بکه امر شريف وارد اولدیکه ممالک
عربک ابتدا فتحنده بنا اولنان قبه مقام حنی هدم اولنه دخی
برينه بر موضع مربع بنا اولنه اول زمانده ملاحظه ايدی که مسجد
شريفک اسباب و الات و اواني سن حفظ ايجون ايکي محل بنا
ايليه که امور مذکور انلروه محفوظ طوره لر پس ديلد و کي کي بنا
ايدوب مرحوم سلطان فردوس مکانک انتها زماننه رکن استمال
اولندي **وزياده باب ابراهيم دن** رواق شرقي ده اون بيک اسطوانه
و ارايدي جمله سی يونمه طاشدن ایدی و جانب شماليه التي اسطوانه
و ارايدي يوز ياده نك جانب غربيسی اسطوانه دن خالی ایدی
وسلطان غوري کند و ایام دولتنده طقوز يوز اون يدي سنه
سی حد و دنده امر اسنده خيره بيک نام برامير ارسال اتشدی
که کلوب مسجد حرامک لازم اولن عمارت و مرمتن کوره و زياده باب
ابراهيمی تعمیر ايليه مزبور دخی کلوب باب ابراهيم اوستنه بر عالي
قصر بنا ايدوب خارج مسجد دن قصر وک ياننه بعض حجرات
و مساکن ياپدی لازم اولان ادب خانه لرو مفصل و مخزن ماکي

و ابرایشه مهیا قلوب جمله سن جهات خیره وقف ایلدی و باب ابراهیم
داخلنده ایکی جانبنده فوقانی و تحتانی حجره لر بنا ایدوب قفرا
وصلحا دن بعض کسه لره ویردی وینه زیاده مزبوره دن جانب
یانی ده بر موضع اتدی که این سبیل ما و صهریح و ارایدی یغفور
یا عدجه طولردی اندن خرچنور لردی صهریح صاریخ دد کبری قونور
ایچن محکم یا یوب هر جانبین صور لر و یوقارودن ایچنه صوصا لر لر
تمام صفا و برودت حاصل ایدوب استعالی ایدر لر دیار هریده چوخ
اولور **قبل التجدید** مسجد حرامک داخلنده شرفاتی در دریتوز
عدد دویدی عدد داخی نصف شرفه ایدی و خارج مسجد ده دیوار
اوزرنده الی ایکی عدد داخی نصف شرفه ایدی اما بونلر ابواب
مسجد اوزره متفرق ایدیلر برقی برقی اوزره و برقی اول قیو
اوزره وضع اولنشدی و مابین ده بعض اولور و باطلر و ارایدی
و مسجد حرام دیوارنه متصل بعض مدرسه لور و ارایدی که انلر اوزره
شرفه یوغدی و شرفه دید کبری شول قصر لر و قلعه لرا اوزره بنا اولنان
بدنلر در که زینت ایچون وقت حاجتده انلر له احتیاج و تستر ایچون
بنا اولنور و زیاده دارالندوه نك ایچرو جانبنده شرفه یتمش ایکی
عدد شرفه سی و ارایدی طشره جانبنده شرفه یوغدی زیر اطرافین
اولر احاطه ایلشدی **زیاده** باب ابراهیمک داخی ایچ یوزندن اوج
جانبنده قرقدن زیاده شرفه سی و ارایدی اما ابواب مسجد حرام اون

طقوز ایدی هر باب ایکی طاق بنا اولنشدی شرفی الان اول وضع
اوزره در و ایکی طاق دیه نك معناسی بودر که هر قیو کوی کوی کوی
کبی بری بری یا ننده ایکی کوی بنا اولنشد اما اسی بر در **مثلا** باب
السلام دیواکلور اما نظر اولنسه ایکی قیو در بری بری یا ننده اما
ابواب مذکوره دن برینک اوزرینه سلطان سلیمان خان علیه
الرحمة والرضوان مدرسه لرین بنا ایدن امین بر طاق داخی بنا
ایدوب جمله طاقات ابواب مسجد حرام اوتوز طقوز عدد اولنشد
بو مقامه کلجه مذکور اولان امور مسجد شریفک وضع قیو اوزره
اولان اشیاء در که اکثری متغیر اولوب کتشد **اما بعد التجدید**
حاصل اولان هتک تفصیلی بودر که ذکر اولنور **اولا** اسطوانات رخام
مرمر و کلرا وچ یوزاون بر عدد در کدر و بود ذکر اولنان اسطوانات التمش
ایکی عدد دی جانب شرقی ده در که بیت اللهک قیوسنه قرشوکلور و
سکسان بر عددی جهت شامیه ده در که اکا جانب شمالی دیر لر و التمش
درت عددی جانب غربی ده در بودر کلرک التی عددی حجر صوان
دید کبری طاشدند و ما عدا سی مرمر و ندر و جهة جنوبیه ده که
ایکی رکن یانی یه قرشوکلن جانبدر انده اوتوز اوج عدد اسطوانه
وارد و اون بری حجر صواندن سنائی مرمر و ندر **زیاده** دار
الندوه ده اون بش اسطوانه وارد رهان بری حجر صواندن در
زیاده باب ابراهیمه التی عدد اسطوانه وارد در جمله سی مرمر و

اشته مر مردن و صوان طاشدن اولان اسطوانه لربو مقدار در
اما شمسی دید کبری صار و طاشدن اولان اسطوانه لربو جملہ سی
ایکی یوز قرق درت عدد اسطوانه در و بواسطوانه لربا پاره پاره
یونہ طاشلردن کی شکل مسدس کی شکل منحنی اوزره بنا اولمش در
کلردن اشغه دن ثلث مقداری یونہ صوان طاشندند مراندن
یوقار و درک بونیجه یونہ صار و طاشدن در که اکا حجر شمسی
در لربس بواسطوب اوزره یونہ و یامپه طاش در کلردن مسجد
حرامک شرقیسنده او توز عدد اسطوانه وارد و جانب شامیده
قرق درت اسطوانه وارد و جانب غربی سنده او توز التي اسطوانه
وارد و جانب جنوبی سنده یتمش التي اسطوانه وارد و **ارکان**
مسجد شریفده درت اسطوانه وارد **زیاده دارالندوه نلک** اسطوانه
لری او توز التي عدد اسطوانه در **زیاده باب** ابراهیمک اون سکر
در **اما** مسجد حرام قبه لربیک عددی یوز التي عدد قبه در **جانب**
شرقیده یکر می درت قبه وارد و جانب شامی ده او توز التي قبه وارد و
جانب جنوبی ده او توز التي قبه وارد و بر قبه دخی مناره حزوره
جانبند دن رکن مسجد حرام ده وارد **اون التي** قبه دخی زیاده دارالندوه
ده **اون بش دخی** زیاده باب ابراهیمده وارد و جمله قباب بومد کور اولن
لرد **اما عدد طواجن** ایکی یوز سکسان ایکی در معلوم اولاکه طواجن
طاچه نلک جمعی در **طواجن** فتح جیمله دامن وزنی اوزره شول عجلرتابه

دید کبری سنده در تور کجه تاوه دیر لربا یچنده بعضی سننه بشورر لرب
حاصلی توه شعلنده قبه قسمند بعضی سننه لربنا اولمش در اثر
مقدار درانی بیان ایدر **معلوم** اولاکه جانب شرقی ده او توز سکر غره
و جانب شامی ده التي طقوز عدد و جانب غربی ده قرق اوچ عدد **و جانب**
جنوبی ده التمش درت عدد **وما ذنه** باب السلام السنده ایکی و باب
السلام طرفند دن رکن مسجد شریفده بر و باب عمره طرفنده دخی بر
طاچن وارد و یکر می درت طواجن دخی **زیاده** دارالندوه ده وارد و
و عدد مصلیات التي التي در مصلب دید کبری مشاهده یه محتاج
بر لسنه در مصلیات مذکوره نلک اوچی جانب شرقی مسجد حرامده
در وجهت شامیه ده یکر می ایکی و طرف غربی ده اون التي و سمت
جنوبی ده اون بش عدد در **اما شرفات** مسجد کجمله سی اوچ یوز
سکسان عدد در **جانب شرقی** یوز التمش ایکی عدد شرفه در یکر می
یدیسی مر مردن اورت لرنده بر لسی جمله سندن طویلدر و یوز اون توز
بش عددی حجر شمسی دندر و جانب شامی ده اوچ یوز قرق بوعده شرفه
وارد و یتمش سکر شرفه سی مر مردن در که اوچی طویلدر و سایر شرفاتی
حجر شمسی دندر و جانب غربی ده یوز درت عدد در یکر می ایکیسی مر
دندر سائر شمسی دندر **زیاده** دارالندوه ده یوز طقس ان بر
عدد شرفه وارد و بونلک جمله سی حجر شمسی دندر **اما** ابواب مسجد
حرام الان اون طقوز باید در جانب شرقی ده درت قیو واقع اولمش در اولکی

عدد شرفه زیاده باب ابراهیمده
یوز قرق التمش

قبویه **باب السلام** و باب بنی شیبہ دیر لر بونک اوج طاقی وارد ر بو
 بابلک بناسی محکم اولغین تجدید اولما یوب حالی اوزره ابقا اولمش
 در ایکی قبویه **باب النبی** و باب الجنایز در لر ایکی طاقی وارد و اوزر
 یکر می درت شرفه سی وارد و شرفاتند بن غیر ی بری تجدید اولما شده
 و اوجنی قبویه **باب التباس** دیر لر انک اوج طاقی وارد ر بوباب دخی
 باب الجنایز دیکله معروفدر و در دخی قبویه **باب میلی** و باب بنی هاشم
 دیر لر بونک اوج طاقی و اوزرنده یوزاون بش عدد شرفاتی وارد ر
 و جانب جنوبی ده یدی قیو وارد ر اولکی قبویه **باب بازاردیر بونک** ایکی
 طاقی وارد و اوزرنده شرفه لری اون التی عدد در ایکی قبویه **باب**
بفله دیر لر بونک اوزرنده شرفاتند سنه عمل اولما شدر و اوجنی
 قبویه **باب صفا** دیر لر زیر صفا جانبته اچلور باب بنی مخروم دخی دیر
 بونک بش طاقی و اوزرنده اون طقوز عدد شرفاتی وارد ر در دخی
 قبویه **باب احیاء** دیر لر ایکی طاقی و اون طقوز شرفه سی وارد ر بشخی
 قبویه **باب مجاهدیه** دیر لر باب الرحمة دخی دیر لر ایکی طاقی و یکر می شرفه
 سی وارد ر التسخی قبویه **باب مدرسه الشریف عجلان** دیر لر یکر می شرفه
 سی وارد ر یدخی قبویه **باب امهانی** دیر لر بغایت اسلوب خوب اوزره بنا
 اولما شدر ایکی طاقی و اون اوج شرفه سی وارد ر وینه جانب **غریبیده**
 اوج قیو وارد ر اولکسی ایکی طاقدر بوکه باب خزوره دیر لر بوباب دن
 اصلا سنه تجدید اولما یوب اولکی حال اوزره ابقا اولما شدر زیرا

احتیاجی یوغدی ایکنی قبویه **باب ابراهیم** دیر لر بونک احتیاجی اولما غین
 ابقا اولما شدر و اوجنی قبویه **باب عمر** دیر لر تنعیم دن عمره قلان کمسنه لر
 اندن کیدوب کلور لر اول زمانده باب بنی سهم دیر لر امیش ایکی طاقی
 و سکر شرفه سی وارد ر و **جانب شمالیده** بش قیوسی وارد ر اولکی قبویه
باب سده دیر لر اولدن باب عمرو بن العاص دیر لر امیش بر طاقی و التی
 شرفه سی وارد ر و اوجنی قبویه **باب زیاده** دارالتدووه ده جانب غربی ده بر
 طاقدر بوبایدن دخی سنه تجدید اولما شدر در دخی قبویه زیاده
 مذکوره نک شمالي سنده اوج طاقدر شرفاتی یکر می ایکی عدد در
 بشخی قبویه **باب الدیریه** دیر لر مناره باب السلام قرننده در سلطان سلیمان
 رحمة الله علیه حضرتنک مدارس شرفه سی بنا اولند و غنی زمانده
 تجدید اولما شدر **اما** مسجد حرامک مناره لری الان یدی مناره در که
 اوقات خمس ده اوزر لرنده اذان اوقنور **اولکی** مناره باب عمره
 در که خلفا بنی عباسدن ایکنی خلیفه اولان ابو جعفر منصور و ابی
 بنا ایدوب بعد زمان صاحب موصلاک وزیر ی عمارت اولما شدر **فاکھی**
 زماننده رئیس المؤذنین بومناره دن اذان باشلیوب سائر مناره لر
 بوکه اتباع ایدر لر دی صکره دن تقی فاسی زماننده باب السلام دن
 باشلیوب سائر ی اتباع ایدر اولما شدر ایدی اما شدری اذانلر قبه
 زمزم دن باشلیوب سائر مؤذنلر که اتباع ایدر اولما شدر و لکن رمضان
 کجه لرنده شحر و تمجید اوقسنه ینه باب السلام دن باشلر مناره

مذکور مرور زمانه اسکیوب تجدید محتاج اولمشدی **سلطان**
ایمان علیه الرحمة والرضوان دولتند طقوز یوز او تیز بر سنه
 سنه یره برابر هدم اولنوب تکرار بنا اولمشدر **ایکینجی** باب
 السلامدر بنی عباسدن مهدی خلیفه بنا اتمشدی خرابه مشرق اولیق
 صکره دن دولت چراکسه ده ناصرفج بن برقوق زمانده تجدید
 اولندی الان اول هیئت اوزره باقی در **اوچینجی مناره** مناره باب
 علی در بونی دخی مهدی عباس بنا اتمشدی و بر شرفه لوایدی اسکیوب
 ضعف بولیق **سلطان اسلم** علیه الرحمة والرضوان والروح والرحمان
 دولتند هدم اولنوب حجر شمسی دید کلری صاروطا شدن بنا
 ایدوب ایکی شرفه لوایلدر **دو دخی مناره** مناره خزوره در ایکی شرفه
 لودر اول مهدی عباسی بنا اتمشدی صکره دن مرسل حاکی **اشرف شعبان**
 تعمیر ایلدی ویدیوز یتیش بر تاریخنده یقلدی کسبه ضرر ایلدی تکرار
 یایدیلر الان اول حال اوزره باقی در **بشجی مناره** مناره باب زیاده در
 قدیمی مناره در ایکی شرفه سی وارد **اول** معتضد خلیفه بنا اتمشدی
 صکره یقلدی تکرار **ملک اشرف** بر سبای بنا ایلدی **التینجی مناره**
 مناره مدرسه قایتبای دورحه الله تعالی بو مناره نک ایکی شرفه سی
 وارد و بنا سنده استاد کلی صنعت خرج ایلمشدر **یدنجی مناره** مناره
 سلطان اعظم خاقان اکرم سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران بنا
 اتمشد رعایت علو و ارتفاع اوزره حجر شمسی دن ایکی شرفه ایله بنا اولمش

بی مثل و بی مانند مناره در طقوز یوز یتیش اوج تاریخنده تمام اولمشدر
 ذکر اولنان یدی مناره تاریخ کتابده که طقوز یوز سکسان یدی **سنه**
 سی در موجود و معمور و معمول بها اولان مناره لردر اما اصحاب تواریخ
 بونلردن غیری بعض مناره لردخی ذکر اتمشدر و لکن الان انلردن نام
 و نشان تاپیدادر وکیلرک بناسی اند کلری دخی نام معلوم دردمیشدر
و مکه مشرفه نک یوقار و جانبند مسجد رایت دینلن مسجد که رسول الله
 صلی الله علیه وسلم فتح مکه کوننده اول مسجد ده رایتن دکشدر ائنده
 دخی بر مناره قدیمه واردر دیه سی کتمشدر ایکی شرفه لو مناره امیش رمضان
 کیجه لرنده اوزرنده قنیل یقزلر و اخشام اذانن اوقورلر تا کم اول مکان
 اهلی افطار زمان اولدوغن بلورلر و سحور زماندن صکره ینه قنیلر
 سونند ورلر **تقی فاسی** ذکر ایدر که مکه معظمه ده مسجد حرامدن غیری
 مواضعده مناره لر جوغندی وظیفه لومؤذنلری و ارایدی و انلری
 هرون الرشید بنا اتمشدی انلرله وغیری له شعاب مکه ده الی مناره
 و ارایدی مرور زمانه جمله سی نابود و ناپید اولوب کتدی **خاتمه الکتاب**
فی ذکر المواضع المبارکه مکه شرفها الله تعالی جمله اما کن شریفه دن بعضی
 بونلردر که علما متقدمین رحمة الله علیهم اجمعین مواضع استجابه دعا در یو
 نصیح اتمشدر **حسن بصری** رحمة الله علیه بیورد قلری اوزره مکه
 اللهده اون بش موضع وارد که اورالده بفضل الله دعا مستجاب اولور
 برسی مطاف شریفدر بری دخی ملتزم قری در کراتله تجربه اولمشدر

بری دخی **میزاب شریفک** التي در که انده طور لر دعا ایدر لر بری دخی
واخل بیت الله در بری دخی **نمزم** مبارک قریب بری دخی
 خلف **منکم** در بری دخی **صدنا** بری دخی **مسروه** در بری دخی **مسعی**
در بری دخی عرفات در بری دخی **من ولفه** در بری دخی **منی در**
وجره لس اتلدو غنی موضع لر دخی مظان اجابت دعا دندر اوج
 موضعه اتلور علما خفته رحمت الله تکا جمره اولی و جمره ثانی
 اتلدو غنی برلرده دعا ایجون وقف ایلیه **اما** ثالثه ده که اکا جمره
 عقبه دیرلر انده وقف ائمه دیشلر در بوندن فهم اولور که جمره
 عقبه دن صکره دعا ایجون طور مق منقول اولیه یوضه اوراده
 دعا ائمه دیمک دکلر زیر **حسن بصری** رحمة الله علیه انده دخی
 دعا مستجابدر اولکی لری کبی دیو بیور مشدر **ابوسهل نيسار بوي** رحمة
 الله علیه **باب بنی** صلی الله علیه وسلم که شدی که باب الحریین و باب
 القفص دخی دیرلر دعا مستجاب اولن مواضع دن در دیو بیور مشدر
 و باب صفا و باب سلام دخی ایله در دیشلر **قاصی مجد الدین** فیروز
 آبادی فضل منی ده تالیف اتلدو کی کتابده **نقاش مفسر دن** نقل ایدوب
 دیشلر که **بشیر** طاغنده و مسجد کبش ده دخی دعا مستجابدر و بعض
 مکینه لر **مسجد حیف** دخی اتلر دندر دی بعضیلر **مسجد بخری**
 دخی زیاده قلدری و بو مسجد الان موجود در اما خرابه یوز طومش در
 عمر الله من عمره حجة الوداع ده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول موضع

کند و مبارک الیله التمش اوج دوه قربان ایلشد راندن صکره حضرت
 علی یه امر ایدوب یوز دوه تمام اولنجه بقیه سن علی رضوان الله عنه یوز
ابن جوزی رحمة الله علیه **مسجد بیعت** و دخی **غار** **ات** مواضع
 استجابته ندر دیشلر **نقاش** رحمة الله ایدر **امر المؤمنین خدیجه** **نک**
 اوی دخی دعا مستجاب اولان مواضع ندر **حضرت فاطمه** رضوان الله عنهما
 انده طومش لر در بر مبارک مقام شریفدر حضرت خدیجه نک جمیع
 اولاد کرامی انده طومش لر و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت قیاق
 مکه دن هجرت ایدنجه انده ساکن اولمشلر در صکره دن عقیل بن ابی
 طالب تصرف ایلدی صکره دن حضرت معاویه اندن صائقون الوب مسجد
 ایلدی مرمت و عمارت محتاج اولد قچه مصر و یمن پادشاه لری معور ایدر
 لردی صکره دن سلطان فردوس مکان **سلطان سلیمان** رحمة الله علیه
 تعمیر نه امر ایلدی طخوز یوز او توشن تاریخنده یینه معور ایدوب و وزینه
 عالی قبه لر بایدیلر شدی هر جمعه کونی نماز دن صکره اکند و یه وارنجه
 درویشلر جمع اولوب ذکر الله ایدر لر وینه ثلثا کیجه لری یتسودن
 صکره صباحه دکن ذکر الله ایدر لر و خلق کلوب زیارت ایدر لر وینه
 رسول الله صلی الله علیه وسلم دنیا یه کلدو کی موضع شریفده دعا لر
 مستجابدر مکه المهدیه معروف مشهور زیارتگاه در یاننده بر مسجد شریف
 یا ایلشددر هر دو شنبه کیجه سی جمعیت ایدوب ذکر الله ایدر لر و هر ییل
 مولد آنی کلدو کی کبی اون ایکینی کیجه سنده اخشام نمازندن صکره

جميع وفتها واعيان مكة ناظر الحرم يانته جميع اولوب شمع وشمعه لر
وفانوسه كوثر لر مسجد حرام دن سوق الميلا جقر لر اورادن بوكرت
وازد حامله رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتك طوعد قلري موضعه
وارر لر اوراده بر كسنة خطابت ايدوب **پادشاه اسلام** ايد الله سلطنة
حضرتك عالروثا لر ايدوب اندن دونر لر ينة مسجد حرامه كلور لر اورته
يرارده مقام شافعيك آردنده صف صف او تور لر ورش زمر
قلقبوب پادشاه عالميه دعالر ايلر خاق آمين دير لر دعا تمام اولد قدن
صكره ناظر الحرم ورش الغراشين خلعتلر كير لر اندن صكره اذان
او قنوريشونما زين قلوب جيقر لر طاغلور لر هر سيل بويله بر عظيم جمعيت
اولب اطراف نواحي دن وباده نشين عربلردن بي حد بيقباس
كسنة جمع اولور بو مقوله جمعيتلر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضر
تلكينك تعظيملرين متضمندرايد نلر مناب وما جور اولد قلريند شك
وشبهه يوقدر ولكن وقوع هلاكيدن حذراتك كر كدر وعبادة صيام
وقيامله بغايت اكرام واحترام لازمدر **بعض علما رحمهم الله تعالى**
اشين كوني زوال وقتندك رسول الله صلى الله عليه وسلمك دنيايه
كلد و كلري يرده دعا مستجابدر ديوبور مشلردر و ام المؤمنين مخديجه
رضي الله عنها حضرتك اونده جمعه كچه سي دعاत्मك كرك مستجابدر
باذن الله تعالى ديمشلردر **محب طبري** رحمة الله عليه مكة شهرنده
مسجد حرامدن صكره افضل مواضع دار خديجه در رضي الله عنها

ديوبور مشلدر زير اخز عالم صلى الله عليه وسلم پنجه روزگار انده حاكم
اولمشلردر وينجه كره جبرائيل عليه السلام انده نزول ايدوب وحى
كتر مشلدر و حضرت فاطمه رضي الله عنها اوراده دنيايه كمشلدر **بري دني**
دار خيزران دد كلري مواضع مكة اولدر ديمشلردر زير رسول الله صلى
الله عليه وسلم انده چوق زمان انده طوب قرش قومك اشرا سندن
كز لو خلق اسلامه دعوت ايلردى بعض علما رحمهم الله تعالى بوراده دعا
اخشامله يتسوار اسنده اولق كر كدر ديوبور مشلردر بواره محبتي
دير لر بر قبه واردر رسول الله صلى الله عليه وسلم كفاردن انده كز
لنوردى اول قبه ياننده دعا ايدر لر و خلق اوراي كلوب زيارت ايدر لر
حضرت عمر رضي الله عنه ايمان كنجيه رسول الله صلى الله عليه وسلم
كند ويد ايمان كتر نلر له كز لوجه بش وقت غاري اوراده ادا ايدر لر دي
حضرت عمر ايمان كلد كدن صكره اشكاره قلنغه ياشلدى دار خيزران
دد كلري اول محبتي قبه سنك اطرافنده اولان اولردر هرون الرشيد
والده سي **خير زان خانون** حجة كلد كي زمانده صافون المشدى صكره
الدين اله كچدى اخلا مشدي **سلطان سلاطين العالم** شاهنشاه
اعظم واكرم **سلطان مراد خان** ابن سلطان سليم خان خلد الله خلدته
حضر تلكينك ملك شريفى در و حمله مواضع استجابتك بري دني **جبل**
نور در بونده اوليه وقت دعا ايدر لر اما **جبل نبير** و جبل مراده
نه وقت اولور سه ايدر لر بري دني مسجد بيعتدر بو بر مسجد

شریفی که منی به کیدن کسه ناک صول قولنه کلور حد منی اولان عقبه به
 براوق اتی یرده در موضع مزبورده **انصار** قرمند بنتمش نفرکسنه
 حضرت عباس رضی الله عنه حضورنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
 حضرت کلوب بیعت ایلمشدر وقتاکم بیعت واقع اولدی انب العقبه
 ادلو بر شیطان ندا ایدوب یاقریش جماعتلری اشته اوس و خزیج قبیلده
 لری محمد له بیعت اتد لکه اکا نصرت ایدر لر دیدی اندن انصار قویج
 قلج لری قبضه سنه یاشوب والله رسول الله یولنه عرب و عجمه قتال
 ایده دن رزم کلور سه کلسون دیدلر حق جل و علا رسول الله برکتیه
 مسلمانلری اول شیطانک شرنندن حفظ ایلدی بر فتنه ظهور اتمدی
 اندن صکره فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه اجازت اولوب چقدیر
 ابوبکر صدیق رضی الله عنه حضرتیه مدینه به کتدلر و مسجد متکی دیو
 لر بر موضع اجابت دخی و ارایدی اما صرور ایامله اثری قالمیوب کمتشد
نقاش مفسر رحمه الله مناسک الحجده ذکر اولنان مواضع متبرکه
 ده نه زمانلرده دعا اولنمق کک تعیین بیور مشلر در خلف مقامله
 میزاب شریف التنده وقتنده و رکن یمانی قتنه فجر وقتنده کک
 و سحرله فجر فرقی بودر که سحر دیو صبحدن مقدمه شول قرانکولق
 زمانه دیرلر که انده صائم اولان طعام یک حایزه در و اول طعامه سحرور
 دیرلر و فجر صبح نمازی و قنیدر و حجر الاسود یاننده نصف نهارده
 دعا اتمک کک و ملتزم ده نصف اللیل ده اتمک کک و زمزم یاننده

غروب

غروب شمس قتنده ایلک کک **وبیت الله شرفها الله** ایچنده وقت زوالده
 ایلک کک **وصفا و مسروه** اوزرلرنده ایکتد و زماننده دعا اتمک
 کک **منی ده** ایک بدر اولدوغی کجه نصف اللیل ده **وعرفات ده**
 کون طغرکن **و موقوفه** وقت زوالده **و جبل ابی قیس** کون باتدوغی زمانده
 دعا اتمک کک بویله تعیین بیور مشلر **و جبل ابی قیس** اوزرنده دخی
 دعا مستجاب دردمش **عاد** قومندن بر طایفه استسقا ایچون
 مکه مشرفه به کلد طری زمانده انلر جبل ابی قیس اوستنه چقوب
 دعا ایدک دینلشدی هرکنه کار که توبه ایچون اول جبل مبارک
 اوزرینه چیقوب دعا ایلیه حق تعالی عاسن مستجاب ایلر دمیشلر در
بر روایت ده حضرت ادم علیه السلام مک قری جبل مذکورده
 در و هوا و شیت علیها السلام قبرلری دخی انده در دیرلر **ذهبی ده**
 الله بر تار یخنده بیور که ادم علیه السلام دنیا دن کتد کده برینه
 اوغلی شیت علیه السلام برینه خلیفه قلدی و شیت طغر زوزیل
 عمر سورب اخروفات اتدی اتاسی ادم وانه سی حوایا نلرنده ایث
 قیس ده دفن اولندی **وهب بن منبه** ذکر ایدر که جبل ابی قیس
 ده آدم ایچون بر قبر قاروب انده قومش لر ایدی و اول موضع
 غار کنز دیرلر دی صکره دن حضرت **نوح علیه السلام** کلوب
 اوراد ن جسد شریفین چقردی بر تابوت ایچنه قویدی دخی تابوت
 سفینه نیک ینه برینه قودی دمیشلر بوندن غیری روایت دخی

ایچنه الی و طوفان چکوب
 کتد کدن صکره

و مزدلفه ده

و عرفات ده

واردر **جبل** مذکورک اعلا سنده بر صهرج واردر خلق واردر لر
 این دخی زیارت ایدر لر زمان قدیمه اوراده بر قلعه دار امیش نام و
 نشانی قالمش صهرج اول زماندن قالمشدر دیر لر **وعوام** الناس
 بویله زعم ایدر لر که بر کسند جمعه ایرته سی کون طغر کن جبل ابی
 قیس اوزرینه چقوب انده باش میکه کیده لر **تقی فاسی** اول جبل
 که حق تعالی وجه ارض اوزرینه وضع اتمشدر اول جبل ابی قیس
 در جمله مواضع استجابه دعادن بری رباط موفق دد کمری موضع
 اندن فقر و غربا اهل مغرب ساکن اولور لر بعضی اهل الله دن منقول
 در که اکثر اورایه کلوب دعا ایلردی بونده دعا مستجابدر دیو بیوردی
 وجهی بودر که اول فقر امسکنی اولیا الله دن خالی دکلدر بعض
 رجال اندن اکسک اولمز قرب شریفلرنده دعا اولنسه انلر آب روینه
 حق تعالی اجابت ایدر **بری دخی** مقابر معلا در انده واقع اولان
 مزار اتدن بری **قبر امیر المؤمنین** خدیجه اکبری در رضی الله عنها
 شعب بنی هاشم بر محلدس اول زمانده تحت دن بر تابوت واراید
 خلق وارب موضع مذکوره انی زیارت ایدر لر دی صکره دن سلطان
 فردوس مکان **سلطان سلیمان خان** علیه الرحمة والرضوان دولته
 اوزرینه بر عالی قبة یا بلدی و تابوت مذکور کسوة فاخره ایلد اورتلوب
 بر تره دار تعین اولندی خزائن صدقات سلطانیة دن وظیفه
 اجرا قلندی الان اول حال اوزره در بری دخی قبر حضرت فیصل

ابن عیاض وقبر امام عبد الکریم بن هوزن قشیریدر رحمہما الله تعالی
 ایکسی بر موضعده یا تورلر یا نلرنده اولیا کبار دن چوق کسند مدفن
 در وبری دخی قبر سفیان بن عیینه در بری دخی قبر ابی الحسن الشولی
 در رضی الله تعالی عنه شیخ خلیل مالکی اوراده دعا مستجابدر دیمشدر
 وقبور سمسرة الخیر دخی مواضع استجابتدندر بری دخی قبر دلاصی
 در جبل مذکور قریبده واقع اولمشدر و مواضع شریفه دن بری دخی
 تره شیخ علا الدین نقشبندیدر مذکور شیخ تصوفده معبر کتابلر
 تصنیف اتمشدر بریسی مشوی مولوی مقابله سنده بر منظوم کتاب
 شریفدر خمسة متخیره تسمیه اتمشدر و ذکر اولنان مواضع استجابه
 اولیا کرام قدس الله تعالی اسرارهم تجریه و تعیین لر یله ثابت اولمش
 امکانه متبرکه در مکه معظمه یه وارن کسه لر مواضع مذکوره دن
 غفلت جایزد کلدر وینه مکه الله بعض مواضع واردر که مزارات متبرکه
 دندر زیارتلری فضیلت عظمی در جمله دن بری امیر المؤمنین حضرت
 علی ابن ابی طالب رضی الله عنه و کرم الله وجهه طوغد قلری یرد اوراده
 بر مسجد دخی واردر نماز کلوب دعا دیلر لر شدی بوزلمشیدی امیدر
 در که بر صاحب خیر عمارت ایلیمه بری دخی مولد شریف حضرت
حمزه در رضی الله عنه اسفل مکه ده بازاردید کمری موضعده
 متصل یردر بری دخی جبل نبوی دید کمری طاغک اوزرینه بر
 موضعدر که مولد امیر المؤمنین عمر ابن الخطاب در رضی الله عنه

سیر و تفرج ایچون خلق چقرلر اوراد ن مکه مشرفه به نظر ایدر لر
بعضلر محض زیارت قصد نه چقرلر **بعض علی دن** منقولدر که
هل ییل ربيع الاولک اون در دخی کیجه سی اصحابیله اوایه چیقوب
زیارت ایدر لر ایش شمدیکی زمانده دخی اول رسم باقی در بعض
فقراء لیله مزبوره ده هر ییل جمع اولوب چقرلر زیارت ایدر لر
بری دخی باب الحمله قربنده بریر در جعفر بن ابی طالب رضی الله عنه
مولد شریفی در دیر لر اولدخی زیارت اولنور رسول الله صلی الله علیه
وسلم اورایه دخول اتمشدر در دیونقل ایدر لر بری دخی زقاق
مرفعه بر موضع وارد روانده بر مسجد شریف وارد در حضرت
ابی بکر صدیقک دکانی اوراده ایدی دیر لر بعضلر اوی اوراده ایدی
دیشلر در یمن صاحبی عمر بن علی بن رسول غستانی بنا اتمشدر
موضع مذکور قشور دیوار وارد رانده بر طاش وارد خلق زیارت
ایدوب استلام ایدر لر اصلی بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی اول طاشک یا ننه اوغراد قجه فخر عالم حضرت نه سلام ویردی
دیر لر بر حجر مبارکد رتقی فاسی ایدر لر مذکور حجرک اول حضرت
سویلدی کی ثابت ایسه شویله ظن ایده رین که حدیث شریفده
مذکور اولان اول طاش اولان زینرا فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیور
مشلر در بن مکه ده بر طاش بلور مکه بکا سلام ویردی دیشلر در
و حجر مذکوره قریب بر دیواره بر حجر دخی وارد راورته پری بر

مقدار چقرور در رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی اکه طینوب
اکه مبارک دیر سکونکیری انده قالمشدر دیونقل ایدر لر حقیقت
حال نه ایدر وکنه الله تعالی اعلم در زیارت اولنه حق مواضع مبارک
دن بری دخی حضرت عباس رضی الله عنه اویدر الان رباط اولمشدر
فقر ساکن اولور لر بری دخی جبل قعیقغان جابنده بر موضع در که
معبد الجنید دیر لر سعد الدین اسفاهی بیورمشدر که موضع مذکور
جنید بغدادی ایله **ابی بکر صدیقک** رضی الله عنهما حضرت تلمنیک
عباد تکاه لر ایدی والله اعلم **مکه الله ده واقع اولان جبال مانوره**
و متبرکه در که ذکر اولنور جمله دن برسی حرا طاعنی در رسول الله صلی
الله علیه وسلم نبوتک مبعوث اولدین زمان جاهلیتده خلق تعظیم
ایدر لر دی ابوطالب عم رسول الله صلی الله علیه وسلم انی شعوده ذکر
اتمشد رانک بر اسمی دخی **جبل النور در** زینرا مظهر انوار نبوتدر
فخر کائنات علیه افضل الصلوات انده چوق عبادت واقامت اتمشدر
ایدی یوقار و سنده بر مفاره وارد راول حضرتک عباد تکاهی ایدی
واوزنده بر صهریج دخی وارد رنیمور یا غد قجه طولر بر خوب موضع
شریف در امام سهیلی روض الانف آدلو اکتابنده ذکر ایدر که قریش
قومی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتن قتل اتمک ایچون ارشد
ورد قلری زمانده نبیر طاعنک اوستنده ایدی نبیردن بر اوار کلدیکه
یا رسول الله بنم اوزرمدن اشغه بیور قورقور مکه سنی بونلر قتل ایده لر

۳
ابراهیم

دخی اندن او ترونگه حق تعالی عذاب ایلیه حراطا غندن یا رسول
الله بکاکل دیو بر اواز کله **جبال مبارک** بری دخی جبل نورد و جبل
خواری بویک و مکه یه اندن بعید در نور بن مناتک اسمیه مستی
در زیرانده ساکن اولوردی ثابت اولمشد که رسول الله صلی الله علیه
وسلم ابوبکر صدیق له رضی الله عنه ایکسی اول طاعه وارب مشرک
لردن کز نمشرد در بحر عمیق ادلوکتاده بر روایت ذکر ایلر که ابوبکر
صدیق رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت یله وقتاکم
مکه دن چقوب غار نور جاننه متوجه اولوب کیدر لردی ابوبکر
گاه حضرتک اوکنه کچردی گاه اردنجه قالورایدی گاه صاعنه و گاه صولنه
کچردی رسول الله صلی الله علیه وسلم بوهالتی کورجیک نیلرسن یا ابا
بکر دیو بیوردی ابوبکر ایتدی یا رسول الله گاه ایلرونی کوزتمک خاطر مه
کلورایلر و کیدرم گاه اردیموزجه بزی یوقلیو کسه کلوراوله دیوفکر
ایدرم کیروده قالورم و گاه یول قنده کیدرانی کوزتمک استرم صاعنه
وصوله کچرم دیو جواب ویردی رسول الله صلی الله علیه وسلم **لا باس**
علیک ان الله معنا دیو بیوردی و رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی یالن ایق کتمکدن قدم شریفیلری بر مقدار از رده اولیجی
حضرت ابی بکر ارقه سنه الوب غاره وارنجه کوتوردی اندر دوکی
زمانده اول حضرت دیلدیکه غارک ایچنه کیره ابوبکر قومدی
جایز که ایچروده بر مؤذی حیوان اوله دیو مقدم کند و کیردی

۱۶۲
شیخ ایتدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایچر و کردلر اول کیمه ایتدی صبح
اولیجی ابوبکر رضی الله عنه غارک بر جاننده یارق کوردی جایز که
بوندن بر مؤذی چقه رسول الله حضرتن ایچند دیو کند و قدمن
اول یا غارک اوزرنه طوتدی اندن حق سبحانه و تعالی عنکبوت
امر ایلدی عنکبوت کلوب غارک قپوسنه اغ اوردی و دخی فرمان
الهی برله براغ تبدی و برجفت وحشی کوکرجن کلد لریوه یایدلر
و میردلایلر اندن قریش قومی بونلری ارایورق غار قپوسنه ییتشدلر
کز بن علقه دیرلردی ارا لرنده بر کافر و ارایدی اول ایتدی اشته
ایزی بورایه کلوب نهایت یولدی بوندن صکره بلزم کوکه می چقدی
یوغسه ییره می کردی دیدی ایچلرندن بری ایتدی غارک ایچنه کیره
لوم دیدی امیه بن خلف دید کلری ملعون که ابو جهل لعین اقران
امثالندن بر خبیث در اول ایتدی غار ایچنده نه مصلحتن وار
قپوسن کورمن میسر محمد طوغزدن اول اوزرنه اورمچکلریوه یامیش
ددی اندن کند و اوتردی غار قپوسنده تبول ایتدی حتی ملعونک
بولی ایچر و اقدی جاق حضرتک اوکنه دکن واردی اوراده رسول
الله صلی الله علیه وسلم قتل عنکبوتدن نهی بیوردی انکچون
اورمچکی اولدر مزلر صحیح بخاری مسنده وارد اولمشد که ابوبکر صدیق
رضی الله عنه غاردن اقدام مشرکینه نظر ایدردم حال یوکه انلر
باشلر و مزاوزرنده ایدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنه یا رسول

الله اكر ايقلى التنه نظر ايدده لردى بزى كورر لردى ديدم بيورد
 يلو كه يا ابا بكر **ما ظنك اني الله ثالثا** ديلر يعنى نه صنوسن اول ايكي
 كسنه يه كه او جنيلى الله اولاديو بيوردي ابو بكر صديق يار سول
 الله بنى اولدر لر سه بن امتك دن بر كسنه يم اما سكه ضرر تيشور سه
 امت هلاك اولور ديرايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم **لا تخزن ان**
الله معنا ديو بيورر لردى اندن مشر كين لعنهم الله بوا ميوب دوندر
 كتديلر **صحيح** بخارى ثابت اولمشد كه او چ كچه غارده ياتد لـ
 بومقرر در اما بعض روايتك وارد اولمشد كه ابو بكر رضى الله عنه
 اون كوندن زياده غارده اكلندك شر بيردن غيرى طعامز يو غدي
 بيور مشلر بيرر ديد و كي اراك انجي دد كلريد كه اندن مسواك ايدى
 نورلر انك بر نوع يميش اولور انى بولب اكل ايدر لر ايش حديث هجرته
 وارد اولمش در كه حضرت ابى بكر صديق رضى الله عنه او غلى عبد
 الله حضرت نه بيور مش ايد يكه هر كون مكّه ده مشر كلردن نه خبر
 ايشد و رسه كله اخشام غارده خبر ويره و كند و معتقى عامر بن فيرة
 بيور مش ايد يكه قيونلرين كوندن زين اولتد ده اخشام اوليحق كله
 غار او زرنده اخشاميله واسمانت ابى بكر رضى الله عنه اكا هي كچه
 ايله كلوب طعام كتورردى ديمشله و عبد الله اتاسى بيوردي او زره
 قرشيك اخبارين كتورردى و عامر دخي ابو بكر قيونلرين كچه كچه
 غار ياننه كتورب سودين صاغي ويرردى عبد الله مكّه يه كتد و كي

١٢٤
 عامر اردنجه قيون سورب عبد اللهك ابنين اورتردى تونلر
 يرلرده كفار آدم ابنى كورب حال طويلسون ديو بويله ايدردى ارج
 كون كچوب خلق غيرى عالمه دوشد كلرندن صكره كند ولره يول
 كوستر ملك ايجون استيجارا تد كلري كسنه كلوب غاردن چقديلر
 مدينه يه متوجه اولدر ننتكم تفصيلي كتب سيرده مذكور در **هجرة**
النفوس ادلوكتابده مذكور در كه بر كسنه وارايدى مال و مئالي
 چوق ايدى ويكت او غللى وارايدى بر كون مصيبت ايردى نه مئالي
 قالدي و نه او غللى قالدي اما بوكشيد ده هيچ اثار حزن واضطرار
 نسنه مشاهده اولتمدي صبرايدوب طورى بر كون سوال
 ايدوب بوقدر مال و مئال الكدن چقدى ويكت او غللى مصيبتن
 كوردك ينه سنده غم و غضبه يوق نه عجب آدم اولور سون ديديلر
 اول كشي ايتدى ايشدوب طورردم روايت اولمشكه بر كسنه نور
 طاغنده رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتك دخول اتد و كي
 مفاربه كير سه هر كن دنيا مصيبتلر نه غم چكيمه بنده واردم كيردم
 اولر زماندن بروا صلح مزون اولدم ديدى كتاب مذكور صاحبى
مرجاني ايدر غار مذكورده بو خاصيت حق تعالى انك **در ثاني اثنين اذ**
هما في الغار اذ يقول لصاحبه لا تخزن ان الله معنا قول شريفك
 تاثير ندر و الله اعلم **غار مذكور** ديار مكّه ده معروف و مشهور در
 خلق وارب زيارت ايدر لـ و ايجنه كرر لر ايكي قيوسى واردر بويك

قیوسندن کیر لرانی جبریل علیه السلام قنادیلہ اچدی دیر لر بر
 طرجق قیوسی دخی وارد بعض کسند اندن کیر اما اندن دخول
 مشکدر اسلوب بلین کیره مز و عوام اچنده مشهور در اندن
 کیره مین اتاسنک اوغلی دکدر **جبال مبارکنک** بری دخی بشیر
 طاعنی در عرفانه کیدن کسندک صول جابنده منی ده بر طاعدر
 انده دعالر مستجابدر دیر لر **حضرت اسمعیل** علیه السلامه فدا
 ایجون کلن قوج اول طاعنک اوزرینه انمشدر و رسول الله صلی الله
 علیه وسلم حضرتنه نبوت کلزدن اول انده بر مغاره ده عبادت
 ایلردی واکه **مغارة السفيح** دیر لر حضرت عایشه رضی الله عنها
 آنک قرینده اعتکاف امتشدر اول موضع شمدی صخرة عائشة
 دیکله معروفدر سمتی معلومدر اما صخرة قنقی سی در کسه بلر
انس بن مالک رضی الله عنه روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلم
 حضرتندن مرویدر که قران عظیمده **فلا تجلی به للجبل** بیوردوغی
 اوزره حق تعالی جبل طوره تجلی ایلدری دخی جبل پاره پاره اولدی
 اوچ پاره سی مکه یه و اوچ پاره سی مدینه یه دوشدی مکه الله
 دوشلر **حرا و ثبیر و ثور** طاغری اولدی مدینه دوشلری **احد**
وورقان و رضوی طاغری اولدی دیو بیور مشلر بر جبل مبارک دخی
 بشیر طاعنه قشور بر طاعدر که جابنده مسجد خیف وارد و جبل مزبور
 بر مغاره واردراکه غار المرسلات دیر لر سورة و المرسلات انده نازل

۱۴۵
 اولمشدر و انده بر طاشده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنک مبارک
 باشلری بری وارد راصلی بودر که اول طاعنک اتکنده بر طاش وارد
 یردن مرتفع طاش درالته ظلی دوشر بر کون اول حضرت علی
 الله علیه وسلم آنک التنده اونوردی دخی مبارک باشی اول طاشنه
 طوقندی طاش خیرکی اولوب یومشدی مبارک باشی اچنه باتدی
 ویری شویله قالدی شمدی خلق وار لر زیارت ایدر لر و باشلرین ان
 صوقلر بوامید که که حق تعالی رحمتله باشلرین جهنم اشنه یقیمه
محب طبری کتاب قری ده ذکر ایدر که ابن مسعود رضی الله عنه
 بیور مشلر که بر کون رسول الله حضرتیلہ منی ده بر غار اچنده اونورد
 همان اوراده و المرسلات سورة سی نازل اولدی بنده خنی سورة رسول
 الله حضرتنک مبارک اغزندن الوردیم بو هالتده ایکن ناکاه بریلان
 اوستمزه صخره دی رسول الله صلی الله علیه وسلم قتل ایدک دیو
 فرمان اتدی بزده اولدوره لوم دیو هجوم اتد و کزکی قجدی قورتلدی
 فخر عالم صلی الله علیه وسلم حق تعالی سزی آنک شرنندن صقلدوغی
 کبی آنی ده سنک شرنکوزدن صقلادی دیو بیور دیلر حدیث شریفی
 امام بخاری اخراج امتشدر **رفی فاسی** نقل ایدر که **شیخ محمد الدین**
 فیروز آبادی رحمة الله علیه غار مذکور بر جماعتله کیروب و المرسلات
 سورة سن قرأت ایلمش همان بر ایلان اوزرلرینه چقه کلش اولدوره لم
 دیو هجوم اتد کلری کبی چمش قورتلمش غریب اتفاقدر که قصه سابقه

به موافق واقع اولش بر مبارک طاغ دخی **جبل خندقه در** واول
 جبل ابی قیس آردنده واقع اولمشد راوزرنده یتش بیضا بر مزار
 شریفی وارد واول دیاره یا غمورا نلار بر کایتله نازل اولورد بمشدر
مساجد ما توره مبارک دن بعض موجود در و بعضی نابید اولوب
 کتشد واول نابید اولنلرک ذکر نده فائده اولما مغین تقررین جایز
 دکلدر اما الان اثنای موجود اولنلردن بری مسجد اجابت
 دد کلری منی به کید نلرک صولنه کلور ثبته اذ اخر دد کلری موضعه
 قریب برده یقلمشدر اما بر طاشنده انه مسجد الاجابة دیوقازلمشدر
 برایکی کوه عمارت اولنوب ینه یقلمشدر اطرافنده عربلریوت بنا
 اتمشدر در وانه جمع اولوب نماز کلور لراما اوکات بنا اولنمغه محتاجدر
 بر مسجد شریف دخی عالی مکه ده وارد که آن مسجد الجن دیلر حجون
 طاغنک مقابله سنده در ازرقی اید را که اهل مکه مسجد الحرس دیلر
 زیرا احارسلر کیجه کیجه انده جمع اولور لر وینه اول ایدر خلق دید کلری
 کبی اول موضعدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم انده ابن مسعود
 ایچون بر جزی چیز مشلرایدی که اول کیجه که طایفه جن کلوب رسول الله
 حضرت نندن قران استماع ایلیوب اول حضرت تله بیعت ایلدلر قطب
 الدین ایدر ظن ایدرین که اول مسجد فرهادیه دید کلری موضعک
 تختنده اولان اولان مسجد در ایکسی مابینندن بر انجه یول کجور بری
 دخی مسجد رایتد که سابقا مناره سی مناسبتیه ذکر اولمشدر بری

دخی مدعاده میل امین قرنبدده اولان مسجد در رسول الله صلی الله علیه
 وسلم انده اخشام نمازن قلمشدر در لر بری دخی اسفل مکه ده ابوبکر
 صدیق رضی الله عنه حضرت نه منسوب اولان مسجد شریفدر مدینه به
 هجرت اتد کلری زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تله اورادن
 رکوب اتد لر دیونقل اولنور خلق زیارت ایدوب انده ذکر الله ایدلر بری
 دخی تغیم اوزرنده یمین قبلیه کلور یرده بر مسجد در مساجد عایشه
 دیکله معروفدر واول زمانده مسجد هلیجه دیلر لر دی زیرا اوراده بر
 شیخ قدیم وارایدی ظن اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم عایشه
 حضرتن برادر یله عمره قلمیچون ارسال اتد وکی موضعدر حرم
 شریف میل لرندن بعید یردر شمدی یقلوب اثریناسی قلمشدر اما
 عمارت انه جک موضع شریفدر حالا منهدم اولدو غیچون خلق نفس
 مسجدی ترک ایدوب اوراده بعض مواضعک اطرافنده طاشلر رزوب
 مسجد ایدلر یقلدو غی زمانده ینه برین دخی ایدلر بو حال اوزره در بر
 پنجه یرده بواسلوب اوزره مصلی اتمشدر در انچون مساجد عایشه
 دنیلور و موضع مذکوره بر صهریج عظیم قدیم وارددر یغور لر یا غد فجه
 طولر و معتملر اندن ابدست الورلر وزیر معظم شان پاشا ستر الله لما
 لیا حضرت تلی مکه اللهده اوغریوب عمره قلدو غی زمانده صهریج
 مذکور خالی ایدی معتملر ابدست صوین مواضع بعیده دن یو
 کلنوب کتور لر صواراشدر در لر واوراده بر یقلمش زیر خاکده قالمش

قوير بولدرا مر ايلدي مزبور قولى نكث طويراغنى حقروب يا پيدر
 واورادن عمره قلن ان موضعه كلجه صويولى يا پيدر وبرا ب كس
 تعيين اتدركه قولى دن صوي جكوب صويولنه دو كه شمردى بفضل
 الله انلرك هميتله اول حال اوزره در معتقن وساير ابناء سبيل اول
 صودن توغنى وشرب ايدرلى دوات انعام نه ايسه سقايت ايدوب
 صاحب خيره دعا ايدرلى ولكن خلق كثر تله واريجق ينه مضايقه
 مقرر در بر كشيكن چكد وكي نقدر اوله كه وفا ايده اميد دركه
 صاحب خيره دخي زياده اعتنا بيوره لركه ووسعت حاصل اول
 بعون الله سبحانه وتعالى چون بعنايت حضرت خالق الانام مدبر
 الليالى والايام سلسلة جريان كلام حداثه اتمامه يتشك روزى قلندى
 لائق وسرا وارا ولدركه جام انجام وكاس اختتام دعائى دولت پادشاه
 اسلامه مسكين ختام اوله اعنى پادشاه باك دين وشاهنشاه روى
 رفيع ملاذ العالمين ظهير الانام ونصير الاسلام والمسلمين حامى حوزة
 الدين وماحي اثار الكفرة والمخدين سلطان العالم خليفة الله الاعظم
 صاحب السيف والقلم مولى ملوك العرب والعجم خدايكان رفيع وزمان
 وفرمان فرماى اقاليم جهان السلطان ابن السلطان السلطان مراد
 خان ابن السلطان سليم خان بن السلطان سليمان شاه بهادر خان
 صاحب قرآن نصر الله عزايه وامضى فى رؤس الاعدا صوامه اللهم
 ادمه على سير الخلافة محفوظا بينك عن كل آفة واقفه فى مقام المعلى

والنصفه وامننا جرم حرمتهك وحى حمايتك عن جميع المحافة اللهم
 ابد ماثره وابد عساكره وارفع الوية امرائه وسدد اراء وزرائه فخصونا
 منهم الامير الكبير والخبأ الحظير ناظم مصالح العالم مدبر امور الممالك
 بصايت الراى ورفق القلم الصاحب الاعظم الاعلى الاكرم وارث
 مناصب الاسلاف بيت الايادي وبذل النعم سلطان الوزراء فى المشيرين
 باسطة اجنحة العدل والانصاف على الخافقين الوزير الاعظم الاعلى
 والمشير الاختم المعلى محمد پاشا متعه الله حياتا ومعاشا لا زال امينا
 للسلطنة العظيمة ويمينا للخلافة الكبرى اللهم خلد الاسلام بدوام
 دولته وشييد شريعة سيد الانام بقيام عزه وصولته ملحوظا
 بنظر عنايتك ومحفوظا بجرم حمايتك والحمد لله رب العالمين والصلوة
 والسلام على خير خلقه محمد سيد الانبياء والمرسلين وعلى آله واصحابه
 الطيبين الطاهرين وعلى من تبعهم باحسان الى يوم الدين وقد
 وقع الفراغ من تحرير ترجمته ببلد صبيحة يوم الاثنين غرة ربيع
 الاول من شهر سنة سبع وثمانين وشعانة على يد اضعف عباده الله
 عبد الباقي بن محمد القاضى بالبلد الامين غفر الله له ولاسلافه اجمعين
 • مجرمة سيد النبيين آمين •

وكان الفراغ من هذه النسخة المباركة نهار الجمعة لحسن ايام مضت من جادى
 الاول سنة ست وخمسين ومائة والى فى مكة المكرمة على يد اضعف العباد
 واتوجهم الى الله تعالى عبد المنعم بن الشيخ جبري المجنون وب عفى عنها بمنه وكرمه مين

120

20